

إِنَّ أَعْظَمَ النِّكَاحِ بَرَكَةً أَيْسَرُهُ مُؤْنَةً

સબસે બરકતવાલા નિકાહ
વોહ હૈ જિસમેં ખર્ચ કમ હો.

તોહફ-એ-ઝવજૈન

મીયાં બીવીકે લીયે એક અનમોલ તોહફા



تحفہ زوجین

મંગની,
નિકાહ, વલીમા,
શબે ઝુફાફ
અકીકહ,
શાદીકી રસ્મેં ઔર
શાદીકે બાદ કી
ઘરેલુ ઝીંદગીકે બારેમેં
અનમોલ ઔર
કિંમતી બાતેં.

મુરત્તિબ
(મુફતી) મુહંમદ હમ્ઝહ ફલાહી

પસંદ ફરમુદા

હઝરત અકદસ મવલાના મુફતી યામીન સાહબ (કાસિમી)

શૈખુલ હદીષ વ ઉસ્તાદે ઇફતા વ ખલીફએ અજલ ફકીહુલ ઉમ્મત
હઝરત મૌલાના મુફતી મહમૂદ સાહબ ગંગોહી રહ.

تحفۂ زوجین

તોહફ-એ-ઝવજૈન

યાની મિયાં-બીવીકે લિયે એક અનમોલ તોહફા

મંગની, નિકાહ, ફર્સ્ટ નાઈટ,
વલીમા, અકીકહ, મહર
ઔર ઈનકી મિકદાર ઔર ઈસકા હુકમ
કુરઆન હદીષકી રોશનીમેં જમા કિયા હૈ.
શાદીકી રસ્મેં ઔર શાદીકે બાદ કી
ઘરેલૂ ઝિંદગી કે બારેમેં
અનમોલ ઔર કીમતી બાતેં.

◆ મુરત્તિબ ◆

મુફતી મુહમ્મદ હમ્ઝહ (ફલાહી)

◆ નાશિર ◆

મકતબહ હિમાયતુલ મુસ્લિમીન

તફસીલાત

કિતાબ કા નામ : તોહફ-એ-ઝવજૈન

મુરત્તિબ : મુફતી મુહમ્મદ હમઝહ ફલાહી

તઅદાદ : ૧૧૦૦

સાલ : ૧૪૩૬-૨૦૧૫

કમ્પોઝીંગ : ઈફેકટીવ કોમ્પ્યુટર (કાલુપુર ટાવર)

મિલને કા પતા

મકતબહ હિમાયતુલ મુસ્લિમીન

ખજુરીગલી, બલુચાવાડ, દરિયાપુર

હાફિઝ ઉસામા - મો. ૮૮૬૬૫૫૯૭૮૨

મોમીન સ્ટોર્સ : કાલુપુર ટાવર કે પાસ.
નિઝામી બુક ડેપો : કાલુપુર ટાવર કે સામને.
અલ-કમર સ્ટોર્સ : ચંદન તલાવડી, દરિયાપુર.
મદિના એજન્સી : છાપા બઝાર, સુરત

અગર કિતાબ કે બારે મેં કુછ માલુમ કરના હો યા બતાના હો તો ઇસ નંબર પર ફોન કરેં.

મો. મુફતી મુહમ્મદ હમઝહ (ફલાહી)

મો. ૯૭૨૨૮૨૦૯૨૫

તોહફ-એ-ઝવજૈન
કી
ઈજમાલી ફેહરીસ્ત

- નિકાહ કા મકસદ - ફાયદે હિકમતેં ઔર ન કરને કે નુકસાનાત
- ઈઝદિવાજી ઝિંદગી કી એહમિયત
- મહરકા બયાન ઔર મહરે ફાતિમીકી હકીકત ઔર કમ સે કમ મહેર કી મિકદાર
- વલીમેકા બયાન
- અકીકે કા બયાન
- શાદીકી રુસૂમાત કા બયાન
- શબેઝુફાફ કે ઉસૂલો આદાબ ઔર દુઆએં.
- મિયાં-બીવીકે લીયે સુનહેરી ઉસૂલ વ આદાબ

ઈન્તિસાબ

અલ્હમ્દુલિલ્લાહ, મૈં આપની ઈસ હકીરસી કાવિશ કો દાઈએ કબીર મુબલ્લીગે આઝમ હઝરતજી મૌલાના ઝુબેરુલ હસન સાહબ કાંધલવી (રહ.) કી તરફ મનસુબ કરનેકી ખુશી મહસુસ કર રહા હું

ઔર ઉન શોહદાએ ફલસ્તીન કી તરફ જીન્હોને આપને આપકો મરના પસંદ કીયા લેકીન ઉન ઝાલીમોં કે સામને ગરદન ઝુકાના પસંદ નહીં કીયા.

ઔર ઉન માસુમ બેકુસુર હસીન જમીલ બચ્ચોંકી તરફ જો પાકિસ્તાનકી એક સ્કુલમેં શહીદ હુએ

ઔર ઉન તમામ મર્દો ઔર ઔરતોંકી તરફ જો ઈસ્લામકે લીયે કુરબાન હો ગએ

ઈન તમામકી તરફ મનસુબ કરનેકી સઆદત મહસુસ કર રહા હું

ફેહરીસ્તે મઝામીન

મઝમૂન	પેજ નં.
મહરકી અદાયગીમેં કોતાહી કા બયાન	૭૦
વલીમા કા બયાન	૭૧
વલીમેમેં કી શરઈ હેસિયત ઔર ઉસ્કા વક્ત	૭૩
વલીમે કી હિકમત	૭૫
વલીમા કિત્ને દિન કરના ચાહીયે	૭૬
રુખ્સતી કા ઈસ્લામી તરીકા	૭૭
શબે ઝુફાફ કે ઉસુલ-આદાબ	૮૨
જિમાઅ કિસ વક્ત કરના ચાહિયે.	૯૧
જિમાઅ કા તરીકા	૯૨
ગુસલે જનાબત કા બયાન	૯૫
નિકાહકે મુતાલ્લીક મુતફર્રિક દુઆએં.	૯૮
અકીકે કે મઅના	૧૦૦
અકીકે કા ક્યા હુક્મ હે ?	૧૦૦
અકીકે કા મકસદ ઔર તરીકા	૧૦૧
અકીકે કા બયાન	૧૦૨
અકીકે કા ક્યા હુક્મ હે ઔર કબ કરના ચાહિયે.	૧૦૩
અકીકા કરને કા ફાયદા	૧૦૬
કિન જાનવરોં મેં અકીકા જાઈઝ હે.	૧૦૭
રુસુમાત કા બયાન	૧૧૦
રસ્મ કી તઅરીફ - રસ્મ કિસે કેહતે હૈં	૧૧૧
શાદી મેં નાચ-ગાના કરાના કૈસા હે ?	૧૨૦
શાદી મેં આતિશબાઝી ઔર પટાખે કા ક્યા હુક્મ હે ?	૧૨૫
ફોટો ખીંચવાના ઔર વીડિયો,	૧૨૯

મઝમૂન	પેજ નં.

શાદી કા મકસદ

અલ્લાહપાકકા ઈરશાદ હૈ કે

ومن ایته ان خلق لکم من انفسکم ازواجا لتسکنوا الیها و جعل
بینکم مودة و رحمة ان فی ذلک لایت لقوم یتفکرون ۝

અલ્લાહકી નિશાનીયોંમેં સે યે હે કે ઉસને તુમમેં સે તુમ્હારે લીયે જોડા બનાયા, તાકે તુમ ઉસસે સુકૂન હાસિલ કર સકો. ઔર તુમ્હારે દરમ્યાન આપસમેં મવદ્દત વ રહમત રખ દી. બેશક ઉસમેં નિશાનિયાં હૈં અકલ વાલોંકે લિયે.

તો માલૂમ હુઆ કે શાદીકા મકસદ યે હે કે સુકૂન હાસિલ હો. જો લોગ શરીઅત વ સુન્નત કે તરીકોંવાલી ઝિંદગી ગુઝારતે હૈં ઉનકી ઝિંદગી મેં સુકૂન હોતા હૈ. ઔર જહાં આપ દેખેં કે મિયાં-બીવીકી ઝિંદગીમેં સુકૂન નહીં હર વક્ત કા ઝઘડા હૈ, ચીખ હૈ. હર વક્ત જલી કટી બાતેં એક દુસરેકો કરતે રહતેં હૈ. બહસમેં ઉલઝતે રહતે હૈં. સમઝ લેં કે કહીં ન કહીં દાલ મેં કાલા હૈ. બીવીકી તરફસે કોતાહી હે યા મિયાંકી તરફસે કોતાહી હોતી હૈ. તાલી એક હાથ સે નહીં બજતી દોનોં હાથોંસે બજા કરતી હૈ. જબ દોનોં તરફસે કમી કોતાહી હોતી હૈ તો ફીર ઝિંદગીકા સુકૂન ગારત હો જાતા હૈ ઔર ઈન્સાન કે ઘરકી ઝિંદગી ઉસકે લીયે જહન્નમકા નમૂના બન જાતી હૈ.

નબી ﷺ કી પાંચ વસીય્યતેં

હઝરત અલી રદી. ફરમાતે થે મુઝે મેરે મહબૂબ ખાતિમુલ મુરસલીન ﷺ ને પાંચ કામોં મેં જલ્દી કરનેકી વસિય્યત ફરમાઈ

(૧) તુમ નમાઝકે ફૌત હોને સે પહેલે ઉસે અદા કરલો.

(૨) મોત સે પહેલે તોબા કરને મેં જલ્દી કરો

(૩) જબ કોઈ આદમી મર જાએ તો ઉસકે કફન-દફનમેં જલ્દી કરો.

(૪) તુમ્હારે સર પર કર્ઝ હો તો ઉસકે અદા કરને મેં જલ્દી કરો.

(૫) જબ બેટી યા બેટે કે લીયે કોઈ મુનાસિબ રિશ્તા મિલ જાએ તો ઉસકે નિકાહ કરને મેં જલ્દી કરો.

આજ દીન સે દૂરી કા યે હાલ હે કે કઈ ઘરોં મેં બચ્ચિયાં દસ દસ પન્દરહ સાલ સે જવાન હો ચુકી હોતી હૈં લેકિન ઉનકે મા-બાપ કહેતે હૈં કે ઉનકા રિશ્તા બાહર નહીં કરના, યકીન જાનિયે કે વો અપને લિયે જહન્નમ ખરીદ રહે હોતે હૈં.

بسم الله الرحمن الرحيم

તકરીઝ

હઝરત મૌલાના મુફતી યામીન સાહબ કાસમી દા.બ.

ખલીફ-એ-અજલ્લ હઝ. મુફતી મહમૂદ સા. ગંગોહી રહ.

اِنَّ الْحَمْدَلِلّٰهِ،اَحْمَدُهٗ وَاَسْتَعِيْنُهٗ وَاَسْتَغْفِرُهٗ وَاَتُوْبُ اِلَيْهِ، وَأُصَلِّىْ وَأُسَلِّمُ عَلٰى نَبِيِّهٖ وَرَسُوْلِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذِىْ اَرْسَلَهٗ اِلَى النَّاسِ بَشِيْرًاوَّنَذِيْرًاوَاَنْزَلَ اِلَيْهِ الذِّكْرَ لِيُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَانُزِّلَ اِلَيْهِمْ،وَعَلٰى آلِهِ الطَّيِّبِيْنَ وَ اَصْحَابِهٖ النَّاشِرِيْنَ لِشَرِيْعَتِهٖ۔

અલ્લાહતઆલા કા બડા ઈન્આમ હૈ જિસને હમેં મઝહબે ઈસ્લામસે રૂશનાસ કરાયા ઔર એક એસા મઝહબ દિયા જો ઈફરાત ઔર તફરીત સે પાક ઔર એઅતદાલ પર કાયમ હૈ. અગર હમ ઈસ્લામકે આનેસે પહેલેકી તારીખ પર એક નિગાહ ડાલેં તો હમેં પતા ચલતા હૈ કે યે સારી કાએનાત ફિસ્કો ફુજૂરકા મસ્કન થી. અદ્લો ઈન્સાફ ઔર મુહબ્બતકી સિર્ફ ધુંધલી તસ્વીર બાકી રહ ગઈ થી. ઔર તાલીમાતે સમાવી રસ્મો રિવાજકે બોઝમેં દબકર રહ ગઈ થી. ઔર ઈસ તારીક દુન્યામેં શમ્એ તવહીદકો અપને દિલમેં તરોતાઝા કરનેકા સિર્ફ ખ્યાલ બાકી થા. જિન્કી હૈસિયત ઈસ તારીક દુન્યામેં જુગ્નૂ કી માનિન્દ થી. લેકિન ખાલિકે કાએનાત કો આખિર કબ તક યે ગવારા હોતા ક

ઈન્સાનિયત ઈસતરહ દમ તોડતી રહે. તો ઉસને ઈસ દમ તોડતી ઈન્સાનિયત પર રહમ ખાકર ઉનમેં એક નબીકો મબઊષ ફરમાયા જિસકા મિશન મખ્લૂક કો ખાલિક સે જોડના ઔર રુસ્વાઈયોંકે દલદલમેં પડી હુઈ ઈન્સાનિયતકો આસમાન કી ચોટિયોં પર પહુંચાના દે ઔર ઉનકો ઉનકી ખોઈ હુઈ અઝમતે રફતહ વાપસ દિલવાના થા. તારીખ ગવાહ હે પ્યારે આકા જનાબે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી લાઈ હુઈ તાલીમાતને ઈન્સાનીયતકો એક નઈ ઝિંદગી દી. ઔર એક ઈન્સાનિયતકો તહતસ્સરા સે ષુરય્યા તક પહુંચા દિયા ઔર વો કૌમ જિસ પર કોઈ હુકૂમત કરનેકો તેયાર નહીં થા વો બાદશાહ બને, હાકિમ બને. ઔર દૂસરોંકે હાદી બને.

"જો ખુદ ન થે રાહ પર ઔરોં કે હાદી બન ગએ
વો ક્યા ચીઝ થી જિસને મુરદોં કો મસીહા કર દિયા"

તો કહનેકા મકસદ યે હે કે યે અવ્સાફે જમીલા ઔર બુલંદપાયા કમાલાત સહાબામેં કેસે પેદા હુએ તો ઉસકી સિર્ફ યહી વાહિદ વજહ હે કે ઉન્હોંને અપને આપકો પુરા અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકા તાબે બના લિયા થા. ઔર અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસુલ કે સામને અપને જાન માલ હત્તાકે અપને નફસ કો ભી કુરબાન કર દીયા યે ઉનકા નુમાયા વસ્ફ થા. ઔર ઈન અવ્સાફ કો પૈદા કરને કે લિયે ઉન્હોને અલ્લાહકે નબીકી સોહબતે

બાબરકત મેં રહકર ઈસકી મશ્ક કી થી. યહી વજહ હે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ને ઈન્હેં ઝિલ્લત કે નકશોંસે નિકાલકર ઈઝ્ઝતકી ચોટિયોં તક પહુંચા દિયા.

ઔર ઈસકે બિલકુલ બરઅકસ આજ હમારા હાલ યે હે કે હમને તરક્કી કે ઈન અસ્બાબકો છોડ દીયા, જો હુઝૂર ﷺ હમેં બતાકર ગએ થે. જિસકી વજહ સે આજ ઉમ્મતે મુસ્લિમા જો લોગોંકી રહનુમાઈ કે લિયે પેદા હુઈ થી આજ વો ખુદ ગુમરાહ હે. જો લોગોંકો ખુદ સેરાબ કરતી થી આજ ખુદ પ્યાસી હે. જો દુન્યામેં હુકૂમત કરને આઈ થી. આજ ખુદ ગુલામી કે તૌક મેં જકડી હુઈ હે. આજ ઈસ્કી યે હાલત હે આજ અપની ઝિંદગી ગુઝારને કે લીયે દુસરી કૌમો મિલ્લત કે સામને દસ્તે સવાલ દરાઝ કર રહી હે.

લેકિન અભી વક્ત હાથ સે નિકલા નહીં હે. કુરઆનકી અબદી તાલીમ મૌજૂદ હે. હદીષે પાકકા ઈલ્મ આજભી તરો તાઝા હે. યે દોનોં ચીઝેં આજકી મુરદા ઉમ્મતકે લિયે આબે-હયાત હે. ઔર યહી હમારી તરક્કીકા ઝીનહ ઔર ફત્હો કામરાની કા અષાષહ હે. એ કાશ ઉમ્મતે મુસ્લિમા ઈસ ગએ ગુઝરે દૌર મેં તાલીમાતે નબવીયા પર અમલ કરના અપની ઝિંદગીકા મકસદ બના લે ઔર ઈસકી ઈશાઅત અપની આખરી સઆદત સમઝે.

બસ ઈસી મુનાસિબત સે મઝકૂરા બાલા કિતાબ લિખનેકી નોબત પેશ આઈ. સિર્ફ શાદીકે ઉન્વાન પર હદીષ કી રોશનીમેં તમામ બાતોંકો જમા ફરમાયા હૈ તાકે લોગોંકો અસલ મરજઅ કી ઝહમત ગવારા ન કરની પડે ઔર આસાની સે પૂરે દીન પર ચલના આસાન હો જાએ. ઈસ કિતાબમેં નિકાહ વ શાદીકે બારેમેં ઔર આજ શાદીમેં જો રુસુમાત વ બિદઆત જો ચલ પડી હૈ ઉસકા કલઅ કમઅ (ખાતિમા) હો જાએ. ઔર હમારી શાદી ઈબાદત બન જાએ ઔર અલ્લાહ ઔર ઉસ્કા નબી હમસેં રાઝી હો જાએ. ઈસી મુનાસિબત સે ઈસ કિતાબ કો લિખા હૈ.

અખીર મેં અલ્લાહ સે દુઆ હૈ કે અલ્લાહ ઈસ કિતાબ કો લોગોં કે લીયે નફા બખ્શ બના દે. ઔર હમારે અઝીઝમ્ મુફતી સાહબ કી કોશીશોંકો પાયે તકમીલ તક પહુંચાએ.

વમા અલયના ઈલ્લલ-બલાગ.

"કુવ્વતે ઈશ્ક સે હર પસ્ત કો બાલા કર દે.
દહર મેં ઈસ્મે મુહમ્મદ સે ઉજાલા કર દે."

હઝરત મૌલાના મુફતી યામીન
સાહબ કાસમી દા.બ.

بسم الله الرحمن الرحيم

તકરીઝ

હઝરત મૌલાના મુફતી કેસ સાહબ દા.બ.

હાજીસખી મસ્જિદ, દરિયાપુર, અહમદાબાદ

યે સિર્ફ મઝહબે ઈસ્લામ હી કા ખાસ્સા ઔર આપ ﷺ કી વાજેહ ઔર રોશન તાલીમાત ઔર હિદાયાત હી કી બરકત હે કે ઝીંદગી કે હર શોઅબે કે મુતાબીક હમારી મુકમ્મલ રહનુમાઈ આકા ﷺ કી ઝીંદગી મેં મૌજુદ હે. કમી હમમેં હે હમ આપ સ.અ.વ. કી તાલીમાત કો જાનનેકી કોશીશ હી નહીં કરતે સિર્ફ એક શાદી હી કો લે લિજીયે ગૈરોં કે દેખાદેખ આજ હમ મુસલમાનોંકી શાદીયાં એસી હો ગઈ હે માલુમ હોતા હે કે શાદી કે સીલસીલે મેં મઝહબે ઈસ્લામમેં ઔર આપ ﷺ કી તાલીમાતમેં કોઈ રહનુમાઈ મૌજુદ નહીં હે. શાદીકે મૌકે પર હર હર રસ્મકો બહોત પાબંદી ઔર ઝીમ્મેદારી સે અદા કીયા જાતા હે. કમ ઈલ્મ ઔર કમ પળ્હે લોગોં કા કયા શીકવા... બહોત સે અપને આપકો દીનદાર સમજને ઔર કહેલવાને વાલોં કે યહાં કી શાદીયાં ભી રૂસુમાત કી પલીંદા હોતી હે. રૂસુમાત કી અદાયગીમેં બડે સે બડા પહેલવાન ભી ઔરતોં કે સામને લાચાર ઔર મજબુર નઝર આતા હે.

ઊલેમાએ કિરામ ઈસ હાલાત સે બહુત પરેશાન ઔર ફીકરમંદ હૈ ઔર ઈસી ફીક્ર ઔર દર્દ કી વજહસે મોહતરમ મુફતી મુહંમદ હમ્ઝહ ફલાહીને સુન્નતકે મુતાબિક એક ઈસ્લામી શાદીકે મુતાબીક બડી બડી કિતાબોમેં બીખડે હુએ અનમોલ મોતીઓંકો એક ખુબસુરત લડીમેં ગુજરાતી જબાનમેં પીરોનેકા મુબારક કામ અંજામ દીયા હૈ ઔર એહલે ગુજરાત (જીનકી અકસરીયત ઉર્દુસે નાવાકીફ હૈ) પર બડા એહસાન કીયા હૈ. ઈસ કિતાબમેં મુફતી સાહબને નિકાહકે મુતાલીક આપ સ.અ.વ.કી ઉન તમામ નાયાબ સુન્નતોંકો જમા કીયા હૈ જીન્હે આજ હમને ભુલા દીયા હૈ યે કિતાબ યકીનન ઈસ કાબિલ હૈ કે હર ઘરમેં મૌજુદ હો ઔર ઈસકી તાલીમ કી જાએ.

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત મુફતી હમ્ઝહ સાહબ કી ઈસ કિતાબકો રૂસુમાત કે ખાત્મેકા ઝરીયા બનાએ ઔર પુરી ઉમ્મતકો ઈસસે બેઈન્તેહા ફાયદા પહુંચાએ. ઔર અપની રઝા કા ઝરીયા બનાએ.

આમીન

મુફતી મો.કેસ સાહબ સેયફી

ખાદિમ સિદીકી દારૂલ ઈફતા

હાજી સખી કી મસ્જિદ,

ચારવાટ, દરિયાપુર, અહમદાબાદ

بسم الله الرحمن الرحيم

તકરીઝ

હઝરત મૌલાના મુફતી અબ્દુલ કય્યુમ મનસૂરી સા.

અલ્લાહતઆલાને ઝરૂરીયાતે ઝિંદગીકો બહોતહી આસાન ઔર આમ બના દીયા હે. જૈસે હવા, પાની ઔર દીગર સારી બુન્યાદી ઝરૂરીયાત હર જગા હર એકકો બહોત આસાની ઔર સહુલત સે હાસિલ હો જાએ ઉસકા ઈન્તિઝામ કીયા યહી વજહહે ઈન્સાનોંકી ઐસી બુન્યાદી ઝરૂરીયાતકો મુશ્કીલ બનાને ઔર ઉસકે રોકનેકી અલ્લાહતઆલાને કુરઆનમેં સખ્ત વઈદ ફરમાઈ હે. દિન ભી હર ઈન્સાન કી બુન્યાદી ઝરૂરત હે ઈસલીયે અલ્લાહતઆલા હર પૈદા હોનેવાલે બચ્ચેકો દીન વ ઈમાન અતા ફરમા કર પૈદા ફરમાતે હૈ. ચુનાંચે નબીએ કરીમ ﷺ ને ફરમાયા કે હર બચ્ચા ઈસ્લામી ફિતરતહીકે સાથ પૈદા હોતા હે લેકીન ઉસકે માં-બાપ ઉસે (બાદમેં) યહુદી યા મજુસી યા ઈસાઈ બના દેતે હૈં.

ઈસીતરહ નિકાહ ઔર મર્દ ઔરતકે જાઈઝ ફિતરી તાઅલ્લુકાતભી ઈન્સાનકી બુન્યાદી ઝરૂરત હે. દુન્યા કે નિઝામમેં નિકાહકો બડા દખલ હે ઈસીલીયે કુર્આન વ હદીસને ઈસે ભી બડા હી આમ ઔર આસાન બના દીયા આસાન, વ સાદગી ભરે નિકાહ પર નબીએ કરીમ સ.અ.વ.ને બડી ફઝીલત વ બશારત સુનાઈ હે. એક જગા ફરમાયા કે સબસે ઝયાદહ

બરકતવાલા નિકાહ વોહ હૈ જિસમેં સબસે કમ ખર્ચ કીયા ગયા હો.

લેકીન અફસોંસ આજ હમને સાદગી ઔર આસાની કી જગા તકલ્લુફાત ખુરાફાત કો દે દી. બેહદ રસ્મોં ઔર નાજાઈઝ ખર્ચો સે હમને ઈસ પ્યારી સુન્નતકો મુશ્કિલ બના દીયા. જિસકે નતીજે મેં હમારા મુઆશરહ બેશુમાર દીની દુન્યવી બીમારીયોંકા શિકાર હો ગયા.

ઉમ્મતકી ઈસ બીમારી ઔર દર્દકો અઝીઝમ જનાબ મુફતી મો.હમ્ઝહ સા.ને મહસુસ કીયા ઔર ઉસકે તશખીસ વ ઈલાજકી એક બેહતરીન વ કામ્યાબ કોશીશ કી હૈ આપકી કિતાબ તોહફએ ઝવજૈન મૈંને પઢી અલ્હમ્દુલિલ્લાહ આસાન ઝબાનમેં ઈસ ઉનવાન પર બેહતરીન રોશની ડાલી હૈ. સાદગી કે ફઝાઈલ વ ફવાઈદ ઔર ખુરાફાત કે નુકસાનાતકો અચ્છે અંદાઝમેં સમઝાયા હૈ. ઝવજૈનકે હુકુક, ઈખ્તીલાફકી વુજુહાત, ઔર ઊસકા સદ્દેબાબ સબ કુછ બયાન કીયા હૈ.

અલ્લાહતઆલા મુફતી સા.કી ઈસ મુખ્લિસાના કોશિશકો કબુલ ફરમાએ ઔર ઉનકી ઈસ કિતાબકો ઉમ્મતકે લીયે ખૈર વ ઈસ્લાહ ઔર ઉનકે લીયે ઝખીરએ આખિરત બનાએ. (આમીન)

ફક્ત વસ્સલામ

મુફતી અ.કય્યુમ એહમદહુસેન

તાઈદી વ તવષીકી કલીમાત

હઝરત મૌલાના મુફતી ઈમરાન સા. કાસમી

નિકાહ કા મકસદ યે હે કે સુકુન હાસીલ હો. ઈફફત ઓર પાકદામની હાસીલ હો, નેક સાલેહ ઔલાદ કા હુસુલ હો, ગુનાહોં સે હિફાઝત હો. નિગાહેં નીચી રહે, પરાઈ ઓરત પર હમારી નઝર ન પડે. શરમગાહકી હરામ સે હિફાઝત હો, દો ખાનદાનોંમેં જોડ ઓર મુહબ્બત પેદા હો. નાજાઈઝ તઅલ્લુકાત સે દુરી હો. ઈઝદીવાજી ઝિંદગી સુકુન ઓર આફીયત કે સાથ શરીઅત ઓર સુન્નત તરીકે કે મુતાબીક ગુઝરે. લેકીન આજકલ હમારે મુઆશરે મે બહુત સારી બે એઅતેદાલીયા પાઈ જા રહી હૈ. મીયાં બીવી કે દરમયાન ઝઘડા, ફસાદ, ઘરેલુ મસાઈલ, તલાક વગેરહ તક કી નોબત આ જાતી હૈ. ઉસ્કી વાહીદ વજહ યે હી હૈ. ઝવજૈન એક દુસરેકે હુકુક સે નાઆશ્ના હે. મીયાં બીવી એક દુસરેકો જાનતે હી નહી. જો ઔરરત અપને પ્યાર ઔર મહોબ્બતસે શોહરકે દિલકો ન જીત સકી જો શોહર અપની બીવીકો પ્યાર ઔર મહોબ્બત દેકર ઉસ્કો અપના ન બના સકી. માં-બાપ કોનસી તદબીરસે ઝવજૈનકી ઝિંદગીકો બેહતરસે બેહતર બના સકતે હૈ ઈન્હી બે એઅતેદાલીયોંકો ખતમ કરનેકે લીએ ઔર મુઆશરેકો બેહતરસે બેહતર બનાનેકે લીએ હમારે એક દોસ્ત અઝીઝમ હઝરત મુફતી મુહમ્મદ હમ્ઝહ સા. ફલાહીને એક કિતાબ લીખ્ખી જીસ્કા નામ તોહફએ ઝવજૈન હે. મુખ્તલિફ મકામાતસે ઈસ કિતાબકો આઝીઝને પઢ્હા અલહમ્દુલિલ્લાહ યે કિતાબ એક બહુતહી ગૈર મઅમુલી તોહફા ઔર ઝવજૈન કે લીએ બડી હી મુફીદ હૈ. અલ્લાહ મુફતી સાહબકી મેહનતકો શરફે કબુલીય્યત સે નવાઝ દે ઔર ઈસ કિતબાકે ફેઝ કો આમ ફરમાએ. ઈઝદીવાજી ઝિંદગીકી ઈસ્લાહકા ઝરીઆ બનાયે. દારેનમેં નજાતકા ઝરીઆ બનાએ. આમીન

લિ. મુફતી ઈમરાન સા. કાસમી

ખાદીમ જામીઆ ફૈઝાનુલ કુર્આન

તાઈદી વ તવષીકી કલીમાત

હઝરત મૌલાના મુફતી ઈકરામ સા. કાસમી

ઈન્સાન કી ઝીંદગી મુખ્તલીફ મરાહીલ સે ગુઝરતી હે. પૈદાઈશ સે લેકર વફાત તક ઉસ્કો કંઈ હાલાત કા સામના કરના હોતા હે. કભી હાલાત કા રૂખ ઉસ્કી ફીતરત ઔર ઝરૂરત કે મુવાફીક સીમ્ત હોતા હે ઔર કભી ઊસ્કો નામુવાફીક હાલાત પૈશ આતે હૈં તો વો કીસી યાર વ મદદગાર કી તલાશ મેં હોતા હે. ઈસી લીએ અલ્લાહતઆલાને ઈન્સાન કો એક ઐસી નેઅમત સે નવાઝા હૈ જીસ્કે નતીજે મે વો અપની ખુશી ઔર ગમ બાંટતા હે. ઔર વો નેઅમત હે નિકાહ, નિકાહ એક ઐસી નેઅમત હે જીસ્કે ફઝાઈલ ઔર ફવાઈદ મે કીતાબેં ભરી પડી હે. ઔર ખુદ ઈન્સાન કા તજુર્બા શાહિદ હૈ કે નિકાહ ખુદા કી જાનીબસે એક ગેરમામુલી નેઅમત હે. લેકીન યે નેઅમત જીતની મુફીદ હે ઈતની નાઝુક ભી હે કે અગર ઉસ્સે ઝરા ભી બેતવજ્જુહી બરતી જાએ તો વો નેઅમત દુન્યાવી અઝાબ સે બદલ જાતી હે. ઈસી લીયે ઈસ નેઅમત કો પાઈદાર ઔર મઝબુત બનાને ઔર ઉસકી હીફાઝત કરને કે લિએ કુરઆન વ હદીષ મેં ચંદ ઉસુલ બયાન કીયે ગયે હૈં. જીનકે મુતઅલ્લીક કંઈ લોગોંને બહુત કુછ લિખા હે. ઔર ઉસીકી એક કડી હઝરત મૌલાના વ મુફતી હમઝા સા. ફલાહી અહેમદાબાદી કી યે કીતાબ તોહફએ ઝવજૈન હે. આજીઝને ઈસ કિતાબ કા મુખ્તલીફ મકામાત સે મુતાલઆ કીયા. માશાઅલ્લાહ યે કીતાબ અપને મૌઝુઅ પર જામેઅ હે. ઔર ઉસકે મઝામીન શરીઅત કી રોશની મે લીખે ગયે હૈં.

અખીર મેં દુઆ હે કે અલ્લાહ તઆલા ઈસ કિતાબ કો મુઆશરે મે આમ ફરમાએ. ઔર દુનિયા વ આખીરત મેં નજાત કા ઝરીઆ બનાએ. આમીન.

લી. મુફતી ઈકરામ સાહબ કાસમી

ખાદીમે જામીઆ ફૈઝાનુલ કુરઆન

અહેમદઆબાદ.

بسم الله الرحمن الرحيم

પેશે લફ્ઝ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ خَلَقَ مِنَ الْمَآءِ بَشَرًا فَجَعَلَهٗ نَسَبًا وَّصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيْرًا - وَاَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ شَهَادَةً نَرْجُوْ بِهَا النَّجَاةَ حِيْنَ لَا يَجِدُ الظَّالِمُوْنَ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ - اَمَّا بَعْدُ !

તમામ તઅરીફેં ઉસ રબ્બે જલીલ કે લિયે હે જો સાતોં આસ્માનોં ઔર સાતોં ઝમીન કા ખાલિક વ માલિક હૈ. કાઈનાત કી સારી મખ્લૂક ઉસકે હુકમ કી મોહતાજ હે. ઔર વો અપને હુકમ કો નાફિઝ કરને મેં ઈનમેંસે કિસી કા મોહતાજ નહીં. વો ઝાત તો કુન ફયકૂન કી ભી મોહતાજ નહીં હે. ઉસ્કા તો ઈરાદા કર લેના કાફી હે બલ્કે ઉસ્કા ઈરાદા તો ઉસ ચીઝ કા વુજૂદ હે.

ઔર લાખો નહીં બલ્કે કરોળોં દુરૂદો સલામ હો ઉસ આકા પર ઉસ હસ્તી પર જો ઈન્સાનોં ઔર જિન્નાતોં કે નબી હૈં. જિન્કી વજહ સે અલ્લાહને દુન્યા કો બનાયા. ઔર જિસકી વજહ સે અલ્લાહ ને ભટકતી હુઈ ઈન્સાનિયત કો સીધે રાસ્તે પર ખડા કિયા.

ઇલ્મકી એહમિયત હર ઝમાને મેં હર વક્ત મુસલ્લમ રહી હે. મગર માઝી કે મુકાબલે મેં ઈસ ઝમાને મેં ઈસ્કી એહમિયત ઔર ઝરૂરત ઝ્યાદા મહેસુસ હોને લગી હે. ઔર ઈસ્કો આમ કરને ઔર ઉસ્કી રોશની ઘર-ઘર મેં

પહોંચાને કી સંજીદા કોશિશેં કી જા રહી હૈ. મગર તબિઅત ઔર અમલ સે કુલ્લી તૌર પર ફાયદા સરફે નઝર આ રહા હૈ. જિસ્કી વજહ સે મઆશરે મેં અખ્લાકી વ મઆમલાતી બુરાઈયાં આમ હો ગઈ હૈ. એક શરીફ વ મુત્તકી આદમી કે લિયે પુરસુકુન ઝિંદગી ગુઝારના મુશ્કીલ નઝર આ રહા હૈ. ઔર ખાસ તૌર સે સબસે ઝ્યાદા બુરાઈયાં ખુશી કે મૌકોં પર યાની શાદી-બિયાહ કે અંદર પાઈ જાતી હૈ. હાલાં કે શાદી એક અહમ ઈબાદત હૈ. હદીષ મેં તો ઈસ્કો આધા ઈમાન કહા હૈ. હમ ઈસ્કો ઈબાદત કે તૌર પર નહીં બલ્કે રસ્મીયત ઔર ખ્વાહીશ કે તૌર પર અદા કરતે હૈં, શાદી બહુત આસાન ઔર સસ્તી થી. હમને રસ્મોં વ રિવાઝ ઔર ખ્વાહીશાત કો પુરા કરને કે લિયે ઈસ્કો મેંહગા બના દિયા. પેહલે શાદી સસ્તી થી તો ઝિના મેંહગા થા. આજ શાદી મેહંગી હૈ તો ઝિના સસ્તા હો ગયા. અલ્લાહ હમારી હિફાઝત કરેં.

અલ્લાહતઆલા કો નસ્લે ઈન્સાની કા ફૈલાવ ઔર બકા મંઝુર હૈ ઈસ્લીયે ઉસ્ને મર્દ ઔર ઓરત મેં એક દુસરે સે એસી ઉન્સીયત ઔર પ્યાર-મુહબ્બત કી તરફ ઐસા મૈલાન પૈદા ફરમાયા જો ઈન્સાની નસલ કી બકા ઔર ફૈલાવ કે લિયે એક મોઅસ્સીર ઔર લતીફ તદબીર હૈ. લિહાઝા મર્દ ઔર ઓરત બાહમી જીન્સી મૈલામ કા જઝબા ફિતરી હૈ. ઔર ઈસ્લામ દીને ફિતરત હૈ ઔર વો ઈન્સાન કે ફિતરી જઝબાત કા પુરા એહતરામ ઔર ઉસ્કી રિઆયત

કરતા હૈ. ઈસ્લીયે જબ ઉસ્ને ઝિના જૈસે નાપસંદીદા ઔર ઘિનાવને તરીકે સે ઈસ્ ખ્વાહીશ કો પુરા કરને સે મના કિયા તો ઝરૂરી થા કે નસલે ઈન્સાની કી બકા ઔર ઈસ ફિતરી ખ્વાહીશ કી તકમીલ કે લિયે કોઈ જાઈઝ ઔર સહી તરીકા બતલા દિયા જાએ જિસ્સે નસલે ઈન્સાની કી બકા ઔર ઈન્સાનકી ફિતરી ખ્વાહીશ પુરી હો જાએ તો શરીઅતને ઈસ્કી જાઈઝ સુરત મર્દ ઔર ઓરત કે ઈખ્તીલાત ઔર મેલાપકી કર દી ઔર ઈસ પાકીઝા મેલાપ કી સુરત કા કુરઆન ઔર સુન્નત કી ઝબાનમેં નિકાહ હૈ. ઈસ્કી એહમીયત કા અંદાજા ઈસ બાત સે કિયા જા સકતા હૈ કે ઈબાદત કે લીયે વક્તકો ફારીગ કરને ઔર અલ્લાહ કા કુર્બ હાસીલ કરનેકી ગર્ઝ સે નીકાહ ઔર શાદી સે એરાઝ કરનેકો મમનુઅ કરાર દિયા ગયા. ખાસ કરકે એસી સુરત મેં જબ કે મુસલમાન શાદી કી કુદરત રખતા હો. જૈસા હદીષે પાક કા ખુલાસા હૈ કે અબુ નુજેહ (રદી.) સે રીવાયત હૈ જનાબે રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કે જો શખ્સ નિકાહકી કુદરત રખતા હો ફિર ભી વો નિકાહ ન કરે તો ઉસ્કા મુજસે કોઈ તઅલ્લુક નહીં હૈ (તબરાની)

ઈસી તરહ બુખારી શરીફમેં ઉન તીન હઝરાત કા કિસ્સા તફસીર સે બયાન કિયા ગયા હૈ જિન્હોનેં અલ્લાહ કે નબી રસુલુલ્લાહ ﷺ કી ઈબાદત કા હાલ પુછા તો બતાને પર ઉન્હોંને અપની ઈબાદત કો કમ સમજા તો ઉનમેસે એકને કહા કે મેં હમેંશા ઓરતોં સે દુર રહુંગા

કભી ભી શાદી ન કરૂંગા. તો ઈસ પર અલ્લાહ કે નબી ને ફરમાયા કે મેં ઓરતો સે શાદી ભી કરતા હું જો મેરે તરીકે સે એરાઝ કરેગા ઉસ્કા મુઝસે કોઈ તઅલ્લુક નહીં.

(બુખારી શરીફ)

યે આખિરત કા નુકસાન હૈ. નિકાહ કરને કે બહુત સારે દુન્યાવી ફાયદે હૈં. નિકાહ અલ્લાહ તઆલા કી નેઅમતોં મેં સે એક અઝીમ નેઅમત હૈ. જિસ્સે દીન વ દુન્યા દોનો કે કામ દુરુસ્ત હોતે હૈં. ઈસ્મેં બહુત સારે ફાયદે હૈં ઔર બેશુમાર મસ્લીહતેં હૈ. શાદી આદમી કો ગુનાહ સે બચાતી હૈ ઔર સીધે રાસ્તે પર ચલનેકી રેહબરી કરતી હૈ. ઔર એક દૂસરે કે હુકૂક અદા કરનેકી સલાહીયત ઔર સલીકા ભી પૈદા કરતી હૈ.

અલ્લાહ તઆલાને મર્દ ઔર ઔરત કા જોડા બનાયા તાકે દોનોં હકતઆલા શાનહુ કી રઝા કે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારને કે લીયે એક દૂસરે કે બેહતરીન મુઈન વ મદદગાર બનેં. ઔર ઈસ સાથકી બરકત સે દુન્યા કી ચંદ રોઝહ ઝિંદગી ભી આફિયતસે ગુઝરે ઔર ઈસ્કી બદોલત આખિરત મેં ભી બારગાહે ઈલાહી કે સામને સુર્ખરૂ હો (બલંદ મુકામ) નસીબ હો. ઔર જન્નત કી દાઈમી રાહત કે મુસ્તહિક હોં. ઔર યે જબ હી હો સકતા હૈ જબ દોનોં એક દૂસરે કે હુકૂક કો અલ્લાહ કી રઝા કે લિયે અદા કરનેવાલે હોં. ઔર દોનોં સુન્નત વ શરીઅત વાલી ઝિંદગી ગુઝારનેવાલે હોં. ઔર એક અહમ બાત યે હૈ કે મિયાં બીવી કે દરમ્યાન

જોડ પ્યાર-વ મુહબ્બત ઔર ઉલ્ફત કા બહુત બડા દારોમદાર બીવી કી ખુશઅખ્લાકી, નેક સિફત, સબ્ર ઔર દાનાઈ પર હૈ. નેક સીરત બીવીકી બરકતસે ઘર જન્નતકા નમૂના બન જાતા હૈ. ઔર સારે લોગોંકે દિલોમેં ઉસ્કી મુહબ્બત ગાલિબ આ જાતી હૈ. ઔર લોગ ઉસ્કા તઝકિરા ભલાઈકે સાથ કરતે હૈં. જિસ્સે ઉસ્કી ઈઝ્ઝત મેં ઈઝાફા હો જાતા હૈ. ઔર ઉસ્કે શોહર ઔર ઘરવાલોંકી ઈઝ્ઝત મેં ભી ચાર ચાંદ લગ જાતે હૈં. ઔર બીવીકી બદઅખ્લાકી ઔર બદમિઝાજી સે ઘર જહન્નમ કા નમૂના બન જાતા હૈ. જિસસે ન સિર્ફ વો ખુદ જલતી હૈ બલ્કે શોહર ઔર દોનો ખાનદાનવાલે ભી ઈસ આગસે જલકર રાખ હો જાતે હૈં.

ઈસ લીયે ઈસ કિતાબ કે લિખને કા મકસદ યહી હૈ કે ઈસ્કો પઢકર સારે મર્દ ઔર સારી ઓરતેં ઔર પુરી ઉમ્મતે મુસ્લિમા ઈસ્સે રોશની હાશિલ કરે. ઔર ઈબરત લે. ઔર અપને ઈઝદિવાજી ઔર ઘરેલૂં તઅલ્લુક કો સહી કરનેકી પુરી કોશિશ કરેં. ઔર અપની નઈ ઝિંદગી મેં ઈન બાતોં પર અમલ કરકે દીન-દુન્યા દોનોં જહાંકી સઆદતોં સે માલામાલ હોં. ઔર ઈન બાતોં પર અમલ કરકે ઔર દૂસરોં તક પહુંચાકર મઆશરે કે બિગાડ, રસ્મો રિવાજ ઔર બિદઅતોં કો ખતમ કરેં. ખાસ તૌરસે શાદી બિયાહ ઔર આપસમેં ઘરેલૂ મામલે મેં ખાસ તૌર પર સુન્નત વ શરીઅત કો દેખેં કે અલ્લાહ કા કયા હુકમ હૈ ? ઔર નબીએ પાક ﷺ કા કયા તરીકા હૈ ? આજ

ઉમ્મત કા એક બડા તબકા રસ્મો-રિવાજ કો ઈબાદત સમજકર કર રહા હૈ. ઔર ઉન્હેં ઈસકા એહસાસ ભી નહીં હૈ કે હમ ગુનાહ કો ઈબાદત સમઝકર કર કરે હૈં. ઐસે લોગોં કે બારેમેં ખતરા હૈ કે ઉન્હેં તૌબા ભી નસીબ ન હો. અલ્લાહ હમ સબકી હિફાઝત ફરમાએં. ઈસ લિયે ઈસ હદીષ પર અમલ કરતે હુએ જો આકા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાઈ
હમ ઈસ પૈગામ કો દુસરોં તક પહુંચાએં.

અલ્લાહ તઆલા ઈસ કિતાબ કો મેરે લિએ ઔર ખુસૂસન પૂરી ઉમ્મતે મુસ્લીમા કે લીયે સહી રેહબરી કા અમલી નમૂના બનાએં. ઔર મેરે લીયે ઔર પૂરી ઉમ્મતે મુસ્લીમાકે લીયે મગફિરત ઔર બખ્શીશ કા ઝરીયા બનાએં. ઔર જો ગલતીયાં હો અલ્લાહતઆલા ઉસે અપને ફઝલસે મુઆફ ફરમાકર કબૂલ ફરમાએં.

વમા અલયના ઈલ્લલ બલાગ.

દુઆ કા તાલિબ
મુહમ્મદ હમ્ઝહ ફલાહી

નિકાહ કે મઅના

નિકાહ કે લુગવી માઅના લુગતમેં આતે હે, મિલ જાના, જિમાઅ કરના, શાદી કરના.

ઔર ફિકહી ઈસ્તિલાહ મેં ઉસ્કા મતલબ યે હોતા હે કે મર્દ ઔર ઓરત કે દરમ્યાન એસા ખાસ મુઆહદા જિસ્કે તહત વો દોનોં ઈઝદીવાજી ઝિંદગી કે બંધન મેં મિલ જાએં. ઔર ઉન્કે દરમ્યાન મીયાં-બીવીકા તઅલ્લુક કાયમ હો જાએ. મર્દ ઔર ઓરત કા મિલના (જિન્સી તઅલ્લુકાત) ઈન્સાન કા તબઈ તકાઝા હે. ઔર ઈસ તબઈ તકાઝે કી તકમીલ કે ઝરીએ કો હર શરીઅત ઔર હર મઝહબને એક ખાસ મુઆહદે કા પાબંદ બનાયા. ઔર ઈસ મુઆહદે કે બગૈર મર્દ-ઓરત કા બાહમી ઈજતિમા યાની મર્દ-ઓરતકા એક દૂસરે સે ફાયદા ઉઠાના કિસી ભી શરીઅત વ મઝહબ ઔર કિસી ભી મુઆશરા વ કોમને જાઈઝ કરાર નહી દિયા. જિસે નિકાહ યા શાદી કી સુરત દી હે. યહી તો વજહ હે કે અલ્લાહ તઆલાને હઝરત આદમ (અ.સ.) સે લેકર હઝરત મુહમ્મદ ﷺ તક જિત્ની ભી શરીઅતેં નાઝિલ કી સબ શરીઅતોમેં નિકાહ કો નિહાયત અહમ મઝહબી એહમિયત હાસિલ થી. ઉલમાને લિખા હે કે

એસી કોઈ ભી ઈબાદત નહીં જો હઝરત આદમ (અ.સ.) સે લેકર અબ તક બાકી હો ઔર જન્નત મેં ભી બાકી રહેગી સિવાય ઈમાન ઔર નિકાહ કે.

(મઝાહિરેહક જદીદ-૨/૪)

હઝરત આદમ (અ.સ.) કે વક્ત સે ઈસ આખરી ઉમ્મત તક કોઈ શરીઅત નિકાહ સે ખાલી નહીં. યાની એક ખાસ મુઆહદા મર્દ ઔર ઓરત કા બાહમ મિલના. ઈસ મુઆહદે કે બગેર મિલના કિસી ભી શરીઅતને જાઈઝ નહીં રખ્ખા. યે ઝરૂર હે કે ઈસ મુઆહદે કી મુખ્તલીફ સુરતેં અલગ અલગ હૈં.

નિકાહ કે મઅના જિમાઅ કરના. પસ કુરઆને મજીદ ઔર અહાદીષમેં જહાં કહીં ભી નિકાહ કા લફઝ વાકેઅ હો ઉસ્સે યહી લુગવી મઅના મુરાદ લેના ચાહિયે બશર્તે કે કોઈ કરીના ઉસ્કે ખિલાફ ન હો.

ફુકહાને નિકાહ ઉસ ખાસ મુઆહદે કો કહા જો મર્દ ઔર ઓરત કે દરમ્યાન કાયમ હો જિસસે દોનો મેં ઝવજિયત કા તઅલ્લુક પૈદા હો જાતા હે. યહી મઅના ઝિયાદા મશહૂર હૈં. (ઈલ્મુલ ફિકહ-૬૮૬)

નિકાહ કી એહમીયત ઔર ફઝાઈલ

કુરઆન વ હદીષ કી રોશનીમેં.

નિકાહ કી એહમિયત ઔર ઝરૂરત કા અંદાઝા સિર્ફ ઈસ બાત સે હો સકતા હૈ કે તમામ આસ્માની શરીઅતેં ઉસ્કી ખૂબી પર મુત્તફિક હૈં. ગોયા યે ભી ઉસૂલે મિલ્લત મેં સે અસલ હૈ. કુરઆન વ હદીષ કો જિસ્ને પઢા ઉસ્કો સમઝા ઉસ્કે લિયે નિકાહ કે ફઝાઈલ વ એહમિયત કો બયાન કરનેકી ઝરૂરત નહીં. અસલ બાત યે હૈ કે જિસ તરહ બાઝ મઝાહિબ મેં નિકાહ કો તર્ક કર દેના (છોડ દેના) ઔર ઝિંદગી કી લઝ્ઝતોંસે કિનારા કશ હો જાના, અલગ-થલગ હો જાના ઈબાદત સમઝા જાતા હૈ, શરીઅતે ઈસ્લામને ઈસ્કા સાફ-સાફ અલલ-એલાન જવાબ દિયા "લા રહબાનિય્યત ફિલ ઈસ્લામ" ઈસ્લામ મેં રહબાનિય્યત (સન્યાસ) નહીં હૈ. ઈસ્લામમેં દુન્યા સે અલગ થલગ હોના ઔર દુન્યાકી નેઅમતોં સે ફાયદા ન ઉઠાના ઈબાદત નહીં હૈ. બલ્કે યે તો દીન મેં એક કિસ્મકી શિદત હૈ. ઈસ્લામ તો એતિદાલ કી રાહ બતાતા હૈ. કોઈ સાહિબે અકલ ભી ઈસ્કા ઈનકાર નહીં કર સકતા. ઈસી કા નતીજા હૈ કે ખુદા શનાસી કી રાહેં સબકે લિયે ખુલી હૈં. જિસ તરહ

એક ફકીર ગોશાનશીન હો કર ઈસ પાક શરીઅત પર પૂરા અમલ કરકે ખુદાકે દોસ્તોમેં દાખિલ હો સકતા હૈ, ઈસી તરહ એક દુન્યાદાર અપને એહલોઅયાલ કે સાથ રેહનેવાલાભી ઈસ શર્ફ કો હાસિલ કર સકતા હૈ. ખુદા કા કુર્બ ઔર ઉન્કી મરઝી કે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારના કિસી કૌમ, કિસી ફિરકા યા કિસી શખ્સ કે સાથ ખાસ નહીં હૈ. ઈસ્લામમેં યે બહુત બડા કમાલ સમઝા ગયા હૈ કે મશાગિલમેં મુબ્તલા હો કર ખુદા કો યાદ કરના, ઉસ્સે ગાફિલ ન રેહના, ઉસ્કી ઈબાદતમેં કોઈ કમી વાકેઅ હો, ઉસ્કી તરફ મુતવજ્જેહ રેહના બડા કમાલ હૈ.

બસ ઈન્હી અઝીમ મકસદ કો પૂરા કરને કે લિયે રહબાનિય્યત કા દરવાઝા બંધ કર દિયા ઔર હર કામ મેં મયાનારવી (એતિદાલ) કી તરગીબ દી ગઈ. ઔર નિકાહ કે એહતેમામ કો આમ કિયા ગયા. ઔર ખુદ સાહિબે શરીઅતને ઈસ પર અમલી નમૂના પેશ કિયા. ઔર તમામ દુન્યા કો દિખાયા કે મશાગિલ મેં રેહકર ખુદા પરસ્તી ઈસ તરહ કરતે હૈં. ખુદા ઔર ઉસ્કી મખ્લૂક કે હુકૂક ઈસ તરહ અદા કરતે હૈં.

નિકાહ કી ફઝીલત કે લિયે યે બાત કયા કમ હૈ

કે કુરઆનમેં જગહ જગહ ઉસ્કા ઝિક્ર હૈ. કહીં તો એક સે ઝ્યાદા ઓરતોં કી ઈજાઝત મિલ રહી હૈ.

فَانْكِحُوْا مَا طَابَ لَكُمْ مِّنَ النِّسَآءِ مَثْنٰى وَ ثُلٰثَ وَ رُبٰعَ ۚ

ઔર કહીં તો ઓરતોં કે સાથ અચ્છે સુલૂક કી તાકીદ કા હુકમ હૈ.

وَقُوْلُوْا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا

ઔર કહીં તો મિયાં બીવી કે હુકૂક કી તાલીમ કો બતાયા જા રહા હૈ. ઔર કહીં તો મહર કે મસાઈલ કો બયાન કિયા જાતા હૈ. ઔર કહીં તો તલાક ઔર ઈદ્દત કે મસાઈલ કો બયાન કિયા જાતા હૈ. યે બાત ક્યા કમ હૈ કે સબસે ઝ્યાદા ઈન્સાન કે લિયે શાદી મેં જો રુકાવટ બનતી હૈ વો ચીઝ ગુરબત-ગરીબી-તંગદસ્તી હૈ. કુરઆનને ઈસ્કી સખ્ત તરદીદ કી હૈ ઔર બડી બશારત સુનાઈ હૈ. (સુરએ નૂર)

"અગર વો લોગ ફકીર હોંગે તો અલ્લાહ ઉન્કો અપને ફઝલસે (નિકાહકી બરકતસે) ગની (માલદાર) કર દેગા" અબ ઈસ્સે ઝ્યાદા ઔર ક્યા ચાહીયે. કહાં હૈં વોહ લોગ જો ગરીબી કી વજહ સે ઈસ અઝીમ સુન્નત કો છોડે હુએ હૈં. ક્યા યે બશારત ઔર અલ્લાહકા વઅદા ઉન્કે ઈત્મિનાન કે લિયે કાફી નહીં હૈ ?

નિકાહ કે આદાબ - નિય્યતેં

(સાથમેં નિકાહ કે મુતઅલ્લીક ઝરૂરી બાતેં)

નિકાહ ભી અલ્લાહતઆલા કી નેઅમતોં મેં સે એક અઝીમ નેઅમત હૈ. જિસ્સે દીન વ દુન્યા દોનો કે કામ સહી વ દુરુસ્ત હોતે હૈં. નિકાહ મેં બહુત સારે ફાયદે ઔર બેઈન્તીહા મસ્લીહતેં હૈ. નિકાહ આદમી કો ગુનાહોં સે બચાતા હૈ. ઔર સીધે રાસ્તે પર ચલનેકી રેહબરી કરતા હૈ. ઔર એક દુસ્રે કે હુકૂક કો અદા કરનેકી સલાહિયત ઔર સલીકા ભી પૈદા કરતા હૈ.

(૧) નિકાહ આધા ઈમાન હૈ. હદીષમેં આતા હૈ કી નિકાહ આધા ઈમાન હૈ, બાકી આધે કે બારેમેં ખુદા સે ડરના ચાહિયે. ઈન્સાન કે બદનમેં દો ચીઝેં ઐસી હૈ જો આમ તૌર પર નુકસાન ઔર ફસાદ કા સબબ બનતી હૈં (૧) શર્મગાહ (૨) પેટ. લિહાઝા હદીષ કા મતલબ યે હૈ કે તુમને નિકાહ કરકે શર્મગાહ કે ફિત્ને સે નજાત પા લી. તો અબ ઉસે ચાહિયે કે પેટ કે ફિત્ને સે નજાત પાને કે લિય અલ્લાહ સે ડરે. યાની હલાલ રિઝક ઔર હલાલ કમાઈ કે ઝરિયે અપના ઔર અપને એહલો અયાલ કા પેટ ભરે. તાકે દીનકી ભલાઈ પુરી હાસિલ હો. (મઝાહિરે હક-૧૭/૪)

(૨) એક હદીષ મેં હૈ કે સબસે બરકતવાલા નિકાહ વો હૈ જિસ્મે મેહનત (ખર્ચ) કમ હો. (મિશ્કાત)

નિકાહ કે આદાબ મેં સે અહમ અદબ યે હૈ કે નિય્યત અચ્છી રખેં. ઈસ્લીયે કે દુન્યા કે જાઈઝ કામોં મેં અગર નિય્યત અચ્છી હો તો ઈસ પર સવાબ મિલતા હૈ ફિર નિકાહ કરના તો સુન્નત હૈ. જિત્ની નિય્યત અચ્છી હોગી વૈસા હી સવાબ મિલેગા. ફિર એક હી અમલ મેં કઈ નિય્યતેં ભી હો સકતી હૈં. ઈન તમામ નિય્યતોં પર અલગ-અલગ સવાબ મિલેગા. ઈસ એતિબાર સે નિકાહ એક હી અમલ હૈ. લેકિન જિત્ની નિય્યતેં કી જાએગી ઈત્ના સવાબ ઝ્યાદા હોગા.

(૧) નિકાહ ઈસ્લીયે કિયા જાયે કે અલ્લાહ કે નબી ﷺ કી સુન્નત હૈ, અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને ફરમાયા કે નિકાહ મેરી સુન્નત હૈ. ઔર સુન્નત પર અમલ કરને સે સવાબ મિલતા હૈ.

(૨) નિકાહ કરનેસે ગલત કામો સે હિફાઝત હોતી હૈ.

(૩) નિકાહ કરનેસે નફસ કાબૂમેં રેહતા હૈ. ઔર દિલ કે ખયાલાત ઈધર-ઉધર ભટકને સે ઔર નઝરે બદસે હિફાઝત હોતી હૈ.

(૪) નિકાહ કી વજહસે અલ્લાહ તઆલા નેક-સાલેહ અવલાદ અતા કરે ઔર વો નેક કામ કરેગી ઔર વાલિદૈન કે હક મેં દુઆ કરેગી તો ઉસ પર ભી સવાબ મીલેગા.

(૫) શાદી-શુદા આદમી કી ઈબાદત કા સવાબ ગેર શાદી-શુદા કી ઈબાદત સે ઝ્યાદા હોતા હૈ.

(૬) નિકાહ કી વજહ સે જિત્ની અવલાદ હોગી વો હુઝુર ﷺ કી ઉમ્મત મેં ઈઝાફે કા સબબ હોગા. ઔર આપ ﷺ ઈસ પર ફખ્ર ફરમાએંગે.

(૭) અલ્લાહ એસી નેક સાલેહ સખી રહમદીલ અવલાદ અતા કરે જો દીન કા કામ ઔર પુરી ઉમ્મત કો દીની ફાયદા પહોંચાએ તો દીન કા ભી ફાયદા હોગા. ઔર વાલિદૈન કે હક મે અજરે અઝીમ કા સબબ બનેગા.

(૮) ઔર અગર છોટે બચ્ચે મર ગએ તો વાલિદૈન કે લીયે જહન્નમ સે નજાત ઔર જન્નતમેં દાખલે કા સબબ બનેંગે.

ઈસી તરહ નિકાહ મેં જિત્ની ઝ્યાદા નિય્યતેં કી જાએગી ઈત્ના હી ઝ્યાદા સવાબ હોગા ઔર દીની-દુન્યવી બરકતેં હાસીલ હોંગી. ઈન્શાઅલ્લાહ. (તોહફતુન નિકાહ)

બગૈર સોચે સમઝે નિકાહ કરના યા સિર્ફ નફસાની ખ્વાહિશાત ઔર દુન્યવી લઝ્ઝતોં કે પુરા કરને કે લિયે ઈત્ના અહમ કામ અંજામ દેના મોમિન ઔર મુસલમાન કી શાન નહીં હૈ, બલ્કે યે તો મહઝ હેવાની મશગલા હૈ.

હદીષમેં આતા હૈ કે જબ બંદેને નિકાહ કર લિયા તો ઉસને નિસ્ફ દીન કી તકમીલ કા ઈન્તીઝામ કર લિયા. અબ ઉસ્કો ચાહિએ કે બાકી નિસ્ફમેં અલ્લાહ કા તકવા ઈખ્તિયાર કરે.

નિકાહ કે બારેમેં ઝરૂરી મુફીદ બાતેં

(૧) નિકાહ ઔર શાદી કી બડી હિકમત ઔર ફાયદા ઈત્મીનાન ઔર સુકૂનકી ઝિંદગી હાસિલ કરના હૈ. ઔર યે હિકમત ઉસી સૂરતમેં ઝાહિર હોગી જબ આદમી કા ઝહનભી ઈન ફાયદોં કી તરફ મુતવજ્જેહ હો. ઔર મુહબ્બત ઔર ઉલ્ફત કા જો માદદા અલ્લાહને હર ઈન્સાનમેં રખ્ખા હૈ ઉસકો કામમેં લાકર ઝિંદગી ઉસ્કે મુતાબિક ગુઝારને કા ઈરાદા હો.

(૨) નિકાહ મેં એક અહમ બાત યે હૈ કે નિકાહ અલલ-એલાન હોના ચાહિયે. હુઝુર ﷺ કા ઈરશાદ હૈ નિકાહ અલલ-એલાન કિયા કરો. (તુહફતુન નિકાહ પેજ-૨૫) અગરચે નક્કારા બજાકર હી ક્યોં ન હો. છુપ કર નિકાહ ન કરના ચાહિએ. ઝિના ઔર નિકાહ

મેં યહી ફર્ક હૈ કે ઝિના જો હરામ હૈ છુપ છુપ કર કિયા જાતા હૈ. ઔર નિકાહ જો હલાલ હૈ વો સરેઆમ કિયા જાતા હૈ.

(૩) નિકાહ મસ્જિદમેં હો. ઈસ તરહ કે કિસી નમાઝ કે બાદ ઔર ખાસ તૌર પર જુમ્આકી નમાઝ કે બાદ બહુત ઝ્યાદા અફઝલ હૈ. આજ યે સુન્નત ખતમ હો ચુકી હૈ જુમ્આકી નમાઝ કે બાદ નિકાહ કરના મસનુન હૈ. ઈસ લિયે આજ યે સુન્નત કો ઝિંદા કરને કા એહતિમામ કરેં. ઈસ તરહ ઝમાન-મકાન દોનોં કી બરકતેં હાસિલ હોંગી. ઐસી હી મજલિસે નિકાહમેં ઉલમા-સુલહા કા જિત્ના મજમા ઝ્યાદા હોગા ઈત્ના હી અચ્છા હૈ તાકે ઉન્કી દુઆએં મિલ જાએ ઔર રહમતેં બરકતેં ભી નાઝિલ હોં.

(૪) જિસ દિન નિકાહ હુવા હો ઉસ રાત જિત્ના હો સકે જલ્દ સે જલ્દ કમરે મેં દાખિલ હોને કી ફિક્ર કરેં. ક્યોંકિ જબ જલ્દી કમરે મે દાખિલ હોગા તો નમાઝ-દુઆ વગૈરહ કા મૌકા મિલેગા. ઔર જલ્દ ફારિગ હોકર સુબ્હ કી નમાઝ કે લિયે બેદાર હોગા. વરના આજકલ તો પુરી પુરી રાત રસ્મો રિવાજ મેં ગુઝારતે હૈં ઔર બિલ્કુલ સુબ્હ હોને કે કરીબ કમરે મે દાખિલ હોતે હૈં. જિસ્સે અકષરોં કી સુબ્હ કી નમાઝ ફૌત હો જાતી હૈ, ઔર હમારી ઝિંદગી કી નઈ શુરૂઆત હી અલ્લાહકી બહુત બળી નાફરમાની સે હોતી હૈ. તો ફિર કહાં સે અલ્લાહ કી મદદ આએગી ઔર ઝિંદગીયાં બદલેગી. અલ્લાહ હમારી હિફાઝત કરે.

નિકાહ કે ફઝાઈલ

નિકાહ સે ઈન્સાની ઝરૂરત પુરી હોતી હૈ. ઈસ લિયે સભી ઈન્સાન નિકાહ કરતે હૈં. ઔર મુસલમાનોં મેં નિકાહ કા ઝ્યાદા એહતમામ હોના ચાહિયે. કંયોકે નિકાહ સિર્ફ ઈન્સાની ઝરૂરત કી તકમીલ નહીં હૈ બલ્કે સભી નબીઓં કી સુન્નતે જારિયા હૈ. હઝરત ઈબ્ને મસઊદ (રદી.) ફરમાતે હૈ કે હમને હુઝૂર ﷺ કે સાથ હિજરત કી. જબ હમ નૌજવાન થે ઔર કિસી ચીઝ પર કાદિર નહીં થે. યાની માલ વગેરાહ કુછ નહીં થા. હમ હિજરત કરકે મદીના મુનવ્વરહ પહૂંચે તો આપને નૌજવાનો કો ખિતાબ કરકે ફરમાયા, અય જવાનો ! ઘર બસાને કો લાઝિમ પકડ લો યાની જો ઘર બસાને કી કુદરત રખતા હો વો નિકાહ કર લે. ઈસ લિયે કે નિકાહ કરના યે નિગાહોં કો ઝુકાનેવાલા ઔર શર્મગાહ કી ઝ્યાદા હિફાઝત કરનેવાલા હૈ. ઔર જો નિકાહ કરનેકી કુદરત ન રખતા હો વો રોઝોં કો લાઝિમ પકડ લે વે. (તોહફતુલ-અલ-મઈ-૪૯૨/૩) (મિશ્કાત) (બુખારી-મુસ્લિમ)

નિકાહ કે બારે મેં ફઝાઈલ

(૧) હઝરત અબૂ નુજેહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા કિ જો શખ્સ તુમમેં સે નિકાહ

કરને કી કુદરત (તાકત) રખતા હો ફિર્ વો નિકાહ ન કરે તો ઉસકા મુઝસે કોઈ તઅલ્લુક નહીં. (તબરાની)

(૨) હઝરત અનસ (રદી.) ને ફરમાયા કિ જબ બંદા નિકાહ કર લેતા હૈ તો આધા દીન કામિલ કર લેતા હૈ. અબ ઉસ્કો ચાહિયે કિ બાકી નિસ્ફ (આધે) દીન મેં અલ્લાહ સે ડરતા રહે. (તરગીબ) (મિશ્કાત-૨૬૮)

નિકાહ કા દુન્યવી ફાયદા

(૩) હઝરત ઈબ્ને નુજેહ (રદી.) સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા કે મોહતાજ હૈ, મોહતાજ હૈ વો મર્દ જિસ્કી બીવી ન હો. લોગોંને પુછા અગરચે માલવાલા હો તબ ભી મોહતાજ હોગા ? તો આપને ફરમાયા માલવાલા હો તબ ભી મોહતાજ હોગા, ફિર આપને ફરમાયા કે મોહતાજ હૈ, મોહતાજ હૈ વો ઔરત જિસ્કા શૌહર ન હો. લોગોને પુછા અગરચે બહુત માલદાર હો તબ ભી મોહતાજ હૈ? આપને ઈરશાદ ફરમાયા હાં, અગરચે માલવાલી હો તબભી મોહતાજ હૈ. (ઈસ્લાહી નિસાબ-૧૩૭)

(૪) ઇબ્ને અબી અવફા (રદી.) સે રિવાયત હૈ હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા કસમ હૈ ઉસ ઝાત પાક કી જિસ્કે હાથ મેં મુહમ્મદ ﷺ કી જાન હૈ, ઔરત અપને પરવરદિગાર કા હક અદા ન કરેગી જબ તક અપને શૌહર કા હક અદા ન કરેગી (ઇબ્ને માજા)

યાની ઔરત જબ તક શોહરકા હક અદા ન કરેગી ઉસ્કી બાત ન માનેગી તો અલ્લાહ ભી ઉસ્સે નારાઝ હોંગે. સિર્ફ નમાઝ, રોઝહ અદા કરકે વો યે ન સમઝે કે વો બહુત ઝ્યાદા દીનદાર હૈ, ઈતાઅતગુઝાર હૈ. (ઇસ્લાહી નિસાબ-૧૪૧)

જલ્દી નિકાહ કરનેકા હુકમ

(૫) હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા કે એ અલી, તીન ચીઝોં મેં તાખીર ન હોના ચાહિયે. નમાઝ, જબ ઉસ્કા વક્ત આ જાયે ઔર જનાઝહ જબ હાઝિર હો જાયે ઔર બેનિકાહ લડકી જબ ઉસ્કા રિશ્તા મિલ જાયે મુનાસિબ હો ઈસ્મે તાખીર નહીં કરની ચાહિયે.

(ઇમદાદુલ ફતાવા)

વાલિદૈન કી ઝિમ્મેદારી

(૬) હઝરત અબૂ સઈદ ઔર હઝરત ઇબ્ને

અબ્બાસ રદિ. સે રિવાયતહૈ દોનોંને કહા કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા કે જિસ્કી અવલાદ પૈદા હો તો ઉસ્કો ચાહિયે કિ ઉસ્કા અચ્છા નામ રખે ઔર અચ્છી તાલીમ દે. ફિર જબ વો બાલિગ હો જાયે ઉસ્કા નિકાહ કર દે. અગર વો બાલિગ હો જાયે ઔર ઉસ્કા નિકાહ ન કરે ફિર વો કિસી ગુનાહમેં મુબ્તલા હો જાય તો ઉસ્કા ગુનાહ (સબબકે દરજે) મેં સિર્ફ બાપ પર હી હોગા.

નિકાહ ન કરને કી વઈદ

(૭) હઝરત અબુઝર ગિફારી (રદી.) સે રિવાયત હૈ એક તવીલ હદીષ મેં-હુઝૂર ﷺ ને ઉકાફ બિન બશીર નામી-સહાબી સે ફરમાયા કે એ ઉકાફ ક્યા તેરી બીવી હૈ? ઉન્હોંને અર્ઝ કિયા નહીં હૈ, આપને ફરમાયા તૂ માલવાલા ઔર વુસ્અતવાલા હૈ ? અર્ઝ કિયા હાં મેં માલવાલા ઔર વુસ્અતવાલા ભી હૂં. તો આપને ફરમાયા કે તૂ ઈસ હાલતમેં શૈતાન કે ભાઈયોંમેં સે હૈ. અગર તૂ નસારા મેં સે હોતા તો તૂં ઉનકા રાહિબ હોતા. (મુસ્નદે અહમદ) (ઈસ્લાહી નિસાબ-૧૩૯)

યહાં પર અલ્લાહકે નબી કી કિત્ની સખ્ત વઈદ

હે નિકાહ ન કરને પર ઉસ્કો શૈતાન કા ભાઈ કહા. ઔર ઉસ્કે અલાવા ભી બરકાતસે મહરૂમી કા સબબ હે, ઔર યે હર નબી કી સુન્નત રહી હે.

(૮) હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા કે નિકાહ મેરી સુન્નત હે મેરા તરીકા હે સુન્નતે મુઅક્કદા હે. સો જો ઉસપર પર અમલ ન કરે વો મુઝસે નહીં હે, યાની મેરા ઉસ્કા કોઈ તઅલ્લુક નહીં હે. યહાં અલ્લાહ કે નબી ﷺ કી ડાન્ટ ઔર વઈદ હે. ઐસે શખ્સ કો જો સુન્નત પર અમલ ન કરે. ઔર મુસલમાનકો કૈસે ચૈન મિલ સકતા હે કે જરા દેર ભી અલ્લાહ કે નબી ﷺ નારાઝ હોં. (બહિશ્તી ઝેવર ૬૫/૪)

(૯) હદીષમેં આતા હે કે નિકાહ કરો ઈસ્લીયે કે મેં ફખ્ર કરૂંગા કિયામતકે દિન તુમ્હારે ઝરીયે સે ઔર ઉમ્મતોં પર. યાની અલ્લાહ કે નબી કો યે બાત પસંદ હે કે આપકી ઉમ્મત ઝ્યાદા મિકદાર મેં હો દૂસરી ઉમ્મતોં સે. તાકે આપકી ઉમ્મતકી કષરતે આમાલકી વજહસે આપકો ભી સવાબ ઔર કુરબે ઈલાહી ઝ્યાદા મયસ્સર હો. ઈસલિયે કે જો કોઈ આપકી ઉમ્મત મેં જો કુછભી અમલ કરતા હે વો આપકી હી તાલીમ ઔર મેહનત કી વજહ સે કરતા

હૈ. પસ જિસ કદર ઝ્યાદા મિકદાર મેં અમલ કરનેવાલે હોંગે ઉસી કદર આપકો ઉનકી તાલીમ કરને કે બરાબર સવાબ મિલેગા. (બહીશ્તે ઝેવર-૬૫/૪)

(૧૦) હદીષમેં આતા હૈ કે કિયામતકે દિન કુલ સફેં જન્નતમેં જાનેવાલોંકી એકસો બીસ હોગી. જિન્મે ચાલીસ સફેં ઔર ઉમ્મતોંકી હોગી. ઔર અસ્સી સફેં જનાબે રસુલૂલ્લાહ ﷺ કી હોગી, સુબ્હાનઅલ્લાહ ક્યા મકામ હૈ મેરે નબી કા. ઈસ લિયે જો શખ્સ સાહિબે વુસ્અત હો યાની ઔરત કે હુકૂક અદા કરનેકી વુસ્અત રખતા હો તો ઉસે ચાહિયે કે ઝરૂર નિકાહ કર લે. (બહીશ્તે ઝેવર-૬૫/૪)

નિકાહ કરનેકે ફાયદે, મકસદ ઔર હિકમતેં

(૧) નિકાહ કે ફાયદે તો બહુત ઝ્યાદા હૈં યહાં પર મુખ્તસર તોર પર બયાન કિયા જાતા હૈ. (૧) ઔરત આરામ ઔર સુકુન કે લીયે બનાઈ ગઈ હૈ. ગમગુસાર ઔર હઝારોં પરેશાનિયોં સે ઈન્સાન કો રાહત મિલતી

હે. ઈન્સાનમેં તબઈ તૌર પર દોસ્તી ઔર મુહબ્બત કરના ફિતરી અમર છે. ઔર મુહબ્બત કે લિયે બીવી અજીબ વ ગરીબ ચીઝ હે. નિકાહ કરનેસે અપના ઘર બસ્તા હે. ઔર ઘરેલૂ ઝિંદગી મેં સુકૂન વ ઈત્મીનાન કી દોલત નસીબ હોતી હે. કુરઆને કરીમમેં અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હે "અલ્લાહકી નિશાનિયોં મેં એક યે હે કે અલ્લાહ હીને તુમકો એક જાનસે પેદા કિયા ઔર ઉસ્કી જિન્સ સે ઉસ્કા જોડા બનાયા તાકે ઉસ્કે સાથ મિલકર સુકૂન વ ઈત્મીનાન હાસિલ હો" ઔર

و من ایته ان خلق لکم من انفسکم ازواجا لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة ان فی ذلک لایت لقوم یتفکرون ○

(૨) નિકાહ કરનેસે જિન્સી હરકત કમ હો જાતી હે. યે જિન્સી હરકત આપસકી અંદર કી ખ્વાહીશેં તકાઝે નિકાહ કે ઝરિયે પુરી હો જાતી હૈં. જો ખ્વાહિશેં મર્દ કે દિલમેં પૈદા હોતી હૈં ઔરતકી તરફસે યા ઔરતકે દિલમેં મર્દ કી તરફસે હે વો તકાઝા ઈન્સાની ફિતરી હે. ઈસ ખ્વાહિશ કો નિકાહ કે ઝરીયે પુરા કરના ઈન્સાન કે દિલમેં સચ્ચી મુહબ્બત ઔર પાકીઝગી કે ખ્યાલાત પૈદા કરતા હૈં.

(૩) ઈસ્લામમેં નિકાહ કા સબસે બડા મકસદ નસલે

ઈન્સાની કી બકા હૈ. નિકાહ કે ઝરીયે સાલેહ અવલાદ પેદા હોતી હૈ. ઝાહિર હૈ કિસી શખ્સકી ઝિંદગી કા સબસે બડા સરમાયા ઉસ્કી સાલેહ ઔર નેક અવલાદ હી હોતી હૈ. જિસ્કી વજહસે વો ન સિર્ફ દુન્યા મેં સુકુન વ ઈત્મીનાન ઔર ઈઝ્ઝત વ નેકનામીકી દોલત હાસિલ કરતા હૈ બલ્કે ઉખરવી તૌર પર ભી ફલાહ વ સઆદત કા હિસ્સેદાર બનતા હૈ. ઔર આજકા ઈન્સાન શૈતાનકે ધોકેમેં આકર એૈસી દવાએં ઓર તરીકે ઈસ્તેમાલ કરતા હૈ જિસસે નસલે ઈન્સાની પર પાબંદી લગાકર ખુશ હો રહા હૈ. ઔર નાજાઈઝ તરીકે સે અપની ચાહત કે મુતાબિક અપની ખ્વાહિશાત કો પુરા કર રહા હૈ લેકિન ઈસ્લામને ખ્વાહીશાત કે પૂરા કરનેકે સાથ સાથ નિકાહ ઔર શાદીકે ઝરીયે સે નસલે ઈન્સાની કો બાકી રખને ઔર ઉસકે બઢાને મેં ઝોર દિયા હૈ. અલ્લાહતઆલા ને નિકાહ કો નસલે ઈન્સાની કો જારી રખને ઔર બકા કા ઝરીયા બનાયા હૈ. ઈસ હકીકતકો કુરઆને કરીમને યું બયાન ફરમાયા હૈ કે "તુમ્હારી ઔરતેં તુમ્હારે લીયે ખેતી હૈ. તો તુમ ઉન્હીમેં આઓ જિસ તરહ ચાહો ઉસકે ઝરીયે સે દીન દુનિયા કી ભલાઈ કા સામાન તૈયાર કરો." ઔર એક ઓર જગહ

અલ્લાહતઆલાને ઈરશાદ ફરમાયા કે

"અલ્લાહતઆલાકી નિશાનીયોં મે સે એક નિશાની યે હે કે તુમકો એક જાનસે પૈદા કિયા. ઔર ઉસકી જિન્સસે ઉસકા જોડા બનાયા તાકે ઉસકે સાથ મીલકર સુકૂન ઔર ઈત્મીનાન હાસિલ કરો. તો મર્દ ઔરત કે ઉપર છા ગયા. તો જબ મર્દને ઔરત કો ઢાંકા યાની ઉસ્સે મુલાકાત કી તો હલ્કાસા હમલ રહા જિસ્કે સાથ વો ચલતી ફિરતી હે" (સુરએ આરાફ)

ઈસ આયતે કરીમાકી રોશનીમેં નિકાહ ઔર શાદીકે ઝરીયે હાસીલ હોને વાલે જિન્સી તાલ્લુક કી અસલ ગરઝોગાયત ઉસ્કા અવ્વલીન મકસદ ઔલાદકી પૈદાઈશ ઈન્સાનકી નસલકો બાકી રખના હે. મહઝ લઝ્ઝત કો પુરા કરના ઔર ખ્વાહિશાત કો પૂરા કરના શાદી ઔર નિકાહ કા મકસદ નહીં હે. ઔર હદીષે મુબારકા મેં ભી અબૂદાવૂદશરીફ કી રીવાયત હે કે માઅકલ બીન યસાર (રદી.) રાવી હે વો ફરમાતે હૈં કે એક શખ્સ નબી અકરમ ﷺ કે પાસ આયા ઔર ફરમાયા કે મેરે પાસ એક પૈગામ આયા હે કે લડકી બહુત ખૂબસૂરત હે લેકિન ઉસ્કે ખાનદાનમેં ઔલાદ નહીં હોતી. તો ક્યા મુઝે ઉસ્સે શાદી કરનેકી ઈજાઝત હે?

આપને ફરમાયા નહીં ! ઉસ શખ્સને દોબારા અર્ઝ કીયા આપને દોબારા ફરમાયા કે ઈજાઝત નહીં હે. ફીર ઉસને તીસરી મરતબા પુછા તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે તુ ઐસી ઔરતસે શાદી કર કે જો ઝયાદા મોહબ્બત કરનેવાલી હો ઔર ઝયાદા બચ્ચે દેનેવાલી હો. ઈસ લિયે કે મૈં તુમ્હારે ઝરીયે કિયામતકે દિન ઔર લોગોં પર કસરતે તઅદાદ કે લીએ ફખ્ર કરૂંગા (ફત્હુલ બારી) એક ઔર હદીષમેં હે કે અલ્લાહકે નબી ﷺ ને નૌજવાનો કી જમાઅતકો ખિતાબ ફરમાયા કે તુમમે સે જો નિકાહ કે તકાઝો કો પૂરા કરનેકી તાકત રખતા હો ઉસકો ચાહિયે કે વો શાદી કરનેમેં હરગીઝ દેર ન કરે.

(બુખારી શરીફ)

ઈન સારી હદીષોં સે યે બાત સામને આતી હે કે શાદી ઔર નિકાહ કરનેકા અવ્વલીન મકસદ જિન્સી તાઅલ્લુક પુરા કરને કે ઝરીયે નસલે ઈન્સાની કી બકા હો. જિસસે ઉમ્મતકી તઅદાદ મેં ઈઝાફા હોગા ઔર અલ્લાહ કે નબી ﷺ કા ઔર ઉમ્મત પર ઝ્યાદતીકા સબબ બનેગા. હઝરત અબ્દુલ્લાહ (રદી.) ને યહાં તક ફરમા દીયા કે ઈસ ઉમ્મત કે બહેતરીન લોગ વો હેં કે જો ઝ્યાદા ઔરતેં રખનેવાલે હૈં. (બુખારી શરીફ)

ઈસ્લામમેં શાદી ઔર નિકાહ કા બડા મકામ હૈ. જિસ પર સહાબા મુકમ્મલ અમલ કરનેવાલે થે. સહાબા બાવજૂદ તંગદસ્તી, ફકરો ફાકા ઔર ગુરબતકે ઈસ સુન્નત પર મુકમ્મલ તૌર પર અમલ કરનેવાલે થે. મુસ્નદે અહેમદ કી રિવાયત હૈ કે ચાર તરહકે આદમી ઐસે હે કે જિનકા સવાબ ઉનકે મરનેકે બાદ ભી ઉનકે આમાલમેં જારી રહતા હૈ. (૧) એક વો શખ્સ જો અલ્લાહ કે રાસ્તેમેં અપની જાન દે દે. (૨) દૂસરા વો આદમી જો કોઈ ઈલ્મ સીખે ઔર દુસરોંકો ભી સિખાએ, તો જબ વો સીખનેવાલે દુસરોંકો સિખાએંગે ઔર ઉસ પર અમલ કરેંગે વહા તક ઉસ પહેલે સિખાનેવાલેકો સવાબ મિલતા રહેગા. ઔર ઉસ્કે નામાએ આમાલમેં પહુંચતા રહતા હૈ. (૩) તીસરા વો આદમી જો સદકા કરે, સદકે જારીયા કે યાની કુંવા ખુદવા દે, બંજર ઈલાકેમેં પાનીકા કુંવા ખુદવા દે. (૪) ચોથા વો આદમી જો નેક ઔલાદ છોડે જો ઉસ્કે લીએ દુઆ કરતી રહે. ઈન સારી હદીષો, બાતોં સે યે સારી બાતેં સામને આતી હૈ કે નિકાહ ઔર શાદીકા સબસે બડા મકસદ ઈન્સાની નસલકી હિફાઝત હૈ. નિકાહ કા એક ઔર મકસદ ઈસ્મત, ઈફફત ઔર અખ્લાક કી હિફાઝત હૈ. મીયાં-બીવી કી

ઝિન્દગી કા એક અહમ મકસદ અપને અખ્લાક, અપની ઈઝ્ઝત, અપની પાકદામનીકી હિફાઝત હે. કુરઆનેપાકમેં નિકાહકો એક કિરાઅ કે માની બયાન કીયા હે જો આદમી અખ્લાકકી હિફાઝત કરતા હે વો ગોયા કે અપની ઈઝ્ઝત કી પાકદામની દેતા હે.

ઈન્સાનકો અલ્લાહને અશરફુલ મખ્લૂકાત બનાયા. ઈન્સાન નફસ કે ઝરીયે બુરાઈયોંસે બચકર ઔર અપને અખ્લાક કો બચાકર આલા સે આલા મકામ તક પહુંચ સકતા હે. જો ફરિશ્તોં કી પહુંચ સે ભી દૂર હે. ઈન્સાન કો અલ્લાહતઆલાને ખાસ અપની ઈબાદત કે લિયે બનાયા હે. અબ યે ઈસ્કે ઝીમ્મે હે કે વો નબીકી હિદાયત ઔર રહનુમાઈ કે મુતાબીક આમાલે સાલેહા કરકે અલ્લાહકી રહમત કે સાયેમેં આફિયતવાલી ઔર સુકુનવાલી ઝિંદગી ગુઝારે.

ઈઝદિવાજી ઝિંદગી ક્યા હૈ ?

ઈસ્લામ એક મુકમ્મલ નિઝામે હયાત હૈ. ઝિંદગી ગુઝારનેકા આલા તરીકા હૈ. જો આલા તેહઝીબ વ તમદ્દુનકા દાઈ હૈ. જિસને કદમ કદમ પર હમારે લીયે રહનુમા ઉસૂલ બનાએ હૈં. તાકે હમ એક પાકીઝા મુઆશરા તામીર કરનેમેં કામ્યાબ હો સકે. ચુનાંચે ઈસ સિલસિલે મેં ઈસ્લામ હમારી રેહનુમાઈ કરતા હૈ. પાકીઝા મુઆશરે કી તામીર કે લીયે ઝરૂરી હૈ કે હમ ખાનદાની નિઝામકો ઝ્યાદા સે ઝ્યાદા મઝબૂત પાયેદાર ઔર તામીરી બનાએં.

યાદ રખિયે ! ખાનદાની નિઝામ કા આગાઝ શોહર ઔર બીવીકી પાકીઝા ઈઝદિવાજી ઝિંદગી સે હોતા હૈ કે ઈસ કાયનાતમેં સબસે પેહલે ઈન્સાનોં કે દરમિયાન પેહલા રિશ્તા ઈઝદિવાજિયત (મીયાં-બીવી)કા હી કાયમ હુવા થા. બાકી તમામ રિશ્તે ઈસ બુન્યાદી રિશ્તેકી પૈદાવાર હૈં. માં હો યા બાપ, બહન હો યા ભાઈ, બેટા હો યા બેટી, ઈઝદિવાજી રિશ્તેકે બગૈર ઈનમેસે કિસી રિશ્તેકા વુજૂદ મેં આના નામુમકિન હૈ.

ચુનાંચે યકીનન ઈસ ઈઝદિવાજી રિશ્તે કી

ખુશગવારી ઔર કામ્યાબ ઝિંદગી ઉસી વક્ત મુમકિન હે જબ શૌહર ઔર બીવી દોનોં હી ઈઝદિવાજી ઝિંદગી કે ઉસૂલ વ આદાબ સે બખૂબી વાકિફ હોં, ઔર અમલ કરનેકા ઈરાદા ભી રખતે હોં.

ઈઝદિવાજી ઝિંદગીકી એહમિયત

શાદી ઝિંદગીકા બેહતરીન તોહફા હે. ઈસ મેં બીવી અપને ખાવિંદ સે વાલિહાના મોહબ્બત કરતી હે. ઔર ઝિંદગીભરકી તમામ તવક્કુઅ (ઉમ્મીદેં) ઉસ્સે વાબસ્તા રખતી હે. ઔર શોહર ભી અપની બીવી કો તમામ આરઝુઓંકા દારોમદાર-મરકઝા બના લેતા હે. શાદીમેં સબસે બડી ખૂબી કી બાત યે હે કે ખાવિંદ અપની બીવી કો ન સિર્ફ અપની ઝાતકે લિયે, બલ્કે પૂરે અપને ઘર, અપને સારે ખાનદાન કી ઈઝ્ઝત સમઝતા હે. ઔર બીવી મજાઝી તોર પર અપને શોહરકો સબકુછ માનતી હે. બિલાશુબા શાદી મર્દ ઔર ઔરતકી તમન્નાઓંકી તકમીલકા બેહતરીન ઝરીયા ઔર સબબ હે.

શાદી મર્દ ઔર ઓરત દોનોંકો ગલત રાસ્તે ઔર ગુમરાહ હોને સે બચાતી હે. શાદીકે મુબારક બંધનમેં

યે પાકીઝા ઝિંદગી ગુઝારતે હૈં. ઔર ગુનાહોંસે ઉનકા દામન દાગદાર ખરાબ નહીં હોતા. શાદી દોનોં મીયાં બીવી કો અપની અપની ઝિમ્મેદારીકા બોઝ ઉઠાનેકી હિમ્મત પેદા કરતી હૈ. ઔર તરીકા ઔર સલીકા ભી સિખાતી હૈ. જિસ્કી વજહસે ઉન્કે અંદર ઝિમ્મેદારી કે પુરા કરનેકી હિમ્મત પેદા હો જાતી હૈ. ઔર ઝિંદગી ઝ્યાદા આસાન હો જાતી હૈ. ઔર ઘરકા માહોલ દિલચસ્પ ઔર પુરરોનક બન જાતા હૈ.

શાદી હમારા ઈમાન હૈ. ક્યોંકી શાદી હુક્મે રબ્બાની હૈ. ઔર ખાનદાન, નસલ ઔર અખ્લાકકી બકા કા સિલસિલા કાયમ (બાકી) રખનેકા એક બેહતરીન ઝરીયા હૈ. યહી વજહ હૈ કુદરતને શોહર ઔર બીવીકી મોહબ્બતકે એહસાસકો જિન્સી અમલ કે ઈઝહાર મેં પોશીદા રખ્ખા હૈ. જિસ્મેં બીવી અપની ઝાતકો શોહર કે વુજૂદમેં ગુમ કર દેતી હૈ. ઔર શોહર અપને આપકો મુકમ્મલ તોર પર વકફ કર દેતા હૈ. રોઝે અઝલસે હી કુદરતને રૂએ ઝમીન પર જિન્સી અમલ કો નસબી બકા કા ઝરીયા બનાયા હૈ. શાદી દો ઝિંદગીયોંકી મજલીસ હૈ. ઔર દો રૂહોં કી પાઈદાર દોસ્તી હૈ. ઈસ્લીયે શાદી કા મકસદ ખુશિયોં ઔર મસર્રતોંકા હુસૂલ હૈ. ઈસ્મેં

શક નહીં કે રંજો ગમ ઝિંદગી કા ઝરૂરી હિસ્સા હૈ. ઔર કોઈ ભી મર્દ ઔરત ઈસસે પાક નહીં હૈ. યાની દુનિયાકા કોઈભી ઔરત-મર્દ એસા ન હોગા જો ઈસસે બચા હુવા હો. લેકિન શાદીવાલોંકી ઝિંદગીમેં રંજોગમ ઔર આરામકી શિદ્દત ન સિર્ફ કમ હોકર રહ જાતી હૈ બલ્કે ઈસમેં જબભી પરેશાનીયાં પહોંચતી હૈ તો મિયાં-બીવીકી ઝિંદગીમેં ઈસકો બરદાશ્ત કરનેકા ઓર સબ્ર કરનેકા હોસલા ભી પૈદા હો જાતા હૈ. હક બાતતો યે હૈ કે મુહબ્બત કી સહી કીમત સિર્ફ શાદીકે ઝરીયે હી હાસિલ હોતી હૈ. જબ અજનબી મર્દ ઔર અજનબી ઔરત કે દરમિયાન મિષાલી રિશ્તા શોહર બીવીકા ઝિંદગીભર બાકી રેહતા હૈ. શાદીકે બંધનકી લઝ્ઝત બેમિષાલ હૈ. હત્તાકે નેક મર્દ ઔરત કે લિયે અલ્લાહને બશારત દી હૈ કે વો અગલે જહાંમેં ભી ઈકઠ્ઠે રહેંગે ઔર જન્નતુલ ફિરદોસમેં હમેશા હમેશા બરકરાર રહેગેં.

શાદી ન કરનેકે નુકસાનાત

અલ્લાહતઆલાને ઈન્સાનકી ફિતરતમેં જિન્સી મેલાન રખ્ખા હૈ. શહવત કા, ખ્વાહિશોંકા ફિતરી તકાઝા રખ્ખા હૈ. જિસકે અષરાત બાલિગ હોનેકે બાદ ઈન્સાનકે

દિલમેં પૈદા હોના શુરૂ હોતે હૈં. ફિર રફતા રફતા આહિસ્તા આહિસ્તા ઉસકી ખ્વાહિશોં ઓર ચાહતોમેં ઈઝાફા હોતા હે. જો બાદમેં તકાઝેકી સૂરત ઈખ્તિયાર કર લેતી હે. ઓર ઈન્સાન હર વક્ત ઉસી તકાઝે કો પૂરા કરનેકી ફિક્રમેં લગા રહતા હે. દિલ ઔર અકલ મેં જંગ જારી રહતી હે. યહાં તક કે એસી હાલત પૈદા હો જાતી હે કે તબિયત ઉસ તકાઝેકો પુરા કરનેકે લિયે બેકાબૂ હો જાતી હે. ખ્વાહ કિસી ભી તરીકે સે હો. ખ્વાહિશ અકલ પર ગાલિબ આ જાતી હે, ઔર ઈન્સાન અલ્લાહકી નાફરમાની કર બેઠતા હે. ઔર અપને દામને ઈફ્ફતકો દાગદાર કર દેતા હે.

અગર તિબ્બી એતેબાર સે યા સાઈન્સ કે એતેબાર સે દેખા જાએ તો શાદી ન કરનેસે ઈન્સાન પર બુરે અષરાત ઝાહિર હોતે હૈં. હકીમ જાલીનુસ કા કેહના હે કે ઈન્સાની જિસ્મમેં મોજુદા માદાએ તવલીદ (મની) અગર જિસ્મસે ખારિજ ન હો તો કઈ તરહકે અમરાઝ પેદા હોતે હૈં. મની પર આગ ઓર હવા કા ગલબા હે. જિસકી વજહસે ઉસકી તબિયત પર બહોત અસર પડતા હે. અગર એક અરસે તક મનીકો રોક લિયા જાએ તો ઈસ્સે અજીબોગરીબ કિસ્મકે અમરાઝ જિસ્મકે અંદર પૈદા

હોતે હૈં. જૈસે કભી વસાવિસ કા મર્ઝ યા કભી જુનૂનકી બિમારી પૈદા હોતી હે. યા કભી મિરગી કી બિમારી હોતી હે. મનીકે નિકલને સે ઈન્સાનકી સેહત પર ખુશગવાર અષરાત ઝાહિર હોતે હૈં. ઓર બહોત સારે અમરાઝ સે બચા રેહતા હે. અગર મનીકો રોક લીયા જાએ તો એક ઝહરીલા માદ્દા પૂરે જિસ્મમેં દૌડ જાતા હે જો સેહતકે કે લીયે ઈન્તિહાઈ નુકસાન પહુંચાનેવાલા સાબિત હોતા હે.

એક ઓર હકીમકા કેહના હે અગર જિસ્મમેં માદ્દાએ તવલીદકે નીકલને કા જાઈઝ ઝરિયા ઈખ્તિયાર કિયા ન જાએ, ઔર મની જિસ્મમેં ઝ્યાદતી કે સાથ રહે તો યે માદ્દાએ તવલીદ ઝહરઆલૂદ તબિયતમેં તબ્દીલ હો જાએગા. ઓર યે ઝહરઆલૂદ ઝહરીલી બુખાર કો પેદા કરેગા. જિસસે મિરગી ઔર ઈસી તરીકેકી દિગર બીમારીયાં જીસ્મમેં પેદા હોંગી. અલ્લામહ નવવી (રહ.) કા કેહના હે કે મર્દ પર બાઝ અવકાત જિન્સી મેલાનકા (ખ્વાહિશ કો પુરા કરનેકા તકાઝા) સખ્ત પેદા હોતા હે કે તકાઝે કો પુરા ન કિયા જાએ યા પુરા કરનેમે દેર કી જાએ તો બદનકો ભી, દિલકો ઔર બિનાઈકો ભી નુકસાન પહુંચતા હે. જબ જિસ્મકે

અંદર મની કી મિકદાર ઝ્યાદા હો જાતી હે તો ઉસકા બુખાર દિમાગકી તરફ ચઢતા હે. ઔર જિસ્કા નતીજા યે હે કે ખુબસુરત ઓરતોંકો દેખના આદમીકા મહબૂબ મશગલા બન જાતા હૈ. ઔર ઉનકી મોહબ્બત દિલોમેં જગા બના લેતી હૈ. ઔર બુખારકા એક હિસ્સા શર્મગાહકી તરફભી આતા હૈ. જિસ્કી વજહ સે ખ્વાહીશમેં શિદ્દત પેદા હોતી હૈ. ઔર ગલત ગલત ખ્યાલાત પેદા હોતે હૈં. ઔર યે ઉમુમન જવાનીકે દોર મેં હોતા હૈ. ઔર શાદી ન કરનેકી સૂરત બિલઆખિર ઝિના તક લે જાતી હૈ. જિસ્સે અખ્લાક ગંદે હોને શુરૂ હોતે હૈં. ઔર એક દિન શહવાત ઉસે બડે ખતરાતમેં ડાલ દેતી હૈ. ઔર શાદી ન હોને કી સુરતમેં તબિયતમેં ચિડચિડાપન પેદા હોતા હૈ. છોટી છોટી બાતોં પર ઉસ્કો ગુસ્સા આ જાતા હૈ. ઔર જબ માદ્દાએ તવલીદકા ખુરૂજ નહીં હોતા તો નફસિયાતી તોર પર ભી ઈન્સાન પર ઉસ્કે ખરાબ અસરાત પડતે હૈં. કિસી કી છોટી છોટી બાતોં કો ભી બરદાશ્ત નહીં કર સકતા, ઝઘડને લગતા હૈ. ઔર એસા આદમી અંદર હી અંદર કુરહને પિગલને લગતા હૈ. યે સારે જિસ્માની નુકસાનાત હૈ. ઈસ્સે માલુમ હુવા કિ મર્દ ઓરત કે લિયે શાદી કરના ઈન્તિહાઈ

ઝરૂરી હે. ક્યોંકિ માદ્દાએ તવલીદકા ખુરૂજ અગર તકાઝે કે વક્ત ન હો તો ફિર સેહત મુતાસ્સીર હોતી હે. ઔર તરહ તરહ કે મર્ઝ પૈદા હોતે હૈં.

કાહેરા યુનિવર્સીટી કે માહીર ડૉકટર મોહસીનુલ-ઈરફાન કે ખ્યાલમેં શાદી કરને સે લોગ કઈ નફસિયાતી બિમારીયોંસે મહફુઝ રેહતે હૈં. શાદીશુદા અફરાદ બેહતરીન અખ્લાકી સિફાત કે માલીક હોતે હૈં. શાદી કરના બઝાતે ખુદ નફસિયાતી ઔર ઝહની સહત કી અલામત હે.

વૉશીંગટન યુનિવર્સીટી મે નફસિયાતી અમરાઝ કે માહિર ઉસ્તાદ નેલ-જેકસન મુસલસલ તેહકીક કે બાદ ઈસ નતીજે પર પહોંચે હૈં કે શાદીશુદા અફરાદ ઉમૂમન નફસિયાતી બિમારીયોં સે મહફુજ રેહતે હૈં. તહકીક સે યે ભી માલુમ હુવા હે ગેરશાદીસુદા આદમી, નામર્દ, તલાકયાફતા અફરાદ નઝલા, ઝુકામ, દિલકી બિમારીયોં ઔર આસાબી બિમારીયોંકે સાથ-સાથ સુગર, પથરી, મઅદા કી બિમારીયોંસે ઔર સરદર્દ કા ઝ્યાદા શિકાર હોતે હૈં. ઈસ વક્ત મઆશરતી બુરાઈયોંકી બુન્યાદી વજહ નવજવાન નસલમેં જઝબાતી ઔર જિન્સી રુજહાન હે. ઔર ગલત-ગલત ખ્યાલાત ઔર ગંદી ગંદી ફિલ્મોંકો

દેખકર ઈન્મેં ખ્વાહીશાત ઔર નઈ-નઈ બિમારીયાં પેદા હોતી હૈ. શાદી ઈન બીમારીયોં પર કાબુ પાનેકા બેહતરીન નુસ્ખા હૈ.

૧૯૫૫ સે ૧૯૯૫ તક ઈંગ્લેન્ડ મે મરનેવાલે અફરાદ ચાહે વો તલાક વાલે હોં યા ગેરશાદી શુદા હો, ઉન્કી તઅદાદ ઝ્યાદા થી શાદીશુદા અફરાદ સે. જિસ્મેં કુદરતી મુદાફઅતી નિઝામકી કમઝોરી અહમ સબબ થી. માલુમ હુવા કે ગેરશાદી-શુદા યા તલાક યાફતા અફરાદ કે ખાનોં મેં તવાનાઈ બખ્શ અશયા કમ હોતી હૈં. જિસ્સે ઉન્કે જિસ્મ કા કુદરતી મુદાફઅતી નિઝામ કમઝોર હો જાતા હૈ. ઔર વો જલ્દ હી જલ્દ મુખ્તલીફ બિમારીયોં કી ઝદમેં આ જાતે હૈં. ૫૫ સાલ સે ૬૦ સાલ તક કી ઉમર કે એક હઝાર અફરાદ પર તહકીક હુઈ હેં તો માલુમ હુવા કે બુઢાપે કે અમરાઝ સે મહફુઝ ઔર તંદુરસ્ત રહેનેકા સબસે બડા સબબ ખુશગુવાર ઝિંદગી ગુઝારના હૈ.

બાલિગ હોને કે બાદ અગર શાદી કરનેમેં દેર કી તો મઆશરતી બુરાઈયાં ફેલને કે ખતરાત બઢ જાતે હૈં. ઔર અગર શાદી હો જાએ તબ ભી ઉન બુરાઈયોં કી આદત ખત્મ નહીં હોતી. યું યે મઆશરા રોઝબરોઝ

ખરાબ હોતા જાતા હૈ.

ઈસ વક્ત ખાનદાની બુરાઈયોંકી બુન્યાદી વજહ નવજવાન નસલમેં જઝબાતી ઔર જિન્સી રુજહાન હૈ. ઔર શાદી ઈસ રુજહાન પર કાબુ પાને કા બેહતરીન નુસ્ખા હૈ. લેકિન રિવાજ ઔર ફેશનકી ઝિંદગીને આજ શાદી કો મુશ્કીલ ઔર ઝિનાકો આસાન બના દિયા હૈ.

આજ પુરા યુરોપ જિન્સી ખ્વાહીશાત કી તકમીલમેં પડા હુવા હૈ. ઈસ વક્ત યુરોપ કે સદર, વઝીરે આઝમસે લેકર આખરી આદમી જિન્સી ગુમરાહીમેં મુબ્તલા નઝર આતા હૈ. બેશક ઈસ્લામ હી એક એસા મઝહબ હૈ જિસ્કી હર એક શાખ રાહે મુસ્તકીમ હૈ.

મહેર કા બયાન

મહેરકી એહમીયત

મહર જ્ઞાતિમીકી
હકીકત

મહેરકી મિકદાર

નિકાહ કે અરકાન

નિકાહ મેં દો ચીઝેં અસલ હે (૧) ઈજાબ વ કબુલ (૨) મહર

નિકાહ કા એક રૂકન ઈજાબ વ કબુલ હે. ઈસી ઈજાબ વ કબુલ કા નામ નિકાહ હે. સિર્ફ એક બાર ઈજાબ વ કબુલ કરનેસે નિકાહ હો જાતા હે. તીન મરતબા કરના ઝરૂરી નહીં.

ઈજાબ વ કબુલ મેં દો બાતેં ઝરૂરી હે.

(૧) ઈજાબ વ કબુલ કે ઝરીયે સે નિકાહ મુન્અકીદ હોતા હે. ઔર યે ઈજાબ વ કબુલ દોનોં માઝી (ભુતકાળ) કે લફ્ઝ હોને ચાહીયે - જિસ્સે યે બાત સમજમેં આજાએ કે નિકાહ-શાદી હો ગઈ.

જૈસે ઔરત યે કહે કે મેંને અપને આપકો તુમ્હારે નિકાહ મેં દિયા યા ઔરત કા વલી ઘરકા બડા યે કહે કે મેંને ફુલાં કી બેટી કા જિસ્કા નામ ફુલાં હે તુમ્હારે સાથ નિકાહ કર દિયા યે ઈજાબ હુઆ.

ઔર ઈસ્કે જવાબ મેં મર્દ કહે કે મેંને કબુલ કિયા યે કબુલ હુઆ

યા ઈજાબ ઔર કબુલ મેં સે કોઈ એક માઝી કે લફ્ઝ સે હોના ચાહીયે જૈસે મર્દ કહે મેંને તુમ્હારે સાથ

અપના નિકાહ કર લીયા ઔર ઉસ્કે જવાબ મેં ઔરત કહે મેં મંઝુર કરતી હું.

યા તુમ મુજે અપને નિકાહ મેં કબુલ કરતી હો તો ઔરત કહે કે હાં મેને કબુલ કીયા ઈન સુરતોં મેં નિકાહ હો જાતા હૈ.

(૨) ઈજાબ વ કબુલ કે સાથ દોનોં લફ્ઝ ખાસ કરકે નિકાહ ઔર તઝવીજ કે ઈસ્તીમાલ હોને ચાહીયે જેસે યું કહે કે મૈને નિકાહ કિયા યા તઝવીજ (શાદી) કી યા કોઈ એસા લફ્ઝ કહે જિસ્મેં સરાહતન ઈન દોનોં કે મઅના હોં જેસે મેંને તુમ્હે અપની બીવી બના લીયા યા મેં તુમ્હારા શોહર હું વગેરે વગેરે

ઈજાબ વ કબુલ કે વક્ત દુલ્હા-દુલ્હન મેં સે હર એક કે લીયે દુસરે કા કલામ સુનના ઝરૂરી હે ખ્વાહ ખુદ સુને યા ઉન્કા વકીલ સુને યા ઉન્કા વલી સુને

ઈજાબ વ કબુલ કે વક્ત દો ગવાહોં કા હોના ઝરૂરી હૈ ચાહે દોનોં મર્દ હો યા એક મર્દ દો ઔરતેં હો. બગેર ગવાહોંકે હરગીઝ નિકાહ નહીં હો સકતા.

ગવાહોં કા બાલીગ હોના-મુસલમાન હોના-આઝાદ હોના-આકીલ હોના ઝરૂરી હૈ. ઈનકી ગવાહી હર હાલમેં મોઅતબર હોગી. ચાહે વો પરહેઝગાર હોં યા ફાસીક હોં ગવાહોંકા ઈજાબ વ કબુલ કે વક્ત સુન્ના ઝરૂરી હૈ.

ઔર સુનકર યે સમઝ લે કે નિકાહ હો રહા હે ચાહે મઅના ન સમઝે. (મઝાહીરે હક જદીદ ૬-૩)

મહરકા બયાન

મહર કા લફ્ઝ સિદકુન સે બના હે. જિસ્કે એક લગવી મઅના હે પુરા હક અદા કરના.

ઔર ઈસ્તીલાહ મેં ઉસ્કા મતલબ યે હોતા હે કે વો રૂપિયા યા જિન્સ જો ઔરત કો નિકાહકી વજહસે નિકાહ શોહરકી તરફસે ઉસ મુઆવઝે મેં મીલના ચાહીયે કે ઔરતને અપને જિસ્મ કે જિન્સી મનાફેઅ કા માલીક શોહર કો બના દીયા. ઉર્દૂ મેં ઉસ્કો મહર કહા જાતા હે યાની યે મહેર ઔરત કી ઝાત કા બદલા હે

(મઝાહીરે હક૧૦૪-૪)

મહર કી અહમીયત :- અલ્લાહકે નબી ﷺ સે પહેલે ઝમાનએ જાહીલીય્યત મેં નિકાહ કા જો શરીફાના તરીકા અરબો મેં રાઈજ થા ઈસ્મેં મહર મુકર્રર કિયા જાતા થા, ઈસ્લામને ઈસ તરીકે કો જારી રખા. મહર ઈસ બાત કી અલામત હે કે નિકાહ કરનેવાલા ઔરતકા તાલીબ ઔર ખ્વાહીશમંદ હે ઈસ્લીયે વો અપની હેસીયત ઔર ઈસ્તીતાઅત કે મુતાબીક અપની

ઔરતકો મહર કા નઝરાના પેશ કરતા હે. યા ઉસ્કો અદા કરને કી ઝિમ્મેદારી લેતા હે (તોહફતુલઅલ-મદની ૫૩૯-૩)

નિકાહ મેં મહર કી બહુત એહમીયત હે ઔર યે ઔરત કા એસા હક હે જો ઔરત કી મરઝી કે બગેર શોહર પર સે કિસી હાલ મેં સાકીત નહીં હોતા. ઔર ઉલમાને લીખા હે કે મહેરકી અદા ન કરને કી નિયત ન હોના નિકાહ કે સહી હોને કી એક શર્ત હે. યાની અગર નિકાહ કે વક્ત યે નિય્યત હો કે મહર ન દુંગા યા દીયા હી ન હો તો નિકાહ સહી ન હોગા. હા યે અલગ બાત હે કે અગર નિકાહ કે વક્ત મહરકો ઝિકર ન કરે તો નિકાહ સહી હોગા તબ ભી આદમી પર મહરે મિષલ વાજીબ હોગા (મઝાહીરે હક ૧૦૪-૪)

મહેર ક્યા હોના ચાહિયે

(૧) એક યે કે મહર માલ હો યા માલકી કિસ્મ સે હો. અગર કોઈ શખ્સ કિસી ગુલામ યા બાંદી (નોકરાની) સે નિકાહ કરે ઔર મહેર મેં ઉસ્કી આઝાદી રખ્ખે કે તુ અગર નિકાહ કરેગી તો તુ આઝાદ હે. તો યે આઝાદી મહર નહી બન સકતી ઈસ્લીયે કે યે માલ

નહીં હે. ઈસી તરહ અગર કોઈ સુવ્વર યા શરાબ કો મહર કે તોર પર દે યે ભી મહર નહીં બન સકતા.

મહરે ફાતિમીકા બયાન

મહરે ફાતિમી કિસે કેહતે હૈં ઔર ઉસ્કી મિકદાર કિતની હે. મૌજુદા ઝમાને કે એતેબાર સે કિત્ને રૂપીયા બનતે હૈં.

મહર કી એક કીસ્મ જો દૌરે નબુવ્વત ઔર સહાબા સે સાબીત હે વો મહેરે ફાતિમી હે જો મુસલમાનોં કે દરમ્યાન બહુત ઝ્યાદહ શોહરત યાફતા હે ઈસકી મિકદારકે બારેમેં મુખ્તલીફ અકવાલ મીલતે હૈં. ઈનમેંસે સલ્ફે સાલિહીન ઔર હમારે અકાબીરીનને ૫૦૦ દીરહમ કે કૌલકો ઝ્યાદહ રાજેહ ઔર ઝ્યાદહ સહીહ સાબિત ફરમાયા હે ઈસલીયે કે હઝરત અલીકી ઝિર્હ કી કિમત કા હિસાબ ૫૦૦ દીરહમ હોતા હે ઔર ઈસીકો બેચકર હઝરત ફાતિમહ કા મેહર અદા કીયા ગયા થા ઔર યહી કૌલ ઝ્યાદહ સહી ઔર મોઅતબર હે.

ઔર ૫૦૦ દિરહમમેં બારહ માશેઅ કે તોલેકે હિસાબસે એકસો એકત્રીસ તોલા તીન માશા ચાંદી હોતી

હે ઔર મૌજુદહ ઝમાનેકે ગ્રામોં કે હિસાબ સે પંદરાસો તીસ (૧૫૩૦) ગ્રામ ઔર નવસો (૯૦૦) મીલી ગ્રામ યાની દેઢ કીલો તીસ ગ્રામ નવસો મીલી ગ્રામ મહેરે ફાતિમી કી મિકદાર હે.

(૧૫૩૦ ગ્રામ ઔર ૯૦૦ મીલી ગ્રામ ચાંદી)

(અનવારે નબુવ્વત)

મોજુદા અવઝાન કે એતેબાર સે મુફતી મો.શફીઅ (રહ.) ને ઉસ્કો ૧૩૧ તોલા ૩ માશા ચાંદી કે બરાબર માના હે. જો ગ્રામ કે એતેબાર સે ૧ કિલો ૫૩૦ ગ્રામ નવસો મીલી ગ્રામ કે બરાબર હોતા હે. (૧,૫૩૦-૯૦૦) યે ભી ખ્યાલ રહે કે આજકલ ૧૨ ગ્રામ કા તોલા નહીં હે બલ્કે ૧૦ ગ્રામ કા તોલા હે. ઈસ એતેબાર સે મહરે ફાતિમી ૧૫૪ તોલા ચાંદી હો જાએગી. (જવાહીરૂલ-ફિકહ) (જદીદ ફીકહી મસાઈલ-૨૯૪-૧)

કિતાબુલ ફતાવા મેં હે કે શરીઅત ને મહર કી કમસે કમ મિકદાર તો મુતય્યન કી હે. લેકિન ઝ્યાદા સે ઝ્યાદા મિકદાર મુતય્યન નહીં કી હે. હઝરત ફાતિમા (રદી.) ઔર અકષર અઝવાજે મુતહહરાત કા મહર ૧૨ યા સાડે ૧૨ અવકીયા ચાંદી થા. ૪૮૦ યા ૫૦૦ દિરહમ કે કરીબ લેકિન ઈસ્કા યે મતલબ નહીં કે મહર

ઈત્ના હી દેના ઝરૂરી હૈ. શરીયત કી હિદાયાત ઔર નબવી મઅલુમાત સે અંદાજા હોતા હૈ કે મહર ઈત્ના ઝ્યાદા નહીં હોના ચાહીયે કે શોહર અદા હી ન કર પાએ ઔર ઈત્ના કમ ભી નહીં હોના ચાહીયે કે બિલ્કુલ મઅમૂલી રકમ હો બલ્કે મુનાસિબ રકમ હો જિસ્સે શોહર કી આમદની ઔર બીવી કે ખાનદાની મહર દોનોં કી રીઆયત હો જાએ (કિતાબુલ ફતાવા-૩૮૮-૪)

મહર મેં દુસરી અહમ બાત યે હે કે મહર દસ દિરહમ સે કમ ન હોના ચાહીયે. કમ સે કમ દસ દિરહમ ચાંદી કા હો. ખ્વાહ ચાંદી સોનાકી કિસ્મ સે હો યા કોઈ ઔર ચીઝ જીસ્કી કિંમત દસ દિરહમ બનતી હો. અગર કોઈ શખ્સ દસ દિરહમ સે કમ મહર બાંધે તો ઉસ્કી મહર સહી નહીં. દસ દિરહમ ઉસ્કે ઉપર વાજિબ હોંગે. (મઝાહીરે હક-૧૦૪-૪)

મહર કિતના હોના ચાહીયે.

મહર કી ઝ્યાદા સે ઝ્યાદા મિકદાર શરીઅત ને મુકર્રર નહીં કી હે, ઉસ્કો શોહરકી હેસિયત પર છોડા હૈ. જિતની હેસિયત હો ઉસ્કે મુતાબીક મહેર દે. લેકિન બહુત

ઝયાદા ભી ન હો જિસ્સે રિયા-શોહરત કા ઈમ્કાન હો.

અલબત્તા મહરકી કમસે કમ મિકદાર ઈમામે આઝમ અબૂ હનીફા (રહ.) જિનકે મસલક પર હમ અમલ કરતે હૈ દસ દિરહમ હૈ. ખ્વાહ ચાંદી હો યા ઈતની ચાંદી કી કિંમત કે બકદર સોના હો, યા કોઈ એસી ચીઝ હો (રૂપીયા) વગેરે જો દસ દિરહમ ચાંદીકી કિંમત કે બરાબર હો.

૧૦ દીરહમકા વજન મોજુદા ગ્રામોંકે હિસાબસે **૩૦ ગ્રામ ૬૧૮** મિલી ગ્રામ હોતા હૈ. લિહાઝા ૧૦ ગ્રામ કે તોલા કે હિસાબસે ૩ તોલા ૬૧૮ મીલીગ્રામ હોતે હૈ.

ઈત્ની ચાંદી યા ઈસ્કી કિંમત મહરકી કમસે કમ મિકદાર હૈ. ઈસ્સે કમ મહર અદા ન હોગી

(જદીદ ફિકહી ફસાઈલ-૨૯૩-૧) (તોહફતુલ-અલમઈ-૫૫૩-૬)

(મઝાહીરે હક જદીદ ૧૦૪-૪)

ઔર અગર મહરમેં રૂપયે મુકર્રર કીયે જાએ તો ચાંદી કે દામ બાઝાર મે કમ ઝયાદા હોતે રહેતે હૈં. લિહાઝા જિસ રોઝ મહર અદા કી જાએ ઉસ રોઝ બાઝારમેં ચાંદી કે જો દામ હોં ઉસકા હિસાબ કરકે એકસો પચાસ (૧૫૦) (૧૭૫૦) ગ્રામ ચાંદી કી કીમત

કે બરાબર રૂપિએ અદા કરેં. (ફતાવા રહીમ્મીયહ-૨૩૨/૦૮)

આજકલ હમારી શાદિયોં મેં ફુઝુલખર્ચી ઔર જો ચિઝેં ઝરૂરી નહિ હે ઉન્મેં તો બેઈન્તિહા પૈસા બરબાદ કિયા જાતા હે, જૈસે નાચ-ગાના-ડેકોરેશન, મંડપ, લાઈટીંગ, ખાનાપીના ઔર બડે બડે હોલ બુકીંગ કરવાના યે સબ ચિજેં ઝરૂરી નહિ હે. ઔર જો ચીઝેં ઝરૂરી હે યાની મહેર ઉસ્મેતો આદમી કંજુસી કરતા હે, દો હઝાર, પચ્ચીસ્સો રૂપિયે મહર લીખવા દેતા હે ઔર ઈન્મે ભી કમ કરવાને કે મશ્વરે કરતા હે. મહર વો ઔરત કા હક હે વો ઈતની કિંમતમેં અપને આપકો માલિક બના દેતી હે. ઔર મહર કે બગેર નિકાહ નહિ હોતા. ઈતની અહમ ચીઝ મેં કંજુસી ન કરે. અપની હેસિયત ઔર ઝમાનેકે એતેબારસે મહર અદા કરે.

મેહરે ફાતિમી કી મિકદાર

(૧૫૩૦ ગ્રામ ઔર ૯૦૦ મીલી ગ્રામ ચાંદી)

(અનવારે નબુવ્વત)

કમ મેહરકી મિકદાર

(૩૦ ગ્રામ ૬૧૮ મીલી ગ્રામ ચાંદી)

મહરકી અદાયગી મેં કોતાહી કા અઝાબ

શરીયતકા અસ્લ હુકમ યહી હે કે બીવીકા મહર જલ્દ સે જલ્દ અદા કર દીયા જાએ લિહાઝા જબ કોઈ આદમી કિસી ઔરતસે મહરકી એક ખાસ મિકદાર પર નિકાહ કરતા હૈ ઔર ઉસકે દિલમેં અદા કરનેકા ઈરાદા ભી હે ઔર કિસી વજહસે અદા નહીં કર સકા ઔર બીવીકી તરફસે મુતાલબા ભી નહી રહા ઔર ઈસી હાલતમેં મૌત આ જાએ તો ઉસકી જાયદાદ મેં સે હિસાબ લગાકર બીવીકો મહર અદા કરના વાજીબ હો જાતા હે. ઔર અગર બીવીકા ઈન્તીકાલ હો જાએ તો ઉસકો બીવીકી મીરાસ મેં સામીલ કરકે ઉસકે હકદારોમેં તકસીમ કર દેના લાઝીમ હો જાતા હે. એસી સુરતમેં ઈન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહકે યહાં પકડસે બચનેકી ઉમ્મીદ હે ઔર અગર કિસી મર્દને કિસી ઔરતસે ઈસ ઈરાદેસે નિકાહ કર લીયા કે મહર અદા હી નહી કરના તો એસી સુરતમેં બીવીને મહરકા મુતાલબા કીયા હો યા ન કિયા હો દોનોં સુરતોમેં શરીયતકે નઝદીક યે શખ્સ સખ્ત ફરેબ ઔર ધોકેબાઝ સુમાર હોગા. ઔર ઉસકી બદનીયતીકી વજહસે અલ્લાહકે દરબારમેં વહી સજા દી જાએગી જો ઝીનાકાર કો દી જાતી હે.

(અનવારે નબુવ્વત સફા નં ૬૪૮)

વલીમા કા બયાન

વલીમેકી અહમીયત

વલીમેકી હિકમત

વલીમેકી મીકદાર

વલીમે કા બયાન

વલીમા લફ્ઝ અરબી કા હૈ જિસ્કે મઅના ઉર્ફ આમ મેં શાદી કે લિયે ઈસ્તેમાલ હોતા હૈ. યાની શાદી કા ખાના.

દરઅસ્લ વલીમા ઈલામ યા ઈલ્તીયામ સે નિકલા હૈ જિસ્કે લગવી મઅના જમઅ હોના. ઔર ઈસ ખાસ તઆમકો વલીમા ઈસ્લીયે કહેતે હૈં કે મીયાં-બીવી કે બાહમ જમઅ હોને કે બાદ (મુલાકાત કે બાદ) લોગોં કો ખાના ખીલાયા જાતા હૈ. (મઝાહીરે હક-૧૧૧)

વલીમા હર તકરીબ ઔર હર દઅવત કો કહેતે હૈં. બાદમેં યે લફ્ઝ શાદી કે પ્રોગ્રામ કે લિયે ખાસ હો ગયા.

શાહ વલીય્યુલ્લાહ (રહ.)ને હુજ્જતુલ-લા-હુલબાલીગહ મેં તહરીર ફરમાયા હૈ કે ઝમાનએ જાહિલ્લીયત મેં લોગ મીયાં-બીવી કી મુલાકાત સે પહેલે વલીમા કીયા કરતે થે. ઈસ્લામને ઈસ તરીકે કો બદલા ઔર ફર્સ્ટ નાઈટ (શબે ઝુફાફ) કે બાદ વલીમેકો મસ્નુન કિયા. પસ જો લોગ નિકાહસે પેહલે વલીમા કરતે હૈં વો ગલત હૈ. ઈસી તરહ લડકીવાલોં કા બરાતકો ખિલાના ઔર ખાનદાનવાલોં કો ખિલાના ભી

વલીમા હે. મગર ઉસ્કી કોઈ અસ્લ નહીં. વલીમા મસ્નુન કરનેકી મસ્લીહત ઔર હિકમત યે હે કે વલીમા કે ઝરીયે મખ્ફી તૌર પર નિકાહ કા એલાન હોતા હે. ઔર શબે ઝુફાફકા ભી જાનના ઝરૂરી હે. તાકે જો ઔલાદ હો ઉસ્કે નસબ મેં કોઈ શુબા ન કરે

(તોહફતુલ-અલ-મઈ)

વલીમેં કી શરઈ હેસીયત ઔર ઉસ્કા વક્ત

અકષર ઉલમા કે કોલ કે મુતાબીક વલીમા મસ્નુન હે. બાઝને મુસ્તહબ ભી કહા હે. (મઝાહીરે હક-૧૧૧) વલીમા કા અસ્લ વક્ત તો શબે ઝુફાફ (ફર્સ્ટ નાઈટ) કે બાદ, ઔર બાઝને કહા કે અકદે નિકાહ કે વક્ત ખિલાના ચાહીયે. (મઝાહીર હક-૧૧૧)

ફતાવા રહીમીય્યહ મેં હે કે વલીમાકી દઅવત મિયાં-બીવી કી મુલાકાત કે બાદ ખિલાઈ જાતી હે. દુલ્હા-દુલ્હન મીલે ઉસ રોઝ સુબ્હ યા ફિર દુસરે દિન શાદી કી ખુશીમેં પડોસી, રિશ્તેદાર, દોસ્ત વ અહબાબ કો જમઅ કરે જિનમેં ફુકરા-ઉલમા, અમીર, ગરીબ સબ હી લોગ હોં. ખુલૂસે નિય્યત કે સાથ અપની હેસીયત કે મુતાબીક જાનવર ઝબહ કરેં યા કુછ ખાના પકાકર ખિલા દેં. (ફતાવા રહીમીય્યાહ-૨૩૯/૮, આલમગીરી-૨૨૯/૨)

શાદી કા વલીમા મસ્નૂન હે, જિસ દિન મીયાં-બીવી કી ખલવત હુઈ હો ઉસ્કે દુસરે દિન વલીમે કી દઅવત કર દી જાય. હદીષ મેં આતા હે કે અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને જબ હઝરત ઝયનબ બિન્તે જહશ (રદી.) સે નિકાહ કિયા તો દુસરે દિન આપને લોગોં કી દઅવત કી. (કિતાબુલ ફતાવા-૪૨૦/૪)

રૂખ્સતી કે બાદ જબ એક રાત ખલવત કે સાથ ગુઝર જાએ તો વલીમા કી દઅવત કરના સુન્નત હે. ઔર ઈસ્મેં અપની હેસીયત કે મુતાબિક ખર્ચ કરના ચાહીયે. અગર અલ્લાહને દિયા હો તો દોસ્ત વ અહબાબ, ઉલમા વ સુલહા કી એક વક્ત કી દઅવત કર દી જાય. અગર માલી હેસીયત કમઝોર હે તો જો ભી મયસ્સર હો ઈસ્મેં કુછ લોગોં કો શરીક કર લીયા જાય. કર્ઝ લેકર દઅવત કરને કી ઝરૂરત નહીં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક વલીમા એસા ભી કિયા હે કે દસ્તરખ્વાન ફેલા દિયા. ઔર સહાબા સે ફરમા દિયા કે જિસ્કે પાસ જો ખાના મૌજૂદ હો વો લેકર આએં. ઉસ્કે બાદ સબ ખાના મિલાકર સહાબા કો શરીક કર લીયા ઔર ઈસ્સે બઢકર ઈસ્લામ મેં સાદગી ઔર ખુલુસ ઔર ક્યા હો સકતા હે. ? ....

અલબત્તા ઈસ્કા ખાસ ખ્યાલ રખ્ખેંકે સિર્ફ અમીરોંકો દઅવત ન દી જાય. બલ્કે ગરીબોં ઔર સુલહા કા ઝ્યાદા હક હે. એસે ખાને કો બદતરીન ખાના કહા હે જિસ્મેં સિર્ફ માલદાર હી હોં ઔર ગરીબોં કો ન બુલાયા જાય. (તોહફતુન નિકાહ-૫૦)

વલીમે કી હિકમત

ઘરેલવી ઝિંદગી કે નઝમ વ ઈન્તીઝામ કે લિયે બીવી કી ઝરૂરત હે પસ કિસીકો અપની ચાહત વ ખ્વાહીશ કે મુતાબીક ઔરત કા મિલ જાના અલ્લાહ કી બડી નેઅમત હે જિસ્કા શુક્ર બજા લાના ઝરૂરી હે. પસ વલીમા ઉસ્કી અમલી શકલ હે. ઈસ્મે બીવી ઔર ઉસ્કે ખાનદાન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક ભી હે. ઈસ્લીયે કે બીવીકે ખાતીર માલ ખર્ચ કરના ઔર દુલ્હન આને કી તકરીબ સે લોગોં કો ખાના ખીલાના ઈસ બાત કી દલીલ હે કે બીવી શોહર કી નઝરમેં બાઈઝ્ઝત ઔર બાવકઅત હૈ. ઔર ઝાહીર હે કે યે ઈઝ્ઝત વ ઈકરામ બીવી ઔર ઘરવાલોં કે લિયે બડી ખુશી ઔર ઈત્મીનાન કા બાઈષ હોગી.

વલીમા કિત્ને દિન કરના ચાહીયે

વલીમા ખિલાના મસ્નુન હૈ. લેકીન મિકદાર કે બારેમેં ઈખ્તીલાફ હૈ. ઉલમા કી એક જમાત કા કેહના હૈ કે ઝયાદા સે ઝયાદા દો દીન તક ખીલાએં. ઉસ્સે ઝયાદા ખિલાના મકરૂહ હૈ. બાઝ લોગ તીન દીન તક કી ઈજાઝત દેતે હૈં. લેકિન યે ખાવીંદ કી ઈસ્તેઅદાદ પર મોકુફ હૈ. એક દિન તો એક દિન, યા દો દિન

(મઝાહીરે હક-૧૧૧/૪)

ફતાવા રહીમીયહ મેં હે દો રોઝ તક કી દઅવત કો વલીમા કહેતે હૈં. ઉસ્કે બાદ દઅવત દેને કો દઅવતે વલીમા નહી કહેતે. (ફતાવા રહીમીયહ-૨૪૦/૮)

(આલમગીરી-૨૨૯/૬)

કિતાબુલ ફતાવા મે હે કે વલીમા અસલમે મીયાં-બીવી કી મુલાકાત કે બાદ હૈ. ક્યોંકે ઉસ્કા અસલ મકસદ એક જાઈઝ વ હલાલ તઅલ્લુક કા એલાન વ ઈઝહાર હૈ. જિસ રાત મીયાં-બીવી કે સાથ ખલવત હો તો ઉસ દિન યા અગલે દિન વલીમા કરના ચાહિયે. ઉસ્કો તીસરે દિન તક લેટ કરને કી ભી ગુંજાઈશ હૈ. લેકિન તીન દિન તક મુસલસલ વલીમા કરના મકરૂહ હૈ. ચુનાન્ચે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઊદ (રદી.)

સે મરવી હૈ રસુલૂલ્લાહ ﷺ ફરમાયા કે તીન દિન તક મુસલ્સલ વલીમા કરના દીખાલાવા વ નુમાઈશહૈ. વલીમા સુન્નત યા મુસ્તહબ હૈ વાજીબ નહીં હૈ.

(કિતાબુલ ફતાવા-૪૨૦/૪)

રુખ્સતી કા ઈસ્લામી તરીકા

નિકાહ હો જાને કે બાદ ફિર લડકી કો શોહર કે યહાં પહોંચાયા જાતા હૈ. ઈસ્કો રુખ્સતી કહેતે હૈં. રુખ્સતી ભી નિહાયત સાદગીકે સાથ હોના ચાહિયે. લડકીવાલે અપને ઘરકી કિસી ખાતૂન યા ઉમરરસીદા ઔરત કે સાથ યા ખાદીમા કે સાથ લડકેવાલોં કે યહાં પહોંચા દે યહી સુન્નત હૈ. અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને અપની લાડલી બેટી હઝરત ફાતિમા (રદી.) કો અપની બાંદી ઉમ્મે અયમન (રઝિ.) કે સાથ હઝરત અલી (રઝિ.) કે મકાન પર પહુંચા દિયા થા.

હઝરત ફાતિમા રદિ. કી ઉમર અભી ૧૫ સાલકી થી કઈ બડે બડે ઘરાનોંસે પયામ આએ લેકીન હુઝૂર ﷺ ખામોશ રહે. હઝરત અલી (રઝિ.) કી ઉમર ઉસ વક્ત તકરીબન ૨૧ સાલ થી. ફરમાતે હૈ કે મેરે દિલ મેં ખ્યાલ આયા કે મેં જાકર પયગામ દું. લેકીન યે સોચતા થા કે આખીર યે કામ કેસે હોગા

મેરે પાસ તો કુછ ભી નહીં હે. આખીરકાર હુઝુર સ.અવ. કી શફક્કત વ મુહબ્બતને હિંમત બંધાઈ ઔર મેં હાઝિર હો ગયા ઔર અપના ખ્યાલ ઝાહિર કીયા. રસૂલલ્લાહ ﷺ ઈન્તીહાઈ ખુશ હુએ ઔર ફવરન કબુલ ફરમાકર દરયાફ્ત ફરમાયા :-

"એ અલી, તુમ્હારે પાસ કુછ માલ ભી હે ? મેને કહા કે હુઝૂર એક ઘોડે ઔર ઝીરહ કે અલાવા કુછ ભી નહીં હે. આપને ઈરશાદ ફરમાયા ઘોડા તો સિપાહી કે પાસ રહના હી ચાહીયે. જાઓ અપની ઝીરહ બેચ ડાલો. હઝરત અલી રદી. ગએ ઔર તકરીબન પાંચસો દિરહમમેં અપની ઝીરહ બેચ આએ. રસુલલ્લાહ ﷺ ને હઝરત બિલાલ રદિ. કો બુલાકર કુછ ખુંશ્બૂ વગયરહ મંગવાઈ ઔર હઝરત અનસ કો હુકમ દિયા કે જાઓ અબુબકર, ઉમર, ઉસ્માન, તલ્હા, ઝુબેર (રઝિ.) ઔર ચન્દ અન્સારોં કો બુલા લાઓ. જબ યે લોગ આકર બેઠ ગએ તો આપને નિકાહકા ખુત્બા પઢ્હા. ઔર તમામ ઔરતોં કી સરદાર હઝરત ફાતિમા રદિ. કા નિકાહ નિહાયત સાદગી કે સાથ હઝરત અલીસે કર દિયા. આપને એલાન ફરમાયા કે ગવાહ રહો મેને ચારસો મિષ્કાલ ચાંદી પર અપની બેટી

ફાતિમાકા નિકાહ હઝરત અલીકે સાથ કર દિયા ઔર અલીને ઉસે કબુલ કર લીયા હે. ઔર દુઆકે લીયે હાથ ઉઠાએ. આપને દુઆ ફરમાઈ એ અલ્લાહ, ઈન દોનોં મેં મુહબ્બત ઔર મુવાફકત પૈદા ફરમાઈયે બરકત બખ્શીયે ઔર સાલેહ ઔલાદ અતા ફરમાઈએ. નિકાહ કે બાદ છુહારે બાંટે ગએ ઔર રાતમેં ઉમ્મે અયમન કે સાથ ઈન્તીહાઈ સાદગીકે સાથ હઝરત ફાતિમાકો હઝરત અલીકે ઘર ભેજ દીયા.

ઈશાકી નમાઝકે બાદ અલ્લાહકે નબી ખુદ પહુંચે ઔર દોનોંકે હક્કમેં દુઆ ફરમાઈ. ઔર એક અમલ આપને કિયા. આપને લકડીકા એક પ્યાલા પાની સે ભરા હુવા મંગાયા ફિર આપને કુછ પઢકર દમ કિયા. જિસ્કા તરજુમા-અય અલ્લાહ મેં ફાતેમા ઔર ઉસ્કી ઓલાદ કો શેતાન મરદુદ સે આપકી પનાહ મેં દેતા હું. (ફિર આપને પાની ઉનકી પીઠ પર છિરકા ઔર ફિર સીને પર છિરકા) ફિર આપને એક ઘુંટ પાનીપીકર ઉસ્મે ડાલ દિયા ઔર ફરમાયા કે આગે આઓ, વો સામને ખડી હો ગઈ તો આપને ઉનકે સીને પર છિરકા ઔર સર પર પાની છિરકા ફિર પીઠ પર પાની છિરકા, ઔર યહી અમલ હઝરત અલી કે સાથ કિયા. ઔર

પાની સીને ઔર સર પર ડાલા, ઉસકે બાદ આપને ફરમાયા કે એ અલી અબ અપની દુલ્હન કે પાસ જાઓ

(ઉસ્વએ હસ્નહ-૫૩૬)

નોટ : અફસોસ હે કે યે મુબારક ઔર બાબરકત અમલ જો નબી ﷺ ને અપની લાડલી બેટીકે નિકાહ પર કિયા આજ ઉમ્મતે મુસ્લિમા યે પાકીઝા અમલસે મેહરૂમ હે. ઈસકા ફાયદા યે હે અલ્લાહકે નબી ﷺ કી સુન્નતે મુબારકા હે ઔર ઈસ અમલકી બરકતસે અલ્લાહ હમારી ઔર હમારી ઔલાદકી શયતાન સે હિફાઝત કરતા હે. ઔર નેક સાલેહ ઔલાદકે આનેકા ઝરીયા બનતા હે. લિહાઝા ઈસ અમલકો રૂખ્સતીકે મૌકે પર હર બાપકો કરના હી ચાહીયે.



શબે ઝુફાફ કા બયાન

આદાબ

દુઆએં.

ઈસ્લામી તરીકા

શબે ઝુફાક કે આદાબ-ઉસુલ

જબ શાદી ઔર રૂખ્સતી હો ગઈ ઔર દુલ્હન શોહરકે મકાન પર આ ગઈ તો અબ યકીનન ઉન દોનોંમેં ખલવત ઔર તનહાઈ હોગી. ઈસ સિલસીલે મેં કુછ ઉસુલ વ આદાબ હે ઈન્કી રીઆયત નિહાયત ઝરૂરી વ મુફીદ હે.

(૧) દુલ્હા દુલ્હન કો ચાહીયે કે રૂખ્સતી સે પેહલેવાલા દીન ઈસ તરહ ન ગુઝારે કે બિલ્કુલ થકે હુએ હો ઔર આરામકા બિલ્કુલ મોકા ન મીલા હો. બલ્કે વક્ત નિકાલકર કુછ આરામ કર લેના ચાહીયે તાકે દોનોંકી મુલાકાત કે વક્ત બદનમેં તાઝગી ઔર ચુસ્તી બાકી રહે ઔર કુછ ફલ ફ્રુટ, શીરીની કા ભી થોડા ઈન્તીઝામ કર લેના ચાહીયે.

(૨) નિકાહ ઔર રૂખ્સતી કે બાદ દુલ્હન ઘર આએ તો દુલ્હન કા હાથ પકડ કર યે દુઆ પઢ્હે. ઔર બાઝ કિતાબોં મેં લીખા હે ઔરતકી પેશાની કે બાલ પકડકર યે દુઆ પઢ્હે. (તોહફતુન નિકાહ-આદાબે મુબાશરત)

તરજુમા : એ અલ્લાહ મેં તુજસે ઉસ ઔરતકી ખેર ઔર ભલાઈ કા ઔર જો ખેર તુને ઉસ્મે રખી હે. ઔર જિસ ખેર વ ભલાઈ પર તુને ઉસ્સે પૈદા ફરમાયા

હે ઉસ્કા સવાલ કરતા હું ઔર ઉસકી બુરાઈ ઔર શરસે જો તુને ઉસ્મે રખી હે. ઔર જિસ શર ઔર બુરાઈ પર આપને ઉસે પૈદા કિયા હે ઉસ્સે આપકી પનાહ ચાહતા હું. (ઈબ્ને માજા-૧૩૮-મિશકાત)

(૩) અગર નકદ મહર ન હો કોઈ ચીઝ મહર કે અલાવા ઉસકે મીજાજ કી રિઆયત કરતે હુએ હદયે કે તૌર પર પેશ કર દેની ચાહીયે ઈસકે બગૈર ઉસ્સે નફઅ ઉઠાના મરદાના ગૈરત ઔર શરાફત કે ખિલાફ હે. (આદાબે મુબાશરત)

(૪) ફિર પહેલે વુઝુ કરે દો રકઅત નમાઝ સલાતુન હાજત ઔર દો રકઅત શુકરાને કી પઢકર ખૈર વ બરકત, પ્યાર મોહબ્બત, ઔર નેક સાલેહ ઔલાદ કી હુસુલકી દુઆ કી જાએ.

નીજ સલ્ફે સાલેહીન ઔર બુઝુર્ગોં કા યહી મામુલ રહા હે કે દો ચાર રકઅત પઢકર અલ્લાહ ત્આલા સે દુઆ ભી કરતે ઔર મોકઅ વ મહલ કે મુનાસીબ અપની નઈ દુલ્હન કે સાથ જો નિહાયત ઝેબો વ ઝીનત ઔર બનાવ-સિંગાર કરકે આતી હે. દુન્યા કી બેરગબતી ઔર બેસુબાતી ઔર માલો વ દોલત કા બે કીમતી હોને કા તઝકીરા કરતે તાકે માલ કી મોહબ્બત

કમ હો ઔર દીની રૂખ પેદા હો ઔર સાથ હી પ્યાર મોહબ્બત ઔર એક દુસરે કે હુકુકકી અદાયગી કા ભી અઝમ વ ઈરાદા કરે તાકે દોનોં કી હિમ્મત અફઝાઈ હો. (ફતાવા રહીમિય્યહ)

(૫) જિમાઅ (સોહબત કરના, હમ બિસ્તરી કરના) ઈન્સાન કી વો તબઈ ઔર અહમ ઝરૂરત હે. જિસ્કે બગેર ઈન્સાન કા સહી તૌર પર ઝિંદગી ગુઝારના મુશ્કીલ બલ્કે તકરીબન ના મુમકીન સા હે. અલ્લાહ તઆલાને ઉસ ખ્વાહીશ કી તકમીલ કા જઝબા ઈન્સાનોંમેં હી નહીં બલ્કે તમામ હેવાનાત મેં રખા હે. લેકીન શરીઅત ને ઈન્સાન કી ઈસ ફીતરી ખ્વાહીશ કી તકમીલ કે લીયે કુછ આદાબ બતાએ. ઔર તરીકે સીખાએ. તાકે ઈન્સાન ઔર હેવાનાત મેં ફર્કહો જાએ. અગર જિમાઅ કા મકસદ સિર્ફ શહવત કી તકમીલહી હોતી કે જિસ તરહ ભી કી જાય તો ઈન્સાન ઔર હેવાન મેં ફર્ક હી ક્યા હોતા. ઈસ લીયે ઉસ્કે આદાબ કી રીઆયત કરના શરઈ હક હોને કે સાથ સાથ ઈન્સાની હક ભી હે.

ઈસ શરીઅતે મુતહ-હરાને જિમાઅ કો ઈન્સાની હક દેને કે સાથ શરઈ હક ભી દીયા હે. ઈસ લીયે

ઈસ પર બહુત સી ફઝીલતેં ભી બયાન કી ગઈ હે. તાકે ઈન્સાન કો ઈસ અમલ પર સવાબ ભી મીલે.

ચુનાન્ચે હુઝુર ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અપની બીવી સે જિમાઅ કરના ભી સદકા હૈ. ઔર ઉસ પર સવાબ ભી મીલતા હે. સહાબાને અર્ઝ કિયા યા રસુલલ્લાહ ﷺ એક શખ્સ અપની બીવી સે નફસાની ખ્વાહીશ પુરી કરતા હે ઈસ મેં ભી સવાબ મીલેગા ? આપ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અગર વો અપની ખ્વાહીશ કિસી ગલત જગહ પુરી કરતા તો ઉસ પર ગુનાહ હોતા યા નહીં ? તો સહાબીને અર્ઝ કિયા ઝરૂર ! ફિર ફરમાયા જબ ગુનાહ સે બચને કે લીયે હલાલ જગા ઉસકો સર્ફ કિયા તો ઝરૂર સવાબ મિલેગા.

(૬) જિસ વક્ત ખલવત હાસીલ હો ઔર આપસમેં રગબત ભી હો, ખ્વાહીશ ભી ઝ્યાદા હો તો સોહબત સે પેહલે અઉઝુ-બિસ્મીલ્લાહ કે સાથ તીન મરતબા સુરએ ઈખ્લાસ ઔર સુરએ ફલક-સુરએ નાસ પઢને કે બાદ યે દુઆ પઢકર સોહબત કરેં.

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

અલ્લાહ કે નામ કે સાથ શુરૂ કરતા હું, અય

અલ્લાહ હમ દોનોં કો શયતાન સે દુર રખિયે ઔર કુછ લડકા યા લડકી નસીબ કરે ઉસ્કો ભી શયતાન સે દુર રખિયે. (બુખારી શરીફ ૭૭૨/૨) (ઈબ્ને માજા-૧૩૮)

જબ ઈન્ઝાલ હો જાએ તો દીલ હી દીલમેં યે દુઆ પઢે. (ઈબ્ને અબી શયબા)

اَللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطٰنِ فِيْمَا رَزَقْتَنِيْ نَصِيْبًا

અય અલ્લાહ જો અવલાદ તુ હમકો દે ઉસ્મે શૈતાન કા હિસ્સા ના રખ. (ફતાવા રહીમિય્યહ)

(૭) શૈખ અબ્દુલ હક (રહ) ફરમાતે હૈં કે ઈસ્સે માલુમ હુવા કે અગર જિમાઅ કે વક્ત યે દુઆ ન પઢે તો શૈતાન કા દુખુલ હો જાતા હે ઔર ઉસીકે સબબ સે ઔલાદ મેં ફસાદ વ બદતહઝીબી પૈદા હોતી હૈ. ઔર ઔલાદ નાફરમાન હોતી હૈ. (આદાબે મુબાશરત)

સોહબત કે વક્ત મર્દ વ ઓરત બિલ્કુલ જાનવરોં કી તરહ બરહના (નન્ગે) ન હોં. બિલ્કુલ નન્ગે હોકર સોહબત કરનેસે ઔલાદ બેહયા, બેશરમ પૈદા હોતી હૈ. હુઝુર ﷺ ખુદકો ઔર બીવીકો સર સે પૈર તક ચાદર યા કીસી કપડે સે ઢાંપ લિયા કરતે થે. ઔર આવાઝ પસ્ત કરતે થે ઔર બીવી કો ફરમાતે થે કે વકારકે સાથ રહો.

હુઝુર ﷺ ને યે ભી ફરમાયા કે કોઈ શખ્સ મિષલે ચોપાએ (જાનવર) કે અપની ઝવજહ (બીવી) પર ન પડે બલ્કે ઉસ્કો ચાહીયે કે પેહલે બોસો કિનાર, હંસી મઝાક મસ્તી સે ઔર આહીસ્તા બાત-ચીત સે ઉસ્કો આમાદહ કરે, જબ મર્દ કો ઈન્ઝાલ હો જાએ (મની નીકલ જાએ) તો ફૌરન ન હટે, બલ્કે ઈસી તરહ કુછ દેર ઠેહરા રહે, તાકે ઓરત કા મતલબ ભી પુરા હો જાએ. ક્યોંકે બાઝ ઓરતોં કો દેર મેં ઈન્ઝાલ હોતા હે. ફરાગત કે બાદ મર્દ-ઓરત દોનો અલગ-અલગ કપડોં સે અપની અપની શર્મગાહ કો પુંછકર અલાહીદા હો. (ફતાવા રહીમિય્યહ સફા નં. ૨૪૫)

ઈસ તરીકે સે દુઆઓંકે એહતેમામ કે સાથ અગર હમલ રેહ ગયા તો શૈતાન ઈસ બચ્ચેકો નુકસાન નહીં પહોંચા સકેગા. અગર બાદમેં યાદ આ જાવે તો દીલ મેં હી પઢ લેં. ઝુબાન સે ન પઢેં. ઔર દુઆ દોનો કો પઢની ચાહીયે. આગે લીખા હે કે શૈતાન નુકસાન ન પહુંચા સકેગા. ઈસ્કે મુખ્તલીફ મતાલીબ હૈં. લેકિન સબસે ઉમદા મતલબ યે હે ઉસ બચ્ચેકા ઈમાન મહફુઝ રહેગા. શૈતાન ઉસ્કો ઈમાન સે હટા ન સકેગા. દેખિયે યે કિત્ની બડી દોલતહે કે એક દુઆ કી બરકત સે બચ્ચે કા ઈમાન મહફુઝ રહેગા. (આદાબે મુબાશરત)

(૮) સોહબત કે વક્ત બોલના ભી મુનાસીબ નહીં હૈ. ઉસ વક્ત બીવી કે અલાવા કિસી ઔર સે જિમઅ કરનેકા ઔર લુત્ફ અન્દોઝ હોનેકા ખ્યાલ ઝહન મેં નહી લાના ચાહીયે. વરના યે ભી ઝીના કરને કે બરાબર હોગા. યે કીત્ની ખતરનાક બાત હૈ. આજ કિત્ને લોગ ઈસ બિમારી કા શિકાર હે. જો ચિઝ જાઈઝ થી ઉસ્કો હરામ કર રહે હૈં. શોહર કો જલ્દી ઈન્ઝાલ કા ખતરા હો તો સોહબત કરતે વક્ત અપના ઝહન ઉસ તરફ ન રખ્ખે તો જલ્દી ઈન્ઝાલ ન હોગા. ઈસ્સે ઈન્ઝાલ મેં દેર હોગી ઔર દોનોં કી ખ્વાહીશેં ભી પુરી હોગી.

(૯) સોહબત કા અહમ અદબ યે હે જબ દોનોં ફારીગ ઔર મુતમઈન હો જાએ વહાં તક અલગ ન હો. ઓરત કે ફારીગ હોને સે પેહલે અલગ હો જાના સેહત કે એતબાર સે ભી નુકસાનદેહ હૈ. ફરાગત કી અલામત યેહે કે ઓરતકી વો પકડ (ગીરીફ્ત) જો શહવત કી હાલત મેં થી વો ખતમ હોકર બદન મેં ઢીલાપન આ જાતા હે. ઔર વો સુસ્ત હો જાતી હે.

બહરહાલ જિસ તરહ મર્દ ફારીગ હો જાએ ઈસી તરહ ઓરત કે ફારીગ હોને તક ઉસે ઉસી હાલતમેં

રેહના ચાહિયે. ઔર દોનો કે સુકુન-ફરાગત કી અહમ અલામત યે હે કે ઉસ્કે બાદ દોનોં કો ઈત્મીનાન કી નીંદ આ જાએ. અગર ઓરત કો ઈત્મીનાન નહીં હુવા ઔર મર્દ અલગ હો ગયા તો ઓરત કે દિલમેં તસ્કીન ન હોને કી વજહ સે બજાએ મોહબ્બત કે નફરત પેદા હોગી ઔર અગર યહી હાલ રહા તો ખતરા હે કે વો ઓરત અપની ખ્વાહીશ પુરી કરને કે લીયે કોઈ દુસરા રાસ્તા ઔર કીસી ઔર કો તલાશ કરેગી. અલ્લાહ હમારી હિફાઝત કરે.

એક નિહાયત હી બુરી ઔર નાપસંદીદા બાત જિસ્કો લિખતે હુએ ભી શરમ આતી હે. લેકિન બહુત સારે લોગ કરતે હે ઔર કરનેકી ઈજાઝત ભી માંગતે હૈં. ઔર મગરીબી તેહઝીબ ઔર ફેશનપરસ્તોં કી વજહ સે ઈન્ટરનેટ-મોબાઈલ કે ઝરીયે બ્લુ ફિલ્મકે આમ હોને કી વજહ સે આજ નવજવાનોમેં ચલ પડી હે. ઈસ લિયે ઉસ્કી કબાહત-બુરાઈ બયાન કરના બહુત ઝરૂરી હે. વો યે કે મર્દ અપની શરમગાહ કો ઓરતકે મુંહમે દેતા હે. યે નીહાયત હી કબીહ બુરા અમલ હે. ઔર જાનવરોં ઔર હેવાનો કા તરીકા હે. શરીઅત ઈસ્કી કોઈ ગુન્જાઈશ નહીં દેતી. કિતાબોં મેં ઈસકે બારે મેં બડી

સખ્ત વઈદેં આઈ હૈ. ઔર ઈસી તરહ મર્દ કા ઓરત કી શરમગાહ કો ચાટના યે ભી નિહાયત ગંદા ફેલ હૈ. કોઈ ભી શરીફ મર્દ યા શરીફ ઓરત ઈસ ઘિનાવને કામ કો નહીં કર સકતી. યે ઈન્સાનિયત કે ખિલાફ હૈ. શરીઅત ઈસકી બિલ્કુલ ઈજાઝત નહીં દેતી. નઈ નસલ, નઈ જદીદ મોડર્ન તાલીમ, ઈન્ટરનેટ, મોબાઈલ, ટેલીવીઝન ને ઈસ નાપાક ઔર મનહુસ બિમારી કો જનમ દિયા હૈ. ઈસ્સે બચના ઔર બચાના ઝરૂરી બલ્કે વાજિબ હૈ.

(૧૦) જિમાઅ સે ફારીગ હોને કે બાદ દોનોં કો અપની શરમગાહ અલગ અલગ કપડે સે સાફ કર લેના ચાહીયે. હદીષ મેં તો આતા હૈ કે ઈન્તીન્જા કરકે (અપને આઝા કો ધો લે) વુઝુ કરકે સોએં. ઈસ્સે પાકીઝગી ભી હાંસીલ હોગી. ઔર દુબારા જિમાઅ કરને કી ચુસ્તી ભી પેદા હોગી. (ફતાવા રહીમિય્યહ)

(૧૧) હકીમો કા કેહના હૈ જિમાઅ કરનેકે બાદ ફૌરન પાની યા ઠંડી ચીઝ ન ખાની ચાહીયે. ઈસ્સે સેહતકો નુકસાન પહોંચતા હૈ. અલબત્તા કોઈ તાકતવર મીઠી ચીઝ ખા લેં.

(૧૨) યે બાત ઝહન નશી કર લેં કે હૈઝ યા

નિફાસવાલી ઓરતોં સે હાલતે હૈઝ યા નિફાસમેં સોહબત કરના બિલ્કુલ હરામ હે. કુરઆન મેં ભી હે કે હૈઝવાલી ઓરતોંસે અલગ રહો. ઉસ્મે તફસીલ હૈ.

(૧૩) મીયાં બીવીકો રાતકી તન્હાઈકી બાતેં અપને દોસ્ત વ અહબાબ ઔર સહેલીયોં કે સામને હરગીઝ બયાન ન કરની ચાહિયે. યે સખ્ત ગુનાહ કી બાત હૈ. હદીષે પાકમેં આતા હૈ કે દુસરોંકે સામને ઈસ તરહકી બાતેં કરના ગોયા ઉન્કે સામને યહી કામ કરના હુવા. જો ઈન્તીહાઈ બેહયાઈ ઔર બેશરમી કી અલામત હૈ. કૌન મર્દ યા ઔરત યે ચાહેંગે કે વો લોગોં કે સામને સોહબત કરે. આજકલ લોગ ઈસ્મે બહુત ઝ્યાદા મુબ્તલા હૈ. ઈસ્સે લોગોંકો રોકેં. અલ્લાહ હમારી હિફાઝત કરે. (ફતાવા રહીમિય્યહ)

જિમાઅ કિસ વક્ત કરના ચાહિયે.

સોહબત કે લિયે દિન કી બનિસ્બત રાતકા વક્ત ઝ્યાદા અચ્છા હે. ઔર ઈસ્લામી મહિનોંકે એતેબાર સે પેહલી ઔર પંદરવી ઔર આખરી રાત કે અલાવા બકીયા રાતોંમેં યે કામ કરના ચાહીયે. ક્યોંકે રિવાયાતસે માલુમ હોતા હે કે ઈન તીન રાતોંમેં શયાતીન ઝમીન પર ઝ્યાદા ફેલતે હૈં ઔર હફતે કે એતબાર સે જુમ્આ

કી રાત મેં બાઝ ફુકહાને જિમાઅ કો મુસ્તહબ લીખા હે. ઔર રાત કે શુરૂકે હિસ્સે કી બનિસ્બત રાતકા આખરી હિસ્સા ઝયાદા મુનાસીબ હે કે રાતકે ઈબ્તીદાઈ હિસ્સોંમેં સો લીયા કરેં તાકે દિનભર કી થકન સે રાહત મીલે. ઔર મુકમ્મલ સુકુન હાસીલ હો. ઔર એક ફાયદા યે ભી હે કે રાત કા થોડા સા હિસ્સા હી જનાબત (નાપાકી) કી હાલતમેં ગુઝરે. (તોહફતુન નિકાહ)

જિમાઅ કા તરીકા

શરીઅતે મુતહરાને બીવી કે પુરે બદન સે હર તરહ નફસ ઉઠાનેકી ઈજાઝત દી હે. અલબત્તા લીવાતત (બીવીકે પીછલે હિસ્સે સે સોહબત) કરના હરામ હે કે વો જિમાઅ કરને કા રાસ્તા ઔર મકામ હી નહીં. ઈસ્લીયે સોહબત અગલે હી હિસ્સે સે જાઈઝ હે. ઔર ઉસ્કે લીયે જો ભી તરીકા ઈખ્તીયાર કીયા જાએ શરીઅતમેં જાઈઝ હે. હાં દો તરીકે ઈશારતન અચ્છે ઔર ઉમદા માલુમ હોતે હૈં.

(૧) જો હર જાનદાર મેં ફીતરી તરીકા હે કે મર્દ ઉપર રહે ઔર ઓરત નીચે હો. ઈસ્મે એક ફાયદા યે ભી હે કે મર્દ કો હરકત કરનેકા પુરા મૌકા મીલેગા. જિસ્સે લઝઝત ઝયાદા હાસીલ હોગી. દુસરા ફાયદા યે

હે કે ઓરત પર થોડા વઝન આએગા જિસ્કી વજહ સે ઉસ્કી લઝઝતમેં ઈઝાફા હોગા. ઔર વો ભી જલ્દી ફારીગ હોગી. નીઝ યે તરીકા હમલ કે ઠેહરને કે લીયે ભી મુફીદ હે.

કુરઆને કરીમમેં ભી ઈશારતન યે તરીકા બયાન કિયા ગયા હે. જિસ્કા મફહુમ યે હે જબ મર્દને ઓરતકો ઢાંપ લીયા તો ઉસે હલકા સા હમલ રેહ ગયા. ઔર ઉસ્કી સુરત યહી હે કે ઓરત ચીત લેટે ઔર મર્દ ઉસ્કે ઉપર ઉલ્ટા લેટે કે ઓરત કે હર ઉઝવ કે સામને મર્દ કા હર ઉઝવ હો જાએ.

(૨) દુસરા તરીકા જો હદીષ મેં આતા હે

اذا قعد بين شعبها الاربع ثم جهدها۔

યાની મર્દ જબ ઓરત કી શર્મગાહ કે ચારોં જાનીબ કે દરમિયાન મે બેઠ જાયે ફિર મશક્કત મેં ડાલે ઓરત કો.

ઈસ્કા મતલબ યે હે કે શેઅબે અરબઅ (યાની ચારોં જાનીબ) કા ઓરતકી દો સુરીન ઔર દો રાનોં કે દરમીયાન બેઠે. ઔર ઉસ્કે બીચ મેં બૈઠના ઉસી વક્ત હોગા જબકે ઓરત લેટી હો ઔર ઉસ્કી ટાંગ ઉઠાકર જિમાઅ કરે. યે તરીકા હમલ કે લીયે બહુત મુફીદ હે.

ઈસલિયે કે ઈસ સુરત મેં રહમ કી થેલી (બચ્ચાદાની) કા મુંહ બાહર કી તરફ આ જાતા હે. જિસ્સે મની બિલ્કુલ અંદર કી તરફ જાતી હે. ઔર હમલ આસાની કે સાથ હો જાતા હે.

હકીમ અબુઅલી સીના ને ફરમાયા જિમઅ કી તમામ શકલોં મેં સબસે બુરા-બેકાર તરીકા યે હે કે ઓરત મર્દ કે ઉપર હો ઔર મર્દ નીચે કી તરફ લેટા હો. ક્યોંકે ઈસ સુરતમેં મની મર્દ કે ઉઝવ મેં બાકી રેહ જાતી હે. જિસ્સે બિમારી ઔર તકલીફ કા સબબ બનતી હે. (આદાબે મુબાશરત-૩૫)

એક અહમ બાત યે હે કે અગર શાદી કુંવારી ઓરતસે જિસ્કો (બાકેરા) કેહતે હેં હુઈ હો તો પેહલી મરતબા સોહબત કરનેસે ઉસ્કો પરદએ બકારત ફટનેસે ઉસે તકલીફ હોતી હે ઔર ખુન ભી નીકલતા હે જિસ્સે વો ગભરા જાતી હે. ઐસે વક્ત નરમી કા માઅમલા કરના ચાહીયે.

ઔર અગર કુંવારી ઓરતસે શાદી હુઈ હો ઔર પરદએ બકારત માલુમ ન હો તો અગર ઓરતકે અખ્લાક અચ્છે હો ઔર બુરાઈમેં મુબ્તલા હોનેકે આષાર ન હો તો ફક્ત ઉસ પરદેકે ન હોને સે ઉસે તોહમતવાલી ન સમજના ચાહિયે. ડોક્ટર કેહતે હેં બાઝ

મરતબા કહીં કૂદને-ફાંદને, વઝન ઉઠાનેસે, ગિર પડને સે, ઈસી તરહ બહુત ઝ્યાદા હૈઝ આને સે ઔર કાફી મુદ્દત શાદી ન હોને સે પરદએ બકારત ખતમ હો જાતા હે.

સોહબત કરને મેં ક્યા નિય્યત કરેં.

હઝરત અલી (રદી.) કે અકવાલ મેં લીખા હે કે જબ કભી સોહબત કા ઈરાદા હો તો ઈસ નિય્યત સે કરેં કે મેં ઝિના સે બચ જાઉંગા. ઔર દીલ કો ઈધર-ઉધર ભટકને સે બચાઉંગા. ઔર નેક ઔલાદકી તમન્ના હો ઈસ નિય્યત સે સોહબત કરને પર સવાબ હોગા ઈન્શાઅલ્લાહ. (આદાબે મુબાશરત-૪૩)

ગુસલે જનાબત કા બયાન

મર્દને જબ રાતકો સોહબત કી તો સુબ્હ હોતે હી નમાઝે ફજર સે પેહલે ગુસલ કરના ચાહિયે. ઈસ્કો ગુસ્લે જનાબત કેહતે હૈં.

ગુસ્લે જનાબત બહુત એહતેમામ કે સાથ કરના ચાહીયે. ખાસ તૌર સે મીયાં-બીવી અપની અપની શર્મગાહ કો અચ્છી તરહ ધોને કા ખ્યાલ રખ્ખેં. મર્દ અપને ઉઝવ કો અચ્છી તરહ ધોએ. ખાસ તૌર સે ખત્નાવાલી જગા કી ખાલ ચમડી કો. ઈસ લિયે કે

વહાં નાપાકી જમા હોતી હે. ઉસે સાફ કરે વર્ના ખાલ કી બીમારી હોને કા અંદેશા હે. એસે હી ઓરત અપને અંદર કી શર્મગાહ મેં પાની ડાલકર ઉંગલીસે અચ્છી તરહ મલે. ઔર પાની ડાલકર સાફ કરે. ગુસલ સે પેહલે ઈસ્તીન્જા કરના ચાહીયે. યે મુસ્તહબ હે તાકે અગર મનીકા કુછ હિસ્સા અંદર હો તો વો પેશાબ કે ઝરીયે બહાર નિકલ જાએ.

ગુસ્લે જનાબત કા તરીકા યે હે કે પેહલે બદન કે જિસ હિસ્સે પર નાપાકી હો ઉસ્કો પાની ડાલકર ધોએ. ફિર અચ્છી તરહ વુઝુ કરે. ઔર પુરે બદન પર અચ્છી તરહ પાની બહાકર મલે. ઔર પાનીસે ધોએ. ગુસલ મેં તીન ફર્ઝ હૈં. (૧) કુલ્લી કરના (૨) નાકમેં પાની ડાલના (૩) પુરે બદન પર પાની બહાના.

કુલ્લી ઈસ તરહ કરે કે પુરે મુંહ મેં પાની કો ડાલેં ઔર ઉંગલી ડાલકર મલેં. ઔર રોઝા ન હો તો ગરગરા ભી ઝુરૂર કરેં. ઔર નાક મેં પાની નરમ હડ્ડી તક પહોંચાના, ઔર પુરે બદન પર પાની ઈસ તરહ બહાના કે એક બાલ કે બરાબર ભી જગા સુખી ન રહે વરના ગુસલ ન હોગા.

નોટ : જનાબત કે ગુસલકે બગૈર ઘર પર પડે રેહના યે બેબરકતી ઔર નહૂસત કા સબબ હે. ઈસમે

શરમ વ હયા ન કરના ચાહીયે. હુઝુર ﷺ કા ઈરશાદ હે કે જનાબત કી હાલતમેં પડે રેહને સે રેહમત કે ફરીશ્તે ઘર મેં નહીં આતે. જિસ્કી વજહ સુસ્તી વ કાહીલી હે. જિસ્કી વજહ સે નમાઝેં ભી કઝા હો જાતી હે.

(મસ્અલા) જિસ તરહ જિમાઅ કરને સે ગુસલ ફર્ઝ હોતા હે ઈસી તરહ એહતલામ (યાની નીંદ મેં ખ્વાબ દેખકર ઈન્ઝાલ) હો જાતા હે ઔર ઈસી તરહ જાગને કી હાલતમેં શહવત કે સાથ ઈન્ઝાલ હો જાએ યા ઓરત કો છુને સે ઔર બોસા દેને સે શહવત કે સાથ મની નીકલ જાએ. ઔર ઈસી તરહ કોઈ જાન-બુઝકર મની નિકાલે, ઈન તમામ સુરતોં મેં ગુસલ ફર્ઝ હો જાતા હે. ઔર એક દુસરી ચીઝ મઝી ઔર વદી વદી કેહતે હેં પેશાબ કે બાદ નિકલને વાલા સુફેદ ચીકના પાની, ઔર મઝી કેહતે હેં શહવત કે વક્ત પેશાબ કે રાસ્તે સે નિકલને વાલા ચીકના પાની, ઈનકે નીકલને સે વુઝુ ટુટ જાતા હે મગર ગુસલ વાજીબ નહીં હોતા. (કિતાબુલ મસાઈલ-૧૫૩/૧)

એક મસ્અલા યે હે કે જબ ઓરત ઔર મર્દ કી શરમગાહ મીલ જાએ ઔર ઈન્ઝાલ ન હો તો ભી દોનો પર ગુસલ વાજીબ હો જાએગા.

નિકાહકે મુતઅલ્લીક મુતફર્રિક દુઆએં.

દુલ્હા-દુલ્હન કો મુબારક દેતે વક્ત યે દુઆ પઢેં.

بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِيْ خَيْرٍ

ઔરતકી પેશાની કે બાલ પકડકર યે દુઆ પઢેં.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْٓ اَسْئَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ
وَاَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

સોહબત સે પેહલે યે દુઆ પઢકર સોહબત કરેં.

بِسْمِ اللهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ
وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

જબ ઇન્ઝાલ હો જાએ તો દીલ હી દીલમેં
યે દુઆ પઢેં.

اَللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطٰنِ فِيْمَا رَزَقْتَنِيْ نَصِيْبًا

અકીકે કા બયાન

અકીકેકી એહમીયત

અકીકેકા હુકમ

અકીકે કા ફાયદા

અકીકે કા બયાન

અકીકે કે મઅના

અકીકા યે ઈકકુન સે બનાના હે જિસ્કે મઅના ફાડના-ઔર યહાં પર નામ હે ઉન બાલોં કા જો બચ્ચે કે પૈદા હોને કે વક્ત સર પર નિકલતે હૈં ઔર સાતવેં દિન ઉનકો કાટા જાતા હે.

ઔર અકીકા ઉસ જાનવર કો ભી કહા જાતા હે જો સાતવેં રોઝ બચ્ચે કે બાલ કાટને કે વક્ત ઝબહ કિયા જાતા હે. (ફતાવા રહીમીયહ) (મિરકાતુલ મસાબેહ)

અકીકે કા ક્યા હુક્મ હે ?

(૧) બચ્ચા પૈદા હોને કે સાતવેં દિન અકીકા કરના સુન્નત હે. અગર સાતવેં દિન ન હો તો બાદમેં કભી ભી ઉસ્કી વિલાદત વાલે દિન સે પેહલે દિન મિષાલ કે તોર પર અગર બુધ કો પૈદા હુવા તો મંગલ કે દિન અકીકા કર લેના ચાહિયે.

ફતાવા રહીમીયહ મેં હે ઈમામે અબૂ હનીફા (ર.અ.)કે મઝહક કે મુતાબિક અકીકા કરના મસ્નુન વ મુસ્તહબ હે.

ઈમામે માલીક ઔર ઈમામે શફીઈ ઓર ઈમામે અહમદ (રહ.) કે નઝદીક અકીકા કરના સુન્નતે

મોઅકદહ હે. ઔર એક રીવાયત મેં ઈમામ અહમદ કે નઝદીક અકીકા કરના સુન્નતે મોઅકદહ હે. ઔર એક રીવાયત મેં ઈમામ અહમદ કે નઝદીક વાજીબ હે ઔર ઈમામે આઝમ કે યહાં મસ્નુન વ મુસ્તહબ હે.

ફતાવા રહીમ્મીયહ મે હે કે સાતવેં રોઝ અકીકા કરના મુસ્તહબ હે. અગર સાતવેં રોઝ ન હો તો ચૌહદવેં (૧૪) રોઝ યા ઈક્કીસવેં રોઝ (૨૧) કરેં. હુઝુર ﷺ કા ઈરશાદ હે કે અકીકે કે જાનવર કો સાતવેં રોઝ ઝબહ કિયા જાવે યા ચૌહદવેં રોઝ યા ઈક્કીસવેં રોઝ

(તબરાની)

અકીકે કા મકસદ ઔર તરીકા

બચ્ચા પૈદા હોને કી ખુશીમેં શુક્રીયે કે તોર પર નીઝ મુસીબતોં ઔર બલાઓં સે હિફાઝત કે લીયે સાતવેં દિન લડકે કે લીયે દો બકરે ઔર લડકી કે લીયે એક બકરા ઝબહ કરેં. ઔર બચ્ચે કે સર કે બાલ મુંડા કર બાલકે વઝન કે બરાબર ચાંદી યા ચાંદીકી રકમ ગરીબોં કો સદકા કરેં ઔર સર પર ઝાફરાન લગાએં. યે તમામ બાતેં મુસ્તહબ હે. ઔર હદીષ સે સાબિત હે, તિરમીઝી શરીફ કી રીવાયત હે.

અકીકે કા બયાન

બચ્ચે કી પૈદાઈશ અલ્લાહ તઆલા કી બડી નેઅમત હૈ. ઔર ઈસ નેઅમત પર ખુશ હોના ઔર કીસી તકરીબ (દઅવત વગેરે) કે ઝરીયે ઈસ ખુશી કા ઈઝહાર કરના ઈન્સાની ફિતરત કા તકાઝા હૈ. ઔર ઈસમે યે ભી મસ્લીહત હૈ કે અકીકા કરનેસે બાપ ઉસ બચ્ચે કો અપના બચ્ચા સમજતા હૈ ઔર બચ્ચેકી મોહબ્બત ઔર અઝમત મા-બાપ કે દીલ મે આતી હૈ. ઔર શોહર બીવી કે બારે મે કીસી ભી કિસ્મ કી ગલત ફહમી કા શિકાર નહીં હોતા.

ઈસ્લામ આને સે પહેલે એસે મૌકો પર અરબ હઝરાત કા યે કાનુન થા કે વો પૈદા હોનેવાલે બચ્ચે કે સરકે બાલ મુંડતે થે ઔર ઉસ દિન કી ખુશી મે કોઈ જાનવર ઝબહ કરતે જિસ્કે ખુનસે બચ્ચેકા સર રંગ દિયા જાતા થા. આપ ﷺ ને ઝબહ કિયે જાનેવાલે જાનવર કે ખુન સે બચ્ચે કા સર રગને સે મના ફરમાયા ઔર ઉસ્કે બજાએ ઝાફરાન લગાનેકા હુકમ ફરમાયા. જૈસા અબુ-દાઉદ શરીફકી રિવાયત હે કે ઝમાનએ જાહીલીયત મેં હમ લોગોંકા દસ્તુર થા કે જબ હમ મે સે કીસી કે યહાં કોઈ બચ્ચા પૈદા હોતા તો એક બકરી ઝબહ કરતા

ઔર ઉસ્કે ખુન સે બચ્ચે કે સર કો રંગ દેતા. ફિર જબ ઈસ્લામ આયા તો હમારા તરીકા યે હો ગયા કે હમ સાતવેં દિન બકરી ઝબહ કરતે ઔર ઉસ્કા સર મુંડતે થે ઔર જાફરાન લગા દેતે થે.

અકીકે કા મઅના

અકીકતુન યે ઈક્કુન સે બનાના હે જિસ્કે મઅના ફાને કે હે. ઔર યહાં નામ હે ઉન બાલોં કા જો વિલાદત કે વક્ત બચ્ચે કે સર પર નીકલતે હૈં. ઔર સાતવેં રોઝ ઉસ્કો મુંડતે હે. ઔર અકીકા ઉસ જાનવર કો ભી કહા જાતા હે જો સાતવેં રોઝ બચ્ચે કે બાલ મુંડતે વક્ત ઝબહ કિયા જાતા હે. (મીરકાતુ-લ-મસાબેહ -ફતાવા રહીમીય્યહ)

અકીકે કા ક્યા હુકમ હે ઔર કબ કરના ચાહિયે.

ફતાવા રહીમીય્યહ મેં હે કે અકીકા કરના સુન્નત હે. માલાબુદમેં હે કે અકીકા ઈમામે માલીક, ઈમામે શાફીઈ ઔર ઈમામે અહમદ કી એક રીવાયત વાજીબ કી ભી હે. ઔર ઈમામે આઝમ અબુ હનીફા (રહ.) કે નઝદીક સુન્નત વ મુસ્તહબ હે.

ઔર આગે લીખા હે બચ્ચા પૈદા હોને કી ખુશીમેં શુક્રીયા કે તોર પર નીઝ આફાત વ અમરાઝ સે હિફાઝત કે લીયે સાતવેં દિન લડકે કે લીયે દો બકરે ઔર લડકી કે લીયે એક બકરા ઝબહ કિયા જાય ઔર બચ્ચે કા સર મુંડાકર બાલ કે બરાબર વઝન કરકે ચાંદી યા ચાંદી કી રકમ ગરીબોમેં સદકા કરેં ઔર લડકેકે સર ઝાફરાન લગાએં. યે તમામ બાતેં મુસ્તહબ હે ઔર હદીષ સે સાબિત હે. (ફતાવા રહીમીયહ)

અકીકા કરના સુન્નત હે. અગર ગુંજાઈશ હો ફરાવાની હો તો ઝરૂર કર દેના ચાહીયે. અગર ન કરેગા તો ગુનેહગાર ન હોગા મગર અકીકે કી સુન્નત વ સવાબ સે મહરૂમ રહેગા.

અકીકા કરના સુન્નત હે. લેકીન ઉસ્કી મીઆદ યાની વક્ત (હદ)સાતવેં દિન, ચૌદહવેં દિન યા ઈક્કીસવેં દિન કરના ચાહીયે. ઉસ્કે બાદ વો નફલ હો જાએગા.

(આપકે મસાઈલ ઔર ઉસ્કા હલ-૨૨૪/૪)

ફતાવા દારૂલ ઉલુમ મે હે અકીકા કરના મઝહ આહનાફ કે યહાં જાઈઝ ઔર મુસ્તહબ હે ઔર ઉસ્મેં સવાબ હે.

અકીકા વાજીબ નહીં હે ઔર ઉસ્કા છોડનેવાલા

ગુનેહગાર નહીં હૈ બલ્કે અગર કિયા જાએ તો બેહતર હૈ ઔર સવાબ હૈ. ઔર અગર ન કિયા જાએ તો ગુનાહ નહીં હૈ. ઔર બેહતર હૈ કે અકીકા સાતવેં રોઝ કિયા જાએ ઔર અગર સાતવેં રોઝ ન હો તો ચૌદહવેં દિન યા ઈક્કીસવેં દિન કિયા જાવે. ફિર જબ ચાહે કરે.

(ફતાવા દારૂલ ઉલુમ-૬૦૬/૧૫)

કિતાબુલ ફતાવા મેં લીખા હે કે અકષર ફુકહા કે નઝદીક અકીકા મસ્નુંન હે ઔર યહી સહી હૈ. હઝરત ઉમ્મે કરઝ (રદી.) સે મરવી હે કે આપ ﷺ ને ફરમાયા કે લડકો કા અકીકા દો બકરોં સે કરો ઔર લડકીયોં કા એક બકરે સે કરો. ખુદ આપ ﷺ ને હસન-હુસૈન (રદી.) કા અકીકા ફરમાયા. અકીકા વિલાદત કે સાતવેં રોઝ કરના ચાહિયે, અગર સાતવેં રોઝ ન કર પાએ તો ઈમામ માલીક કે યહાં તો સાતવે રોઝ વાજીબ હૈ અબ અકીકે કી ગુંજાઈશ નહીં. ઈમામે શાફઈ ઔર ઈમામે અહમદ કે યહાં બાલીગ હોને કે પહેલે તક કિયા જા સકતા હૈ. લેકિન ચુંકે અકીકે કી હેસિયત દમે શુક્રીયે કી હૈ ઈસલિયે અકીકા કર લેના મબાહ હોગા, સુન્નત તો ઉસ્સે અદા ન હોગી, લેકિન સવાબ ઝરૂર મીલેગા

(કિતાબુલ ફતાવા-૧૭૪/૪)

અકીકા કરને કા ફાયદા

કિતાબુલ ફતાવા મેં હૈ કે બચ્ચે કે ઝિમ્મેદાર હઝરાત કો યે કોશીશ કરની ચાહીયે કે ઉસ્કા અકીકા મસ્નુન તરીકે પર હો. ગુંજાઈશ હોતે હુએ દેર કરના કીસી તરહ મુનાસિબ નહીં હૈ. અકીકા કરનેસે બચ્ચા બહુત સી આફતોં ઔર બિમારીયોં સે મહફુઝ હો જાતા હૈ. (૧૭૮/૪)

ફતાવા રહીમીય્યહ મે હૈ બચ્ચા પૈદા હોનેકી ખુશીમેં શુક્રીયા કે તૌર પર ઔર અમરાઝ વ આફાત સે હિફાઝત કે લિયે સાતવેં દિન લડકે કે દો બકરે ઔર લડકી કા એક બકરા ઝબહ કિયા જાએ.

તીરમીઝી શરીફ હદીષકા ખુલાસા હૈ કે બચ્ચા અપને અકીકે કે બદલે મે મરહૂન રેહતા હૈ. લિહાઝા સાતવેં દિન ઉસ્કી તરફસે જાનવર ઝબહ કિયા જાયે ઔર ઉસ્કા નામ રખા જાયે. ઔર સર મુંડાયા જાવે.

(૧) મરહૂન કા મતલબ યે હૈ કે બચ્ચા માં-બાપ કે લિયે સિફારીશ કરેગા, ઔર વો ઉન્કા શફી હોગા. લેકિન અગર હેસિયત કે બાવજુદ અકીકા નહીં કીયા ઔર બચપન મેં બચ્ચા મર ગયા તો માં-બાપ કે લીયે કોઈ સિફારીશ ન હોગી.

(૨) મરહૂન કા એક મતલબ યે હે કે અકીકે બગૈર બચ્ચા સલામતી ઔર હિફાઝત, ખૈર વ બરકત સે મહરૂમ રેહતા હૈ. યાની જબ તક અકીકા ન હો બચ્ચા બિમારી કે કરીબ ઔર હિફાઝત સે દુર રેહતા હૈ.

(૩) અકીકે કે બગૈર બચ્ચા "અઝા" યાની પલીદી, મેલ, કુચૈલ વગૈરા મેં મુબ્લતા રેહતા હૈ. ઔર સફાઈસે દુર રેહતા હૈ. (ફતાવા રહીમીય્યહ-૫૯/૧૦)

કિન જાનવરોં મેં અકીકા જાઈઝ હે.

જિન જાનવરોં કી કુરબાની જાઈઝ હે ઉનસે અકીકાભી જાઈઝ હે. ઈસી તરહ જિન જાનવરોં મેં સાત હિસ્સે કુરબાની કે હો સકતે હેં ઉનમેં સાત હિસ્સે અકીકે કે ભી હો સકતે હૈં. ઔર એક લડકે કે હિસ્સેમેં પુરી ગાય યા ભેંસ યા પુરા જાનવર ભી ઝબહ કર સકતેં હે.

(આપકે મસાઈલ ઔર ઉનકા હલ-૨૨૭/૪)

ફતાવા રહીમીય્યહ મે હે કે જો જાનવર કુરબાની કે લાઈક હોગા વો અકીકા કરનેકે લાઈક હોગા.

(ફતાવા રહીમીય્યહ-૬૫/૧૦) (ફતાવા દારૂલ ઉલુમ-૬૦૯/૧૫)

કુરબાની કે જાનવર મેં અકીકે કા હિસ્સા કિયા જા સકતા હૈ, ક્યોંકે દોનોકા મકસદ અલ્લાહ કા તકર્રૂબ

હે. અલ્લાહ કો રાઝી રખના હે. ઔર અજર વ સવાબ હાસિલ કરના હે. લડકે કી તરફસે દો હિસ્સે ઔર લડકી કી તરફસે એક હિસ્સા ભી જાઈઝ હે.

(કિતાબુલ ફતાવા-૧૬૮/૪)

ફતાવા દારૂલ ઉલુમ મે હે કે અકીકે કે અહકામ વહી હે જો કુરબાની કે હૈં. યાની જો જાનવર કુરબાની મે ઝબહ હો સકતા હે વહી અકીકે મે ભી ઝબહ હો સકતા હે. ઔર કુરબાની કે હિસ્સોં કે સાથ અકીકેકા હિસ્સા શરીક કરના સહી હે. (ફતાવા દારૂલ ઉલુમ-૬૦૯/૧૫)

અકીકે કે જાનવર કી કિમત સદકા કરના ઔર ઉસ્કે ગોશ્ત કા ક્યા હુકમ હે.

અકીકે કે જાવનર કી કિમત સદકા કર દેને સે અકીકે કી સુન્નત અદા ન હોગી. બલ્કે અકીકા ઔર કુરબાની કે જાનવર કે ઝબહ કરને સે હી અદા હોતે હૈં. (ફતાવા દારૂલ ઉલુમ-૬૧૫/૧૫)

અકીકા યે સદકએ વાજીબા નહીં હે. ઈસલિયે વાલીદૈન ઔર દુસરે રીશ્તેદારોં કા અકીકેકા ગોશ્ત મેં સે ખાના દુરૂસ્ત હે. બલ્કે ફુકહાને લીખા હે કે ઉસ્કે ગોશ્ત મેં જૈસે દુસરોં કો ખીલાના ઔર ગરીબોં કો

ખીલાના મસ્નુન હૈ ઈસી તરહ ખુદ બચ્ચે કે ઘરવાલોંકે લીયે ભી ઈસમેં સે ખાના મસ્નુન હૈ.

(કિતાબુલ ફતાવા-૧૭૬/૪)

ફતાવા રહીમીય્યહમે હૈ બચ્ચા ઔર ઉસ્કે માં-બાપ સબ અકીકે કા ગોશ્ત ખા સકતે હૈં. જો હુકમ કુરબાની કે ગોશ્ત કા હૈ વહી અકીકે કા ભી હૈ.

(૬૫/૧૦)

જબકે હમારે મઆશરે મેં યે ગલત બાત ઈતની ફેલી હુઈ હૈ કે અકીકેકે ગોશ્તમેં સે ઘરવાલે નહીં ખા સકતે.



શાદીકી રસ્મોં કા બયાન

રસ્મ કી હકીકત

રસ્મ કા નુકસાન

ઔર

ઉસ્કા અંજામ

રસ્મ કી તઅરીફ - રસ્મ કિસે કેહતે હૈં

હમારે ઈસ મવજુદા ઝમાને કે અંદર તફાખુર - તકબ્બુર - દેખાદેખી ઉંચ-નીચ, દીખલાવા યે હર ચીઝ કા હિસ્સા બન ગયા હૈ. ખાને-પીને સે લેકર ઉઠના, પહેનના, રહેના, ધોના, કોઈ ભી ઝરૂરત કી ચીઝ હો યા ઈસ્તેમાલ કી હો ઈન્સે ખાલી નહીં હૈ. હત્તા કે ઈસ્કા એહસાસ તક ભી નહી રહા કે યે સહી હૈ યા ગલત હૈ. રસ્મ કુછ ઈસી બાત કો નહી કેહતે જો નિકાહ ઔર તકરીબાત (ખુશીકા મૌકા યાની પ્રોગ્રામ) મેં કી જાતી હૈ. બલ્કે હર ગૈરલાઝીમ ચીઝ કો લાઝીમ કર લેને કા નામ રસ્મ હૈ. ચાહે વો તકરીબાત મે હો યા રૌઝમર્રહ (યાની જો કામ રોઝાના કરનેકે હોતે હૈં) કે મામુલાત મેં હો. ઈસ્કો કર લેના કે નહીં કરેંગે તો લોગ ક્યા કહેંગે . (ઈસ્લાહુલ મુસ્લીમીન-૪૪૩)

ઔર ઈસ્સે આગે કી બાત જો ઔર ભી ઝ્યાદા ખતરનાક હે વો યે હે કે યે સમજના કે આજકલ કી રસ્મે કુછ રસ્મે હી નહીં હૈ ઔર સંગીન બાત હે. ક્યોંકે જિસ ગુનાહ કો આદમી ગુનાહ ન સમજે ઉસ્સે તૌબા કી ક્યા ઉમ્મીદ હો સકતી હે. ઈસલીયે કે તૌબા નામ હે પશેમાની (નદામત) કા. ઔર પશેમાની ઉસી

ચીઝ પર હોતી હૈ જિસ્કી બુરાઈ દિલ મે હો. જબ ઈન રસ્મોકી બુરાઈ દિલ હી મે નહીં હૈ તો નદામત કૈસે હોગી ? ઔર જબ નદામત હી નહીં તો ઉન્સે તૌબા કૈસી ?

ગરઝ મૌજુદા ઝમાને કે રીવાજ સારે રૂસુમાત મેં હી દાખીલ હૈં. ગફલત ઔર ગુનાહોંકી નહુસત કી વજહસે ઝહનો સે ઉનકા બુરા હોના ખતમ હો ગયા હૈ. ઔર ઈન રસ્મો કે અદા કરને મે જિત્ની મસ્લીહત ઔર હિકમતે બતાઈ જાતી હૈ વો સબ મનઘડત ઔર અલલ-ટપ હૈ. બેઅકલ ઔર બેબુનિયાદ હૈ. હકીકત મેં યે સબ ઈલતીઝામાત હૈ. ઔર અચ્છે અચ્છે સમજદાર દીન કી સુઝ-બુઝ રખનેવાલે ભી બેવકુફ બન જાતે હૈં. ઔર પીછલેવાલોં કી પૈરવી કરતે હૈં. ઔર બહુત સી રસ્મો કી મસ્લીહત ઔર વજહે ઈજાદ ભી માલુમ નહીં હોતી. યે કિસને કિયા, ઈસકા ક્યા ફાયદા હૈ ? મગર ફિર ભી ઈન્કો બરાબર અદા કિયા જા રહા હૈ. કુરઆન કરીમમેં અલ્લાહ કા ઈરશાદ હૈ જિસ્કા ખુલાસા યે હૈ કે અઝવાજે મુતહહરાત કો હુકમ હૈ કે જેસા તુમ ઝમાને જાહીલીયત મેં બેધડક ઔર બેખૌફ નીકલ જાતી થી અબ ન નીકલો. ઔર બતૌરે નફરત કે આગે ફરમાયા

કે ક્યા તુમ ઝમાનએ જાહિલીયત કે હુકમ કો પસંદ કરતી હો ?

મેરે મુસલમાન ભાઈઓ ! અગર પેહલે લોગોંકી રસ્મે શિર્ક તક પહુંચતી હુઈ દિખાઈ દેતી થી તો આજકલ કી રસ્મે ભી બિદઅત તક પહુંચી હુઈ ઝુરૂર હૈ. ઔર જબ બિદઅત દિલમેં જમ જાતી હૈ તો વો ભી શિર્ક તક પહુંચ જાતી હૈ. અલ્લાહ હમ સબકી હિફાઝત કરે. (ઈસ્લાહુલ મુસ્લીમીન)

સુરે માઈદા મેં અલ્લાહ કા ઈરશાદ હૈ કે આજ મૈંને તુમ્હારે લિયે દીનકો કામીલ વ મુકમ્મલ કર દીયા. ઔર અપની નેઅમત (ઈનૂઆમ) કો ભરપુર કર દીયા. ઔર તુમ્હારે લીયે ઈસ્લામ કે દીન હોને મેં રાઝી હો ગયા.

ઈસ આયતે કરીમા મે અલ્લાહતઆલા અપની ઝબરદસ્ત બેહતરીન આલા ઔર અફઝલતર નેઅમત કા ઝિક્ર ફરમાતા હૈ કે મૈંને તુમ્હારા દીન હર તરહ ઔર હર હેસીયત સે કામીલ વ મુકમ્મલ કર દીયા. તુમ્હેં ઈસ દીન કે સીવા કિસી દૂસરે દીન કી ઝરૂરત નહીં. ન ઈસ નબી કે સીવા કિસી ઔર નબી કી તુમ્હારે લીયે હાજત હૈ. ખુદાને તુમ્હારે નબી ﷺ કો

ખાતીમુન નબીય્યીન બનાયા. ઉન્હેં તમામ જિન્નો ઔર ઈન્સાનો કી તરફ ભેજા હે. હલાલ વહી હે જિસે વો હલાલ કહે, હરામ વહી હે જિસે વો હરામ કહે. દીન વહી હે જિસે વો મુકર્રર કરે. દીન કો મુકમ્મલ કરના તુમ પર અપની નેઅમત કો મુકમ્મલ કરના હૈ. ક્યોંકે મેં ખુદ તુમ્હારે ઈસ દીને ઈસ્લામ પર રાઝી હું. ઈસ્લીયે તુમ ભી ઈસ પર રાઝી રહો. યહી દીન ખુદા કા પસંદીદા હે. ઈસ્કો દેકર ઉસીને અપને ફઝલ સે રસુલ ﷺ કો ભેજા હે. ઔર અપની અશરફ કિતાબ નાઝીલ ફરમાઈ.

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદી.) ફરમાતે હૈં કે દીને ઈસ્લામ કો અલ્લાહતઆલાને તુમ્હારે લીયે કામીલ વ મુકમ્મલ કર દીયા. અબ રેહતી દુન્યા તક કિસી ઝયાદતી કા મોહતાજ નહીં. ઉસે ખુદાને પુરા કિયા જો કયામત તક નાકીસ નહીં હોગા. ઉસ દીનસે ખુદા ખુશ હે. ઔર કભી ભી નાખુશ નહી હોનેવાલા.

(તફસીર ઈબ્ને કષીર-સફા-૪૮, પારહ-૬)

ઈબ્ને અબી હાતીમ કે હવાલે સે લીખા હે કે એક શખ્સ થા, વો બડા શરીઅત કા પાબંદ ઔર અમલ કરનેવાલા થા. એક ઝમાનેકે બાદ શૈતાનને ઉસે બેહકાયા

ઔર કહા કે જો અગલે લોગ કર ગયે તુમ ભી વહી કરતે હૈ ઈસ્મે ક્યા રખ્ખા હૈ. ઈસ્કી વજહ સે ન તો આમ લોગોં મેં તુમ્હારી કદર હોગી ઔર ન શોહરત, તુમ્હેં ચાહિયે કે કોઈ નઈ બાત ઈજાદ કરો ઔર ઉસે લોગો મે ફેલાઓ, ફિર દેખો કૈસી શોહરત હોતી હે ઔર કિસ તરહ જગહ જગહ તુમ્હારા ઝિક્ર હોને લગતા હે. ચુનાન્ચે ઉસ્ને એસા હી કિયા, ઉસ્કી વો બાતેં લોગોં મેં ફૈલ ગઈ ઔર એક ઝમાના ઉસ્કી તકલીદ (બાત માનના) કરને લગા. અબ તો ઉસે બડી નદામત હુઈ ઔર ઉસ્ને વો મુલ્ક છોડ દિયા. ઔર તન્હાઈ મેં ખુદા કી ઈબાદતોં મેં મશગુલ હો ગયા. લેકિન ખુદા કી તરફસે ઉસે જવાબ મીલા કે તેરી ખતા હી સિર્ફ હોતી તો મઆફ કર દેતા, લેકિન તુને તો આમ લોગોં કો બિગાડ દિયા. ઔર ઉન્હેં ગુમરાહ કરકે છોડા ઉન્હેં ગલત રાહ પર લગા દિયા. જિસ રાહ પર ચલતે ચલતે વો મર ગએ. ઉન્કા બોજ તુજ પર સે કૈસે હટેગા ? મેં તો તેરી તૌબા કુબુલ નહીં કરૂંગા. (તફસીર ઈબ્ને કષીર-પરહ-૬, સફા-૧૨૫)

હઝરત આઈશા (રદી.) ફરમાતી હે રસુલ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જો શખ્સ ઈસ દીન મેં કોઈ એસી નઈ બાત પૈદા કરે જો ઈસ દીન મેં નહી હે

વો મરદુદ હે. (મુસ્લીમ શરીફ)

એક હદીષે પાક કા ખુલાસા હે કે જો શખ્સ યહાં નઈ બાત (બિદઅત) કરે યા કિસી નઈ બાત કરનેવાલે કો જગહ દે, ઉસ પર ખુદા કી, ફરીશ્તોં કી ઔર તમામ લોગોં કી લઅનત, ન ઉસ્સે કોઈ નફલ ઈબાદત કુબુલ કી જાએગી ન ફર્ઝ. (બુખારી શરીફ)

હઝરત હુઝૈફા (રદી.) કેહતે હૈં રસુલલ્લાહ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે બિદઅતી કા નમાઝ, રોઝહ, ઝકાત, હજ, ઉમરાહ, જિહાદ, સદકા, ફિદયા કુછ ભી અલ્લાહતઆલા કબુલ નહીં કરતા, બલ્કે વો ઈસ્લામ સે એસા બાહર હો જાતા હે જૈસે આટે સે બાલ નિકાલ લીયા જાએ (ઈબ્ને માજા શરીફ-૪૦)

પસ જિસ આદમી ને શરીઅત મેં એસી કિસી બાત કો નિકાલા જો ઉસ્મે નહી થી તો ઉસ્ને શરીઅત કો નાકીસ સમજા ઔર અપની તરફસે એક નઈ શરીઅત ઉસ્ને બનાઈ, ફિર ઉસ્કા આમીલ બના ઔર દુસરોં કો ઉસ પર અમલ કરનેકી દઅવત દે રહા હે તો ગોયા વો અલ્લાહ તઆલા કા મુકાબલા કર રહા હે. ઔર બઝાહીર તો વો અપને આપકો ફરમાબરદાર ઔર મુહીબ્બાને રસુલ સમજ રહા હે, લેકિન એસા ઈન્સાન સખ્ત ગુમરાહ હે, ઔર ઈસ પર હુઝુર ﷺ

ને લઅનત ફરમાઈ હે.

જો ઈન્સાન ગુનાહ કરતા હે ઉસકે લિયે યે ઉમ્મીદ કી જા સકતી હે કે કભી ન કભી વો તૌબા કર લેગા. કોઈ મુસલમાન નમાઝ નહી પઢતા યા રોઝહ નહીં રખતા યા શરાબ પીતા હે, જુવા ખેલતા હે યા ચોરી કરતા હે, બહરહાલ વો તૌબા કર સકતા હે, ક્યોંકે વો ગુનાહ કો ગુનાહ સમજ રહા હે. ઔર બિદઅતી કો તૌબા ભી નસીબ નહીં હોતી. ક્યોકે વો બિદઅત કો ઈબાદત સમજકર કર રહા હે. ઔર ઉસે કુરબે ખુદાવંદી સમજ રહા હે. યા તઅઝીમે રસુલ સમજ રહા હે. યા અઝમતે અવલીયા સમજતા હે. ફિર વો તૌબા કહાં સે કરેગા. બિદઅતી અપને આપકો ગુનહગાર હી નહીં સમજ રહા હે. ઐસે ઇન્સાનો કો તૌબા કા મીલના મહાલ હે. ઈલ્લા માશાઅલ્લાહ.

દીન મે ઝગડા નહીં હે રસ્મો રિવાજ ઔર બિદઅતો મેં ઝગડા હેં. જો દીન હોગા વો સારી દુન્યા કે મુસલમાનો કે લિયે એક હી હુકમ રખતા હોગા. ઔર જો રસ્મો રિવાજ ઔર બિદઅત હોગી વો મુખ્તલીફ શકલોમેં હોગી. ઔર કભી કભી ઇન બિદઅતો ઔર રસ્મો રિવાજ કી શકલેં બદલતી રેહતી હે. ઔર જો

દીન હોગા વો સારી દુન્યા કે લિયે એક હી હુકમ રખતા હોગા. ઔર કયામત તક બદલ નહીં સકતા હે. ઔર ન ઉસ્મેં કોઈ ઈખ્તીલાફ પૈદા હો સકતા હે.

મિષાલ કે તૌર પર ખતના કરાના સુન્નત હે તો સારી દુન્યા કે મુસલમાનોપર ખત્ના કરાના સુન્નત હે. ઈસ્મે કહીં ભી કીસી મુલ્ક મેં યા કિસી મસલક મેં કોઈ. ઈખ્તીલાફ નહીં હે. ઈસી તરહ નિકાહ પઢાના યા જુમ્આ કી નમાઝ કી દો રકાઅતે વગેરાહ, કે સારી દુન્યા મેં નિકાહ પઢાયા જાતા હે ઔર સારી દુન્યા મેં જુમ્આ કી દો રકાઅત હી ફર્ઝ હે. કહીં ભી કિસી કા ઈખ્તીલાફ નહીં.

બહરહાલ યહાં ઈન આહકામ મેં મઝહબ કા કોઈ ઈખ્તીલાફ નહીં હે. ઔર ન કોઈ ઝગડા હે. હિન્દુસ્તાન મેં યા કિસી જગહ પર મઝહબ કે નામ સે જો ઝગડે હો રહે હૈં વો હકીકત મેં મઝહબ નહીં હે બલ્કે રસ્મ હે યા બિદઅત હે.

મુઝે બહુત અફસોસ સે બયાન કરના પડ રહા હે કે હિન્દુસ્તાન મેં નિકાહ જૈસા પાકીઝા મઆમલા ભી હિંદુઓ ઔર ઈસ્લામ કે દુશ્મનો કી નાપાક રસ્મો રિવાઝ સે મહફુઝ નહીં હે. યકીનન ઈન રસ્મો રિવાજ ને ઈસ્લામ કે ચમકતે હુએ ચેહરે ઔર હકીકત પર એક

મોટા પરદા ડાલ દિયા હૈ. જિસ્સે ઈસ્લામ કી હકીકત ઔર હક્કાનિયત કા જનાઝા નિકલ ગયા હૈ. અબ અગર કોઈ સહી ઈસ્લામ કો દેખના ચાહતા હો જો કુરૂને ઉલા મે થા તો શાયદ ઉસે મહરૂમી કે સિવા કુછ ભી નસીબ ન હો. .... મેરે ભાઈઓ

સચ્ચે મુસલમાન કો ચાહીયે કે વો કભી ઈસ બાત કો ગવારા ન કરે કે ઉનકો ઈબાદાત યા મઆમલાત મેં ગૈર કોમો કી રૂસોમાત કા ઈશ્તીલાત હો જાએ. વો કેસે બેગૈરત મુસલમાન હૈ જો અપને બરગુઝીદા નબી ﷺ કે તરીકોં કો છોડ કર ગેરોં કી રસ્મો સે અપના દિલ ખુશ કરતે હૈં. હાલાંકે ખુદાતઆલા જાનતા હૈ કે આજ તક દુન્યા કી બડી સે બડી તઅલીમ યાફતા ઔર મોહઝઝબ કોમે ભી ઈસ્લામ કે હકીમાના ઉસુલ વ કવાનીન સે સબક ઔર ઈબરત લે રહી હૈ. (ઈલ્મુલ ફિક્હ-૭-૩)

રૂસુમાત કા બયાન

આજ ઈસ ઝમાને મેં અકષર મુસલમાનો કો દેખા જાતા હૈ કે અપની બનાવટી ઔર મનઘડત રસ્મો કે ઈસ કદર પાબંદ હૈ કે ફર્ઝ ઔર વાજીબ કે કઝા હોને કા ગમ નહીં હૈ. મગર ઈન રૂસુમાત કે અંદર રાઈકે દાને કે બરાબર ભી કમી ન હોની ચાહીયે. ઔર

ઈન રૂસુમાત કો અદા કરને મે કિતની પરેશાની, તંગદસ્તી ઔર મુસીબતોં કા શિકાર હોતે હૈં. મિષાલ કે તોર પર પૈસે કર્ઝ પર લેતે હૈં, ટાઈમ પર દેતે નહીં હે. કભી તો જાની વ માલી નુકસાન હોતા હે. કભી તો એકસીડન્ટમેં પુરી બારાત ખતમ હો જાતી હે. ઔર કભી નાચ-ગાને મે આતીશબાઝી મેં કિત્ની ગરીબ બચ્ચીયોં કે દિલ ટુટ જાતે હૈં. ઔર વો અંદર હી અંદર રોતી હોતી હે. શિકવા-શિકાયત કરતી હે કે કાશ હમારે પાસ ભી પૈસા હોતા તો હમારી ભી એસી શાદી હોતી. વગૈરહ વગૈરહ. આજ હમારે મઆશરે મેં બહુત સારી રૂસુમાત ચલ પડી હે. જિસકા ઈહાતા તો દુશવાર હે લેકિન કુછ રસ્મે બહુત ઝ્યાદા આમ હે. જિસમે અચ્છે અચ્છે સમજદાર લોગ ભી મુબ્તલા હે. ઉન્કો યહાં પર મુખ્તસર બયાન કિયા જાતા હે.

શાદી મે નાચ-ગાના કરાના કૈસા હે ?

એક રસ્મ શાદી કી નાચ કરાના ઔર ગાના બજાના હે. અભી નાચ કરાના દો તરહ કા હોતા હે. (૧) રન્ડીયોં કા હોતા હે. (૨) જવાન ઔરતોં કા હોતા હે જો ખાસ કિસ્મ કી ઔરતોં કો બુલાયા જાતા હે. ઔર ખાસ મેહફીલ કા ઈન્તીઝામ હોતા હે. જિસ્મે

જવાન ઔરતેં ખાંસ કપડે પહનકર આતી હૈ. જિસ્મે ઔરતોં કા પુરા બદન ઝાહીર હોતા હૈ. યે દોનો હરામ ઔર નાજાઈઝ હૈ.

રન્ડી કે નાચ-ગાને મે જો ગુનાહ ઔર ખરાબીયાં હૈ ઈનકો સબ જાનતે હૈં. કે ગૈર મહરમ ઔરતોં કો સબ મર્દ દેખતે હૈં. યે આંખ કા ઝિના હૈ. ઉસ્કે બોલને ઔર ગાને કી આવાઝ સુનતે હૈં યે કાનો કા ઝિના હૈ. ઉસ્સે હંસી મઝાક કી બાતેં કરતે હૈં યે ઝબાન કા ઝિના હૈ. ઉસ્કી તરફ રગબત હોતી હૈ, ખ્વાહિશ હોતી હૈ યે દિલકા ઝિના હૈ. ઔર ઉસ્સે આગે કી બાત કે ઉસ્કો હાથ લગાતે હૈં યે હાથ કા ઝિના હૈ. ઉસ્કી તરફ ચલકર જાતે હૈં યે પાંવ કા ઝિના હૈ. બાઝ લોગ તો બદકારી ભી કરતે હૈં યે તો અસલ ઝિના હૈ.

હદીષ શરીફ મે યે મઝમુન સાફ સાફ આ ગયા હૈ કે જિસ તરહ બદકારી ઝિના હૈ ઈસી તરહ આંખ સે દેખના, કાન સે સુનના, પાંવ સે ચલના વગેરાહ ઈન સબ બાતોં સે ઝિના કા ગુનાહ હોતા હૈ.

(તરગીબ વ તરહીબ-બેહીશતે ઝેવર)

ફિર ગુનાહ કો ખુલ્લમખુલ્લા કરના શરીઅત મેં ઔર ભી બુરા હૈ. એક હદીષે પાક કા ખુલાસા હૈ કે

જબ કભી કિસી કોમ મે બેહયાઈ ઔર બેશરમી ઈત્ની ફેલ જાયે કે લોગ ખુલ્લમ ખુલ્લા કરને લગે તો ઝરૂર ઉનમેં તાઉનકી બિમારી ઔર એસી એસી બિમારીયાં ફેલ પડતી હે કે ઉન્કે બુઝુર્ગોમેં કભી નહી હુઈ. અબ સમજો કે જબ યે નાચ એસી બુરી ચીઝ હે બાઝે આદમી જો શાદી કે મૌકે પર ઉસ્કો સામાન કરતે હૈં યા દુસરી તરફવાલોં પર તકાઝા કરતે હૈં તો યે લોગ કિસ કદર ગુનેહગાર હોતે હૈં. બલ્કે યે મેહફીલ કરાનેવાલા જિતને આદમીયોં કો ગુનાહ કી તરફ બુલાતા હે, જિસ કદર જુદા જુદા સબકો ગુનાહ હોતા હે વો સબ મીલાકર ઉસ અકેલે કો ઈત્ના હી ગુનાહ હોગા. મષલન યે સમજો કે મજલીસ મેં સો આદમી આયે હો તો સબ ગુનાહ કા મીલાકર સો આદમી કા ઉસ અકેલે કો હોગા. ઔર એસી મજલીસોં મેં નાચ-ગાને કે સાથ તબલા-સારંગી, મ્યુઝીક વગેરાહ કા ભી કાફી હદ તક ઈન્તીઝામ કિયા જાતા હે.

હદીષ મેં આતા હે અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે મુજકો મેરે રબને ઈન બાતો કે મીટાને કે લીયે ભેજા હે. ઈસ્કો ઈમામ અહમદને રિવાયત કિયા હે. ઈસ હદીષ મેં ઝરા ખ્યાલ કરનેકી બાત હે કે

અલ્લાહ કે નબી ﷺ જિસ ચિઝ કો મીટાને કે લીયે તશરીફ લાએ ઉસ્કો રોનક દેનેવાલે કે ગુનાહ કા કોઈ અંદાજા ?

આજ ઝમાને મે કષરતે ગુનાહ કી વજહ સે દિલ પથ્થર કે માનીંદ હો ગયે. દીનકી બાતેં, મોત કી બાતેં દિલોં પર અસર ભી નહીં કરતી. ઔર આજકલ શાદીયોં મેં નાચ-ગાના, મ્યુઝીક, બેહયાઈ, ફોટોગ્રાફ બહુત ઝયાદા આમ હો ગયા હૈ. ઔર ઈસ્કી આદત સી હો ગઈ હૈ. ઔર જબ કીસી ચીઝ કી બુરાઈ દિલ સે નીકલ જાતી હૈ તો બજાએ ઉસ ગુનાહ પર ગમ કરને કે ઉલ્ટા ઉસ્સે ખુશી મહેસુસ હોતી હૈ. યે મકામ બડા હી ખતરનાક હૈ. રસુલલ્લાહ ﷺ ને મુસલમાન હોને કી યે અલામત બતાઈ હૈ કે અગર નેકી કરકે દિલ ખુશ હો ઔર ગુનાહ કરકે દિલ બુરા હો તો તુમ મોમીન હો. જબ ગુનાહ કરકે દિલ ખુશ હોને લગા તો ઈમાન કહાં રહા ? યેતો સિર્ફ દેખનેવાલે કા હાલ હૈ ઔર જિસ્ને સબકો દિખલાયા હૈ વો અકેલા ઈન સબકી સઝા કા મુસ્તહીક હોગા.

આજ હમ સોચ લે કે હમારી શાદીયોં મેં કિસ દરજે અલ્લાહ કી ખુલ્લમ ખુલ્લા નાફરમાની ઔર એક

ખ્વાહીશ (યા રસ્મ રિવાજ) કો અદા કરને મે કિત્ને સારે ગુનાહોં કા ઈરતીકાબ હોતા હૈ. સબકા વબાલ ઔર ઝિમ્મેદાર વો ખુદ કરાનેવાલા હોગા. અલ્લાહ હમારી હિફાઝત કરે.

એક હદીષ મે હે ગાના સુનના દિલમે નિફાક કો પૈદા કરતા હે જેસે કે પાની ખેતી કો (મિશકાત)

ઔર એક હદીષ મે આતા હૈ કે જો શખ્સ ગાનેવાલી લોંડી સે ગાના સુનતા હે કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કે કાનો મેં પિગલા હુવા ગરમ શિશા ડાલેંગે. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

ગાના સુનના ઔર બજાને કે બારે મેં ફુઝૈલ ઈબ્ને અયાજ કા કૌલ હે. ગાના ઝિના કા મંતર હે, યે એક ગુનાહ નહીં હે બલ્કે કંઈ ગુનાહોં કે વુજુદ મેં આને કા સબબ હૈ.

ફતાવા દારૂલ ઉલુમ મેં લીખા હે કે જો લોગ અપની શાદીમેં નાચ-ગાના, ઢોલ બાઝી ઔર આતીશબાઝી કરતે હે વો ગુનાહે કબીરા કા ઈરતીકાબ કરતે હૈં. ઔર ફાસીક હૈં. ઉનકી દઅવત મેં ભી ખાસ મુકતદા લોગોં કો શરીક ન હોના ચાહિયે.

(ફતાવા દારૂલ ઉલુમ-૩૦૪/૧૬)

હઝરત અનસ ઔર હઝરત આઈશા રદી. સે રિવાયત હે કે નબીએ કરીમ ﷺ ને ફરમાયા કે દો કિસ્મ કી આવાઝેં એસી હૈં જિન પર દુન્યા આખિરત દોનો મેં લાનત કી ગઈ હે. એક ખુશી કે મૌકે પર બાજે તાશે કી આવાઝ, ઔર દુસરી મુસીબત કે મૌકે પર રોને ઔર નવહા કી આવાઝ (રવાહુ-બઝ્ઝાર)

કયામત કી નિશાનીયાં

હઝર સહલ બિન સઅદ સે રિવાયત હે કે સરકારે દો આલમ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે મેરી ઉમ્મત મેં ઝમીન મેં ધસને, સુરતેં બિગડને ઔર પથ્થરોં કી બારીશ કે વાકીઆત હોંગે, અર્ઝ કિયા યા રસુલલ્લાહ, એસા કબ હોગા ? આપને ફરમાયા, જબ ગાને વાલીયાં આમ હો જાએંગી. ઔર શરાબ હલાલ સમજી જાએગી. (ઈબ્ને માજા) અલ્લાહતઆલા હમારી હિફાઝત કરે.

શાદી મેં આતીશબાઝી ઔર પટાકે કા કયા હુક્મ હે ?

શાદી મેં આતીશબાઝી ઔર પટાકે જલાના ઈસ્મે બહુત સારી ખરાબીયાં ઔર નુકશાનાત હે. ઔર કંઈ સારે ગુનાહ હે.

માલ કા ફુઝુલ બરબાદ કરના, જિસ્કા હરામ હોના કુરઆન સે સાબિત હૈ. કુરઆન મેં અલ્લાહ કા ઈરશાદ હૈ બેજા (બેમકસદ) ફુઝુલખર્ચી ન કરો. બે મકસદ માલ ઉડાનેવાલે શૈતાન કે ભાઈ હૈ. ઔર શૈતાન અપને રબ કા નાશુકરા હૈ. (સુરે બની ઈસરાઈલ)

ઈસ આયત મેં અલ્લાહપાક કા કિત્ના સખ્ત ઈરશાદ હૈ કે ફુઝુલ ખર્ચ કરનેવાલોં કો શૈતાન કા ભાઈ ફરમાયા. ઔર અલ્લાહ ઈન્કો પસંદ નહીં કરતા. દુસરે ઈસ્મે હાથ, પાંવ કે જલને કા અંદેશા યા મકાન મેં આગ લગ જાને કા ખૌફ, ઔર અપની જાન કો યા માલ કો ખતરે મે ડાલના, ઔર પડોસીયોં કો ઔર બસ્તીવાલોં કો તકલીફ પહોંચાના, અલ્લાહ ને ખુદ ફરમાયા કે તુમ અપને આપકો હલાકત મે ન ડાલો.

ઔર પટાકો મે જો કાગજ ઈસ્તીમાલ હોતે હૈ ઉન પર કભી હુરૂફ લીખે હુએ હોતે હૈં. જિનકો કામ મેં લાના મના હૈ. બલ્કે બાઝ મરતબા તો બાઝ બાઝ કાગઝો પર કુરઆને કરીમકી આયતેં ભી લીખી હુઈ હોતી હૈ. યા હદીષે યા નબીઓં કે નામ લીખે હુએ હોતે હૈં. બતાઈયે તો સહી ઈનકો જલાના ઈનકી બેઅદબી કરના કિતના બડા ગુનાહ હૈ. ?

હાલાંકે આતીશબાઝી યે મજુસીયોં કા અમલ હૈ. ઔર યે હિંદુઓંકે ત્યોહાર દિવાલી કી નકલ ભી હૈ. ઈસે આપ એક ગેરકૌમ હિંદુઓંકી રસ્મ યા તરીકા ભી કેહ સકતે હૈં. અબુ દાઉદ શરીફ મે હૈ આકાએ દો જહાં જનાબે મુહમ્મદ રસુલલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કે જિસ્ને કિસી દુસરી કોમ કી મુશાબહત ઈખ્તીયાર કી વો ઉસીમેં સે હૈ. ઔર એક હદીષે પાક કા ખુલાસા હે કે જો કિસી (ગૈર)કૌમ કે (બુરે) અમલ કો પસંદ કરે તો વો ઉસ (બુરે) ફેલ કામ મે ઉસ્કા શરીક હૈ.

(મુસ્નદે અબુ યાઅલા)

ઈસ્કે બાવજુદ હમ આતીશબાઝી ઔર પટાકો કે અંદર જિસ તરહ અપની મેહનત-ખુન પસીને કી કમાઈ કો બરબાદ કરતે હૈં તો યે સાફ ફુઝુલ ખર્ચી હે જિસ્કી કુરઆને કરીમમે સખ્ત વઈદ આઈ હે.

મેરે ભાઈઓ, જબ યે ચિઝ સાબિત હે કે એસે કામો મે બેહદ નુકસાન હે, જાન વ માલ કા તો ફિર હમ ઉસ્સે રૂકતે ક્યું નહીં હે, અપને બચ્ચોં કો ક્યું નહીં રોકતે ? મેરે ભાઈઓ ઈસ મામલે મેં ઘરકે બડે લોગ હી ઝિમ્મેદાર હૈ. જો વાલીદૈન ગફલત કે સબબ ઔલાદ પર તવજ્જુહ નહિં દેતે ઔર ઉનકી સરગરમીયોં

પર નઝર નહીં રખતે ઉન્હેં યાદ રખના ચાહિયે કે કયામત કે દિન વો દરબારે ઈલાહી મે ગિરફતાર હોંગે. ઉનકે પાસ ઈનકા કોઈ જવાબ નહીં હોગા.

બુખારી શરીફ કી રીવાયત કા ખુલાસા હે કે આદમી અપને ઘર કા હાકિમ હે. ઔર ઓરત અપને ઘર ઔર ઔલાદ પર હાકીમ હે. પસ તુમ સબ લોગ હાકીમ હો ઔર તુમ સબસે અપની રિઆયા (માતહતોકે બારેમે) કે બારે મે પુછા જાએગા.

ઔર કુરઆન મે અલ્લાહ કા ફરમાન હે કે અય ઈમાનવાલો અપને આપકો ઔર અપની ઔલાદ કો દોઝખકી આગ સે બચાઓ. (સુરે તહરીમ-૫-૨૯)

અબ જહન્નમ કી આગ સે ઉસી વક્ત અપને આપકો ઔર અપની ઔલાદ કો બચાયા જા સકતા હે જબ હમ અપને આપકો ઈસ્લામી અહકામ કે તાબેઅ કરેંગે ઔર અપની ઔલાદ કો ભી ઈસ્લામી અકાઈદ વ અહકામ પર અમલ કરાએંગે. ઔર ઉનકી અચ્છી તરબીયત ઔર ઈસ્લાહ કરેંગે ઔર ઉન્હેં ગુનાહોંસે ઔર મુનકીરાત સે બચાએંગે. યહી ચીઝ દુન્યા વ આખેરત મે કામ્યાબી વ કામરાની કા બાઈષ હે.

વરના યાદ રખ્ખો. કુરઆન તો કેહતા હે તુમ્હારા

માલ વ ઔલાદ યે ફિત્ના હૈ. યે ફીતના ઉસી વક્ત હોગા જબ યે ગલત જગા લગેગા. ઔર અલ્લાહ કી નાફરમાની પર લગેગા. અગર યે સહી જગા ઈસ્તીમાલ હુવા તો યહી તુમ્હારી જન્નત બનેગા ઔર સુર્ખરૂઈ વ ઈઝ્ઝત કા સામાન બનેગા ઈન્શાઅલ્લાહ.

ફોટો ખીંચવાના ઔર વિડીયો મુવી બનવાના કૈસા હૈ ?

આજકલ શાદીયોં મેં ઈસ્કા બહુત ઝ્યાદા એહતમામ કિયા જાતા હૈ. ઈસ્કા ક્યા હુક્મ હૈ ?

તસવીર ખીંચવાના ગુનાહે કબીરામેં સે એક ગુનાહ હૈ. ઔર શાદી કે મૌકે પર જો તસ્વીરકશી કી જાતી હૈ ઈસ્મે ચુંકે ગૈરમેહરમ મર્દ-ઔરતેં સારી મૌજુદ હોતી હૈં. ઈસ્લીયે એસી તસ્વીરોંકી હુરમત ઝયાદા શદીદ ઔર ઉસ્કા ગુનાહ ઔર બડા હુવા હોતા હૈ. ઔર યે બાત ઈન્સાની ગેરત કે ભી ખીલાફ હૈ કે એક મુસલમાન લડકી જો બનસંવર કર ઔર અચ્છે કપડે પહનકર તૈયાર હોકર સબ લોગોં કે સામને આએ. વીડીયોમેં આયે ઔર લોગોંકી હવસ કા નિશાના બને. ઈસ્મે ફિત્ને કા ભી અંદેશા હૈ. ઈસ્લીયે શાદી બિયાહ કે મૌકે પર ફોટો

ખિંચવાના-વિડીયોગ્રાફી કરના સખ્ત ગુનાહ ઔર હરામ હૈ. ઈસ્મે મુકમ્મલ ઈજતીનાબ (બચના) વાજીબ હૈ.

જાનદાર કી તસ્વીર ખીંચના હરામ હૈ. અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે કયામત કે દિન સબસે ઝ્યાદા સખ્ત અઝાબ તસ્વીર બનાનેવાલોં કો હોગા.

(બુખારી શરીફ)

તસ્વીર લગાના હરામ હૈ. હઝરત અબુ તલ્હા રદી. સે મરવી હૈ કે આપ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જિસ ઘર મેં કુત્તા હો યા તસ્વીર હો તો રેહમત કે ફરિશ્તે ઈસ ઘર મેં દાખીલ નહીં હોતે. (બુખારી શરીફ)

(કિતાબુલ ફતાવા-૧૭૨/૪)

શાદી મેં ફોટોગ્રાફી કી રસમ ભી ઈન્તીહાઈ ઝરૂરી સમજી જાતી યે જાતને હુએ ભી કે તસ્વીર ખીંચવાના સખ્ત ગુનાહ હૈ. લોગ ઈસ્સે બાઝ નહીં આતે. ઈસ્કા બહુત ઝયાદા એહતેમામ કરતે હૈ. યહાં તક કે મસાજીદ મેં ભી ફોટો ખીંચવાતે હૈં.

આપકે મસાઈલ ઉનકા હલ મેં લીખા હે કે તસ્વીર બનાના, ખિંચના શરઅન (બિલ્કુલ) હરામ હૈ. તસ્વીર બનાઈ હી ના જાય ઔર અભી તક જો બેઝરૂરત બન ગઈ હે ઉસે ખતમ કરકે અલ્લાહ સે તૌબા ઈસ્તિગફાર કર લેં. સદકા વગેરાહ નિકાલ દેં.

ઈસી તરહ મુવી બનાના ભી તસ્વીરકશીમેં દાખીલ હે. એસી શાદીયાં જીન્મે એસે હરામ કામોં કા ઈરતીકાબ (બજા લાના) હો અલ્લાહ કી નારાઝગી કે સિવા કોઈ બાત નહીં. મુજીબે લાનત હે. એસી શાદીયોં કા અંજામ વો ખાના બરબાદી કે સીવા કુછ નહીં નીકલતા. એસી ખુરાફાત સે તૌબા કરની ચાહીયે.

(આપકે મસાઈલ ઔર ઉસકા હલ-૧૩૩/૮)

ફતાવા દારૂલ ઉલુમ મે હે તસ્વીર ખીંચના યા ખીંચવાના જિસ્મે જાન હો. ઔર અપને પાસ રખના સબ બિલકુલ નાજાઈઝ ઔર હરામ હે. ઔર એસે લોગોં કે બારે મેં સખ્ત સે સખ્ત વઈદ હદીષો મેં આઈ હે. બુખારી-મુસ્લીમ શરીફ મેં હઝરત અબ્દુલ્લા ઈબ્ને મસઉદ સે રીવાયત હે. વો ફરમાતે હેં કે મૈંને સુના અલ્લાહ કે નબી ﷺ કો ફરમાતે હુએ કે સખ્ત અઝાબ અલ્લાહ કે યહાં તસ્વીર ખીંચવાને વાલોં કા હોગા.

(બુખારી-મુસ્લીમ)

ઔર દુસરી રિવાયત મેં હે કે સખ્તતરીન અઝાબ કયામત કે દિન ઉન લોગોં પર હૈ જો અલ્લાહ કે સાથ પૈદા કરને મેં ઔર તસ્વીર બનાને મેં મુશાબહત કરતે હૈં.

(બુખારી-મુસ્લીમ)

ઔર યે ભી હદીષ શરીફ મે વારીદ હે કે તસ્વીર બનાનેવાલોં કો કયામત કે દિન સખ્ત અઝાબ દિયા જાએગા. ઔર ઉન્સે કહા જાએગા કે જો તસ્વીર તુમને બનાઈ ઉસકો ઝિંદા કરો, ઉન્મે જાન ડાલો. ઔર આપને યે ભી ઈરશાદ ફરમાયા કે જિસ ઘરમેં તસ્વીર હોગી ઉસ્મે રહેમત કે ફરીશ્તે દાખીલ નહીં હોંગે. પસ જૈસા કે તસ્વીર બનાના ઔર ખીંચના હરામ હે વેસા હી ઉસ્કા ખીંચવાના ભી હરામ હે. ઔર એકસાથ મીલકર ફોટો ખીંચને, ખીંચવાનેવાલે ઈન સબકા ભી યહી હુક્મ હે કે યે સબ હરામ હે. ઔર લહવ-લઈબ ઔર બાતીલ હે. (ફતાવા દારૂલ ઉલુમ-૨૯૯/૧૬)

હાં અગર ઝરૂરત હો તો હજ કે લીયે પાસપોર્ટ યા વીઝા કે લીયે યા કોઈ દુસરા હુકુમતી કામ કે લીયે ઈસ્કી ઈજાજત હે. લેકિન ઝરૂરત સે ઝ્યાદા કી ઈજાઝત નહીં.

દુસરી ઓર બુરી રૂસુમાત

આજ કલ શાદીયોં મે ઐસી બહુત સારી તરહ તરહ કી રૂસુમાત કો એહતેમામ સે કિયા જાતા હે કે પતા નહીં વો કહાં સે આઈ હે.

જિન મેં સે એક યે હે કે શાદી કે ચંદ દિન પેહલે ઔરત કો એક પિલા જોડા પેહના કર ઘર કે

એક કોને મે બિઠા દિયા જાતા હૈ. જિસ કોને મે દુલ્હન હો ઉસે પરદે મેં લે લીયા જાતા હૈ. (ચાદર વગેરહ ડાલકર) યહાં જો મહારિમ શરઈ હૈ જિન્સે પરદા નહીં હોતા જૈસે બાપ-ભાઈ વગેરહ સે પરદા કરાયા જાતા હૈ. ચાહે બિયાહ સે પેહલે વો ઓરત સ્કુલ-કોલેજ વગેરહ મે ખુલ્લેઆમ ફિરતી હો. ઈસ રસ્મ કા ઓરતેં બહુત ઝયાદા એહતેમામ કરતી હૈ. ઈસે માયુ બિઠાના કેહતે હૈં.

ઈસી તરહ એક રસ્મ હૈ મેંહદી લગાને કી હૈ. જિસ્મે યે હોતા હૈ કી એક દિન દુલ્હા કે ઘર વાલે મેંહદી લેકર દુલ્હન કે ઘર આતે હૈં. ઔર આનેવાલી સારી જવાન લડકીયાં હોતી હૈ. ઔર દુલ્હનકી બહેન યાની સાલી વો અપને હાથોંસે દુલ્હેકો મેંહદી લગાતી હૈ જો બિલ્કુલ હરામ ઔર નાજાઈઝ હૈ યે સબતો શાદી ઔર નિકાહસે પેહલે હોતા હૈ. ઔર દુલ્હે કે સાથ ઉસ્કે જવાન દોસ્ત હોતે હૈં. ઈસ રસ્મ મેં ઓરતોં ઔર મર્દો કા જો આમના-સામના ઈખ્તીલાત હૈ. ઔર જિસ તરહ કે હાલાત ઉસ વક્ત પેશ આતે હૈં વો નાકાબીલે બયાન હૈ. હદ દરજે કી બેહયાઈ વહાં પર હોતી હૈ. ઔર કિતના છેડછાડ, હંસી મઝાક હોતા હૈ. અલ્લાહ હમ સબકો હિદાયત દેં.

આપકે મસાઈલ ઔર ઉનકા હલ મેં લીખા હે કે માયું બિઠાને કી રસ્મ કોઈ અસ્લ નહીં હે. મુમકીન હે કે જિસ શખ્સને યે રસ્મ કા ઈજાદ કિયા હે ઉસ્કા મકસદ યે હો લડકી કો તન્હા બેઠને, કમ ખાને ઔર કમ બોલને, બલ્કે ન બોલને કી આદત હો જાએ તાકે ઉસે સસુરાલ મે જાકર પરેશાની ન હો. બહરહાલ ઉસ્કો ઝરૂરી સમજના ઔર મહારીમે શરઈ સે ભી પરદા કરાના નિહાયત બેહુદા બાત હે. અગર ગૌર કિયા જાયતો યેરસ્મ ભી લડકી કે હક મેં કેદે તન્હાઈ બલ્કે ઝિંદા દરગોર (દફન) કરને સે કમ નહીં. તઅજ્જુબ હે કે આજ એસે રોશની કે ઝમાને મે ભી તારીકી કે દોર કી યે રસ્મ ખ્વાતીન અબ તક સીને સે લગાએ હુએ હેં ઔર કીસીકો ઈસ્કી કબાહત કા એહસાસ નહીં હોતા.

ઈસી તરહ મેંહદી કી રસ્મ જિન લવાઝીમાત કે સાથ અદા કી જાતી હે યે ભી દોરે ઝાહીલીયત કી યાદગાર હે. જિસ્કી તરફ ઉપર ઈશારા હુવા. બચ્ચી કો મેંહદી લગાના બુરા નહીં હે. લેકિન ઈસ તકરીબમેં લોગોં કો બુલાના, દઅવત દેના ઔર જવાન લડકોં ઔર લડકીયોં કા ભડકીલે ઔર શહવતખેંચ લિબાસ પહેનકર આના ઔર આપસમેં હંસી-મઝાક, બાતચીત કરના નિહાયત બેશરમી વ બેહયાઈ કી બાત હે.

(આપકે મસાઈલ ઔર ઉસકા હલ-૧૩૨-૫)

બેહિશ્તી ઝેવર મે લીખા હે કે આજકે ઝમાને મે એક નિકાહ કે અંદર અલ્લાહ કે કિત્ને સારે હુકમો કો તોડા જાતા હે. મેહંદી લગાના, મહેંદી કે પૈસે માંગના, આતીશબાઝી ફટાકે ફોડના, નાચ-ગાના ઔર બુલંદ આવાઝ મે ગાના મ્યુઝીક બજાના ઔર બાઝ મરતબા તો મસ્જીદ મેં નમાઝ હોતી હે ઔર કઈ અઝાન હોતી હે તો મસ્જીદ કે પાસ હી બુલંદ આવાઝ મેં ગાના બજાતે હૈં. બાઝ જગા તો ફલાં મહીને મે યા ફલાં તારીખ કો શાદી નહીં કરતે, ઈસ્કો મનહુસ સમજતે હૈં. યે ભી બિલ્કુલ અકલ વ શરીઅત કે ખીલાફ હે. બાઝ જગામેં દહેઝ કે અંદર ફલાં-ફલાં ચીઝોં કો માંગા જાતા હે. ફરમાઈશ કી જાતી હે. ઔર બાઝ જગા દહેઝ કે પલંગ મેં ચાંદી કે પાએ, ચાંદી કી સુરમાદાની, સિલાઈ, કટોરે વગેરે દીયે જાતે હૈં.

યે સબ ગુનાહ વ રૂસુમાત ચંદ મુખ્તસર ગિનવાએ હૈં. યે સબ ગુનાહ જિન્મે સે કિસી મેં એક ગુનાહ કિસી મે દો ગુનાહ. કિસી મેં ચાર, કિસી મેં પાંચ ઔર બાઝ મે બત્તીસ તક જમા હે. અગર હર એક કે અંદર તીન ગુનાહ કા અવસત રખે તો યે શાદી તીનસો સે ઝાઈદ ગુનાહોં કા મજમુઆ બનેંગી. ઔર જિસ નિકાહ મેં તીનસો સે ઝાઈદ હુકમે શરઈ કી મુખાલીફત

હો ઉસ્મે ભલા ખૈરો-બરકત કા ક્યા ઝિક્ર.

ગરઝ યે સબ વાકીયાત ઈન ગુનાહોં સે ભરે હુએ હૈં. (૧) માલ કા બેહુદા ઉડાના (૨) બેહુદા રીયા-વ તકબ્બુર કે તોર પર (૩) બહુત ઝયાદા એહતમામ કરના (૪) કાફીરોં કી મુશાબહત કરના. (૫) સુદી કરઝ યા બિલા ઝરૂરત કરઝ લેના. (૬) ઈન્આમ વ એહસાન ઝબરદસ્તી લેના (૭) બેપરદગી (૮) શિર્ક વ અકીદે કી ખરાબી (૯) નમાઝોં કા કઝા કરના યા મકરૂહ અવકાત મેં પઢના. (૧૦) ગુનાહ કો અચ્છા સમજના ઔર ઉસપર બરકરાર રેહના. જિસ્કી બુરાઈ વ મઝમ્મત સાફ-સાફ કુરઆન વ હદીષ મે મોજુદ હૈ.

બહુત સારી હદીષોંમેં ઈન રૂસુમાત કી વઈદે વ અઝાબ કો બતાયા ગયા હૈ. મુખ્તસર યહાં બયાન કિયા જાતા હૈ.

હદીષે પાક કા ખુલાસા હૈ કે જો શખ્સ દીખાને કે લીયે કોઈ કામ કરતા હૈ અલ્લાહ કયામત કે દિન ઉસ્કી રૂસ્વાઈ (ઝિલ્લત) કો દિખાએંગે. ઔર જો શખ્સ સુનાને કે લિયે કોઈ કામ કરે તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ્કે એબ કો સુનાએંગે. (બેહિશ્તી ઝેવર)

કુરઆન મજીદ મેં અલ્લાહ કા ફરમાન હૈ કે અલ્લાહ કે હુદુદ સે આગે ન બઢો. ઈસ્સે માલુમ હુવા કે જો ચીઝ શરઅ મેં ઝરૂરી ન હો, ઉસ્કો ઝરૂરી

સમજના ઔર ઉસ્કી બહુત ઝયાદા પાબંદી કરના બુરા હૈ. ક્યોંકે ઈસ્મે ખુદાઈ હદ સે આગે બઢના હૈ.

એક હદીષ મે આતા હૈ કે અલ્લાહ લાઅનત કરે દેખનેવાલે કો ઔર જિસ્કી તરફ દેખા જાએ.

ઈસ હદીષ મે બેપરદગી કી બુરાઈ ઔર ઉસ્કા હરામ હોના સાબિત હૈ કે દેખનેવાલે પર ભી લાનત હૈ ઔર જો સામને આ જાયે, એહતીયાત ન કરે, પરદા ન કરે ઉસ પર ભી લાનત હૈ. ઔર મર્દ કા ગેરઔરત કો દેખના ઔર ઔરત કા ગેર મર્દ કો દેખના ભી દોનો ગુનાહ મેં શરીક હૈ.

એક હદીષ મે આતા હૈ કે જબ નેકી કરને સે તેરા દિલ ખુશ હો ઔર ગુનાહ કરને સે તેરે દિલમેં રંજ હો, બુરા હો પસ તુ મોમીન હૈ. (મિશ્કાત)

ઈસ્સે માલુમ હુવા કે ગુનાહ કો અચ્છા સમજના ઔર ઉસ પર કાયમ વ બરકરાર રહેના ઈમાન કો વેરાન કરનેવાલા હૈ. ઔર હદીષ મેં ખાસ કરકે જાહીલીયત કી રૂસુમ કે બારે મેં બહુત સારી વઈદેં આઈ હૈ.

અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે સબસે ઝયાદા બુગ્ઝ (દુશ્મની) અલ્લાહ તઆલા કો તીન શખ્સો કે સાથ હૈ. ઉનમે સે એક વો હે જો શખ્સ

ઈસ્લામ લાકર જાહીલીયત કી રસ્મો પર ચલતા હૈ.

(બેહિશ્તી ઝેવર)

પસ અખીરમેં એક અહમ બાત ઔર ખુલાસા યે હે કે મુસલમાન પર ફર્ઝ ઔર વાજીબ હૈ ઔર ઈમાન વ અકલ કી બાત યે હે કે ઈન રસ્મો કી બુરાઈ ઔર વઈદેં અકલ વ શરઅ સે સાબિત હો ગઈ તો હિમ્મત કરકે સબકો ખૈરબાદ કહે ઔર નામ વ બદનામી પર નઝર ન કરે. બલ્કે ઈસ્કા તજરબા હો ચુકા હે કે અલ્લાહ તઆલા કી ઈતાઅત મે ઝ્યાદા ઈઝઝત વ નેકનામી હોતી હૈ, ઔર અલ્લાહ તઆલા ઈઝઝત ભી દેગા ઔર મોહબ્બત ભી દેગા. એસા આદમી દોનો જહાં મેં કામ્યાબ વ મકબુલ બનેગા.

અબ ઈન રૂસુમાત કો રોકને કે દો તરીકે હૈં. (૧) પુરી બિરાદરી મીલકર ઈન સબ રિવાજોં કો બંધ કર દે. (૨) દુસરા તરીકા યે હે કે કોઈ ઈન્કા સાથ ન દે તો ખુદ હી શુરૂ કર દેં દેખા દેખી ઔર લોગ ભી એસા કરને લગેંગે. ક્યોંકે શુરૂઆત મે સબકો બુરા લગેગા ઔર સબકો તકલીફ હોગી. ઈસી તરહ ઈન્શાઅલ્લાહ ચંદ રોઝ મેં આમ અસર ફેલેગા. ઔર ઈબ્તીદા કરનેકા સવાબ કયામત તક મિલતા રહેગા. મરને કે બાદ ભી મીલેગા. ઈન્શાઅલ્લાહ (બેહિશ્તી ઝેવર)

શોહર બીવીકી ઘરેલુ ઝીંદગી કા બયાન

મીયાં-બીવી કે ઝીંદગી ગુજારનેકે બહેતરીન ઉસુલો આદાબ

મીયાં-બીવી કે કુછ હુકુક

મર્દ પર બીવી કે હુકુક

ઈસ્લામને ઈન્સાની રીશ્તોં કે બારે મેં જો હુકુક વ ફરાઈઝ બયાન કીયે હૈં ઉસ્કી મીષાલ દુન્યા કે કીસી મઝહબમેં નહીં મીલતી. મીયાં-બીવી કે એક દુસરે પર હુકુક કે સીલસીલે મેં ભી ઈસ્લામને એક ઝાબતા તરતીબ દીયા હે. જિસ્કી રોશનીમેં મીયાં-બીવી કે દરમ્યાન પ્યાર-મોહબ્બત કી ફીઝા બરકરાર રેહતી હે. બેશુમાર અહાદીષે મુબારકા મેં ઈસ ફરાઈઝ ઈસ મઝમુન કા બયાન કિયા ગયા કે મીયાં-બીવી કે એક દુસરે પર ક્યા હુકુક વ ફરાઈઝ હૈં ઔર ઉન્કી અદાયગી કી હદ તક ઝરૂરી ઔર લાઝમી હે. યકીનન યે ઉસુલ વ ઝવાબીત સિર્ફ ઈસ્લામી તાલીમાતમેં મીલતે હૈં.

શોહર જબ નિકાહ કરકે અપની બીવીકો ઘર લાએ તો ઉસ્કી હિફાઝત ઔર ઉસ્કે હુકુક કી રીઆયત બહુત હી ઝરૂરી હે. શરીઅતને ઝિમ્મેદારાના તૌર પર ઓરત કે તીન હુકુક મર્દ પર લાઝીમ કીયે હે. જિન્કો મુખ્તસર બયાન કિયા જાતા હે.

શરઈ હુકુક તીન હૈ.

(૧) નાન-નફકહ-યાની ખાને પીને કા ખર્ચ (૨) લીબાસ - યાની બીવીકે કપડે કા ખર્ચ (૩) સુકના યાની રેહને કા મકાન

પેહલે દો હક યાની (ખાના-પીના ઔર કપડે) શોહર કો અપની હેસીયત કે મુતાબીક ઈન્તીઝામ કરના ઝરૂરી હે. ગોયા ઓરતકે ખાને ઔર કપડે કી પુરી ઝીમ્મેદારી મર્દ પર ડાલી ગઈ હૈ. વો ખુદ ભી ખાએગા ઔર બીવીકો ભી ખીલાએગા, વો ખુદ ભી પેહનેગા ઔર બીવીકો ભી પેહનાએગા. ઓરત કો ઈન દો ચીઝોં કે કમાનેકી ઝરૂરત નહીં હૈ. ઔર ન ઔરત કમાને કે લીયે પૈદા કી ગઈ હૈ. ઈન દોનોં હક મેં શોહરકો બીવી કે ઝોક (તબીયત) કી રીઆયત કરની ચાહીયે, બશરતે કે વો શરીઅત કે મનાફી ન હો.

તીસરી ચીઝ હૈ મકાન ઉસ્કા ઈન્તીઝામ ભી શોહર કે ઝીમ્મે ઝરૂરી હે અગર મકાન મેં બહુત સે રહનેવાલોં હો ઔર માં-બાપ ભી હો તો કોઈ એસા કમરા હોના ચાહીયે જિસ્મે વો દોનોં તનહાઈ કે વક્ત બે તકલ્લુફી કે સાથ મીલ સકે બાત-ચીત કર સકે. એક આધા એસા કમરા ઝરૂર હોના ચાહીયે ઈસલીયે ઔરતોં કો અકષર ગેર મહરમ રિશ્તેદારોં કે સાથ બાર-બાર આને મેં શરમ મહસુસ હોતી હૈ.

બીવી પર શોહર કે હુકુક

જિસ તરહ મર્દ કે ઝિમ્મે ઔરત કે બહુત સે શરઈ ઔર અખ્લાકી હુકુક હે એસેહી ઔરત કે ઝિમ્મે શોહર કે બહુત સારે હુકુક હે. જિસ્કો અપનાના ઉસ્કા ફરીઝા હે.

(૧) ઔરત કે ઝિમ્મે શોહરકા સબસે બડા હક યે હે કે જબ ઉસ્ને અપની ઝાત શોહર કે સુપુર્દ કર દી હે તો ઉસ્કી હમેશા હિફાઝત કરે ઔર ઈસ સિલસિલે મેં કીસી ખિયાનત કા ઈરતીકાબ ન કરે. શોહર હાઝીર હો યા ગાઈબ યા કહીં સફર પર ગયા હો યા કામ સે બહાર હો કિસી અજનબી મર્દ સે તઅલ્લુક કાયમ કરના આલા દરજે કી ખયાનત ઔર નાફરમાની હે.

(૨) દુસરા હક યે હે જિસ મર્દને ઔરત સે નિકાહ કિયા હે. ઉસ્કા એક અહમ મકસદ ગલત જગા સે નફસાની ખ્વાહીશ કો છોડ કર જાઈઝ ઔર હલાલ જગા પુરા કરના હે ઈસલીયે જબ શોહર કો ઈસ્કા તકાઝા હો તો ઔરત કો વક્ત દેના ચાહીયે ઔર બિલા વજહ બહાના ના બનાના ચાહીયે. રસુલ ﷺ કા ઈરશાદ હે અગર શોહર તુમ્હે અપની ઝરૂરત કે લીયે બુલાએ ઔર તુમ રોટી પકાતી હો ઔર રોટી તવે પર હો તબ

ભી ઉસ્કો છોડ કર ઉસ્કે તકાઝે કો પુરા કરે ઔર ઉસ્કા ભી ખ્યાલ રહે કે ખ્વાહીશ પૈદા હોને પર દીન મેં ભી સોહબત જાઈઝ હે.

(૩) શોહર કા જો કુછ ભી માલ ઔર સામાન હે ઉસ્કી હિફાઝત કરે ઉસ્કો શોહર કી મરઝી કે ખિલાફ ઔર ગલત મકામ પર ખર્ચ ન કિયા જાય ઈસી તરહ ઝરૂરત કે કામોં મેં ભી ફુઝુલ ખર્ચી ન કરે બલકે એતેદાલ ઔર દરમ્યાની ચાલ કે સાથ ઘરકે સારે કામોંમેં ખર્ચ કરેં.

(૪) ઔરત કો ચાહીયે કે ઉમુરે ખાનાદારી કો અચ્છી તરહ સીખ લે ઔર શોહર કે મિજાજ કે મુતાબીક ખાના-પીના ઔર પેહનના, ઉઠના ઔર ઉસ્કી તબીયત કે મુતાબિક અંજામ દે.

(૫) ઓરત કો શોહર કી બાતોં પર ઔર ઉસ્કે કામ પર બાર-બાર રૂઠ જાના ઔર અપની કીસી બાત કે પુરા ન હોને પર નારાઝ હો જાના અચ્છી બાત નહીં હે. ઈસ્સે મોહબ્બત મેં કમી પૈદા હોતી હે, ઔર શોહર કો બોજ મેહસુસ હોને લગતા હે. બીવી કો એસી આદતોં સે બચના ચાહિયે.

(૬) બીવી કો શોહર પર યા ઉસ્કી કિસી બાત પર ગુસ્સા હોના બદકલામી કરના, બુરા ભલા કેહના, ગાલી

ગલોચ કરના ઈન્તીહાઈ દરજે કી બેહયાઈ ઔર બેશરમી કી બાત હે. શોહર અગર અપની શરાફત ઔર કિસી મજબુરી કી વજહ સે કુછ નહીં કેહતા તો ઉસ્કા મતલબ યે નહીં કે તુમ જો ચાહે કરો, અગર એસી હરકત તુમને કી તો શોહર કે દિલમેં તુમ્હારી વકઅત ઔર મોહબ્બત ખતમ હો જાએગી. ઔર આગે જાકર દોનોમેં જુદાઈ તક કી નોબત આ જાએગી, ઔર તુમ્હારે આંસુઓંકો પુંછનેવાલા ભી કોઈ ન હોગા.

(૭) બીવી કો શોહરકે મા-બાપ ઔર ભાઈ બહેનો કે મઆમલે મેં બડી પ્યાર-મહોબ્બત ઔર મેલ-જોલ કા બરતાવ રખના ચાહિયે. સુસરાલવાલોં સે કુછ તકલીફ પહુંચે હર વક્ત શોહર કે સામને સુસરાલવાલોંકી શિકાયત ઔર મામુલી બાતોં પર નારાઝ હોના યે શોહર કે દિલ મેં ઓરતકી મોહબ્બત કો કમ કરતા હે.

ઈસલીયે સુસરાલવાલોં કે તમામ છોટે-બડોં કે સાથ અચ્છા સુલુક રખ્ખેં. ઉસ્સે મોહબ્બત બઢેગી ઔર ઝિંદગી કા લુત્ફ દોબાલા હો જાએગા. ઔર ઓરતકો ચાહીયે કે અપની કુદરતી હુસ્ન-વ-જમાલ ઔર બદનકી પુરી તરહ હિફાઝત કરે. બરબાદ હોને સે બચાએ. તાકે શોહરકી નિગાહ ઈસ્સે હટકર દુસરી ઓરતોં પર ન પડે.

(તોહફતુન નિકાહ)

શોહર કે લીયે દસ સુન્હેરી ઉસુલ

ખાવીન્દ કો અપને ઘર મેં કેસે ઝિંદગી ગુઝારની ચાહીયે. ઈસ બાબમેં દસ સુન્હેરી ઉસુલ તફસીલ સે બયાન કીએ જાએંગે જીન પર અગર ખાવીન્દ હઝરાત અમલ કરના શુરૂ કર દેં તો ઘર કી ઝીંદગી પુરસુકુન ઔર ખુશગવાર હો સકતી હૈ. યે બાતેં છોટી છોટી નઝર આતી હૈ મગર છોટી બાતોં સે હી બાદ મેં ઝઘડે બન જાતે હૈં. જીસતરહ પહાડ છોટી છોટી કંકરીયોંસે મીલકર બના. (એસે હી છોટી ગલતીયોંસે બાત કહાંસે કહાં તક પહુંચ જાતી હૈ.) યે બાતેં બઝાહિર મામુલી નઝર આએગી લેકીન હકીકત મેં ઈનકા ઈન્સાની ઝિંદગી કે ઉપર બહુત અસર હોતા હૈ. આપ આજસે ઉન પર અમલ કરના શુરુ કરેં ફીર દેખેં કે આપકી ઈઝદિવાજી ઝિંદગી પર કીતને ખુશગવાર અસરાત પડતે હૈં.

(૧) હંમેશા મુસ્કુરાતે હુવે ઘર મેં દાખીલ હો.

ઈસકો અપની ઝિંદગી કા ઉસુલ બનાલે કે જબ ભી ઘરમેં દાખીલ હો મુસ્કુરાતે હુએ ચેહરે કે સાથ દાખીલ હો. યે નબી ﷺ કી મુબારક સુન્નત હૈ સૈયદહ આઈશા સિદ્દીકા રદીયલ્લાહુ અન્હા ફરમાયા

કરતી થી કે નબી ﷺ જબ ભી ઘરમેં દાખીલ હોતે મુસ્કુરાતે ચેહરે કે સાથ દાખીલ હોતે ઔર ઘરવાલોં કો સલામ કરતે. યે બજાહીર મામુલી બાત નજર આતી હે લેકીન ઈસકી બરકાત કા તજરબા કઈ દફા હુઆ.

મસનૂન અમલને તલાક સે બચા લિયા.

એક મરતબા કરાચી કા એક જોડા હઝરત મૌલાના પીર ઝુલ્ફીકાર નક્શબંદી દામત બરકાતુહુ કે પાસ આયા. દોનોં કી શાદીકો ૬ સાલ ગુજર ચુકે થે. દોનો સીલસીલે મેં બૈત થે. ઔર દોનોં નેક ઝહન કે થે ઉન્હોને મીલ કર બાત કી કે હમ આપસ મેં ઈસ નતીજે પર પહુંચે હે કે હમારા એક દુસરે કે સાથ ગુજારા મુશ્કીલ હે. લેકીન હમ અપને વાલીદૈન કો અભી તક યે બાત નહીં બતા સકે. હમને સોચા કે પહેલે અપને હઝરત સાહબ કો બતા દેતે હૈ તાકે આપકે ઈલ્મ મેં રહે ઔર કલ કો આપ હમ સે નારાઝ ન હો. અબ હમ દોનોં મીલ કે આએ હે તાકે આપકો ઈસ સુરતે હાલકી ઈત્તેલા દે દેં.

જબ હઝરત ને ઉન સે પુછા કે ભઈ મામલા ક્યા બનતા હે તો ઉનકી થોડી દેરકી બાતચીત સે પતા ચલા કે ઈન દોનોં કે દરમ્યાન ઝઘડે કી ઈબ્તીદા યે

હોતી હે કે ખાવીન્દકા કારોબાર આજકલ અચ્છા નહીં થા. અબ ચુંકે ખાવીન્દકા કારોબાર અચ્છા નહી થા, વો અપને બીઝનેસ સે મુત્મઈન નહીં. કોશીશ કરતા હે લેકીન કામ નહીં ચલતા. લેનેવાલે જો હે વો પૈસે માંગતે હે લેકીન ઈસકે પાસ હોતે નહીં. ચુનાંચે જબ વો ઘર આતા તો ઈસી ફીકર ઔર સોચમેં હોતા, લિહાઝા વો ન બીવી સે બાત કરતા ન કોઈ ઉસે ઝયાદા વક્ત દેતા, બલ્કે તબીયત કે અંદર ચીરચીરાપન હોતા. કારોબાર અચ્છા ન હોનેકી વજહ સે જરાસી કોઈ બાત હોતી તો બસ ગુસ્સા અપને બચ્ચોં પર યા બીવી પર નીકાલતા. ઈધર બીવી કા યે હાલ કે વો અપને શોહર કે લીયે ખાના તૈયાર કરતી ઔર દો દો ઘંટે ઈસકે ઈન્તેઝાર મેં ભુકી રહેતી કે શોહર આએગા તો ઈસકે સાથ બેઠકર ખાના ખાઉંગી. અબ જો ઔરત દો ઘંટે સે ઘરમેં ભુકી બેઠી હો કે મેરા શોહર આએગા તો ઉસકે સાથ મીલકર ખાના ખાઉંગી ઔર વો શોહર ઘર આએ તો ઉસકા મુંહ બના હુઆ હો ઔર નારાઝ હો તો બીવી તો યહી સમજેગી કે શાયદ ઉસે મુજસે કોઈ દીલચસ્પી ઔર તાલ્લુક હી નહીં. ચુનાંચે ઈસ વજહ સે ઈન કે દૌરાન ઝઘડા શુરુ હો જાતા. જબ ચીન્ગારી ભડક ઉઠે તો ફીર

તો આગ કે સોઅલે ભડકતે દેર નહીં લગતી. બહરહાલ ઈસ આજીઝને ઈસ શોહર સે કહા કે આપને જો અપને વાલીદૈન કો બતાના હે ઈસમેં છે મહીને તાખીર કર લેતે ઔર ૬ મહીને એક નસીહત પર અમલ કરે. મુજે ઉમ્મીદ હે કે ઈસ પર અમલ કરને સે આપકી મુશ્કીલાત કા હલ નીકલ આએગા. વો કહેને લગે વો ક્યા નસીહત હે ? હઝરતને ઉસ મીયાં સે કહા દેખો નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી મુબારક સુન્નત હે કે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ જબ ભી ઘર મેં દાખીલ હોતે મુસ્કુરાતે ચેહરે કે સાથ દાખીલ હોતે. અપને એહલેખાના (ઘરવાલોં) કો સલામ કરતે. આપ કી જીંદગી ઈસ સુન્નત સે ખાલી નઝર આતી હે. જીસકી વજહસે આપ પર યે મુસીબત આ રહી હે. ઈસ સુન્નત પર અમલ કરો, વાદા કરો કે જબ ભી ઘરમેં દાખીલ હોંગે મુસ્કુરાતે ચેહરે કે સાથ દાખીલ હોંગે ઔર એહલેખાના કો સલામ કરોગે. ઈસને કહા હઝરત યે તો છોટી સી બાત હે. હઝરત ને કહા બાત છોટી સી હે, મગર ઈસકી કદર વ કિમત કા અન્દાઝા ઉસ વક્ત હોગા જબ આપ ઉસ પર અમલ કરેંગે. અગર આપકા કારોબાર અચ્છા નહી તો ઉસકે ઝઘડે દફતર

તક રખેં દુકાન તક રખેં, ઘરવાલોં કા ઈસ મેં ક્યા કસુર હૈ ઈનકો તો મુહબ્બત ભરી ઝીંદગી ચાહીયે. લિહાઝા આપ જબ અપને ઘરકે દરવાઝે પર પહુંચે તો કારોબાર કે ઝઘડે ખત્મ કર દે. ઔર ઘરકે અંદર મુસ્કુરાતે હુએ ઔર હસ્સાસ બર્શાશ ચેહરે સે દાખીલ હો, બીવીકો મુહબ્બત કી નઝરસે દેખે ઔર ઉસકો સલામ કરેં. યે નબી ﷺ કી સુન્નત હૈ. ફીર ઈસકી બરકત દેખના. ચુનાંચે ક્યા હુઆ કે વો જોડા ગયા. મુશ્કીલ સે એક હફતા ગુઝરા હોગા કે બીવી કહને લગી કે હઝરત યે ઝીંદગી કા હફતા એસે ગુઝરા જેસે નઈ શાદી કે બાદ મીયાં બીવી કા હફતા ગુઝરતા હૈ ઔર હમ દોનોં ઈસ નતીજે પર પહુંચે જીતના હમ એક દુસરે કો ચાહતે હૈ ઈતના કોઈ ભી નહીં ચાહતા, હમ કભી ઝીંદગી મેં અલગ હોને કા નામ ભી નહીં લેંગે. ઘર જો ઈસ કદર પરેશાનીયોં કા મરકઝ બન ગયા થા નબી ﷺ કી એક સુન્નત પર અમલ કરને સે વો ખુશીયોં કા ગહવારા બન ગયા.

શયતાન કો ઘર મેં દાખિલ હોને સે રોકેં.

ખાવીન્દકો ચાહીયે જબ ભી ઘરમેં દાખીલ હો બાહર કે ઝઘડે બાહર દફન કરકે આએ. ઘરવાલોં કા ઈસ મેં

કોઈ કસુર નહીં હોતા કે કીસીકા કર્ઝ દેના હે. કિસીને પરેશાન કીયા હુઆ હે, કારોબાર નહીં ચલ રહા વગયરહ વગયરહ. ઈસમેં બીવી બીચારી કા કયા કસુર લિહાઝા ઈન ઝઘડોકો ખાવીન્દ બાહર દફન કરકે ફીર ઘરમેં કદમ રખે ઔર જબ ઘર મેં કદમ રખે તો નબી ﷺ કી મુબારક સુન્નતકે મુતાબિક ચેહરે પર ખુશી હો, મુસ્કુરાહટ હો. અપની બીવી કો મોહબ્બતકી નઝર સે દેખે ઔર ઉસકો સલામ કરે. સાફ ઝાહિર હે કે જબ બીવી કો મોહબ્બત કી નઝર સે દેખેગા ઔર સલામ કરેગા, તો ફીર ખુશીયોંકા જવાબ ખુશીયોં સે મીલેગા ઔર ઘરકે અંદર ઈસ તરહ શયતાન કો દાખીલ હોનેકા મોકા નહીં મીલેગા.

લોગ ઘરમેં દાખીલ હોતે હુએ બિસ્મીલ્લાહ પઢના ઔર ઘરમેં દાખીલ હોનેકી દુઆ પઢના ભુલ જાતે હૈં. રિવાયત મેં આતા હે કે જબ કોઈ મર્દ ઘરમેં દાખીલ હોતા હે તો શયતાન ઉસકે સાથ હોતા હે. અગર વો દુઆ ન પઢે તો શયતાન સાથ દાખીલ હો જાતા હે ઔર મીયાં બીવી કે દરમ્યાન ઝઘડે કા સબબ બનતા હે. તો પેહલા ઉસુલ યાદ રખેં કે ખાવીન્દ જબ ભી ઘરમેં દાખીલ હો તો મુસ્કુરાહટ વાલે ચેહરે કે સાથ

મોહબ્બત કી નઝર સે બીવી કો દેખે સલામ કરે. ઉસકી ખૈર ખૈરીયત દરયાફ્ત કરે. બસ યે દો મીનીટ કા હાલ ચાલ પુછના બાકી જીતના વક્ત ઘરમેં ગુઝરેગા ઉસકે લીયે ખુશીયોંકા સબબ બન જાએગા ઈન્શાઅલ્લાહ.

(૨) બીવી કે અચ્છે કામોં કી તારીફ કરના

દુસરી બાત યે હે કે ઘર મેં બીવી કોઈ અચ્છા કામ કરે તો ખાવીન્દ ઉસકી તારીફ કરે. મસલન ખાના અછ્છા બનાયા ઉસને ઘરકો સાફ સુથરા રખા હે, ચીઝોંકો અચ્છી તરહ ઔર ખુબ સેટ કીયા હે ઔર ઘર દેખને મેં ભી ખુબસુરત હે, હર કામ અપને અપને વક્ત પર મુકમ્મલ હે. તો ખાવીન્દ કો ચાહીયે કે બીવી કે અચ્છે કામ કી તારીફ કરે. અગર ગલ્તી કી તન્કીદ કરને સે ખાવીન્દ નહીં ચુકતા તો ફીર તારીફ કરનેસે ક્યોં ચુક જાતા હે. યે ઈન્સાન કી ફીતરત હે કે જબ વો કોઈ અછ્છા કામ કરે તો વો ચાહતા હે કે મેરી તારીફ હો. ચુનાંચે બીવી ભી જબ ઘરમેં સારા દીન કભી કોઈ કામ કર રહી હે, ઔર ઈસલીયે કર રહી હે કે મેરે ખાવીન્દકા ઘર અચ્છા હો, હર ચીઝ વક્ત પર તૈયાર હો તો ઉસકી મેહનતકા ઈતના સીલા તો ઉસે મીલના હી ચાહીયે કે ખાવીન્દ અપની જબાન સે ચંદ

તારીફી જુમલે બોલ દે કે હાં યે કામ બહુત અછ્છા કીયા. મસલન આપને ખાના બહુત અચ્છા બનાયા, અબ યે ખાનેકી તારીફ કરના સુન્નત ભી હે. હદીષ પાક મેં આયા હે કે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કે સામને જબ ખાના આતા અગર તો ખાના નાપસંદ હોતા તો આપ ખામોશ રહેતે ઔર આપ ખાના હટા દેતે મગર ઝબાન સે કુછ નહીં કેહેતે થે. લેકીન ખાના અચ્છા હોતા તો નબી ﷺ ફરમાતે થે કે ખાના બહુત અચ્છા હૈ. યાની પકાને વાલે કો હોસલા અફઝાઈ કે કલીમાત મીલ જાતે થે. ઈસીતરહ અગર ઘરકે ઔર કામકાજ હૈ તો ઉન કામોંકી ભી તારીફ કરે કે આપને મેરે કપડે વક્ત પર તૈયાર કીયે, આપને વક્ત પર બચ્ચોંકો તેયાર કરકે ભેજ દીયા હૈ, વક્ત પર બચ્ચોંકી હર ચીઝ તૈયાર હોતી હૈ, તો જો અચ્છે કામ હૈ ઉનકો અચ્છા કેહને મેં ક્યા રૂકાવટ હૈ..પતા નહીં ખાવીન્દોં કી ઝબાન ક્યોં ગુંગી હો જાતી હૈ. વો અચ્છે કામોં કે બારેમેં એક લફઝ નહીં બોલતે ઔર જહાં થોડી સી કોઈ કમી કોતાહી નઝર આતી હૈ. વહાં તનકીદ કરને સે બાઝ નહીં આતે. યે ઈન્તીહાઈ નાઈન્સાફી કી બાત હૈ ઔર ઈસી નાઈન્સાફી કી વજહ સે ઘરમેં પરેશાનીયાં આતી હૈ.

નબી ﷺ કા તરીક-એ-ઈસ્લાહ

ઉસુલ યહી હે કે અગર બડે કામ પર તન્કીદ કરની હોતી હે તો અચ્છે કામ કી તારીફ ભી કરો. જીસ ઔરત કી દો કામોં મેં તારીફ હોગી, અગર દો કામોં મેં તન્કીદ ભી કર દી ઔર ડાંટ ભી પીલા દી તો વો ઔરત ખુશી કે સાથ ઈસ ડાંટ કો બરદાસ્ત કર લેગી. ઔર આઈન્દા અપની ઈસ્લાહ કી પુરી કોશીશ કરેગી. નબી ﷺ કા તરીકાકાર યહી થા. એક સહાબી થે. તહજ્જુદ કી નમાઝ મેં ઉઠના ઉનકે લીયે મુશ્કીલ થા. ચુનાંચે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઉનકો બુલાયા ઔર નામ લે કર ફરમાયા કે યે આદમી બડા હી અચ્છા હે મગર તહજ્જુદકા પાબંદ હો તો ક્યા હી બાત હે. તો મોહદ્દીષીનને લીખા કે નબી ﷺ ને ઉન કો તહજ્જુદ કે બારેમેં કહના થા લેકીન સીધા નહીં કહા કે તુમ તહજ્જુદ નહીં પઢતે બલ્કે ઉનકો તહજ્જુદકે બારેમેં કહેને સે પહેલે તારીફ કી કે યે તો નૌજવાન બહુત અચ્છા હે, ક્યા મઝા હો કે યે તહજ્જુદકા પાબંદ બન જાએ. અબ દેખેં બાત તો વોહી કરની થી મગર ઈસ અન્દાઝ સે બાત કી ક દુસરે કે દીલમેં ઉતર ગઈ. ઈસીતરહ જબ બીવી ઘરમેં

અચ્છે કામ કરતી હે તો ઉસકી તારીફ કરે ફીર જો કામ મે કમી યા કોતાહી હેં ઉનકી જબ આપ નીશાનદહી કરેંગે તો આપકી બાત ખાને મેં બેઠ જાએગી ઔર વો બડી જલ્દી આપકી બાતકો કબુલ કર લેગી. યે બહુત બહેતરીન ઉસુલ હે કે ઈન્સાન અચ્છે કામ કી તારીફ કરે ફીર ઉસકી તન્કીદ સુની જાતી હે ઔર બરદાશ્ત કી જાતી હે. ઔર જબ તારીફ કરનેમેં ઝબાન ગુંગ હો તો ફીર ઉસકી તન્કીદ ભી અચ્છી નહીં લગતી ઔર ઈસ તરહ ઘરમેં ઝઘડે હોતે હૈં. બીવી કહતી હે કે ઉસે તો મેરે કામો સે કોઈ દીલચશપી નહીં.

જાનવરોંકી તરબીયતકા સાઈન્ટીફીક ઉસુલ

આજકલ તો સાયન્સ ને ભી યે બતા દીયા કે જાનવરોં કો ટ્રેઈન કીયા જાએ તો વો ભી અચ્છા કામ કરતે હે. લિહાઝા જો લોગ જાનવરોંકો ટ્રેનીંગ દેતે હે જરા ઉનસે પુછ કર દેખેં. ઉનકા ભી એક હી તરીકા હોતા હે. મીષાલ કે તોર પર ડોલ્ફીન મછલી કો તૈરાકેકી કે કરતબ સીખાનેકે લીયે સીખાનેવાલોં અજીબ તરીકાકાર ઈખ્તીયાર કરતે હે. દેખને મેં અજીબસા કામ હે કે એક ઈન્સાનકે ઈશારે પર યા આવાઝ પર વો ડોલ્ફીન મછલી પાની મેં સે છલાંગ લગા કર કિતને ફીટ ઊંચા એક

ફુટબોલ લટકા હોતા હૈ ઉસકો કીક લગા દેતી હૈ. મગર ક્યા હોતા હૈ કે જૈસે હી ઉસને કીક લગાઈ ઉસી વક્ત વો અપને ટ્રેનર કે પાસ આતી હૈ ઔર ટ્રેનર ફવરન ઉસકે મુંહ મેં છોટી છોટી મછલીયા ડાલ દેતા હૈ. યે ક્યા હે ઉસે મીલ રહી હોતી હૈ. તો એક હી ઉસુલ સબ જગ્હ હૈ. કે જબ કોઈ કામ ટ્રેનર કી મરજી કે મુતાબીક કર દેતે હૈ. ટ્રેનર ઈન્આમ દે દેતા હે ઔર ઉસ ઈન્આમકે પીછે હેવાન ભી ઈન્સાનોં વાલે કામ કરને શુરુ કર દેતે હૈં. જૈસે તોતા હૈ. તોતા બોલતા તો નહીં હૈ, લેકીન લોગ ઉસકો ટ્રેનીંગ કરતે હૈં તો તોતા આને જાને વાલોંકો અસ્સલામુ અલયકુમ કેહતા હૈ.

હમ અમેરીકા મેં એક ઘર મેં દાખીલ હુએ તો દાખીલ હોતે હી કિસીને સલામ કીયા, એસી આવાઝ થી કે હમ હૈરાન હો ગએ હમને કહા તો સહી વ અલયકુમ અસ્સલામ લેકીન હમેં આગે પીછે કોઈ બંદા નઝર ન આયા. બડે હેરાન હુએ. સાહેબે ખાનાસે પુછા તો ઉસને મુસ્કુરાકે પીંજરે કી તરફ ઈશારા કર દીયા, વહાં એક તોતા થા. વો આનેવાલોંકો અસ્સલામુ અલયકુમ કહેતા થા ઔર જાનેવાલોં કો વો ગુડબાય કીયા કરતા થા. ઈતના અજીબ કે ઈન્સાન હેરાન હો

જાએ. મેને ઉસસે પુછા કે આપને ઉસે યે કેસે શીખા દીયા. વો કેહને લગા કે જી પરીન્દોંકો સીખાનેકા આસાન દસ્તુર યે હે કે ઉસકો એક કામ કહે ઔર અગર યે ઉસકો કરલે તો ઉસકો ઈન્આમ દે. ચુનાંચે જબ પહેલી મરતબા ઉસને કોઈ લફ્ઝ ઠીક બોલા તો મેંને ઉસકો પ્યાર કીયા ઔર દાના ખીલાયા તો ફીર ઉસને મેરી બાતકો કુબુલ કરના શુરૂ કર દીયા. યહાં સે પતા ચલાકે જબ હેવાનોં કો ઈન્સાન તાલીમ દેતા હે ઔર ઉનકો સીલા દેતા હે તો હેવાન ભી ઈન્સાનોં વાલે કામ કરને શુરુ કર દેતે હે. ફીર ઈન્સાન તો બીલઆખીર ઈન્સાન હે.

અગર ખાવીન્દ અપની બીવી કે ઘર કે અંદર અચ્છે કામ કરને પર ઉસકો વકતન ફવકતન હદીયા ઔર તોહફા દેગા. તો ફીર બીવી કયોં નહીં અચ્છે કામ ઔર ઝ્યાદા કરેગી. બલ્કે વો તો ચાહેગી કે મેં અપને મીયાં કા દિલ ઝ્યાદા સે ઝ્યાદા ખુશ કરૂં. મીષાલ કે તૌર પર આપ કિસી દીન બાહર સે ઘર આતે હે ઔર આપકી બીવી ઘરમેં નમાઝ પઢનેકે બાદ મુસલ્લે પર બેઠી તસ્બીહ પઢ રહી હે. યા મુસલ્લે પર બેઠી કુરઆન મજીદ પઢ રહી હે, અબ ઈતના લફ્ઝ

કેહ દેના કે તુમ મુજે મુસલ્લે પર બેઠી બહુત પ્યારી લગતી હો. ઈસમેં કીતની દેર લગતી હૈ. શાયદ તીન સેકન્ડ નહી લગતે લેકીન ઈતને અલ્ફાઝ કેહ દેનેસે આપ દેખેંગે કે આપકી બીવી મુસલ્લે પર બેઠના કા પક્કા મામુલ બના લેગી. જબ ઈસકે દીલ મેં યે હોગા કે ઈસ બાત સે મેરા મીયાં ખુશ હોતા હૈ તો વો તો ઈસ કામ કો ઔર ઝ્યાદા ખુશી કે સાથ કરેગી. અબ દેખીયે તીન સેકન્ડ કા એક ફકરહ આપકી બીવી કી ઝીંદગી કે રૂખ કો દુસરે રૂખ પર મોડ દેતા હૈ. વો બેચારી ઘંટો બેઠી ઈબાદત કરેગી. ઈસ ખુશી મેં કે મેરા મીયાં મુજસે ઝ્યાદા મોહબ્બત કરતા હૈ. આપને તો તીન સેકન્ડકા હી ફકરહ બોલા કે મુજે મુસલ્લે પર બેઠી આપ બડી પ્યારી લગતી હૈ. બસ ઈતના સા ફકરહ કેહ કર આપ ને બીવી કા દિલ જીત લીયા ઔર બીવી કો નેકી કે રાસ્તે પર આપને મઝીદ પક્કા કર દીયા. તો માલુમ હુઆ કે ઈન્સાન કે અચ્છે કામોં કી તારીફ કરની ચાહીયે તાકે દુસરા બંદા ઉસ કામ કો ફીર ઔર ઝ્યાદા મોહબ્બત ઔર પ્યાર સે કરેં.

(૩) બીવી કે કામોં મેં દીલચસ્પી લે.

એક તીસરા સુન્હેરી ઉસુલ યે હૈ કે ઘર કે કઈ

કામકાજ એસે હોતે હૈ કે જીન મેં મર્દ ઈતના ધ્યાન ઔર તવજ્જુહ નહીં દેતે. લેકીન કમ અજ કમ વો કામ જીસમેં ઔરત કી અપની ઝાત કા દખલ હો, ઔરત કી અપની સહુલત કા દખલ હો, ઔરત કે આરામ કા દખલ હો, એસે કામોં મેં મર્દ કો જરુર કુછ ન કુછ તવજ્જુહ કરની ચાહીયે. યે ઉસુલ બના લીજીયે કે કમ અજ કમ બીવી જહાં રોઝાના કામ કરતી હૈ વહાં ખડે હોકર જરા કીચન કી સફાઈ દેખ લી જાએ ઔર કહ દીયા જાએ કે આપને યે ભી અચ્છા કીયા હૈ. ઔર અગર આપકે દીલમેં કોઈ મશ્વરા આતા હૈ તો આપ ખુદ બતાએ કે ઈસ કો યું કર લીયા કરે. અગર થોડી સી આપ દીલચસ્પી લેંગે તો વો યું મહસુસ કરેગી કે મેરે કામ કો બહુત ઝ્યાદહ પસંદ કીયા ગયા હૈ. ઔર મેરી ઝાત મેં દીલચસ્પી હૈ, ઈસલીયે મેરા મીયાં મુજે ઈન બાતોં કે અંદર મશ્વરા દેતા હૈ.

એક ખાવીન્દ કી ઝહાનત

એક ખાવીન્દ સાહબ ઝરા ઝ્યાદહ હી ઝહન ઔર ચાલાક થે. જબ ઈન્હોને ઘર બનાયા તો ઘરકે પુરે નકશે કો બીવી કે સુપુર્દ કર દીયા કે જેસે આપ કહેગી વેસે હી ઘર બનેગા મગર એક ચીઝ હે અપની

પસંદકા બનાઉંગા, ઉસને કહા વો ક્યા ? કહેને લગે કે કીચન મેં અપની પસંદકા બનાઉંગા, કહેને લગી વો તો ઔરતોં કે લીયે હોતા હે. કહેને લગે ઈસી લીયે તો મેં બનાઉંગા કે તુમહે ઝ્યાદહ વક્ત વહાં ગુઝારના હે ઔર તુમ્હારી સહુલત કા મુજે ખ્યાલ રખના હે. અબ બતાઈયે કે દો ફકરે થે ઈન દો ફકરો સે બીવી કો એસી તસલ્લી મીલી કે જહાં મુઝે સારા દીન કામ કરના હે, મેરા મીયાં કેહ રહા હે કે વો તો મે અપની પસંદ કા બનવા કર દુંગા ઔર તેરી એક એક ચીઝ કા ખ્યાલ રખુંગા. ચુનાંચે સારા ઘર બના મગર કીચન કી ચીજેં ખાવીન્દ ખુદ ખરીદ કર લાએ ઔર ઈસ કા ડીઝાઈન એસા બનવાયા કે બીવી કો કામ મેં આસાની હો. તો અબ ક્યા હુવા કે સારે ઘર મેં જબ ભી બીવી કીચન મેં દાખીલ હોતી ઈસકો હર ચીઝ દેખ કર ખુશી હોતી કે યે ડીઝાઈન મેરે મીયાં ને પસંદ કીયા ઔર યે ચીઝ મેરા મીયાં પસંદ કરકે લાયા.

તો માલુમ હુઆ કે ઘર કે કામ કાજમેં સે બિલખુશુશ જો ખાને પકાનેકા કામ હે જો ઓરત હી હમેંશા કરતી હે ઉસમે થોડાસા ખાવિંદકા દિલચસ્પી લે લેના, ઉસકે બારેમેં પુછ લેના ઔર ઝરૂરતકી ચીજ હે

તો લાકર દે દેના, ઉસસે ઓરતકો યે મહેસુસ હોતા હૈ કે મેરા ખાવિંદ મેરી ઝરૂરત સમજતા હૈ, ઔર મેરી તકલીફ કો તકલીફ સમજતા હૈ, ઔર મુઝે રાહત પહુંચાનેકે લિયે હર મુમકીન કોશીશ કરતા હૈ. જબ તુમ ઈસ તરહ થોડાસા ઉસકે સાથ હિસ્સા લોગે તો ક્યા હોગા? બીવીકે દિલમેં ખુશી હોગી કે મેં અકેલી નહીં. ઓર મેરા ખાવીંદ મેરે હર કામ પર નઝર રખતા હૈ, ઔર કમ અઝ કમ મુઝે ઉસકી તાઈદ હાસીલ હૈ. ઔર મુઝે ઉસકા સાથ નસીબ હૈ. ઔર મુઝે ઉસકી સરપરસ્તી હાસીલ હૈ. ઉસીસે ઓરતકે દીલમેં ખાવિંદકી મુહબ્બત બઢ જાતી હૈ. બીવીકી ઝરૂરિયાત કા ખ્યાલ ખાવિંદ નહીં કરેગા તો ફિર આસમાન સે જીબ્રઈલ (અ.સ.) તો નહીં આએંગે. ઝરૂરત તો ખાવીંદ કી હૈ ફર્ઝ ભી ઉસી કા હૈ.

અંબિયા (અ.સ.) એહલે ખાનાકી ઝરૂરિયાત કી ફીકર રખતે થે.

ક્યું નહીં સોચતે કે હઝરત મુસા અ.સ. અલ્લાહકે પયગમ્બર હૈ. ઉનકી બીવી બિમાર હાલતમેં હૈ. ઉસે ઠંડ લગી. ઔર વક્ત કે પયગમ્બર આગ ઢૂંઢને કે લિયે ચલ પડે. પરવરદિગાર કો પસંદ આયા ઔર

ઉનકો નબુવ્વત સે સરફરાઝ ફરમા દિયા. માલુમ હુવા કે વક્ત કે પયગમ્બર (અ.સ.) બીવી કી જરૂરિયાતકા ઈતના ખ્યાલ કરતે હૈં. તો હમભી અપને રબ કો રાઝી કરના ચાહતે હૈં તો હમેં ભી ચાહિયે કી બીવીકી ઝરૂરત કો સમઝેં. **યે વો ઓરત હૈ જીસને એક બંદેકે ખાતીર અપને ભાઇ કો છોડા, માં-બાપ કો છોડા. અબ અગર વો બંદા ભી ઉસકી ઝરૂરિયાત કા ખ્યાલ નહીં રખેગા તો ફિર દુનિયા મેં ઉસકા કૌન હોગા ?**

નબી ﷺ કી મુબારક સુન્નત થી કે કભી કભી ઘરમેં આટા ગુંદ દેતે થે. અલ્લાહ કે પ્યારે પયગમ્બર ﷺ જો ઈન્સાનોંકો દીન શીખાનેકે લિયે આયે ઉનકા ઘરમેં આટા ગુંદના કોઈ છોટીસી બાત નહીં. ઉસમેં ખાવીંદોકે લિયે બહુત બડા મેસેજ (પૈગામ) હૈ. કે નહીં બીવી કી ઝરૂરત કો સમજો, લિહાઝા આઝીઝ યે તો નહીં કેહતા કે આપ જાકર જરા રોટીયાં હી પકા દેના. મગર યે ઝરૂર કેહતા હે કે અગર કીચનકે કામ અચ્છે હો રહે હોં તો કમ અઝ કમ ઉસકો દો લફઝ અચ્છે કેહ દિજીયે કે માશાઅલ્લાહ આપને યે કામ અચ્છા કીયા. યા મસલન કીચનમેં કીસી ચીજકી જરૂરત હે, આમ

ઉનકો નબુવ્વત સે સરફરાઝ ફરમા દિયા. માલુમ હુવા કે વક્ત કે પયગમ્બર (અ.સ.) બીવી કી જરૂરિયાતકા ઈતના ખ્યાલ કરતે હૈં. તો હમભી અપને રબ કો રાઝી કરના ચાહતે હૈં તો હમેં ભી ચાહિયે કી બીવીકી ઝરૂરત કો સમઝેં. **યે વો ઓરત હૈ જીસને એક બંદેકે ખાતીર અપને ભાઈ કો છોડા, માં-બાપ કો છોડા. અબ અગર વો બંદા ભી ઉસકી ઝરૂરિયાત કા ખ્યાલ નહીં રખેગા તો ફિર દુનિયા મેં ઉસકા કૌન હોગા ?**

નબી ﷺ કી મુબારક સુન્નત થી કે કભી કભી ઘરમેં આટા ગુંદ દેતે થે. અલ્લાહ કે પ્યારે પયગમ્બર ﷺ જો ઈન્સાનોંકો દીન શીખાનેકે લિયે આયે ઉનકા ઘરમેં આટા ગુંદના કોઈ છોટીસી બાત નહીં. ઉસમેં ખાવીંદોકે લિયે બહુત બડા મેસેજ (પૈગામ) હૈ. કે નહીં બીવી કી ઝરૂરત કો સમજો, લિહાઝા આઝીઝ યે તો નહીં કેહતા કે આપ જાકર જરા રોટીયાં હી પકા દેના. મગર યે ઝરૂર કેહતા હે કે અગર કીચનકે કામ અચ્છે હો રહે હોં તો કમ અઝ કમ ઉસકો દો લફઝ અચ્છે કેહ દિજીયે કે માશાઅલ્લાહ આપને યે કામ અચ્છા કીયા. યા મસલન કીચનમેં કીસી ચીજકી જરૂરત હે, આમ

લગા દી. ઉસકે બાદ નબી ﷺ ઘરમેં તશરીફ ફરમા હુવે. અબ દેખિયે કે અલ્લાહ કે પ્યારે પયગમ્બર ﷺ ને અપની બેટીકો યે કામ કરતે હુવે દેખા ઔર આપને પૈરા બનાકર દે દિયા. દેખનેમે તો યે મામુલી કામ હે મગર ઉસમે નફસિયાત દાખિલ હે. ઉસકો કિતની ખુશી હુઈ હોગી કે મેરે અબ્બુ તશરીફ લાએ, મેરે પાસ થોડી દેર બૈઠે, ઔર ઉન્હોંને ભી એક પૈરા બનાયા. મગર હુવા કયા કે થોડી દેર કે બાદ સૈયદા ફાતિમા રદી. ને સારી રોટીયાં તૈયાર કરકે નિકાલ લી. મગર ફિર બાર બાર તંદુર કો દેખે જા રહી હે. નબી ﷺ ને પુછા બેટી કયા દેખ રહી હો ? અર્ઝ કિયા અય અલ્લાહ કે મહેબુબ એક રોટી એસી હે જીસકા આટા કચ્ચા હી હે પક નહીં રહા. નબી ﷺ મુસ્કુરાએ ઔર ફરમાને લગે હાં જો પૈરા મૈંને તુમ્હેં બનાકર દિયા આગ ઉસકો જલા નહીં રહી. કયું કે ઉસકો મેરે હાથ લગ ચુકે હેં. ઈસકો સોચનેકી બાત હે કે અલ્લાહ કે પ્યારે મહેબુબને અપની બેટીકે કામમેં ઈસ તરહ હિસ્સા લિયા તો બેટી કો કિતના સુકૂન મીલા હોગા.

નતીજા કયા કે બેટી કો અપને વાલિદ સે ઈતની મુહબ્બત થી ઔર વાલિદ અપની બેટી કી ઈતની ઈઝઝત

તૌર પર મર્દ લોગ ઉસે નઝરઅંદાજ કર દેતે હૈં જબકી ઓરતકો રોઝાના મુસીબત પેશ આતી હે. મસલન ઉસને કહા કે મુઝે ફલાં ચીજકી જરૂરત હે. ખાના બનાતે વક્ત ફલાં ચીજ મેરે પાસ નહીં હોતી. ટુટ ગઈ યા નહીં હે તો આપ ઉસે ભુલ જાએંગે. ઓર બાર બાર યાદ દિલાને કે બાવજૂદ આપ કંઈ દિન તક નહીં લાએંગે તો ફીર ઓરત યહી સમજેગી ઉસકો તો ઘરકે કામમેં કોઈ દીલચસ્પી હી નહીં. કમઅઝકમ કીચનકી વો ચીઝેં જો જાઈઝ જરૂરિયાતમેં દાખિલ હે ઉનકો ઝરૂર બવક્ત લાકર દે દીયા કરેં. ઓર ઉસસે દીલચસ્પી લે લિયા કરેં. આપ દેખેંગે કે બીવીકે ઉપર ઉસકા બહુત અસર પડેગા.

સૈયદા હઝરત ફાતિમા રદી. અલ્લાહકે મહેબુબ ﷺ કી એસી પ્યારી બેટી હે જીનકો ખાતુને જન્નત કહા ગયા હે. વો ઘરમેં રોટીયાં પકા રહી થી. અલ્લાહકે મહેબુબ ﷺ ઘરમેં દાખિલ હુવે. ફરમાને લગે ફાતિમા રોટીંયા પકા રહી હો તો ચલો એક રોટી મેં ભી તુમ્હેં બનાકર દેતા હું. નબી ﷺ ને આટે કા પૈરા બનાયા. ઓર ગોલ બનાકર ઉનકો દે દિયા. ઓર ફરમાયા કે તુમ યે રોટી તંદુર કે અંદર લગા દો. ચુનાંચે ઉન્હોંને

કરતે થે. ઔર બેટી મીલને આતી તો વાલિદ ખડે હોકર મીલા કરતે થે. એક મરતબા નબી ﷺ ઘરમેં મૌજુદ થે. ઓર સૈયદા ફાતિમા રદી. આઈ ઓર કેહને લગી અય અલ્લાહ કે નબી કંઈ દિનસે હમારે ઘરમેં ફાકા થા. હઝરત અલી રદિ. આજ કુછ પૈસે લાયે હૈં આજ મૈને રોટીયાં બનાઈ. એક રોટી મેને અપને લિયે, એક ઉનકે લિયે ઓર એક બચ્ચોંકે લિયે બનાઈ. અપની રોટી જબ મેં ખાને લગી તો મેરે દિલમેં ખ્યાલ આયા ફાતિમા તુમ યે રોટી ખા રહી હો કયા પતા તુમ્હારે વાલિદેગીરામી કો ખાના મીલા યા નહીં મીલા. અબ્બુ મૈંને આધી રોટી ખા લી, ઔર આધી મેં અપને ચાદરકે કોને મેં બાંધકર આપકે લિયે હદિયા લાઈ હું. હદીષે પાકમેં આતા હૈ નબી ﷺ ને વો આધી રોટી લે લી. ઓર ઉસકા એક ટુકળા અપને મુંહ મે ડાલા ઔર ફરમાયા અય બેટી કસમ હૈ ઉસ પરવરદિગાર કી જિસકે કબજે મેં તુમ્હારે વાલિદ કી જાન હૈ. આજ તીસરા દિન હૈ મેરે મુંહ મેં રોટી નામકી કોઈ ચીઝ નહીં ગઈ. સોચને કી બાત હૈ કે જબ બાપ ઐસી મુહબ્બત દેતા હૈ તો બેટી કો ભી ઐસી મુહબ્બત હોતી હૈ. અલ્લાહ ઐસી બેટી હર કિસીકો નસીબ ફરમા દે.

તો બતાનેકી બાત યે થી કે ઓરતોંકે યે કામ દેખનેમે છોટે નઝર આતે હૈં મગર ઉસકે પીછે બહોત બડી નફસિયાત હૈ. આપ અગર થોડા સા ઉસકે સાથ તઆવ્વુન કર દેંગે, દો લફઝ બોલ દેંગે, મોહબ્બત કી નઝરસે ઉસકે કામકો દેખ લેંગે ઓર કીચનકો દેખકર ખુશીકા ઈઝહાર કર દેંગે તો ફિર ક્યા હોગા કે ઉસ ઓરતકે દિલમેં મુહબ્બત બઢેગી કે મેરે મીયાં મેરે કામ કો પસંદ કર રહે હૈં. ઉસકે દિલમેં એક તસલ્લી હો જાએગી.

(૪) કભી બીવીકો હદિયા ઔર તોહફા દિયા કરેં.

ચૌથા સુનહરી ઉસુલ યે હે કે ઈન્સાન વકતન ફવકતન અપની બીવી કો હદિયા ઓર તોહફા દેતા રહે. હમને તજુર્બે સે યે બાત દેખી કે જબ મંગની હો જાતી હે ઔર નિકાહ કા ઈન્તેઝાર હોતા હે તો ઉસ વક્ત અપની મંગેતર કો ઈતને હદિયે ભેજતે હૈં કે ભરમાર કર દેતે હૈં. ઔર જબ નિકાહ હો જાતા હે તો ફિર ઉસે સાલ બાદ ભી હદિયા દેના યાદ નહીં હોતા. યહ બહુત બડી ગલતી હે. બીવી કો વકતન ફવકતન ચીઝેં લેકર તો દેની હોતી હે. અપને ઝહેનમેં સોચે કી કૌનસી ચીઝ ઉસકે ઝરૂરતકી હે ઔર કૌનસી ચીઝ ઉસે ઝ્યાદા પસંદ હે. અગર વો ચીઝ આપ ખુદ લેકર આયે

હેં તો ફિર બીવીકી ખુશીકી ઈન્તેહાં ન હોગી.

દેના તો હોતા હી હે લેકિન બીવી ઝઘડે કરકે લે લે તો ફિર ક્યા ફાયદા. બીવી બાર બાર કેહકર કુછ લે તો ઉસકા કોઈ અસર નહીં હોતા. ઉસમેં લડાઈ ઝગડા કરવા કર કોઈ કપડે બનવા લિયે યા ઝેવર બનવા લિયે ઈસ તરહ આપને હઝારોં ભી ખર્ચ કિયે તો ઉસકા કોઈ અસર નહીં હોગા. લેકીન બગૈર કહે ઔર બગૈર માંગે અપની મોહબ્બત સે આપને મામુલી ચીઝ ભી બીવીકો તોહફા દે દી તો ઉસકો વો બહુત બડી નેઅમત સમજતી હે.

તોહફા દેના નબી. ﷺ કી સુન્નત

નબી ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે તુમ આપસમેં હદીયા દો ઈસસે મોહબ્બત બઢેગી. અબ હદયેકા યે મતલબ નહીં કે મર્દ ફક્ત મર્દોંકો હી હદીયા દે સકતે હેં. બલ્કે બીવી તો ઝીંદગીકી સાથી હે ઉસકો ભી હદીયા દેના ચાહીયે.

નબી ﷺ ને ફરમા દીયા કે તુમ હદીયા દોગે તો મોહબ્બત બઢેગી. માલુમ હુવા કે યે એક સુન્હેરી ઉસુલ હે જો દો લફઝોમેં અલ્લાહ કે મહબુબ ﷺ ને સમજા દીયા. ચુંકે મીયાં ઔર બીવી મેં મોહબ્બત

મકસુદ હૈ, લિહાઝા અપની બીવી કો છોટાસા હદીયા દે દીયા કરો કહેતે કે "ચીઝ કો નહીં દેખા જાતા બલ્કે ઉસ સોચ કો દેખા જાતા હૈ જીસકી વજહ સે હદીયા દીયા હૈ."

ખાવીન્દકા તોહફા બીવી કો યાદ રહતા હૈ.

આપ કી ચીઝ બહુત કીમતી હૈ યા કમ કીમતી હૈ ઉસસે બીવી કો કોઈ ગર્ઝ નહી. ગર્ઝ તો ઉસ કો ઉસસે હૈ કે મેરે મીયાં ને મુજ કો તોહફા ઔર હદીયા લાકર દીયા. ઝરૂરી હી નહી હોતા કે હર તોહફા બડા કીમતી હો તબ તોહફા બનતા હૈ બલ્કે છોટી છોટી ચીઝેં ભી તોહફા બન જાતી હૈ. કોઈ ન કોઈ ચીઝ અપની બીવી કો દેતે રહના ઘર મેં મોહબ્બત કા સબબ બન જાતા હૈ. ચુનાંચે એક આદમીને અપની બીવી કો કહીં લેકર જાના થા. જહાં ઝવેરાત પહન કર જાના મુનાસીબ નહીં થા, મહફુઝ નહીં થા. બીવીને ભી કહા કે હાં મુજે ઝેવર નહીં પહેનને ખાવીન્દ ને ભી કહાં નહી પહેનને. બીવી ને સારે ઝેવર ઉતાર દીયે મગર એક લોકેટ ઉસને લેકર ફીર ગલે મેં પહેન લીયા. કેહને લગી યો મેં ઝરુર પહેન કર જાઉંગી. મીયાંને પુછા કે આખીર ઉસકી ક્યા વજહ હૈ. વો કેહને લગી કે આપકો

તો યાદ નહીં મુજે યાદ હૈ. ઉસને કહા ક્યા બાત ? કેહને લગી યે વો લોકેટ હે જો આપને મુજે શાદી કી પહેલી રાત પહનાયા થા. મેં કભી ઉસકો અપને સે જુદા નહીં કરતી. સારા ઝેવર મેં દે સકતી હું લેકીન ઈસ લાકેટ કો મેં સીને સે લગા કર રખુંગી. ઉસ લોકેટ મેં મોહબ્બત કા પયગામ હે જો પહેલી મુલાકાત મેં આપને મુજે દીયા થા. ઈસસે અંદાઝા કીજીયે કે બીવી અપને મીયાંકે તોહફો કો કીતના અઝીમ સમજતી હૈ. ઈસલીયે વો ચીઝેં તો છોટી હોતી હૈ. મગર ઈસકે સાથ જો મોહબ્બત મુનસલીક હોતી હૈ. ઈસ ચીઝ કો બડા કીમતી બના દેતી હૈ.

બીવી તો મોહબ્બત કી તલબગાર હોતી હૈ. ઉસકો ખાવીન્દ સે મોહબ્બત હી તો ચાહીયે હોતી હૈ. ઉસકો કોઈ ઝેવરાત કો ચુસના થોડી હોતા હૈ. યા ઘરકી ચીઝોંકો ઉસને કહાં લેકર જાના હોતા હૈ. ઉસકો તો હર ચીઝ મેં મોહબ્બત ચાહીયે હોતી હૈ. ઈસલીયે કેહતે હૈં કે ઝુલેખાં કો યુસુફ અ.સ. સે ઈતની મોહબ્બત થી કે ઉસને હર ચીઝ કા નામ યુસુફ હી રખ દીયા થા. ઘરકી હર ચીઝકો યુસુફ કેહ કર પુકારા કરતી થી. યહી બીવીકા ભી મુઆમલા હોતા હૈ. ઉસકો ખાવીન્દ

સે મોહબ્બત હોતી હૈ કે હર ચીઝ મેં ઉસકો ખાવીન્દકી મોહબ્બત નજર આતી હૈ. લિહાઝા અગર આપ ઉસે વકતન ફવકતન હદીયા દેંગે તો યે હદીયા આપસમેં મોહબ્બતકો બઢ્હાનેકા ઝરીયા બન જાએગા.

આમ કે આમ ગુઠલીયોં કે નામ

ઔર વેસે ભી હદીષે પાક મેં ફરમાયા ગયા સબ સે બેહતરીન સદકા વો હે જો ઈન્સાન અપને બીવી ઔર બચ્ચોં પર ખર્ચ કરતા હૈ. ઊલેમાને લીખા કે અગર ઈન્સાન અલ્લાહકે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરે તો ભી ઈતના સવાબ નહીં મીલતા જીતના બીવીકો કોઈ ચીઝ લેકર દેને સે સવાબ મીલતા હૈ. તો માલુમ હુવા કે જબ સદકે મેં સે બેહતરીન સદકા યે હે કે ઈન્સાન અપની બીવી ઔર બચ્ચોં પર ખર્ચ કરે તો ફીર માલુમ હુવા કે યે છોટા સા તોહફા સીર્ફ બીવી કો હી પસંદ નહી આએગા બલ્કે પરવરદીગારકો ભી પસંદ આએગા કે મેરે બંદેને અપને ઘરમેં મોહબ્બત કી ફીઝા કાયમ રખનેકે લીયે અપને ઈન રીસતોંકો જોડને કે લીયે જીનકો જોડનેકા મેંને હુકમ દીયા મેરા બંદા થોડા સા ખર્ચ કરકે આયા હૈ. તો સોચીયે તો સહી એક તો અલ્લાહતઆલા રાઝી હુએ કે પરવરદીગાર ને

સિલારહમી કા હુકમ દીયા. ઔર સીલારહમી કી સબ સે બેહતરીન મુસ્તહીક ઈન્સાન કી બીવી હોતી હૈ જો ઝીંદગી કી સાથી હોતી હૈ. તો યે તોહફા દેના અલ્લાહકી ખુશી કા સબબ બનતા હૈ ઔર બીવી કી ખુશી કા ભી સબબ બનતા હૈ ઔર બીવી જબ ખુશ હોતી હૈ તો ફીર ખુશીયાં તો ઈન્સાન કો મીલતી હૈ શાયદ દેના ઈતના ઝ્યાદા નહીં હોતા જીતના રીટર્ન ઝ્યાદા મીલ જાતા હૈ.

તો ચાલાક ખાવીન્દ ઈસ કામ કો બહુત હી અચ્છી તરહ કરતા હૈ તાકે ઈનકો બીવીકી તરફ સે ભી મોહબ્બત મીલે. યે અલ્લાહકી તરફસે હુકમ ભી હૈ ઔર અલ્લાહ કે મહબુબકા ભી હુકમ હૈ. હદીયા દો મોહબ્બત બઢેગી. તો ગોયા હદીષ પર ભી અમલ હુઆ. ઉસકો કેહતે હૈ "આમ કે આમ ઔર ગુઠલીયોં કે દામ" યાની આમ ભી મીલ ગએ ઔર ગુઠલીયોંકે દામ ભી મીલ ગએ. અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસુલ ભી રાઝી હો ગએ ઔર બીવી કે દીલમેં ભી મોહબ્બત પેદા હો ગઈ.

ઈસ્લામ મોહબ્બત ફેલાનેવાલા દીન હૈ.

ઈસ કામ કો અલ્લાહકી તરફસે હુકમ સમજ

કર યા નબી અલયહીસ્સલામ કી સુન્નત સમજ કર વકતન ફવક્તન કરના ચાહીયે તાકે ઘરોં સે નફરતેં ઔર ઝઘડે નીકલ જાએ. શયાતીન ઔર હર વક્ત કી મહાજઆરાઈ ઘરોં સે નીકલે. ઉસ ઘરકે અંદર ક્યા રહમતે આએગી કે જીસ ઘર કે અંદર હર રોજ મીયાં બીવી એક દુસરે કે સાથ બહસ વ મુબાહીસા કર રહે હો. નબી અલયહીસ્સલામ કો અલ્લાહને લયલતુલકદ્રકી જો રાત હે ઈસ કા ઈલ્મ અતા કર દીયા થા કે ફલાં રાત કો લયલતુલ કદ્ર હે. અલ્લાહકે મહબુબ ﷺ ઈસ નિય્યત સે ઘર સે બાહર નીકલે કે મેં અપની ઉમ્મત કો બતા દુ કે લયલતુલ કદ્ર યે હોતી હે. આપ અભી મસ્જીદે નબવી કી તરફ ચલ હી રહે થે. રાસ્તેમેં દેખા કે દો સહાબા કિસી બાત પર આપસમેં બહસ કર રહે થે. જબ આપ કરીબ સે ગુઝરે તો બહસ કી આવાઝ આપકે કાન મેં પડી તો આપ ઈસ બાત કો ભુલ ગએ કે લયલતુલ કદ્રકી પહેચાન ક્યા બતાઈ ગઈ થી. ? નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ફરમાયા દો શખ્સ કે ઝઘડો ને ઉમ્મતકો લયલતુલ કદ્ર કી પહેચાન સે મહરૂમ કર દીયા. અબ સોચીયે કે જબ દો બંદો કા બહસ મુબાહીસા ઈતની બડી રહમત કે મહરૂમ હોનેકા

સબબ બન જાતા હૈ તો જીસ ઘરમેં રોજ હી મીયાં બીવી મેં ચકપક હો રહી હો ઔર સાસ બહુકે ઝઘડે હો રહે હો તો ફીર ઉસ ઘર પર અલ્લાહકી રહમત કેસે આએગી. લિહાઝા હમેં ચાહીયે કે હમ અપને ઘરોંકો મુહબ્બત ઔર પ્યાર કા ગેહવારા બનાએં. યહી ચીઝેં ઈસ્લામ કા હુસ્ન હૈ. યે દીને ફીતરત હૈ જીસ ઘરમેં ઈસ્લામ ઝીંદા હોગા ઉસ ઘરમેં નબી ﷺ કી મોહબ્બતેં ઝીંદા હોગી. ઈસલીયે કે દીને ઈસ્લામ કા મકસદ હૈ "મેરા પયગામ હૈ મોહબ્બત જહાં તક પહુંચે" યે તો મોહબ્બતેં તકસીમ કરનેવાલા દીન હૈ. લિહાઝા મીયાં બીવી કો દીને ઈસ્લામ કે મુતાબીક ઝીંદગી ગુજારની ચાહીયે.

(૫) બીવી સે મોહબ્બત કા ઈઝહાર કરે.

પાંચવા બેહરીતન ઉસુલ યે હૈ કે ઈન્સાન અપની બીવી સે મોહબ્બત વ ઉલ્ફત કા ઈઝહાર કરતા રહે. કોઈ એસી બાત કરે યા કોઈ એસા કામ કરે કે બીવી કો શોહર કી મોહબ્બત કા પયગામ પહુંચે. ઝબાન સે દો મીઠે બોલ બોલ દેને સે બીવી કા દીલ ઠંડા હો જાતા હૈ. ઔર વો સોચતી હૈ કે મેરે ખાવીન્દ કો વાકીઅ મુજસે બહુત મુહબ્બત હૈ. જબ ખાવીન્દ અપની બીવી

કો એસી મોહબ્બત દેગા તો બીવી કા દીમાગ ખરાબ હે કે વો ઘર આબાદ નહીં કરેગી. અફસોસ કે આજ હમ અપને ઘરોં મેં એસા રવય્યા રખતે હે જેસે કોઈ જાબીર હાકીમ હોતા હે. હત્તા કે જો બડે બડે દીનદાર હોતે હે વો ભી અપની બીવીયોંકે સાથ ઈન્તીહાઈ ખુશ્ક રવય્યા રખતે હે. યે બાત બીલકુલ દુરુસ્ત નહીં. લુત્ફ વ મોહબ્બત કો ગાલીબ રહના ચાહીયે.

ચુનાંચે રિવાયતમેં આયા હે કે સહાબા રદી. અપની બીવી કે મુંહ મેં લુકમા તોડકર ડાલતે. અબ યે મુંહ મેં લુકમા દેના ખાને કે દૌરાન દેખને મેં છોટી સી ચીઝ હે મગર ઉસસે મોહબ્બત કા ઈઝહાર હોતા હે.

નબીએ કરીમ ﷺ કી સુન્નત

નબી ﷺ ઘર મેં કીતની મોહબ્બત ફરમાતે. ખાવીન્દ લોગ ઈસ બાત કો પલ્લે બાંધ લે. અલ્લાહ કે પ્યારે મહબુબ કી કીતની પ્યારી સુન્નત હે. હદીષે પાકમેં આયા હે. ઝિમ્મેદારીકે સાથ યે રિવાયત બયાન કર રહા હું કે નબી ﷺ એક દીન ઘર તશરીફ લાએ, આપને દેખા કે સય્યદહ આઈશા રદિ. પ્યાલે મેં પાની પી રહી થી. અલ્લાહ કે મહબુબને દુર સે દેખા ફરમાયા, હે હુમૈરા, નબી અલયહીસ્સલામ ને હુમૈરા

લફઝ ઈસ લીયે કહા કે આપ ઉનકો પ્યાર સે હુમૈરા કહા કરતે થે. હાલાકે નામ તો ઉનકા આંઈશા થા. મગર કભી કભી આપ પ્યાર સે હુમૈરા કહેતે થે.

યહાં સે એક બાત ઔર નીકલી કે બીવી કો એક એસે નામ સે પુકારના જીસકો બીવી ભી પસંદ કરે ખાવીન્દ ભી પસંદ કરે યે સુન્નત હૈ. ઈસલીયે કે યે બોર્ડ હૈ ખાવીન્દ કી મોહબ્બતકા. જબ તક બીવી કો ખાવીન્દ ઈસ નામ સે પુકારતા હૈ ઉસકો પ્યાર કા પયગામ પહુંચ જાતા હૈ. લિહાઝા કોઈ ભી નામ જીસકો દોનોં પસંદ કરે વો પુકારના ચાહીયે. એસા ન હો કે ખાવીન્દ કોઈ લફઝ બોલે ઔર બીવી કે તન બદન મેં આગ લગ જાએ. યે સુન્નત નહીં બલ્કે યે તો ઉસકો તકલીફ પહુંચાની હોગી. તો કોઈ એસા પ્યાર કા નામ કે જીસકો ખાવીન્દ ભી પસંદ કરે ઔર બીવી ભી પસંદ કરે વો પુકારના ચાહીયે કે ઈસ મેં એક તરહ સે મોહબ્બત કા ઈઝહાર હૈ. યે નબી અલયહિસ્સલામ કી સુન્નત હૈ. અલ્લાહ કે મહબુબ ને ફરમાયા હુમૈરા, અર્ઝ કીયા, યા રસુલલ્લાહ, હુકમ ફરમાઈયે આપને ફરમાયા તુમ જો પાની પી રહી હો ઉસ પાની મેં સે કુછ થોડા સા મેરે લીયે ભી બચા દેના. અબ જરા સોચીયે કે

પાની કી કોઈ કમી તો નહી થી ઔર પાની ભી આ સકતા થા. મગર મોહબ્બત તો કુછ ઔર ચીઝ હૈ. અલ્લાહ કે મહબુબ ﷺ સીખાના ચાહતે થે અપની ઉમ્મત કો કે ઘર મેં બીવી કે સાથ યું મોહબ્બત ઔર પ્યાર કે સાથ રહા જાતા હૈ. ચુનાંચે ફરમાયા થોડા સા પાની મેરે લીયે ભી બચા દેના. અરે આમ તોર પર દસ્તુર યે હૈ કે બુઝુર્ગોં કા બચા હુઆ બરકત કે લીયે પીતે હૈ. મગર યહાં અજીબ મુઆમલા દેખ રહે હૈ. અપની બીવી કો ફરમા રહે હૈ મેરે લીયે પાની બચા દેના. હાલાકી બરકતેં તો નબી અલયહીસ્સલામ કી ઝાત મુબારક મેં થી. રહમતુલલીલ આલમીન આપ થે. ખાવીન્દ આપ થે. મુરશીદ આપ થે. સબ બરકતેં આપ મેં થી મગર મોહબ્બત કી બાત હૈ. નબી ﷺ ને ફરમાયા આઈશા, કુછ મેરે લીયે પાની બચા દેના. ચુનાંચે ઉન્હોને થોડા સા પાની બચા દીયા. હદીષે પાક મેં આયા હૈ નબી ﷺ કરીબ તશરીફ લાએ, આપને અપને હાથોં મેં વો પ્યાલા લીયા આપ ચાહતે થે કે વો પાની પીએ લેકીન આપ અલયહીસ્સલામ રૂક ગએ ફરમાયા હુમૈરા, તુમ મુજે બતા સકતી હો કે તુમને કીસ જગહ મુંહ લગા કર પાની પીયા થા. ચુનાંચે સય્યિદહ આઈશા

સિદ્દીકા રદી. ને પ્યાલે કે કીનારે કી નીશાનદહી કી અલ્લાહ કે મહબુબ, મૈંને યહાં સે લબ લગાકર પાની પીયા થા. હદીષે પાક મેં આયા કે અલ્લાહ કે મહબુબને પ્યાલે કે રૂખકો ફીરાયા ઔર ઐન ઉસી જગ્હ અપને લબ મુબારક લગાએ ઔર પાની નોશ ફરમાયા. દેખા નબીએ કરીમ ﷺ કા ઈઝહારે મોહબ્બત.

દીનદારોં કે લીયે લમ્હ-એ-ફીકરીયા

અફસોસ કે હમને દીનકો સમજા હી નહી. આજ હમ શરીઅત વ સુન્નત કે મુતાબીક ઝાહીર તો બના લેતે હૈં મગર ઘર કે અંદર જાકર ઈતના આગ બગોલા બને હોતે હૈં કે બીવી બેચારી સહમી હુઈ હોતી હે, ઔર હમ ઉસ કો દીનદારી સમજતે હૈં. હમ બાહર બડે વાઈઝ હોતે હૈં. બડે આલીમ હોતે હૈં ઔર બડે ફકીર હોતે હૈં. મગર ઘર મેં બીવી ખુન કે આંસુ રો રહી હોતી હે. યે દીનદારી ભલા કિસ કામ કી કે ઝીંદગી કે સાથી તક દીન ન પહુંચા સકે ? ઈસલીયે કઈ લોગોં કો દેખા કે બાહર વો કીતને દીનદાર હોતે હૈં મગર ઘરમેં ઉનકી બીવી બદતરીન બન રહી હોતી હે કિસ લીયે ? ઈસલીયે કે ઉનકી

શખ્સીયત કી કમઝોરીયોં કો દેખતે હુએ ક્યોંકે ફક્ત ઉન કે પાસ કોલ હોતા હૈ હાલ નહીં હોતા. બાતેં દીનકી બડી કરતે હૈં મગર ઘરમેં દીન પર અમલ નહીં કરતે. જબ વો ખુદ નફરત કરતી હૈ એસે બંદે સે જીસ કે પાસ દીનકી બાતેં તો બહુત હૈ મગર ઉસકે પાસ અખ્લાક નામકી કોઈ ચીઝ નહીં. છોટી છોટી બાત પર બીવી કો બચ્ચોંકે સામને દાંટ દેના, બીવી કો બે ગેરત કર દેના ઔર ઉસકી ઈઝ્ઝત નફસ કો ઝખમી કર દેના. જૈસે ઉસકી તો કોઈ હેસીયત હી નહીં. અગર ઘર મેં હમ ઈસ તરહ રહેંગે તો ફીર ઉસ તરહ ઘરમેં દીન નહીં આએગા. બાહર હમ સારી દુન્યા મેં દીન ફેલા પાએંગે મગર ઘર મેં દીન દાખીલ નહીં હો સકેગા. ઈસલીયે ખાવીન્દોં કો ચાહીયે કે વો નબી અલયહીસ્સલામ કી ઈન મુબારક સુન્નતોં કો પલ્લે બાંધ લેં.

અલ્લાહ કે મહબુબ ઘર કે અંદર મોહબ્બત વ પ્યાર સે રહેતે થે. નતીજા યે નીકલા કે ઘરકે અંદર દીન ઈતના થા કે નબી અલયહીસ્લામ ને ફરમાયા મેરી આઈશા તો આધા દીન હૈ. યાની આધા દીન જો બાહર કી જીંદગી સે મુતાલ્લીક થા સહાબાને

સમજા ઔર આધા દીન જો ઈજદિવાજી ઝીંદગી સે મુતાલ્લીક હૈ વો દીન મેરી બીવીયોં ને સીખા ઔર ઉન્હોને ઉમ્મત તક પહુંચાયા. તો જબ ઈન્સાન બીવી કો એસા પ્યાર દેતા હૈ તો યું સમજો કે બીવી ફીર આધા દીન બન જાતી હૈ. ઈસસે માલુમ હુવા કે હમેં ચાહીયે કે બીવી કે સાથ મોહબ્બત કા ઈઝહાર કરેં.

અબ આજ કુફ્ર કી દુન્યા અપને ઘરોં કે માહોલ કો અચ્છા રખને કે લીયે કભી કીસી કો હની કેહ દેતી હૈ ઔર કભી કિસીકો સ્વીટ કેહ દેતી હૈ. મુસલમાન કો અલ્લાહકે મેહબુબકી સુન્નત પર અમલ કરતે હુએ કોઈ એસી બાત કરના જીસસે બીવી કે દીલમેં મોહબ્બત પેદા હો ઉસસે સુન્નત કા સવાબ ભી મીલેગા ઔર ઉસ પર ઘરકે અંદર મોહબ્બત કા માહોલ ભી પેદા હોગા. તો બીવી સે મોહબ્બત કા ઈઝહાર કર દેના યે સુનહેરી ઉસુલ હૈ. ઈસ કો મર્દ અપની કમઝોરી ન સમજે. બલ્કે અપની અઝમત સમજે કે મેં અપની બીવી સે મોહબ્બત કા ઈઝહાર કરૂંગા તો વો મુજસે મોહબ્બત કરેગી. કઈ ખાવીન્દ શાયદ યે સોચતે હો કે હમ અગર મોહબ્બત કા ઈઝહાર કર દેંગે તો બીવી કહીં સર પર હી ન ચઢ

જાએ. હરગીઝ એસા નહી. બીવી કો એઅતેદાલ મેં રખના યે તો ખાવીન્દ કે બસ મેં હોતા હૈ. જો સર પર ચળ્હને વાલી હોતી હૈ વો દીનદાર નહીં હુઆ કરતી. ઔર જો દીનદાર હોતી હૈ, વો બાત માન કે ચલને વાલી હોતી હૈ. ઔર ખાવીન્દ કો હંમેશા બડા બના કર રખતી હૈ. અલ્લાહુ અકબર.

(૬) દીલ લગી ઔર દીલજોઈ કી બાતેં કીયા કરેં.

છઠા સુન્હેરી ઉસુલ યે હૈ કે ખાવીન્દ કો ચાહીયે કે બીવી કે સાથ દીલ્લગી ઔર દીલ જોઈ કી બાતેં કીયા કરે. યે ભી અલ્લાહકી તરફસે ઈન્સાન કે લીયે અજર કા બાઈસ બન જાતા હૈ. દીન યે તો નહી કહેતા કે હર વક્ત ખુશ્ક મીઝાજ હી રહો. લતાઈફ વ ઝરાફત ભી ઈન્સાન કી તબીયત કા તકાઝા હૈ. અગર ઈસ કા ખ્યાલ ન રખા જાએ તો દુસરોં કે અંદર ઉકતાદી ઔર વહશત પૈદા હોને લગતી હૈ.

નબી અલયહીસ્સલામ કે બાઝ વાકીઆત

યે ભી નબી ﷺ કી મુબારક સુન્નત હૈ. ચુનાંચે હદીષે પાકમેં આતા હૈ. એક મરતબા નબી ﷺ આઈશાં સિદ્દીકા રદીયલ્લાહુ અન્હા કે પાસ થે.

આપને ઉનકો પ્યારકી નઝર સે મુસ્કુરાકર દેખા. પુછા, એ અલ્લાહ કે મહબુબ આપ ક્યોં મુસ્કુરા રહે હૈ ? નબી ﷺ ને ફરમાયા, તુમ મુજે એસે પસંદ હો જેસે ખજુર ઔર શહદ કો મીલાકર ખાના પસંદ હોતા હૈ. હઝરત આઈશાં રદિ. યે સુનકર બડી ખુશ હુઈ ઔર ફવરન આગે સે જવાબ દીયા. એ અલ્લાહ કે નબી ﷺ આપ મુજે એસે મરગુબ હૈં જેસે શહદ ઔર મખ્ખન કો ખાના મરગુબ હોતા હૈ. નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ મુસ્કુરાએ ઔર ફરમાને લગે તુમ્હારા જવાબ બહોત અચ્છા હૈ. તો માલુમ હુઆ કે બીવી કે સાથ ઈસ તરહ દીલલગી કી બાતેં કરના યે ભી ઘરકે માહોલ કો દીન પર રખનેકે લીયે ઈન્તીહાઈ ઝરૂરી હૈ. વરના ક્યા ઝરુરત પડી થી કે અલ્લાહ કે નબી બીવી કો યું અલ્ફાઝ કેહતે ઔર બીવી આગે સે યે અલ્ફાઝ કેહતી. અબ દેખીયે કે બીવીને મોહબ્બત કા કેસે ઈઝહાર કીયા કે એ અલ્લાહ કે નબી, આપ તો મુજે શહદ ઔર મખ્ખન મીલાકર ખાને સે ઝ્યાદા મરગુબ હૈ. ઔર વાકઈ હમને દેખા કે દસ્તરખાન પર શહદ ઔર મખ્ખન હો તો હર બંદા હાથ આગે બઢાતા હૈ કે નાસ્તા તો મે ઈસીકે સાથ કરુંગા. માલુમ હુઆ

કે અપને ઘરમેં બીવી કે સાથ જબ ઈન્સાન બેઠા હો તો દિલ્લગી કી ચંદ બાતેં કરને સે ઘરકે અંદર મોહબ્બતેં પેદા હોતી હે.

અબ આપ કો નબી ﷺ કી અપની ઝવજહ મુબારકા સે દિલ્લગી કી એક ઔર બાત, નબીએ કરીમ ﷺ એક મરતબા અપની એહલીયા કે સાથ બાહર નીકલે તાકે કઝાએ હાજત સે એહલીયા ફારીગ હો જાએ. ઈસ વક્ત ઘરોં મેં યે ટોયલેટ વગયરહ નહીં હોતે થે બલ્કે બાહર વીરાને મેં જાકર અપની જરુરત સે ફારીગ હો જાતે થે. અલ્લાહ કે નબી જબ ઝરા એક ખુલી જગહ પર પહુંચે તો ફરમાને લગે, આઈશા, ક્યાં તુમ ઔર મેં આપસ મેં દોડ ન લગાએ, દેખીયે કે અલ્લાહ કે પેગમ્બર હે ખૌફે ખુદા ઉનકે દીલ મેં સબસે ઝયાદા હે. વો કાયનાત કે સબસે બડે ઝાહીદ હે, આબીદ ભી હે, ઉનકે અંદર તવક્કુલ ભી હે, હર સિફત કાયનાત મેં સબસે ઝ્યાદા અલ્લાહને ઉનકે અંદર રખી. મગર દેખીયે કે અલ્લાહ કે મહબુબ બીવી કો ફરમા રહે હેં કે ક્યા હમ ઈકઠ્ઠા દોડે. ચુનાંચે ઉન્હોને કહા બહુત અચ્છા, અબ નબી ﷺ અપની એહલીયા કે સાથ દોડ લગા રહે હે. જબ દોડ લગાઈ તો નબી

ﷺ ને ખુદ ઉનકો આગે બળ્હને દીયા. ચુનાંચે આઈશાં સિદ્દીકા રદી. અન્હા ઝરા હલ્કી ફુલ્કી ભી થી. વો જબ દોડી તો નબી સ.અ.વ. સે આગે નીકલ ગઈ ઔર બડી ખુશ હોઈ ઔર કેહને લગી એ અલ્લાહ કે નબી મેં આગે બળ્હ ગઈ. નબી ﷺ ને ઉનકો ખુશ હોને દીયા. મકસદ ક્યા થા ? ઈસકા દીલ ખુશ હો જાએ. દીલ્લગી અસલ મકસદ થી. ફીર નબી ﷺ વાપસ તશરીફ લે આએ. જબ કુછ અરસા ઔર ગુઝર ગયા તો એક દીન ફીર ઈસી તરહ ઈશાં કે બાદ બાહર નીકલે. ઝરા વીરાને કી જગહ પહુંચે અબ સૈય્યિદહ આઈશા સિદ્દીકા રદી. અન્હા કા વઝન ભી કુછ બળ્હ ગયા થા. નબી ﷺ ને ઉસ બાત કો યાદ રખા. ફરમાયા આઈશા, ફીર ના આજ દોડ લગાએ ? ફરમાને લગી એ અલ્લાહ કે નબી ﷺ દોડતે હૈં, ચુનાંચે ફીર દોડે અબ નબી ﷺ આગે બળ્હ ગએ ઔર આપ સ.અ.વ. ને પ્યાર સે ફરમાયા, એ આઈશા, ઉસ દીન તુ જીત ગઈ થી આજ મેં જીત ગયા, મુઆમલા બરાબર હો ગયા. હઝરત આઈશા રદી. અન્હા ને ઉસ હાર કો ભી મોહબ્બત સે કબુલ કર લીયા. ઉનકો જીત કર ભી ખુશી હુઈ થી ઔર

ઉનકો હાર કર ભી ખુશી હુઈ, અસલ તો મોહબ્બત હોતી હૈ.

એક દફા અલ્લાહ કે નબી ﷺ અપની એહલીયા મોહતરમા સૈય્યિદહ આઈશા રદી. અન્હાકો નવ ઔરતોં કે વાકીઆત સુનાએ. યે નવ ઔરતેં આપસ મેં મીલ કર બેઠે ઔર અપને અપને ખાવીન્દોં કી સિફાત બતાના શુરૂ કી. આપ ﷺ ને ફરમાયા કે એક ઔરતને અપને ખાવીન્દ કે બારેમેં યે કહા, દુસરી ને યે કહા, તીસરી ને યે કહા, જબ આપ ﷺ ને ઔરતોં કી બાતેં બતા દી તો ફરમાયા કે જીસ ઔરત કા ખાવીન્દ સબસે બહતરીન સિફાત કા હામીલ થા મેં ઉસ સે ભી તુમ્હારે લીયે ઝ્યાદા અચ્છા હું... ક્યા આપને ભી અપની બીવી કા દીલ ખુશ કરને કે લીયે એસી બાતેં કી હૈ. હમારે વહાં એસા તો નહીં હૈ. હમ કેહતે હૈં કે હમેં ખુશ રખના ઉસકા ફર્ઝ હૈ ઔર ઉસે તંગ કરના હમારા ફર્ઝ હૈ.

બાઝ દીનદારોં કા હાલ

આજ કુછ સુફી લોગ ઔર કુછ દીનદારી રખને વાલે લોગ સમજતે હૈં કે ઘર મેં મોહબ્બત વ પ્યાર કી કોઈ એસી બાત કરના શાયદ તઆલ્લુક ઈલલ્લાહમેં

રૂકાવટ હે. હરગીઝ નહીં યે અલ્લાહકે મેહબુબ કી સુન્નતેં હે. હમ ઈસ તરહ ઝિંદગી ગુઝારેં. એક સહાબી નબી ﷺ કે પાસ આએ. નબી ﷺ અપને દોનોં નવાસે હસ્નૈનકો મોહબ્બત સે પ્યાર કર રહે થે. બોસા દે રહે થે. ઉસ આદમી ને હૈરાન હોકર દેખા ઔર કહા કે એ અલ્લાહકે નબી, મેરે તો ઈતને બચ્ચે હૈં મેને તો કભી કીસી કો બોસા નહીં દીયા. નબી ﷺ .ને ફરમાયા, જીસ શખ્સ કો અલ્લાહ દીલકી રહમત સે મહરૂમ કર દેં તો મેં ક્યા કરૂં. માલુમ હુઆ કે યે તો એક નેઅમત હોતી હે જો દીલ મેં મોજુદ હોતી હે. લિહાઝા કોઈ ઝન પરસ્તી નહી. યે તો નબી ﷺ કી સુન્નતકી પેરવી હે કે ઘરકે અંદર આપ પ્યાર વ મોહબ્બત કી ફીઝા કાયમ કરેં. સોચે તો સહી અગર આપ બીવી કો ખુશ નહીં રખતે તો ફીર શયતાન કીતને બડે બડે ગુનાહ કરવાતા હે. બીવી ખાવીન્દ પર ઈલ્ઝામ લગાતી હે. ખાવીન્દ બીવી પર ઈલ્ઝામ લગાતા હે. દોનોં કો ઝગડોં સે ફુરસત નહીં હોતી. બચ્ચોં કી તરબીયત કી ઉમર ગુઝર રહી હોતી હે. બચ્ચોંકી તરબીયત નહીં હો પાતી. ચુનાંચે પુરી નસલ બરબાદ હો જાતી હે. તો દેખીયે કે ઈન મુબારક સુન્નતોં કો તર્ક કરને કે કીતને મુઆફી

અસરાત મુરત્તબ હોતે હૈં. હમેં ઈન ચીઝોંકા ખ્યાલ રખના ચાહીયે.

(૭) તહમ્મુલ ઔર દરગુઝરસે કામ લીયા કરે.

સાતવી બાત જો સુન્હેરી ઉસુલ હૈ. યે કે ઈન્સાન ઘરમેં કોઈ નાપસંદીદા ચીઝ દેખેં યા બીવી સે કોઈ કોતાહી હો જાએ. મષલન ઉસને કપડે તૈયાર કરને થે નહીં કર પાઈ, ખાના તૈયાર કરના થા વક્ત પર નહીં કર પાઈ, કીસી બચ્ચેકા કોઈ કામ સમીટના થા નહી સમેટ પાઈ તો વો સોચેં કે બીવી ભી ઈન્સાન હૈ, અગર વો અચ્છે કામ કરતી હૈ તો ઉસસે ઈસ કીસ્મ કી કોતાહીયાં, ગલ્તીયા યા સુસ્તી ભી હો સકતી હૈ. બહરહાલ ખાવીન્દ કો અપના દીલ બડા રખના ચાહીયે. ઔર છોટી મોટી ગલતીયોં સે દરગુઝર કરના ચાહીયે ઈસલીયે કે જીતના દીલ બડા હોગા ઉતના હી ઈન્સાન ઘરકે અંદર અઝીમ સમજા જાએગા. જબ ઈન્સાન કિસીકી ગલતી કા બદલા લે સકતા હો, ડાંટ પીલા સકતા હો, સઝા દે સકતા હો ઔર ફીર ઉસકો માફ કર દે તો જીસકો માફ કીયા જાતા હૈ ઉસકે દિલમેં અઝમત બઢ જાયા કરતી હૈ. લિહાઝા છોટી મોટી ગલતીયોં પે નસીહત તો કર દેની ચાહીયે મગર ડાંટ

દપટ હર વક્ત નહીં કરની ચાહીયે. ફીર દાંટ દપટ કી એહમીયત હી ખતમ હો જાતી હે. બીવી સમજતી હે કે ઉસકા તો હર વક્ત કામ હી યહી હૈ, ઉસકો તો કોઈ ઔર કામ હે હી નહીં. લિહાઝા છોટી મોટી ગલતીયોં સે દરગુઝર કર દેના. મષલન ખાને મેં અગર નમક ઝ્યાદા ભી હો ગયા તો યે કામ તો કિસી ઈન્સાન સે ભી હો સકતા હે. બલ્કી મેં તો કેહતા હું અગર ખાવીન્દ કો કામ કરને કો કહે તો મેરા ખ્યાલ હે કે યે દીન મેં દસ ગલતીયાં કરેં ઔર બીવી કો દસ મરતબા દાંટ ડપટ કરને કા મોકા મીલ જાએગા. જબકે બીવી બિચારી દસ મેં સે નવ કામ ઠીક કરકે દીખાતી હે ઔર એક મેં ગલતી હોતી હે તો ખાવીન્દ ઉસકો ભી માફ ભી નહીં કરતા.

છોટી મોટી ગલતીયોં સે દરગુઝર કર દેને સે ઔર ઉનકો માફ કર દેને સે બીવી બચ્ચોં કે અંદર મોહબ્બત ઝ્યાદા આતી હે. ઔર ફીર વો ઝયાદા મોહબ્બત કરતે હૈં પ્યાર સે સમજા દેના ચાહીયે, ઉસકા ફાયદા ઝ્યાદા હોતા હે. હમને બાઝ ખાવીન્દોં કો દેખા નમક ઝ્યાદા હોને પે ઝઘડા બના લેતે હૈં. મીર્ચ કમ હોને પે ઝઘડા બના લેતેં હે. રોટી કચી પક્કી હોને પે

ઝઘડા બના લેતેં હૈ. મેરા ખ્યાલ હે યે કોઈ પર્લે દરજે કે બેવકુફ હોતે હૈં જીનકો ઝીંદગી ગુઝારનેકા પતા હી નહીં હોતા. ચુનાંચે એસી છોટી છોટી બાતોં પે કોઈ ઝઘડે નહીં બનાને ચાહીયે. અલ્લાહકો યે બાત બહુત અચ્છી લગતી હે કે ઈન્સાન છોટી મોટી બાતોં કો દરગુઝર કરે.

માફ કર દેને કા નતીજા

મૌલાના યાકુબ (રહ.) એક બુઝુર્ગ હૈ. ઉનકે બારેમેં બાઝ કિતાબોં મેં પઢ્હા કે ઉનકો કિસીને ખ્વાબમેં દેખા કે વો જન્નત કે બડે બડે બાગાત મેં હૈ. પુછા કે આપકો અલ્લાહને જન્નત અતા ફરમા દી. અલ્લાહ કો આપકા કોનસા અમલ પસંદ આ ગયા. વો ફરમાને લગે મેરે ઔર અમલ તો કોઈ પેશ હી નહી હુએ થે. એક મરતબા ઘરમેં ખીચડી બની થી મગર ઉસમેં નમક ઝયાદા થા. મેને દિલમેં સોચા બીવી કો ક્યા ઉસ પર તનકીદ કરના, ચલો પકા બેઠી. ચુનાંચે મેને સર ઝુકા કે અલ્લાહ કી નેઅમત સમજ કર ઉસ કો ખા લીયા. પરવરદીગારકો મેરા યે અમલ પસંદ આયા. ફરમાયા તુને મેરી નેઅમતકી કદરદાની કી, તુ ઈસ બાત કા

મુસ્તહીક હે કે મે તુજે ઔર નેઅમતે અતા કરું. લિહાઝા રબ્બે કરીમને મુજે જન્નત કી નેઅમતે અતા ફરમાદી. દેખીયે અલ્લાહકે યહાંયે કીતની અચ્છી બાત હે.

લિહાઝા બડે કો હંમેશા છોટોં કી ગલતીયાં માફ કરની હોતી હે. ખાવીન્દ કો અલ્લાહને બડા રૂતબા દીયા. લિહાઝા બડપ્પન ઈસી મેં હે કે છોટોંકી ગલતીયોં કો માફ કર દેં. સહાબા કિરામ રદી. અન્હુમ કેહતે કે હમને નબી અલયહીસ્સલામ સે ઝ્યાદા માફ કર દેને વાલા કિસી કો નહીં પાયા. તો બંદા અલ્લાહ કે લીયે જબ કિસી કો માફ કરેગા તો અલ્લાહ ફીર ઉસકી ગલતીયોં કો માફ કરેંગે. મશ્હુર વાકીયા હે,. હઝરત થાનવી રહમતુલ્લાહ અલયહી ને લીખા હે કે એક આદમી કી બીવી સે ગલતી હુઈ. કોઈ બડા ગુનાહ થા અગર માફ કર દેતા તો ભી ઠીક થા ઔર સજા કે તોર પર તલાક દે દેતા ફીર ભી ઠીક થા. ઉસને કહા કોઈ બાત નહીં ગલતી કર બેઠી હે ઔર અબ ઉસકો એહસાસ નદામત હે. ચલો અલાહ કે લીયે અલ્લાહ કી બંદી કો માફ કર દેતા હું. જબ વો આદમી ફોત હુઆ કિસીને દેખા કે જન્નત મેં હે, પુછને લગા કેસે જન્નત મેં હો, કેહને લગા મૈંને બીવીકી ગલતી કો ઈસલીયે માફ કીયા થા કે

અલ્લાહ કી બંદી હે ગલતી કર બેઠી તો અલ્લાહને ફરમાયા તુમને મેરી એક બંદી કો મેરી બંદી સમજ કર માફ કીયા થા. આજ મેંને તુમ્હે અપના બંદા સમજ કે માફ કરતા હું. અલ્લાહને મુજે હિસાબ કિતાબ લીયે બગેર જન્નત અતા ફરમા દી. તો જબ ઈન્સાન ખુદ માફ કરેગા તો ફીર અલ્લાહ ઉનકો માફ ફરમા દેંગે.

(૮) ઘરમેં શરીઅતકી પાબંદી કરવાએં.

આઠવા ઉસુલ યે હે કે શરીઅત કી પાબંદી ખુદ ભી કીજીયે ઔર અપની બીવી કો ભી પ્યાર મોહબ્બત સે શરીઅત કી પાબંદી કે ઉપર લે આએ. જબ આપ ખુદ પાબંદ હોંગે ઔર મોડેલ બન કર રહેંગે તો ફીર આપકી બીવી ભી આપકી ઈત્તીબા કરેગી ઔર વો ભી શરીઅત વ સુન્નત કી પાબંદ બન જાએગી.

આમ તોર પર ઈન્સાન આધા તીતર આધા બટેર હોતા હે મગર બીવી સે યે ચાહતા હે કે વો રાબીઅહ બસરીયહ બન જાએ તો ફીર વો ભી રાબીઅહ બસરીયહ નહીં બનતી બલ્કી વો ભી કેહતી કે જેસે તુમ્હારી ઝીંદગી વેસે મેરી જીંદગી ઈસ પર ઝગડે ખડે હોતે હેં. અગર હમ ઘર કે અંદર શરીયત સુન્નત કી

ફીઝા કાયમ કરના ચાહતે હૈં તો હમેં અપની ઝાત સે યે કામ શુરુ કરના ચાહીયે. પહેલે ખુદ અપની ઝીંદગી કે અંદર શરીઅત લાગુ કરેં. નબી ﷺ કી ઝાહીરી વ બાતીની તમામ સુન્નતેં અપનાએં ઔર ફીર ઘર વાલોંકો ભી બતાએં તો યકીનન ફીર ઘર વાલે ભી ઈસ અમલ પર રાઝી હોંગે. હમ તો અકસર યે દેખતે હૈં બીવીયાં બીચારી દુઆએં કરતી ફીરતી હે ઔર વઝીફે કરતી ફીરતી હે કે હમારા મીયાં નેક હો જાએ. વોહ ચાહતી હે કે ઘરમેં નેકી કા માહોલ હો મગર ખાવીન્દોં કે અપને મીઝાજ અજીબ હોતે હૈં. બાહર નૌજવાની કે વો કામ કરતે ફીરતે ઔર ઉનકો ફુરસત નહીં મીલતી બુરે દોસ્તોંસે ઈસલીયે ઘરકા માહોલ નેકી વાલા નહીં હોતા. યાદ રખના અલ્લાહતઆલા ને હમેં ઘરકી નેઅમત દી. અબ ઘર કે અંદર શરીઅત કો લાગુ કરના ખાવીન્દકી ઝીમ્મેદારી હે. અલ્લાહકે મહબુબ ﷺ કી સુન્નતોં કો ઝીન્દા કરના યે ખાવીન્દકા ફરીજા હે. અગર ઉસ ફર્ઝ સે સુબુકદોસ નહી હોગા તો કયામત કે દીન અપને મહબુબ કો કયા ચેહરા દીખાએગા. આજ હમારે ઘર નબી ﷺ કી મુબારક સુન્નતોંકી મઝબહગાહે (બરબાદી) બન ચુકે હેં. કહીં બીવી સુન્નત તોડતી હે,

કહીં બેટી સુન્નત તોડતી હે. કહીં બેટા સુન્નત પર છુરીયાં ચલાતા હૈ ઔર બાપ ટસ સે મસ નહીં હોતા. આજ દીન કા ગમ ખાને વાલા કોન હૈ જો અપને ઘર કો નબી ﷺ કી સુન્નતોંકા બાગ બનાએ, નમુના બનાએ ઔર યે તભી બનેગા જબ ખાવીન્દ ખુદ સુન્નતોં પર અમલ કરેગા, ઢુંઢ ઢુંઢ કર અમલ કરેગા, સર કે બાલોંસે લેકર પાંવ કે નાખુનો તક સુન્નતો પર અમલ કરેગા ઔર ફીર અપને ઘર વાલોં કો ભી સુન્નત કી તરગીબ દેગા ઔર વો અપને બચ્ચોં કો ભી સમજાએ ઔર બીવી કો ભી સમજાએ તો ફીર અલ્લાહ ઉનકે દીલોંમેં ભી દીન કી અઝમત ડાલ દેંગે ઔર વો ભી શરીઅત કે પાબંદ હો જાએંગે.

બેપરદગી કી નહુસત

આજકલ ઘરોં કે અંદર પરદે કા ખ્યાલ ખુદ ખાવીન્દ નહીં રખતે ફીર યે બીવી કો પરદે પર કેસે તૈયાર કર સકતે હૈં. બલ્કે બડી બડી ઉમરકે ગૈર મહરમ નૌજવાન ઘરોં કે અંદર નોકર રખ લેતે હૈં ઔર સમજતે હૈં કે યે તો ગુલામ કી માનીન્દ હે. યે સો ફીસદ હરામ કામ હોતા હે. ગૈર મહરમ કે સામને બીવી ભી બે પરદગી કી રોઝાના મુરતકીબ હો રહી હોતી હે ઔર

ખાવીન્દ કે નામે આમાલ મેં ભી રોઝાના એકાઉન્ટ લીખા હોતા હે. લિહાઝા જીસ ખાવીન્દને જવાન મર્દો કો ઘરમેં નોકર રખ લીયા. ઉસને અપને ગુનાહકા એકાઉન્ટ ખોલ લીયા. યે સોયા હુઆ હે ફીર ભી ગુનાહ લીખા જા રહા હે. યે જાગ રહા હે ફીર ભી ગુનાહ લીખા જા રહા હે, યે મસ્જીદ મેં નમાઝ પળ્હ રહા હે ઔર ઘરમેં બીવી કે સામને નામહરમ કામ કર રહા હોતા હે લિહાઝા ઉસકા ગુનાહ કા એકાઉન્ટ ખુલા હે. ભલા ઉસ બેચારે કી નેકીયાં કિસ કામમે આએગી. ઈસલીયે ઉલમાએ ઈકરામ સે મસાઈલ પુછના ચાહીયે. આજકલ બેપરદગી કા મામલા બહુત હી ઝ્યાદા હે. કભી કભી તો હૈરત હોતી હે કે શાયદ હરામ કો હરામ હી નહીં સમજતે. ઈસ વજહ સે રૂહાનીયત આગે નહીં બળ્હતી. ઔરતેં ભી લીખતી હે મર્દ ભી લીખતેં હે. હઝરત યે વજીફા ભી કરતે હૈં, યે વઝીફા ભી કરતે હૈં, મગર અસર કોઈ નહીં હોતા. ભઈ જબ બેપર્દગી હો રહી હે તો અસર કેસે હો. યે તો અલ્લાહકા હુકમ તુટ રહા હોતા હે. જીસકી વજહસે ઘરોં મેં બે બરકતીયાં ભી હોતી હે. આપસમેં મીયાં બીવીકી નારાઝગીયાં ભી ચલતી રહતી હે. કોઈ ન કોઈ નુકસાન ભી હોતા રહતા હે.

હમને હરામ કો હરામ ન સમજા. હરામ ઔર હલાલ કો એક જેસા બના દીયા. ઈસકી વજહસે ભી મુસીબતેં આતી હૈ.

એક બુઝુર્ગ થે ઉન્હોને અપની ઝીંદગીકા વાકીયા લીખા, ફરમાને લગે કે હમારે પડોસ મેં હમારે એક દોસ્ત રહતે થે. ઉનકી છોટી સી બચ્ચી થી. વો બચ્ચી હમારે ઘરમેં પલી. મેરી બીવી ને ઉસકો પ્યારસે બેટી બના લીયા ઔર ઉસકો ઘરમેં પાલા. વો દીન મેં હમારે ઘરમેં આતી જાતી રહતી થી મગર રાત કો અપને વાલીદેન કે સાથ રહતી થી. એક મરતબા એસા હુઆ કે મેરે રૂહાની કૈફીયત છીન ગઈ. મેં તહજજુદ મેં બહુત રોતા કે યા અલ્લાહ, મેરી હાલત કો લોટા દે. એક મરતબા અપને શૈખ કે પાસ ગયા ઔર ઉનકો બતાયા કે હઝરત ઈતની મેહનત કરતા હું. મામુલાત પાબંદી સે કરતા હું, ઔર ઘન્ટો મુરાકબે કરતા હું. લેકીન કેફીયાત મેરી છીન જાતી હૈ. પતા નહી ક્યા વજહ હૈ. મેરે શૈખને ફરમાયા, કહીં એસા ન હો કે તુમસે કબીરા ગુનાહ હો રહા હૈ. જીસ વજહ સે યે નેઅમત છીન જાતી હૈ, સોચો તો સહી કહને લગે મેને સોચા લેકીન મેને અપની ઝીંદગી મેં ઈરાદે સે કોઈ કબીરા ગુનાહ

નહીં કીયા થા. ફીર ક્યા બાત હૈ. સોચ સોચ કર થક ગયા. બીલાઆખીર મેને અપની બીવીકો બતાયા કે મેરી ઈતની અરસે કી મેહનત ઝાયા હો રહી હૈ ઔર મેરે શૈખને યે બતાયા કે કોઈ ગુનાહે કબીરા હો જાતા હૈ. તો બીવી સે જબ મશ્વરહ કીયા તો બીવી કહેને લગી, હાં એક ગુનાહ હો જાતા હૈ. વો કોનસા ? ઉસને કહા કે યે જો બચ્ચી હૈ જીસે હમને બેટી બનાયા હુવા હૈ. આપકે લીયે યે હૈ તો નામહરમ અગરચે આપકો બેટીકી તરહ પ્યારી હૈ. ઔર આપ કભી ઝરા ભી મેલી નજર સે નહીં દેખતે. યે બચ્ચી કુછ અરસે સે જો જવાન હો ચુકી ઔર ઉસ પર નમાઝ ફર્ઝ હો ચુકી. ચુંકે આપકી ઉસ પર નઝર પડતી હૈ ઈસલીયે ઉસકી બે બરકતી હૈ કે આપકી કૈફીયાત છીન જાતી હૈ. વો ફરમાતે હૈં કે મેને ઉસ દીન સે ઉસ બચ્ચી કો પરદે કી તલ્કીન કી. ચુનાંચે વો બચ્ચી પરદે મેં રહને લગી ઔર અલ્લાહને મેરી કૈફીયાત મુજે વાપસ લોટા દી. જબ યે પરદે કા મામલા ઈતના અહમ હૈ કે બેખ્યાલી મેં ભી અગર નઝર પડતી હૈ. બંદેકે દીલમેં બડા ખ્યાલ હો યા ન હો તો ફીર ભી ઉસકા અસર પડતા હૈ તો ફીર જીન ઘરોંમેં જવાન મર્દ કામ કરતે હૈં ઔર ઔરતેં ઉસકો ગૈર મહરમ સમજતે હી નહી યા જવાન ઔરતેં કામ કરતી

હે મર્દ ઉસકો ગેરમહરમ સમજતે હી નહીં. તો ફીર દીલકી કેફીયાત કા ક્યા હાલ હોગા. બહર હાલ યે એક અહમ મસલા હે. મકામી ઊલમા સે પુછ લીજીયે ઔર ઉસ પર અમલ કર લીજીયે ઈસલીયેકે કાસીદકે લીયે તો બાત પહુંચા દેની હોતી હે.

શરીઅતકી પાબંદી કરવાના ખાવીન્દકી ઝીમ્મેદારી હે.

તો યે ભી એક ચીઝ હે કે ઘરોં કે અંદર શરીઅત કી પાબંદી હો. અગર દાવતેં ભી હો તો મર્દ મર્દો કે સાથ બેઠ કે ખાએ અગર ઉસમેં ગેરમહરમ હે અગરચે કરીબી રીશ્તેદાર હે. ફીર ભી ઔરતેં ઔરતોં મેં ખાએં. તો શરીઅત કી પાબંદી કરના યે ખાવીન્દકી ઝીમ્મેદારી હે. જબ ખાવીન્દ શરીઅત કે મુતાબીક ઝીંદગી ગુઝારેગા તો ફીર ઘરમેં સુકુન મીલેગા. હોતા યે હે કે જબ ઘરમેં શરીઅત નહીં હોતી તો બે પરદગી કી વજહ સે ફીર એતરાજાત નીકલતે હેં ઔર ગલતફેહમીયાં હોતી હે બલ્કે શયતાન કિસી ન કિસી સે કોઈ ઉલ્ટા કામ કરવા દેતા હે. ઈસસે ઝઘડે બળ્હતે હેં ઔર સુકુન ખરાબ હો જાતા હે. લિહાઝા આફીયત ઈસી મેં હે હમ આપસ મેં તહીય્યા કર લેં કે હમેં શરીઅત કે

મુતાબીક હી ઝીંદગી ગુઝારની હૈ.

ન કહીં જહાં મેં અમાઁ મીલી

ન અમાઁ મીલી તો કહાઁ મીલી

મેરે જુર્મ ખાના ખરાબ કો

તેરે અફવ બંદા નવાઝ મેં

હમેં કહીં સુકુન નહીં મીલેગા. અગર સુકુન મીલેગા તો ઘરમેં શરીઅત કી તાબેદારી વાલી ઝીંદગી મેં સુકુન મીલેગા. દીલોંમેં રહમતેં હોગી બરકતેં હોગી.

લિહાઝા યે કે સુન્હેરી ઉસુલ હે કે મીયાં બીવી આપસમેં તય કર લેં. હમ શરીયત કે મુતાબીક ઝીંદગી ગુઝારેંગે. અલ્લાહતઆલા ઉનકી અવલાદ કો નેક બના દેંગે. મા-બાપ કા ફરમા બરદાર બના દેંગે. હઝરત ફુઝૈલ બિન અયાઝ રહ. તાબેઈન મેં સે એક બુઝુર્ગ થે. વો ફરમાતે થે કે જબ ભી અલ્લાહતઆલાકા હુકમ માનને મેં મુજસે કોતાહી હુઈ મેને ઉસકા અસર યા અપની બીવી મેં યા અપની બાંદી મેં યા અપની સવારી કે જાનવર મેં દેખા. યાની મેને અલ્લાહ કે હુકમ કો માનને મેં સુસ્તી ઔર ગફલત કી તો જો ચીજેં મેરે માતહત થી ઉન્હોને મેરા હુકમ માનને મેં કોતાહી કી. તો બાત એસી હી હે હમ અલ્લાહત્આલા કે હુકમોં કી નાફરમાની

કરેંગે તો નતીજે મેં અવલાદ હમારી નાફરમાન બન જાએગી. લિહાઝા બેહતરીન ઘર વહી હે જીસમેં શરીઅત વ સુન્નત કા કાનુન લાગુ હો ઔર ઉસકે મુતાબીક ઝીંદગી ગુઝારી જાએ.

(૯) મીયાં બીવી દોનોં એક વક્ત મેં ગુસ્સા ન ખાએ

નવમાં ઉસુલ યે હે કે મીયાં ગુસ્સે મેં આ જાએ તો બીવી કો ગુસ્સે મેં નહી આના ચાહીયે. યા કિસી વક્ત બાત કરતે હુએ બીવી ગુસ્સે મેં આ જાએ તો ખાવીન્દ કો ગુસ્સે મેં નહીં આના ચાહીયે. યે ઉસુલ બનાલે કે હમ દોનોં કભી ભી એક વક્ત મેં ગુસ્સે મેં નહીં આએંગે. અવ્વલ તો ગુસ્સા આના હી નહીં ચાહીયે ઔર અગર બીલફર્ઝ ઈન્સાન હોને કે નાતે કોઈ ગુસ્સે મેં આ ભી ગયા કિસી વજહ સે યા બાત કરતે હુએ ઉસકી આવાઝ બુલંદ હો ગઈ ઔર ચેહરે પે ગુસ્સે કે આસાર ઝાહીર હોને લગે, અગર બીવી ગુસ્સે મેં આ ગઈ હો તો ખાવીન્દ કો અકલમંદી કરની ચાહીયે ઔર ઉસ વક્ત જવાબ મેં ગુસ્સા ન કરના ચાહીયે ઔર અગર ખાવીન્દ ગુસ્સે મેં આ ગયા ઔર બીવી યે સમજતી ભી હે કે યે નાહક ગુસ્સા કર રહા હે તો ઉસ વક્ત ખામોશ

રહે. ફીર થોડી દેરકે બાદ અપની બાત બતા દેગી તો દેખેગી કે વહી ખાવીન્દ જો પહેલે ઈતને ગુસ્સે મેં થા અબ ઈતના પ્યાર કરનેવાલા બન ગયા. લિહાઝા ઈન્સાન ઈન્સાન હૈ. તબીયતેં મુખ્તલીફ હોતી હૈ. કભી ઈન્સાન કો ગલત ફહમી હો જાતી હૈ યા કભી કિસી વજહ સે વેસે હી બેઝારી આ જાતી હૈ તો યે ઉસુલ બના લે કે દુસરા ફરીક ગુસ્સે મેં ન આએ. અગર ધાગા દોનોં પકડે હુએ હો ઔર દોનોં મીલકે ખીંચેંગે તો ધાગા તુટ હી જાએગા અગર એક ખીંચે ઔર દુસરા ઢીલા છોડ દે તો ફીર ધાગા કભી નહીં તુટ સકતા. યુંહી સમજયે અગર ખાવીન્દ ગુસ્સેમેં આ ગયા તો બીવી અબ ધાગે કો ખુલા છોડ દે, થોડી દેર કે બાદ દેખેગી કે ખાવીન્દ ભી નોર્મલ હો જાએગા ઔર આપસ કા રીશ્તા ભી ઈસી તરહ ઠીક રહેગા. અગર બીવી ગુસ્સે મેં આ ગઈ તો ખાવીન્દ થોડી દેર કે લીયે ખામોશ હો જાએ ઔર ઉસ વક્ત ગુસ્સા ન કરે તો ઉસકે બાદ દેખેગા કે બીવી કા ગુસ્સા દુર હો જાએગા.

નબી ﷺ કી સુન્નત

બીવી ગુસ્સા કરે તો ખાવીન્દ કો ચાહીયે કે ઉસસે પ્યાર સે બાત કરે. નબી ﷺ કી મુબારક સુન્નત

દેખ લીજીયે. એક મરતબા કોઈ બાત બની જીસ પર હજરત આઈશાં રદી. અન્હા કો ગુસ્સા આ ગયા. નબી ﷺ ને ઉનકે કાનો કી લવ કો હાથ લગા કે થોડા સા મસલા યાની ઉનકો હાથોં કી ઉન્ગલીયોં મેં લીયા ઔર દબાયા ઔર પ્યાર સે ફરમાયા, એ મુન્ની સી આઈશા, ક્યોંકે વો ઉમર મેં આપસે બહુત છોટી થી. હાલાંકે વો ઉસ વક્ત ગુસ્સે મેં હે. નબી ﷺ ને ઉનકી કાનો કી લવ કો અપની ઉંગલીયોં મેં પકડ કે દબાયા. યે મોહબ્બત થી, યે પ્યાર થા. નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ ને પ્યાર સે એસા કીયા ઔર ફીર ફરમાયા એ મુન્ની સી આંઈશા, એ છોટી સી આંઈશાં, તુ અપને રબકે સામને ઈસ્તીગ્ફાર કર ઔર યે દુઆ કર અલ્લાહ મેરે ગુસ્સેકો દુર કર દે. નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કી યે બાત સુન કર ઉનકા ગુસ્સા ઈસી વક્ત ખતમ હો ગયા.

મીયાં બીવીકા ગુસ્સા શયતાન કો ખુશ કરતા હૈ.

અગર મીયાં ગુસ્સે મેં આએ તો બીવી કો તહમ્મુલ મીઝાજી સે કામ લેના ચાહીયે. ઔર અગર બીવી ગુસ્સે મેં આએ તો મીયાં તો તહમ્મુલ મીઝાજી

સે કામ લેના ચાહીયે. અગર દોનોં ગુસ્સે મેં આએંગે તો શયતાન ખુશ હો જાએગા. ઈસલીયે શયતાન કા કામ બનતા તબ હે જબ મીયાં બીવી દોનોં ગુસ્સે મેં હોતે હે. બીવી ભી જલી કટી સુના રહી હોતી હે ઔર ખાવીન્દ ભી આગે સે ધમકીયોં કે અમ્બાર લગા રહા હોતા હે. ગુસ્સે મેં આકર ઘર ઉજડતે હેં ઔર તલાકે હોતી હે.

એક નવજવાન હઝરત મૌલાના પીર ઝુલ્ફીકાર નક્શબંદી (દા.બ.) કે પાસ આયા, કેહને લગા બસ ગલતી હો ગઈ, ગુસ્સેમેં મૈંને બીવી કો તલાક દે દી. હઝરત ને કહા દુન્યા મેં કોઈ એસા બંદા દીખાઓ કે જીસને પ્યાર મેં આકર બીવી કો તલાક દી હો. અરે મીયાં, તલાક તો હોતી હી ગુસ્સે મેં હે. તબ ઉસકો એહસાસ હુઆ કે મેં કીતની બડી ગલતી કર બેઠા લિહાઝા મીયાં બીવી દોનોં કો એક હી વક્ત મેં ગુસ્સે મેં નહીં આના ચાહીયે. અગર એક ગુસ્સે મેં આએ તો દુસરા તહમ્મુલ મીઝાજી સે કામ લે. યાદ રખના કભી એક દુસરે કે સાથ ચીખ કર બાત કરનેકી આદત ન ડાલે. નરમ ઔર પ્યારે લહજે મેં બાત કરને કી આદત ડાલે. ચીખ કર એક દુસરે સે બાત તબ કી જાતી હે,

જબ ઘરમેં આગ લગી હો ઔર એક દુસરે કો બતાના હો કે ઘર મેં આગ લગ ચુકી હૈ. ઉસકે સીવા ઔર કોઈ એસા મોકા નહીં હોતા કે જબ મીયાં બીવી દોનો ચીખ કે બાત કરે. ચીખ કે બાત કરને કા મોકા એક હી હૈ જબ ઘર મેં આગ લગ ચુકી હો ઔર ઘર જલ રહા હો તબ ચીખ કર બતાએ કે ઘર મેં આગ લગ ચુકી. અગર યે કેફીયત નહીં તો ચીખ કર બાત કરને કી ક્યા જરૂરત હૈ, પ્યાર મોહબ્બત સે બાત કીજીયે. બડે સે બડે મસ્લે કા હલ શરીયત ને બતા દીયા હૈ કે પ્યાર મોહબ્બત સે નીકલ આતા હૈ. ઈતની અકલ તો અલ્લાહને બીવી કો ભી દી હૈ કે ખાવીન્દકો ગુસ્સે મેં દેખતે થોડી દેર સબર કર જાએ. ઔર ખાવીન્દ કો ભી અલ્લાહને અકલ દી. જબ બીવી કા મુડ ઓફ દેખે તો થોડી દેર સબર કર જાએ. ફીર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત શયતાન કો દરમ્યાન મેં દખલઅન્દાજી સે દફા કર દેતે હૈ. ઔર ફીર ઝીંદગીમેં પ્યાર સલામત રહતા હૈ.

(૧૦) આપસમેં નારાઝગી કી હાલતમેં કભી ન સોએ.

ઉસકે બાદ દસવાં ઉસુલ યે હૈ કે અગર કભી કિસી વજહ સે આપસમેં બહસ હો જાએ યા આપસમેં

કોઈ બાત હો જાએ. અવ્વલ તો હોની હી નહીં ચાહીયે. અગર ફર્ઝ કરો હો જાએ તો અબ મીયાં બીવી કો ચાહીયે કે નારાઝ હાલતમેં કભી ન સોએ. યે જો હોતા હે ના કે પહેલે આપસમેં કોઈ બાત ચલ રહી થી. ફીર નારાઝ હો કર ખાવીન્દને ઈધર કરવટ લે લી. બીવી ને ઉધર રૂખ કર લીયા ઔર સમજતે હૈં કે હમ સો ગએ. હરગીજ નહીં યે ઘર બીગડનેકી એક ઈબ્તીદા હોતી હે. ઝીંદગી મેં યે ફેસલા કર લીજીયે કે હમને હમેશા કિસી ન કિસી નતીજે પર મુત્તફીક હોને કે બાદ સોના હે. અગર કોઈ બાત આપસમેં ઈખ્તીલાફે રાય કી હો જાએ તો અવ્વલ તો ઈસ મોહબ્બત કે વક્ત મેં ઈખ્તીલાફે રાય કી બાત હી ન કરે. અગર કોઈ બાત નીકલ ભી આઈ, બીવી ને એઅતરાજ કર દીયા, ખાવીન્દને એઅતરાજ કર દીયા ઔર આપસમેં દલાઈલ ચલ પડે તો જબ તક એક દુસરે કો સમજા ન લે, જબ તક એક દુસરે કો મના ન લે ઉસ વક્ત તક નારાઝગી કી હાલતમેં સોના અપને ઉપર આપ એસે સમજે કે જીસ તરહ હરામ હોતા હે.

ઈસલીયે હદીષે પાક મેં આયા હે કે જબ કોઈ બીવી ઈસ હાલતમેં સોતી હે કે ખાવીન્દ ઉસસે નારાઝ હો, અલ્લાહ કે ફરીશ્તે ઉસ પર લાનત કરતે હે. જબ

તક વો અપને ખાવીન્દકો મના નહી લેતી તો બીવી કો ચાહીયે કે વો અકલ કે નાખુન લે કે એસી હાલતમેં ક્યું સો રહી હે, જબકી ખાવીન્દ ઉસસે નારાઝ હે. ઔર આદમી સોચે કે મેરી બીવી મેરી ખાદીમા હે ઉસકે દીલકો મૈને તકલીફ પહુંચાદી, ઉસકા દિલ દુખી હે તભી તો નારાઝ હે. અગર ઉસ દુખી દીલ કો મેને ઉસ વક્ત ન ખુશ કીયા એસા ન હો કે કહીં અલ્લાહ મુજસે નારાઝ હો જાએ કે તુને અપની બીવી કો ખુશ ક્યું ન કીયા જબકે ઉસ કો ખુશ કરને કા હુકમ શરીઅત મેં દીયા ગયા. લિહાઝા બીવી કો ચાહીયે કે ખાવીન્દકો મના લે ઔર ખાવીન્દકો ભી ચાહીયે કે બીવી કો મના લે. નારાઝગી કી હાલતમેં કભી ભી નહીં સોના ચાહીયે. બલ્કે એસે વક્ત મેં ભી યહી સોચના ચાહીયે કે

ફુરસતે ઝીંન્દગી કમ હૈ મોહબ્બત કે લીયે
લાતે હૈં કહૉં સે વક્ત લોગ નફરતોં કે લીયે

યે તો ઝીંદગી ઈતની છોટી હે કે અગર સારી ઝીંદગી મોહબ્બત મેં ગુજાર દી જાએ ફીર ભી ઝીંદગી કા વક્ત થોડા હે. પતા નહીં લોગ નફરત કે લીયે કહાં સે વક્ત નીકાલ લેતે હૈં. નફરતોં કે લીયે તો વક્ત હે હી નહીં. ઈસ વક્ત કો મોહબ્બત મેં ગુઝાર દીજીયે.

મીયાં બીવી મેં ફક્ત જીત હોતી હૈ.

અગર બહસ વ તકરાર કભી હો ભી જાએ તો ઉસુલ બના લીજીયે કે હમને એક દુસરે સે નારાઝ હોકર નહીં સોના. મના હી લેના હે. ચાહે ખાવીન્દકો મઅઝિરત (માફી) કરની પડે ચાહે બીવી કો. મોકે કે મુનાસીબ જો ભી હો. દોનોં કો એક દુસરે સે મઅઝિરત કર લેની ચાહીયે. એહસાસ કર લેના ચાહીયે ઔર નારાઝગી કી હાલતમેં કભી નહી સોના ચાહીયે. ઈસલીયે કે જબ નારાજગી કી હાલતમેં સોએંગે. તો શયતાન કો દીલોં મેં નફરતેં ડાલને કા બીજ મીલ જાએગા ઔર બીજ કો પાની દેગા ઔર ફીર દીલો મેં નફરતેં બઢ્હતી ચલી જાએગી. ઈસલીયે જબ નારાઝગી હો તો એક દુસરે કો કોઈ શેર સુના દે, જેસે શાયરને કહા,

ઈતને અચ્છે મૌસમ મેં રૂઠના નહીં અચ્છા

હાર જીતકી બાતેં કલ પે હમ ઉઠા રખે આજ દોસ્તી કર લેં

તો યે બાત અગર ઈન્સાન કર લે કે ભઈ હાર જીત તો હમ કલ પર ઉઠા રખતે હે ઈસ બહસ કા ફેસલા કલ કર લેંગે. આજ દોસ્તી કર લેં. આજ મોહબ્બત સે વક્ત ગુઝારના લેતે હૈં. તો જબ ઈસ તરહ આપસમેં મોહબ્બત વ પ્યાર સે મીયાં બીવી વક્ત ગુઝાર લેંગે તો નફરતેં

ખતમ હો જાએગી. ઔર વાકઈ મીયાં બીવી મેં તો હાર હોતી નહીં. યકીન જાનિએ કે મીયાં બીવી મેં તો જીત હી જીત હોતી હે. યે બીવી કી જીત હે કે ઉસને ખાવીન્દ કો કરીબ કર લીયા ઔર ખાવીન્દ કી જીત હે કે ઉસને બીવી કો કરીબ કર લીયા. લિહાઝા મીયાં બીવી કે દરમ્યાન હાર નહીં હોતી. મીયાં બીવી કે દરમ્યાન ફકત જીત હોતી હે. જીસને ભી માફી માંગ લી ગોયા ઉસને જીત લીયા ક્યા જીત લીયા ? દુસરે કા દીલ જીત લીયા. તો માફી માંગના હાર નહી, માફી માંગના તો જીત હે. અબ બીવી જીતે યા ખીવીન્દ જીતે અલ્લાહ કરે દોનો જીત જાએ ઔર મોહબ્બત વ પ્યાર કી ઝીંદગી ગુજારે.

લિહાઝા હમેં ઈઝદિવાજી જીંદગી કે સુન્હેરી ઉસુલ કો સામને રખના ચાહીયે ઔર અગર બીલફર્ઝ કોઈ એસી બાત હે કે આપસમેં કોઈ ફેસલા નહી હો રહા. ફીર ભી મામલે કો આપ કલ પર ઉઠા રખીયે ઔર ઉસ દીન આપસમેં એક દુસરે સે ખુશ હો જાએ, યે ભી તો કેહ સકતે હે.

ચલો આજ હમ ઈસ બાત પર રાઝી હો જાતે હૈં

યે ભી તો એગ્રીમેન્ટ (કરારનામા) હી હૈ તો ઉસસે હી ચલો બાત કો ક્લોઝ (બંધ) કર લીયા જાએ. મકસદ યે કે જબ બી કોઈ બાત ચીત હો બીલઆખીર ઉસકા નતીજા આપસમેં મોહબ્બત પર નીકલના ચાહીયે. નારાઝગી કી હાલતમેં નહીં સોના ચાહીયે.

રબ્બે કરીમ હમેં ઈન સુન્હેરી ઉસુલોં પર અમલ કરને કી તોફીક અતા ફરાએ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમેં નેકોકારી કી ઝીંદગી નસીબ ફરમાએં. ઔર હમેં દુનીયા મેં અલ્લાહતઆલા ઈઝ્ઝતોં ભરી ઔર ખુશીયોં ભરી ઝીંદગી નસીબ ફરમા દે ઔર કયામત કે દીન હમેં અપને મેહબુબ કે હાથોં હોઝે કવષર કા જામ અતા ફરમા દે આમીન.

બીવીયોં કે લીયે રહનુમા ઉસુલ

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ને ફીતરી તોર પર ઔરતમેં ફરમાબરદારી, મોહબ્બત ઔર શફકત કા જઝબા રખા હૈ. ઔર ઉસકો જીંદગીમેં તીન તરહકા અન્દાઝ ઈખ્તીયાર કરના પડતા હૈ. મસલન વાલીદ, ભાઈ ઔર ખાવીન્દ કે સામને ફરમાબરદારી, વાલીદા, બહેન ઔર દુસરી ઔરતોં કે સાથ મોહબ્બતકા, ઔર અવલાદ કે સાથ શફક્ત કા. તો ચુંકે ઉસકી જીંદગી કે તીન રુખ હૈ. ઈસલીયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈસ

દુસરી સિફત

દુસરી સીફત નબીએ કરીમ ﷺ ને ફરમાયા કે બીવી એસી હો કે ઉસકો દેખો તો દેખને સે દિલ ખુશ હો જાએ. ઝહન મેં રખના કે ખુબસુરત બીવી કો દેખને સે આંખે ખુશ હોતી હૈ ઔર ખુબસીરત બીવી કો દેખને સે દિલ ખુશ હોતા હૈ. ઈસલીયે કિતને લોગ એસે હે કે જીનકી બીવીયાં રશ્કે કમર હોતી હૈ, ચાંદ જેસી ખુબસુરત હોતી હૈ મગર બદમીઝાજ હોતી હૈ. હર વક્ત ઉનકે સાથ ઝઘડા ફસાદ કરતી હૈ. ખાવીન્દ ઉનકો દેખના પસંદ નહીં કરતા. નબી ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે બીવી કી દુસરી સિફત યે કે જીસકો દેખને સે દીલ ખુશ હો. જો ખીદમત ઝ્યાદા કરે, જો વફાદાર ઝ્યાદાા હો, જો બાત માનને, જીસમેં નેકી ઝ્યાદા હો, ઉસકે ચેહરે પર નજર પડે તો ઈન્સાન કા દીલ ખુશ હોતા હૈ. તો ગોયા બીવી કે અંદર દુસરી સીફત યે હે કે વો એસી નેકોકાર, પરહેજગાર ઔર ખીદમતગુજાર હો કે ખાવીન્દ દેખે તો ઉસકા દિલ ખુશ હો જાએ.

તીસરી સિફત

તીસરી સીફત નબીએ અકરમ ﷺ ને ફરમાયા કે નેક બીવી મેં યે સીફત હોની ચાહીયે કે

,અપને મીયાંકી બાત માનતી હો. ઘરકા નીઝામ ચલાને કે લીયે રબ્બે કરીમને મર્દકો અમીર બના દીયા. આજ છોટે છોટે પ્રોજેક્ટ હોતે હૈ કિસી ન કિસી કો ઈનકા ઈન્ચાર્જ બના દેતે હૈ. ઈસલીયે કે અગર કિસી કામકા કોઈ ભી ઈન્ચાર્જ ન હો ફીર ભી ઈન્ચાર્જ બન જાતે હૈં. ફેકટરીયાં બનાતે હૈં તો ઉસમેં ભી એક મેનેજર હોતા હૈ જો સબકો મરબુત કરતા હૈ સબકી દેખભાલ કરતા હૈ ઔર મેનેજ કરતા હૈ બીઝનેશ કો. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ભી છોટે સે ઘરાને મેં મેનેજર બના દીયા. અમીર બના દીયા ઔર યે ઝીમ્મેદારી અલ્લાહને મર્દકો અતા કી.

બીવી કે લીયે બીસ સુન્હેરી ઉસુલ

અજવાઝી ઝીંદગી કો ખુશગવાર ઔર પુરસુકુન બનાને કે લીયે નેક બીવી કો અપને શોહર કે ઘરમેં રહતે હુએ ચંદ બાતોં કા ખ્યાલ રખના ચાહીયે. ખાવીન્દ કો તો દસ બાતેં બતાઈ થી મગર બીવી કો બીસ બતાતે હૈં તાકે બીવી કો કામ ઝરા આસાન મીલ જાએ ઔર સબક યાદ રખના આસાન હો.

(૧) ખાને કો ઠીક ઠીક કે સાથ પકાએ

(૨) કામ કો વક્ત પર સમેટનેકી આદત ડાલીયે.

(૩) ઘરકો સાફ સુથરા રખે.
(૪) સુની સુનાઈ બાત કો આગે બયાન ન કરેં
(૫) ખાવીન્દકો દુઆઓં કે સાથ રૂખ્સત કરેં.
(૬) ખાવીન્દ કે આનેસે પહેલે અપને ઘરકો સાફ સુથરા કર લે.
(૭) રીશ્તેદારોંકે વહાં સિલારહમી કી નિયત સે જાએં.
(૮) શોહર કો સદકા ખયરાત કી તરગીબ દેતી રહે.
(૯) ઘર કે અંદર એક જગા મુસલ્લે કે લીયે મખ્સુસ કર દેં.
(૧૦) ફોન પર મુખ્તસર બાત કરને કી આદત ડાલેં.
(૧૧) અહમ બાતેં નોટ કરને કે લીયે એક નોટબુક બનાલે.
(૧૨) કુછ ઝરૂરત કી ચીઝોં કો સંભાલ કર રખેં.
(૧૩) કોઈ એસા કામ ન કરે જીસ વજહસે ખાવીન્દ કી નઝરોં સે ગિર જાએ.
(૧૪) બચ્ચોંકે બારે મેં અપને ખાવીન્દ સે મશ્વરા કરતી રહે
(૧૫) ખાવીન્દકી ઝરૂરત પુરી કરને મેં કોઈ તરદ્દુદ ન કરેં.
(૧૬) ખાવીન્દકો પરેશાની કે વક્ત તસલ્લી દે.
(૧૭) ગલતી કો માન લેને મેં અઝમત હે ઓર ખામોશી મેં આફીયત હે.

(૧૮) અપને દીલ કા ગમ ફક્ત અલ્લાહ કે આગે બયાન કરેં.

(૧૯) ખાવીન્દ કે કરાબતદારોં સે અચ્છા સુલુક રખેં.

(૨૦) અગર ખાલિક કી નાફરમાની હોતી હો તો મખ્લુક કી ઈતાઅત ન કરેં.

શોહર કી દસ ખતરનાક ગલતીયાઁ

ખાવીન્દકો ઘરમેં કેસે રહના ચાહીયે ઈસલીયે ઈબ્તીદામેં દસ એસી ખતરનાક ગલ્તીયાં બતા દેતે હે જો અકસર ખાવીન્દ હઝરાત કર લેતે હૈં ઔર જીનકી વજહ સે ઘરકી ઝીંદગી બેસુકુન હો જાતી હ. ખાવીન્દ હઝરાત ઈન બાતોં કો દીલ પે લે ઔર ઈન બાતોં કો અપને પલ્લે બાંધ લે.

(૧) બીવી કો નઝર અંદાઝ કરના

પહેલી ગલતી જો ઉમુમન આજકલ ખાવીન્દ કરતે હે વો યે હે કે બીવી કો નઝર અન્દાઝ કરતે હૈં, બીવી કો વક્ત નહીં દેતે, મહેફીલ મેં બેઠેંગે તો ઔર લોગોં કો તવજ્જુહ દેંગે, બીવીકી તરફ ધ્યાન નહીં દેંગે. અગર રીશ્તેદારોં કી ઓરતેં આ ગઈ તો ઉનકે સાથ બડી ખુશી સે બાતેં કરેંગે મગર બીવી કે સાથ બાત કરનેકી ફુરસત નહીં. અવ્વલ તો ઘરમેં આતે હી દેર સે હેં

અગર આ ભી જાતેં હૈં તો ઈધર ઉધર કે કામોં મેં મશરૂફ રેહેતે હૈં. યાદ રખીયે અપની બીવીકો નઝર અંદાજ કરના બહોત બડી ગલતી હૈ.

(૨) તલાકકી ધમકી

દુસરી ખતરનાક ગલતી યે કરતે હૈં કે બીવી કે સર પર હર વક્ત તલાક વાલી તલવાર લટકાએ રખતે હૈં. ઝરા સી કોઈ બાત હુઈ મેં તુમ્હે ફેસલા દે દુંગા. મેં તુમ્હે ઘર પહુંચાદુંગા. મૈ તુમ્હે છોડ દુંગા. તુમ ક્યા સમજતી હો મુજે કઈ રીશ્તે મીલતે હૈં. યાદ રખના જીસ ખાવીન્દને બીવીકે સર પર તલાક વાલી તલવાર લટકા દી અબ ઉસ બીવીકો કભી ઈત્મીનાન નહીં હો સકતા. ખાવીન્દ તો એક દફા કેહકર ચલા ગયા કે મેં તુમ્હે તલાક દે દુંગા લેકીન વો યે નહીં સોચતા કે બીવી કે ઝહન કે અંદર ક્યા તુફાન મચ ગયા. ઉસકો તો અપની ઝાત બે સહારા નઝર આને લગ ગઈ અબ વો બેઠકર સોચતી રહતી હૈ કે અગર યે બંદા મુજે છોડ હી દેગા તો મેરા ક્યા બનેગા ?

જબ બીવી બનાકર અપના લીયા તો અબ જબ તુમ ઉસે તસલ્લી દોગે ઔર મુત્મઈન કરોગે તો વો તુમ્હારા ઘર આબાદ કરેગી. યે કીતની બેવકુફી કી બાત

હે કે છોટી છોટી બાતોં મેં ઉસકો કેહતે હૈં કે મેં તુમ્હે તલાક દે દુંગા. મેં તુમ્હે ઘર પહુંચા કે આઉંગા. ઉસસે યે હોતા હે કે ઔરત કે ઝહન મેં અન્જાના સા ખૌફ રહતા હે. લિહાઝા વો ખાવીન્દકે સાથ કભી વફાદાર નહીં રહેતી. ખાવીન્દ નહીં સમજતા કે તલાક કા લફઝ ઔરત કે લીયે બીજલી કી તરહ હોતા હે. લિહાઝા ઉસ લફઝ કો કભી ઈસ્તેમાલ નહીં કરના ચાહીયે.

(૩) દુસરી શાદીકી ધમકી

તીસરી ખતરનાક ગલતી યે હે કે ખાવીન્દ હર વક્ત બીવી કો કેહતે રેહતે હૈં કે તુમ તો ઈતની ખુબસુરત નહીં હો, મેં દુસરી શાદી કર લુંગા, યે દુસરી શાદી કી ધમકી દેને કી ક્યા ઝરૂરત હે ? ચાહે શરીઅતને મર્દકો ઈજાઝત દી હે કે વો ચાર શાદીયાં કર સકતા હે. લેકીન જબ ઉસકી બીવી મર્દકે સબ તકાઝે પુરે કર રહી હે તો ક્યા મુસીબત આ પડી હે કે બીવી કો દુસરી શાદી કી ધમકી દી જાએ. યા સોતન લાને કી ધમકી દી જાએ. ખ્વાહમખા ઉસકી ઝીંદગી મેં ભી પરેશાની પેદા કી જાએ ઔર અપની ઝીંદગીમેં ભી પરેશાની પેદા કી જાએ.

યાદ રખીયે અગર તુમ્હે દુસરી બીવી મીલ સકતી

હૈ તો તુમ્હારી બીવીકો દુસરા ખાવીન્દ ભી મીલ સકતા હૈ. અગર તુમ્હારે રીએકશન મેં આકર કભી તુમ્હારી બીવીને યે જવાબ દે દીયા કે હાં મેં ભી દુસરી શાદી કરકે દીખા દુંગી. ક્યા લડકી કો દુસરા લડકા નહીં મીલ સકતા. લિહાઝા યે બડી બેવકુફી હોતી હૈ. બીવી કો કભી દુસરી શાદીકી ધમકી નહીં દેની ચાહીયે.

(૪) બેઇઝ્ઝત કરના

ચોથી ગલતી આમ તોર પર ખાવીન્દ હઝરાત કર લેતે હૈં કે અપની બીવીકી કિસી ગલતી પર લોગોં કે સામને રોકટોક કરતે હૈં. લોગોં કે સામને ઉસકા મઝાક ઉડાતે હૈ. લોગોંકે સામને બે ઈઝ્ઝત કર દેતે હૈ ઔર દાંટ પીલા દેતે હૈં. અપને તોર પર તો વો અચ્છે બન જાતે હૈં દુસરોંકો મેસેજ મીલ જાતા હૈ કે દેખો ઘરમેં મેરા કીતના કંટ્રોલ હૈ. બહેન કે સામને બીવીકો ડાંટ પીલા દી. માઁ કે સામને બીવી કો ડાંટ દીયા. બહેન ઔર માં કી નઝર મેં બડે અચ્છે બન ગયે મગર હકીકતમેં બીવીકી નઝરમેં ઉન્હોને અપને વકારકો સિફર બના દીયા. ઈસલીયે કે હર એક કી ઈઝ્ઝત હોતી હૈ. અગર એક છોટે બચ્ચે કો લોગોં કે સામને ડાંટ દીયા જાએ તો વો રોના શુરૂ કર દેતા હૈ

ક્યોંકે ઉસકી ઈઝ્ઝત ખતમ હો જાતી હૈ. તો ફીર ઔરત તો બીલા આખીર બડી હોતી હૈ. ઉસકો તો ઈઝ્ઝત નફસકી ઝ્યાદહ પરવા હોતી હૈ. લિહાઝા ઉસકી ઈઝ્ઝત નફસકા ખ્યાલ રખના ચાહીયે. ઉસકો નસીહત કરની હૈ તો તન્હાઈ મેં કરો ઔર અગર તારીફ કરની હૈ તો સબકે સામને કરો. ઈસકો ઝીંદગીકા ઉસુલ બના લો તન્હાઈ મેં અગર બીવીકો જલી કટી ભી સુના દોગે બીવી બીચારી બરદાશ્ત કર લેગી મગર લોગોંકે સામને કી ઝીલ્લત બરદાશ્ત કરના મુશ્કીલ હોતા હૈ. ઈસલીયે યે બાત ઝહન મેં રખે કે બીવીકો દુસરોંકે સામને કભી ભી ઈસ તરહ તનકીદ કા નીશાના ન બનાએ.

(૫) બીવીકો વક્ત ન દેના

પાંચવી ખતરનાક ગલતી આમ તોર પર ખાવીન્દ યે કરતે હૈં કે બીવી કો વક્ત નહીં દેતે બલ્કે જબ વક્ત મીલા અબ અમ્મીકે પાસ બેઠે બાતેં ચલ રહી હૈ. રાતકે બારહ બજ ગએ નીંદ સે જબ આંખે પુર હો ગઈ અબ કમરે મેં આકર ધમ સે લેટ ગએ ઔર બીવી સે બાત ભી ન કી. કુછ પુછા ભી નહીં તુમ જીતી હો યા મરતી હો. તુમ્હારી તબીયત ઠીક હૈ યા

બીમાર હો. અબ અગર ખાવીન્દ વક્ત હી નહી દેગા તો ઝાહીર હે કે યે બહુત બડી ગલતી હે. ઉસકા શરઈ તકાઝા હે કે બીવી કો ખાવીન્દકા વક્ત મીલે. લિહાઝા વક્ત દેના ચાહીયે. કુછ નૌજવાન મેં યે આદત હોતી હે કે દોસ્તોં કી મેહફીલ કી ઝીનત બન કર બેઠ જાતે હે ઔર રાતકો બારહ-એક બજે ઘર આને કી આદત હોતી હે. યે લોગ અપને ઘર કો ઉજાડ બેઠતે હે ઔર દોસ્તોંકી મેહફીલ કો સંવાર બેઠતે હે. કઈ ઘરમેં આતો જલ્દી જાતે હેં લેકીન બહેન, ભાઈયોં મેં બેઠે રેહતે હે. માઁ-બાપ કે પાસ બેઠે રેહતે હેં. દુસરોંકે પાસ બેઠતે હે મગર બીવી કો વક્ત નહીં દેતે. યે ચીઝ બીલઆખીર ઝઘડેકા જરીયા બનતી હે. યે બીવીકા બુનીયાદી હક હે કે ખાવીન્દ ઉસકો વક્ત દે.

(૬) બીવીકે લીયે પાબંદી અપને લીયે આઝાદી

છઠી ખતરનાક ગલતી આમ તોર પર જો ખાવીન્દ કર લેતે હે વો યે હે કે ઘરમે તો ઉસુલોંકી પાબંદી કરવાતે હે મગર ખુદ ઉસુલોં કી પાબંદી નહીં કરતે. યે બહુત બડી ગલતી હે. બીવી કો તો કહેંગે તુમને કઝીન (ચચાઝાદ ભાઈ) સે પરદા કરના હે ઔર

ખુદ અપની ચચાઝાદ બહેન સે પડદા નહીં કરતે. ઔર ખુદ ઉસસે હંસ હંસ કર બાંતે કરતેં હે. બીવીકો કેહતે હેં કે તુમહે નામહરમ કી તરફ દેખના ભી નહીં ઔર ખુદ બીવી કી મૌજુદગી મેં નામહરમ લડકીયોંકો લલચાઈ હુઈ નઝરસે દેખતેં હે. ફીર યે ઝઘડા નહીં બનેગા તો કયા બનેગા. .....?

બહરહાલ યે એક બાત સમજનેકી હે કે જબ ભી ઈન્સાન ઘરમેં ઉસુલ બનાએ તો ઉસુલ સબકે લીયે હોને ચાહીયે. અગર બીવીકે લીયે ઉસુલ હેં તો ખાવીન્દ કે લીયે ભી વહી ઉસુલ હોને ચાહીયે. અગર ખાવીન્દ પાબંદી નહીં કરેગા તો ફીર બીવીસે પાબંદી કી કયા ઉમ્મીદ કર સકતા હે કે બીવી કો તો કહે કે તુમ નેક બન કર રહો. ઔર ખુદ બેઠા હુઆ કેબલ કી ફિલ્મેં દેખ રહા હો તો ફીર ઘર કે અંદર ઝઘડે હી હોંગે. લિહાઝા યે ગલતી ભી કભી નહીં કરની ચાહીયે.

(૭) નુકતાચીની કી આદત

સાતવી ખતરનાક ગલતી જો આમ તોર પર ખાવીન્દ કર લેતે હેં વો યે હે કે બીવીકી છોટી છોટી બાતોં પર નુકતાચીની કરતેં હે. હત્તા કે યે નુકતાચીની યહાં તક બઢ જાતી હે કે હર વક્ત બીવી કો શક કી

નઝર સે દેખને લગ જાતે હૈં. યે શક એક મર્ઝ હે અગર કિસી કો યે મર્ઝ લગ જાએ તો વો ફીર હવા પર ભી તન્કીદ કરને લગ જાતા હે કે ઈસ વક્ત યે ક્યોં ચલ રહી હે ? મેરી બીવી કો કોઈ મેસેજ (પેગામ) તો નહીં લાકર દે રહી. હમને તો યહાં તક દેખા કે શક વાલે બંદેકા હાલ ઈતના બુરા હોતા હે કે ઉસકી બીવી અપને સગે ભાઈસે બાત કરતે હુએ મુસ્કુરા પડતી હે તો ખાવીન્દ કે દીલકે અંદર શક પડ જાતા હે કે યે સગે ભાઈ સે મુસ્કુરા કર બાતેં ક્યોં કર રહી હે ? આપ અંદાઝા તો કીજીયે ક્યા અકલ પે પડદે પડ ગએ કે એક શાદીશુદા લડકી અપને ભાઈસે ભી પ્યાર સે બાત નહીં કર સકતી તો ફીર કિસ સે કર સકતી હે. ઈસકી બુનીયાદ વહી તનકીદ વાલી તબીયત હે. છોટી છોટી બાતોં પર તનકીદ કી આદત નહીં ડાલની ચાહીયે.

(૮) તીસરે બંદેકે ખાતીર બીવીસે ઝઘડા

આઠવી ખતરનાક ગલતી યે હે કે ઈન્સાન દુસરોં કી વજહસે અપની બીવી સે ઝઘડતા હે. યે બહુત બડી ગલતી હે. હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફીકાર દા.બ. ફરમાતે હૈં કે મેરા તજરૂબા હે મીયાં બીવી એક દુસરે

સે કભી ભી નહીં ઝઘડતે જબ ભી ઝઘડતે હૈં થર્ડ પાર્ટી (તીસરે બંદે) કી વજહ સે ઝઘડતે હૈં. વો તીસરા બંદા ખાવીન્દકી માઁ ભી હો સકતી હૈ, ખાવીન્દકી બહેન ઔર બીવી કે માઁ બાપ ભી હો સકતે હૈ. બીવી કે બહેન ભાઈ ભી હો સકતે હૈં. બીઝનેસ ભી હો સકતા હૈ. લિહાઝા કિસી તીસરે કી વજહસે કભી ભી આપસમેં નહીં ઝઘડના ચાહીયે. ઔર તીસરોં કો ભી ખ્યાલ રખના ચાહીયે કે કોઈ એસી બાત ન કરેં જીસસે મીયાં બીવી કે દરમ્યાન ઝઘડે હોં.

હદીષે પાકમેં ફરમાયા ગયા કે શબે કદ્રમેં ચંદ બંદો કી બખ્શીશ નહી હોતી જીસમેં એક બંદા વો હે જો કિસી મીયાં બીવીકે દરમ્યાન ઝઘડા કરા દેતા હૈ ઔર ઉનકે દરમ્યાન નફરત ઔર દુરી કા બાઈસ બન જાતા હૈ. લિહાઝા સાસકો ભી, સસુરકો ભી, નનંદ કો ભી ઔર રીશ્તેદારોં કો ભી યહીં સોચના ચાહીયે કે હમ કોઈ બાત એસી ન કરેં કે હમારી વજહસે મીયાં બીવીકે દરમ્યાન ફાસલા હો જાએ. અગર ફાસલા હો ગયા તો ઈતના બડા ગુનાહ હૈ કે અલ્લાહ શબે કદ્ર મેં ભી બખ્શીશ નહીં કરેંગે. લિહાઝા મીયાં બીવી કો એક દુસરે કે સાથ કિસી તીસરે કી વજહસે હરગીઝ નહીં ઝઘડના ચાહીયે.

(૯) ઈલ્ઝામ લગાના

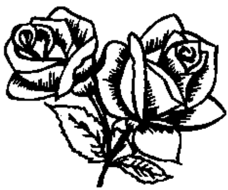
નવમી ખતરનાક ગલતી ખાવીન્દ યે કરતે હૈં કે છોટી છોટી બાત પર અપની બીવી પર શક કરતે હૈં યા ઈલ્ઝામ લગા દેતે હૈં. યે જો ઈલ્ઝામકી બાત હે યે બહુત બડી બાત હોતી હે. ખાવીન્દને દેખા બીવી ફોન પર બાત કર રહી હોતી હે. વો બતા ભી દેતી હે કે મેને ફલાં સે બાત કી હે. નહીં નહીં તુમ્હે કિસી કા ફોન આયા હોગા. ઈસ કિસ્મ કે શકમેં નહીં પડના ચાહીયે. જબ તક કોઈ ઠોસ બાત સામને ન આએ યા શરઈ દલીલ મોજુદ ન હો, છોટી છોટી બાતોં પર શક મેં આ જાના ઔર ઈલ્ઝામ લગા દેના. યે ઘરકી બુનીયાદ ઉખાડ દેતી હે. **યાદ રખના બીવી ખાવીન્દકા હર ઝુલ્મ બરદાશ્ત કર સકતી હે લેકીન ખાવીન્દકા ઈલ્ઝામ બરદાશ્ત નહીં કર સકતી. લિહાઝા એસી ગલતી કભી નહીં કરની ચાહીયે.**

(૧૦) બીવીકે અકારીબ સે બેએતનાઈ

ઔર દસવી ઔર આખરી બડી ગલતી આમ તોર પર ખાવીન્દ લોગ કર લેતે હે વો યે હે કે બીવી કો કેહતે હૈં કે તુમ સે તો મુજે પ્યાર હે મગર તુમ્હારે અબ્બુ અચ્છે નહીં લગતે, અમ્મી અચ્છી નહીં લગતી

ઔરત કો અગર યે કેહ દીયા જાએ કે ઉસકે કરીબ કે મહરમ મર્દો સે મુજે નફરત હૈ તો સોચીયે કે ફીર ઉસ બચ્ચી કે દીલ પર ક્યા બીતેગી. વો કભી બરદાશ્ત નહીં કર સકતી કે ઉસકે મા-બાપ કે બારેમેં કોઈ ઉલ્ટી સુલટી બાત કહે. અગર વો કિસી મજબુરી કી વજહસે ખામોશ ભી હો જાએગી તો દીલ તો ઉસકા ઝરૂર દુખેગા. ઉસકી મીશાલ એસી સમજે કે ખાવીન્દકે અપને વાલીદેન કે બારેમેં બીવી કુછ એસી બાત કર દે તો ખાવીન્દ કે દીલ પર ક્યા ગુઝરતી હૈ. ઈસી તરહ જબ ખાવીન્દ બીવી કે મા-બાપ કે બારેમેં બાત કરતા હૈ તો ઉસ કે દીલ પર ભી વહી કુછ ગુઝરતા હૈ.

ઉસકે લીયે એક બેહતરીન ઉસુલ યે હેકે શાદી સે પેહલે ઉનકા એક બાપ ઔર એક માઁ થી અબ શાદી કે બાદ દો બાપ ઔર દો માઁ એ હૈં. દોનોં એક દુસરે કે માં બાપકો અપને માં-બાપકી નઝરસે દેખેંગે તો લડાઈ કા કોઈ મસલા હી નહીં રહેગા.



શાદી કે લીયે લડકા કેસા હો ?

ફરમાયા લડકીકે નિકાહકે બારેમેં ઈસકા લિહાઝ ઝરૂરી હે કે લડકેકો દીનદાર દેખ લીયા જાએ. બગૈર દીનદારીકે હુકુકકી અદાયગીકી પરવાહ ભી નહી હોતી અગરચે લડકા કેસા હી સાહિબે કમાલ હો. લેકીન દીનદાર ન હો તો ઉસકે સાથ લડકીકી શાદી હરગિઝ ન કરેં.

જબતક આદમી દીનકા પાબંદ ન હો ઉસકી કિસી બાતકા ભી એઅતબાર નહીં ક્યોંકે ઉસકા કોઈ કોઈ ભી કામ શરીઅતકી હદ કે અંદર તો હોગા નહીં. અગર દોસ્તી (મોહબ્બત) હોગી તો હુદુદ સે બાહર અગર દુશ્મની ઔર નફરત હોગી તો વો ભી હુદુદ સે બાહર જબ હુદુદ હી નહીં તો ઝાહીર હે કે એસા શખ્સ સખ્ત ખતરનાક હોગા હર ચીઝ કો અપને દરજે પર રખના યહી બડા કમાલ હે.

દીનદાર કી તાઅરીફ

લોગોંકો યહી માલુમ નહીં કે દીન કીસકો કેહતે હે ? ઈસલીયે દીનકો સીર્ફ નમાઝ, રોઝહ મેં સમજ રખા હે. યહી પહેલી ગલતી હે ખુબ સમજ લેના ચાહિયે કે દીન પાંચ ચીઝોં મેં હે. (૧) અકાઈદ (૨) ઈબાદાત (૩) મઆમલાત (૪) મુઆશિરત (૫) અખ્લાક

હસીન (ખુબસુરત) વો હે જીસકી નાક, કાન આંખ સબહી હસીન હો. અગર ચીઝેં અચ્છી હો મગર આંખોં સે અંધા હો યા નાક કટી હો તો હસીન નહીં ઈસી તરહ દીન દાર વો હે જો દીનકે તમામ શોબોકા જામેઅ હો.

આખીર મઆશિરતકી દુરૂસ્તગી ભી તો દીનકા શોઅબા હે મગર અકસર લોગ ઉસકો મામુલી બાત સમજતે હેં ઔર વઝીફોં કો (દીનદારી) ઔર ઝરૂરી સમજતે હેં આદાબે મઆશિરત કા ખુલાસા યે હે કે ઉસકી ઝાત સે કિસીકો તકલીફ ન પહોંચે અગર મઆશિરત ઠીક હો. ઔર પાંચ વક્તકી નમાઝ પઢે તો (એસા શખ્સ દીનદાર હે) વીલાયત ઈસકે લીયે રખી હુઈ હે.

એક બુઝુર્ગકા યહુદીસે મશ્વરા

એક બુઝુર્ગકા કિસ્સા હે કે ઉનકી એક લડકી થી જીસકે શાદીકે પૈગામ બકસરત આ રહે થે. ઉન્હોનેં અપને એક પડોસી સે જો એક યહુદી થા મશ્વરા કીયા કે મેરી લડકીકે ફલાં ફલાં જગ્હસે પયામ આ રહે હેં તુમ્હારે નઝદીક કોનસી જગ્હ અચ્છી હે ઉસને પહેલે તો ઉજર કીયા કે આપકો મુજસે મશ્વરા ન કરના ચાહીયે ક્યોંકે મેં દીન મેં આપકા મુખાલીફ હું,

મુખાલીફકે મશ્વરે કા ક્યા એઅતબાર ? તો બુઝુર્ગને ફરમાયા કે તુમ શરીફ આદમી હો અગરચે મુસ્લિમ નહીં હો લેકીન ગલત મશ્વરા નહીં દોગે ઈસલીયે તુમ બીલાતકલીફ મશ્વરા દો.

યહુદીને કહા ઔરતસે નિકાહ કરનેમેં ચાર બાતોં કો દેખા જાતા હે માલ, જમાલ, હુસ્ન ઔર દીન કો ફીર આપને ફરમાયા કે તુમ દીનદાર સે નિકાહ કરનેકી કોશીશ કરો.

ઈસસે માલુમ હુવા કે આપકે આપકે મઝહબ ઈસ્લામમેં સબસે ઝયાદા દેખનેકી ચીઝ દીન હે. તો મેરે ખ્યાલમેં જીતને લોગોંને ભી પયામ ભેજા હે દીન પુરા તો પુરા કિસી મેં ભી નહીં હે. મેરે નઝદીક તો એક તાલીબે ઈલ્મ જો આપકી મસ્જીદમેં રહેતા હે વો બડા દીનદાર હે. હર વક્ત ખુદાકે કામમેં લગા રહેતા હે પસ આપ અપની બેટીકો ઉસસે બિયાહ દે. ઈન્શાઅલ્લાહ બરકત હોગી. ચુનાંચે ઉન બુઝુર્ગને એસા હી કીયા ઔર ઉમર ભર ઉનકી લડકી રાહત સે રહી.

નિકાહકે કાબીલ સબસે અચ્છી ઔરતેં.

હઝરત અબુ હુરૈરહ રદી. સે રીવાયત હે કે હુઝુર ﷺ સે અર્ઝ કીયા ગયા કે કોન સી ઔરત સબસે અચ્છી હે ?

આપને ફરમાયા કે જો એસી હો કે જબ ઉસકો શોહર દેખેં તો ઉસકા દીલ ખુશ હો જાએ. ઔર જબ ઉસકો કોઈ હુકમ દે તો ઉસકો બજા લાએ. ઔર અપની જાત ઔર માલ કે બારેમેં કોઈ નાગવાર બાત કરકે ઉસકે ખીલાફ ન કરેં.

હઝરત મોઅકલ બીન યસાર રદી. સે રીવાયત હે કે રસુલે કરીમ ﷺ ને ફરમાયા એસી ઔરત સે નિકાહ કરો જો મુહબ્બત કરને ઔર બચ્ચે જનનેવાલી હો, ક્યોંકે મેં તુમ્હારી કસરત (ઝયાદતી) સે દુસરી ઉમ્મતોં પર ફખર કરૂંગા કે મેરી ઉમ્મત ઈતની ઝ્યાદહ હે.

અગર વો બેવા ઔરત હે તો પહેલે નિકાહ સે ઉસકા અંદાઝા હો સકતા હે. કે વો અપને શોહરસે મુહબ્બત કનેવાલી ઔર બચ્ચે જનનેવાલી હે ઔર અગર કંવારી હે તો ઉસકી તંદુરસ્તી સે ઔર ઉસકે ખાનદાનકી નિકાહકી હુઈ ઔરતોંસે ઉસકા અંદાઝા હો સકતા હે. અલ્લાહતઆલા હમ સબકો ઈન સારી બાતોં પર અમલ કરનેકી તૌફિક અતા ફરમાએં. ઔર મૈં દિલ કે સચ્ચે યકીન કે સાથ કેહ સકતા હું કે અગર હમ ઈન સારી બાતોં પર અમલ કરેંગે તો વો ઘર દુનિયામેં જન્નત કા નમુના બનેગા ઈ.અ.

જહેજ કા બયાન

જહેજ કી શરઈ

હેસીયત ઓર હકીકત

મોજુદ દૌર કા

જહેઝ ઓર ઉસ્કા અન્જામ

જહેઝ કી તારીફ

લડકીવાલે અપની બેટીકો શાદી કે વક્ત ઝરૂરીયાતે ઝીંદગીકા જો સામાન દેતે હે ઉસકો જહેઝ કહેતે હૈં ઔર વહી જહેઝકે નામ સે મશહુર હે. કોઈ ભી મા-બાપ અપની બેટીકો ઘરસે ખાલી હાથ રૂખ્સત કરના ગવારા નહીં કરતે હત્તા કે જો લોગ આગે બઢકર યે કહેનેકી કોશીશ કરતે હેં કે જહેઝ સિરે સે બિલકુલ જાઈઝ હી નહીં હે વો લોગ ભી થોડા બહોત અપની બેટીકો રૂખસત કરતે વક્ત છુપછુપાકર હી ક્યોં ન હો ઝરૂર કુછ દેકર રૂખસત કરતે હે. ઈસલીયે શરીયતકી હદમેં રહકર શરીયતકા હુકમ જાનના ઔર ઉસકે મુતાબીક અમલ કરના બહોત ઝરૂરી હે.

જહેઝ કી શરઈ હકીકત

શરઈ એતબારસે ભી જહેઝકી હકીકત સીર્ફ ઈતની હે કે અગર કોઈ બાપ અપની બેટીકો રૂખ્સત કરતે વક્ત ઉસે કોઈ તોહફા અપની હેસીયત કે મુતાબીક દેના ચાહે તો દે દે ઔર ઝાહીર હેકે તોહફા દેતે વક્ત લડકે કી આઈન્દા ઝરૂરીયાત કો મદ્દે નઝર રખા જાએ તો ઝ્યાદા બેહતર હે. લેકીન ન વો શાદી કે લીયે કોઈ લાઝીમ શરત હે ન સુસરાલ વાલોંકો કોઈ હક પહુંચતા હે કે વો ઉસકા મુતાલબા કરેં ઔર

અગર કિસી લડકીકો જહેઝ ન દીયા જાએ યા કમ દીયા જાએ તો ઉસ પર બુરા માનેં યા લડકી કો તાને મારે ઔર ન યે કોઈ દીખાવે કે ચીઝ હે કે શાદીકે મૌકે પર ઉસકી નુમાઈશકરેં કે અપની શાનોશોકત કા ઈઝહાર કરેં.

જહેઝ દેને મેં ચંદ બાતોં કા ધ્યાન રખના ઝરૂરી હે.

(૧) જહેઝ દેને મેં ઈખ્તિસાર યાની ગુંજાઈશ સે ઝ્યાદા કી કોશીશ ન કરેં.

(૨) ઝરૂરત કા લિહાઝ કરે યાની જીન ચીઝોંકી રોઝાના ઝરૂરત પડતી હે ઉન ચીઝોંકો દેના ચાહીયે.

(૩) અલલ એલાન ન હો. (યાની દીખાવા ન હો) ક્યોંકે યે તો અપને અવલાદકે સાથ સીલાહ રહમી હે દુસરોંકો દીખાને કી ક્યા ઝરૂરત હે.

હુઝુર સ.અ.વ.ને અપની સાહબઝાદીકો રૂખ્સતકે વક્ત ક્યા દીયા થા.

હઝરત થાનવી રહ. ને હઝરત ફાતીમહ રદી. કો રૂખ્સતીકે વક્ત હુઝુર સ.અ.વ. કી તરફસે જો સામાન દીયા ગયા ઉસકી ફેહરીસ્ત બહીશ્તી ઝેવરમેં નકલ ફરમાઈ હે.

(૧) દો યમની ચાદર (૨) દો નિહાલી (રૂઈકે બીસ્તર)

(૩) ચાર ગદ્દે (૪) ચાંદીકે દો બાઝુબંદ (૫) એક કમલી (૬) એક તકીયા (૭) એક પીયાલા (૮) એક ચક્કી (૯) પાની રખનેકા એક મશ્કીઝા (ઘડા) (૧૦) એક પલંગ

અહકર કો યે તમામ ચીઝેં કિસી એક હદીસ શરીફમેં એક સાથ નહીં મીલી. અલબત્તા મુખ્તલીફ હદીસોંમેં યે ચીઝેં અલગ અલગ મીલ જાતી હૈ.

મૌજુદા દૌર મેં જહેઝકી હકીકત

આજ ઈસ દૌર મેં જહેઝમેં બહોત તરહકી ખરાબીયાં ઔર બીગાડ દાખીલ હો ગયા હૈ. જીનકા ખુલાસા યે હે કે આજકે દૌરકા જહેઝ બેટીકે લીયે ન યે હદીયા રહા ન સીલા રહેમી બલ્કે શોહરત ઔર દીખલાવા બન ગયા હૈ. યહી વજહ હે કે બરી ઔર જહેઝ દોનોંકા એલાન કીયા જાતા હૈ ઔર બીલકુલ ખુલ્લેઆમ રાસ્તોં પર જહેઝ કે સામાન કો સજા કર દીખાને કે લીયે રખા જાતા હૈ. ઔર તમામ બીરાદરી ઔર ઘરવાલે ઉસકો દેખને કે લીયે જમા હોતે હૈ ઔર એક એક ચીઝ સબકો દીખલાઈ જાતી હૈ. ઔર સારી ચીઝોંકી ફેહરીસ્ત બનાકર સબકો સુનાઈ જાતી હૈ. યહાં તક કે અબ તો બાઈક ઔર ફોર વ્હીલર કી ભી ફરમાઈશે ઔર મુતાલબે હોતેં હૈ. ઔર ઈસપર લડકીવાલોંકો દબાવ દીયા જાતા હૈ. આપ ખુદ બતાઈયે યે દીખલાવા નહીં તો ક્યા હૈ ?

મૌજુદા દૌર મેં જહેઝ પર દબાવકી લાનત

જહેઝ મેં જો સામાન દીયા જાતા હૈ વો મા-બાપ અપની બેટીકો અપની મરઝી ઔર ખુશી સે દેતે હૈં. ઈસમેં કિસીકો કિસી કીસ્મકે દખલ દેનેકા કોઈ હક નહીં ઔર વો સારા સામાન લડકીકી હકીકી મીલ્કીયત હોતા હૈ. ઔર ઉસકો યે ભી પુરા હક હે જીસે ચાહે ઈસ્તેમાલ કી ઈજાઝત દે ઔર જીસે ચાહે ઈજાઝત ન દે. નીઝ યે બાત ભી દુન્યા જાનતી હે કે કોઈ ભી મર્દ અપની બીવીકે માલ સે માલદાર નહીં હોતા ઔર ન હી બીવીકે માલ સે શોહર કો ઈઝ્ઝત મીલતી હે બલ્કે હર વક્ત બીવી કે સામને સર નીચા રખા હોતા હે. બીલાઆખીર શોહરકો બીવીકે સામને ઝીલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ ઝીંદગી બસર કરનેકે અલાવહ ઔર કોઈ ચીઝ હાથ નહીં આતી. જબ હાલાત એસે હેં તો ફીર લડકીવાલોંકે માલ કે લાલચમેં ઉન પર દબાવ ડાલનેવાલા કીસ કદર કમીના ઔર ઘટીયા શખ્સ હોગા. હર શખ્સ ખુદ અંદાઝા લગાએ. ઈસલીયે જહેઝકે સામાન પર દબાવ ડાલના કમીનાપન ઔર ઘટીયાપન ઔર બાદકી ઝીંદગી કે લીયે બાઈસે લાનત હે. ઈસલીયે હર મુસલમાન કો લડકીવાલોં કે માલ કી લાલચ ઔર ઉન પર દબાવસે અપને આપકો દુર રખના લાઝીમ ઔર ઝરૂરી હે. હદીસ મેં આયા હે કે જો શખ્સ માલકી

લાલચમેં કિસી ઔરતસે શાદી કરતા હે ઉસકો બીવીકી શરકશી ઔર નાફરમાની કે અઝાબસે દોચાર કીયા જાતા હે. હદીસ શરીફ યે હે.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બીન ઉમર રદી. ને ફરમાયા નબીએ કરીમ ﷺ કા ઈરશાદ હે કે તુમ ઔરતોં સે ઉનકે હુસ્ન વ જમાલ કી બુનીયાદ પર નિકાહ મત કરો બહોત મુમકીન હે કે ઉનકા હુસ્ન ઉન્હે ઈતરાહટ ઔર હલાકત મેં ડાલ દે, ઔર ઔરતોં સે ઉનકે માલ કે લાલચમેં નિકાહ ન કરો મુમકીન હે કે ઉનકા માલ ઉન્હે શરકશી ઔર નાફરમાન બના દે. જો તુમ કો હંમેશા ભુગતના પડ જાએ. લેકીન તુમ ઔરતોં સે ઉનકી દીનદારી કો દેખકર નિકાહ કરો ઔર યકીનન કાન કટી, કાલી દીનદાર બાંદી માલદાર હસીન ઔરતોં સે બેહતર ઔર અફઝલ હે. (ઈબ્ને માજા-૧૩૩)

ઈસ્લામ મેં
ઔરતોં કા મકામ

ઔરતોં કે ફઝાઈલ
ઔર ઉનકા મકામ
કુર્આન હદીસ કી
રોશની મેં

બચ્ચોં પર માંકે અષરાત

અલ્લાહતઆલાને ઔરતોં કો જો મરતબા અતા ફરમાયા હે. આનેવાલી ઔલાદ ઔર નસલકી ઉસ્તાદ, મુઅલ્લીમ ઔર મુરબ્બી ઔરત જીસકદર હે મર્દ નહીં હે ઔર સિર્ફ મુઅલ્લીમ ઔર ઉસ્તાદ હી નહીં બલ્કે ઉમુમન ઉસકો હેવાન સે ઈન્સાન ભી વહી બનાતી હે. ઊલમાને લીખા હે કે બચ્ચોં પર માઁ કે દુધકા ભી બહુત અસર હોતા હે. હુઝુર ﷺ ફરમાતે હૈં કે જબ માં બચ્ચેકો દુધ પીલાતી હે તો અગર મા નેક હે તો દુધકે સાથસાથ બચ્ચેકે અંદર નેકી ભી જાતી હે. ઔર અગર વો નેક નહીં હે તો દુધકે સાથ સાથ ફસાદ ભી બચ્ચેમેં દાખીલ હોતા હે. હમ મેં સે અકસર લોગ ઈસ બાતસે નાવાકીફ હે. માલુમ હુઆ કે દુધ કા અસર બચ્ચે પર હોતા હે. યહી વજહ હે કે એક સહાબી રદી. કિસી જંગ કે મૌકે પર ફખરસે યે કેહતે થે કે મે ઉનકા કા બેટા હું. કિસી ગુલામકા બેટા નહીં હુ. ઔર આજ દુધ કે આઝમાઈશ કા દિન હે. મૈંને કિસી બાંદી કા દુધ નહીં પીયા હે. જીસકા પતા આજ મેદાને જંગ મેં ચલ જાએગા. અગર મેંને કિસી બાંદીકા દુધ પીયા હે તો હાર જાઉંગા. માલુમ હુઆકે બાંદીકા દુધ કોઈ ફઝીલત પેદા નહીં કરતા (ખુત્બાતે એહતીસામ)

હુઝુર ﷺ સે કિસી સહાબીને કહા યા

રસુલલ્લાહ ﷺ અલ્લાહતઆલાને આપકો કુવ્વતે ખીતાબત ઔર કુવ્વતે ગોયાઈ બદરજા કમાલ અતા ફરમાઈ હૈ. હાલાંકે હુઝુર ﷺ કે સારે કમાલાત અલ્લાહકી તરફસે અતા કીયે હુએ હૈ. મગર આપ ﷺ ને ફરમાયા કે તુમ્હે માલુમ હૈ કે મૈને કિસ ખાતુન કા દુધ પીયા હૈ ? ફરમાયા કે યે ઉસકે દુધકી તાસીર હૈ (ખુત્બાતે તાસીર)

ફીર જબ બચ્ચા કુછ બડા હો જાતા હૈ તુ મા ઉસે સુલાતે વક્ત કલીમા યાદ કરાતી હૈ. માશાઅલ્લાહ, ઈન્શાઅલ્લાહ ઔર સુબ્હાનલ્લાહ વગેરે અલ્ફાઝ યાદ કરાતી હૈ હુઝુર ﷺ કે વાકીઆત ઔર દુસરે નબીયોં ઔર પયગમ્બરોકે હાલાત સુનાતી હૈ ઔર ઉસે હેવાન સે ઈન્સાન હી નહીં મુસલમાન બનાતી હૈ.

લિહાઝા તમામ મુસલમાન માઁ ઓ સે દરખાસ્ત હૈ કે વો ખુદ ભી શરીઅતકા એહતીમામ કરેં. ક્યોંકે જબ તુમ નેક હોગી તો આપકે અસરાત સે બચ્ચા ભી નેક બનેગા. દુસરી બાત યે કે બચપન સે હી બચ્ચોં કા ઝહન ઈસ્લામી બનાએં. દીનકી બુનીયાદી તાલીમાત શીખાએ. અગર હમ સબને ઉસકા એહતીમામ કર લીયા. તો ઈન્શાઅલ્લાહ એક સાલીહ મુઆશરા કાયમ હો જાએગા. ઔર અમન વ સલામતી કા દરવાઝહ હો

જાએગા. આજ મુહબ્બત કે જોશ મેં બચપન મેં તો અવલાદકો કુછ નહીં કહા જાતા. જબ બડે હોકર વો બીગડ જાતે હૈં તો અફસોસ કરતે રહતે હૈં, જિસકા કોઈ ફાયદા નહીં. એસા ન હો કે કહેના પડે અકબર ઈલાહાબાદી કહતેં હે.

તુફેલ મેં ખો આએ ક્યા મા બાપ કે અતવાર કી
દુધ તો ડીબ્બે કા તાલીમ હે સરકાર કી.

ઔલાદ કે ઈબ્તિદાઈ હુકુક

(૧) જબ બચ્ચા પૈદા હો ઉસકો નેહલાએ ઔર કપડે પહનાએ.

(૨) પેદાઈશ કે પહેલે ઘંટેમેં કિસી નેક આદમી સે યા ખુદ બચ્ચેકા વાલીદ બિસ્મીલ્લાહ પળ્હકર બચ્ચેકી તહનીક (ઘુટ્ટી) કરે.

(૩) બચ્ચેકે દાયે (જમણે) કાનમેં અઝાન (આહીસ્તા) ઔર બાએં (ડાબે) કાનમેં ઈકામત કહે.

(૪) સાતવેં દીન બચ્ચેકા અચ્છે મઆને વાલા નામ રખેં.

(૫) સાતવેં દીન બચ્ચેકે સરકે બાલ કટવાદેં ઔર ઉન બાલોંકે વઝન કે બરાબર સોને યા ચાંદીકી કીમત (અપની હેસીયત દેખકર) ખેરાત કર દેં.

(૬) અગર ગુંજાઈશ હે તો (બગૈર કર્ઝ કીયે) બેટા હો તો દો બકરે યા દો બકરીયાં ઔર અગર બેટી હો તો એક બકરા યા એક બકરીકા અકીકહ કરના મસ્નૂન હે.

(૭) બેટા હો તો ઉસકી તબીયત ઈજાઝત દે તો સાતવેં દીન ઉસકા ખત્ના કરના ભી સુન્નત હૈ.

(૮) બેટી પેદા હોને પર નાક મુંહ ન ચળ્હાના ઔર દીલસે ખુશ રહના ઝરૂરી હૈ. હદીસે પાકમેં હૈ કે વો પેટ મુબારક હૈ જીસસે પહલે બચ્ચી પેદા હો (મઆરીફુલ કુરઆન) દુસરે લફઝોં મેં યે કે બેટીયોંકો કો બુરા ન સમજે ઔર બેટોંકો ઈતના બળ્હાવા ન દે કે બચ્ચીયાં મહસુસ કરેં. જો બેટેકો લે કર દે બેટીકો ભી ઉસકે મુનાસીબ કોઈ ચીઝ લેકર દેની ચાહીયે.

(૯) બચ્ચોંકે સામને ઉસકે જાગતે હુએ મીયાં બીવી એહતીયાત રખેં ક્યોંકે બચ્ચે અગરચે છોટે હોતે હૈં લેકીન ઉસકા અસર અંદર જમા લેતા હૈ. જીસસે ઉસકી તરબીયતમેં જહર આલુદ તીર લગતા હૈ.

(૧૦) બચ્ચા સમજબુઝકી ઉમર કો પહુંચ જાએ તો ઉસકી દીની તાલીમ વ તરબીયતકા ઈંતેઝામ કીયા જાએ.

(૧૧) જબ બચ્ચા પાંચ સાલ કા હો જાએ તો ફીતના કે ઝમાનેકી વજહસે એહતીયાતન લડકે લડકીયોંકો અલગ અલગ સુલાએ.

(૧૨) જબ બચ્ચા સાત સાલકી ઉમરકો પહુંચેં તો નમાઝ સીખાએ

(૧૩) સબ બચ્ચોંકી મુકમ્મલ દેખભાલ રખા કરે, ખુસુસન બચ્ચોંકી માઁ બચ્ચોંકો ગલત કામોં યા ગલત

બાતોંમેં બચ્ચેકો દેખેં તો ફવરન ખુદભી ડાંટે ઔર વાલીદકો ભી ઝરૂર આગાહ કરેં ઉસમેં હરગીઝ નરમી ન કરેં. ગલત દોસ્તોં ઔર બુરી સોહબત કે કરીબ ભી બચ્ચોંકો ન જાને દે. ઔર લડકે લડકોં કે સાથ ઔર લડકીયાં લડકીયોંકે સાથ ખેલા કરેં ઉસકી મુકમ્મલ નીગરાની રખની હે.

(૧૪) જબ બચ્ચેં દસ સાલ કે હો જાએ તો નમાઝમેં નાગા હરગીઝ ન હોને દે.

(૧૫) બચ્ચોંકી ગીઝા ઔર આરામ કા ખાસ ખ્યાલ રખેં કે ઉસસે સેહત પર બહુત અસર પડતા હે.

(૧૬) જીસ જગહ ભી તાલીમ કે લીયે ભેજા હે ઉસકી મુકમ્મલ માલુમાત રખેં કે કેસા ચલ રહા હે કીતને અરસે મેં બચ્ચેને ક્યા પળ્હા (સીખા) હે.

(૧૭) બચ્ચોંકે મેલજુલ કે ડરસે ઔર ઉનકી તાલીમ કે હરજકે ખતરેસે મા-બાપકો ઈધર ઉધર સફરમેં કમ જાના ચાહીયે. અગર કહીં જાએ તો બચ્ચોં કો અકેલે યા લડકીયોંકે પાસ છોડ કર ન જાના ચાહીયે પીછે મુકમ્મલ ઈન્તઝામ કરકે જાના ચાહીયે.

(૧૮) બચ્ચોંકો વકતન ફવકતન બુઝુર્ગો યા ઉલેમાકે પાસ દુઆ કે લીયે લે જાતે રહના ચાહીયે ઔર ખુદભી ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ હર બચ્ચે બચ્ચીકા નામ લેકર દુઆ કરની ચાહીયે.

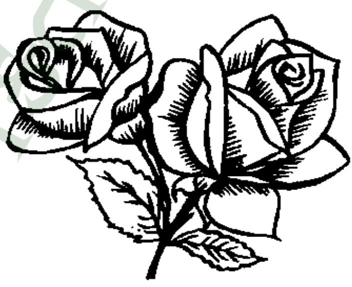
(૧૯) મીયાં બીવીકો ખુદભી ગુનાહોંસે બચના ચાહીયે ઔર ઉલ્ટે સીધે કામ ન કરને ચાહીયે તાકે બચ્ચોંમેં અસર ન આ જાએ.

(૨૦) ઔલાદકે સાથ હંમેશા પ્યાર મુહબ્બતકા સુલુક રખના ચાહીયે ઉનકે સાથ સખ્તી ન કરના ચાહીયે ખુસુસન યે કહના કે ઘરસે નીકલ જાઓ. યા યું કહેના કે યે કામ કરો તો ચીઝ દેંગે ઉસકે કામ કરને પર અગર ચીઝ ન દી તો ઝુઠ કા ગુનાહ હોગા. ઔર બચ્ચેકે ગલત કામ કરને પર ઝરૂરત કે મુતાબીક સખ્તી કરેં મગર પહેલે પ્યાર મુહબ્બતસે ઝરૂર સમજાએ.

(૨૧) બાલીગ હોને કે બાદ મુનાસીબ રીશ્તા મીલને પર અચ્છી જગહ શાદી કર દે.

(૨૨) બચ્ચોંકો સામાને તફરીહ બેશક લાકર દેં મગર ટીવી ઔર ગેર શરઈ ખીલોનોં સે લાઝમી પરહેઝ કરેં.

(પુરસુકૂન ઝિંદગી)



અહાદીષકી રોશનીમેં ઔરત બહુત જલ્દ અલ્લાહકી વલીય્યા કેસે બન સકતી હૈ. ?

(૧) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા ઔરતોંસે ક્યા તુમ ઈસ બાત પર રાઝી નહીં કે જબ તુમ મેં કોઈ અપને શોહરસે હામીલા હો ઔર ઉસકા શોહર રાઝી હો તો સાએમા (રોઝા રખનેવાલી) ઔર કાએમા (રાત દિન નમાઝ પઢનેવાલી) કા સવાબ મીલતા હૈ, જબ દર્દે ઝેહ હોતા હે તો ઉસકી રાહત ઔર આંખોંકી ઠંડક કા સામાન ઉસ કદર ઉસકે લીયે રખા ગયા હે કે આસ્માન ઝમીનવાલોંકો ખબર નહીં જબ બચ્ચા દુધ પીતા હૈ તો હર ઘુંટ પર નેકી મીલતી હૈ. ઔર બચ્ચેકી વજહસે રાતકો જાગના પડે તો સત્તર (૭૦) ગુલામોંકે આઝાદ કરનેકા સવાબ મીલતા હૈ ઔર ફરમાયા વોહ ઔરતેં મુરાદ હે જો શોહરકી ઈતાઅતગુઝાર (ફરમાંબરદાર) હો.

(૨) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા જબ બકદર ઈજાઝત ઔર મુકદ્દર મુનાસીબ શોહરકે માલસે ખેરાત કરે તો ઉસકો ભી ઉસકે શોહરકો ભી પુરેપુરા સવાબ મીલતા હૈ.

(૩) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા એ ઔરતોં તુમ્હારા જીહાદ હજ હૈ.

(૪) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા ઔરતોં પર ન જીહાદ હે ન જુમ્આ ન જનાઝહ (ઔર ઘર બેઠે સવાબ)

(૫) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા અલ્લાહતઆલા કો વો ઔરત પસંદ હે જો શોહરકે સાથ તો મુહબ્બત કરેં ઔર ગૈરમર્દસે હિફાઝત કરેં.

(૬) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા મર્દો પર જીહાદ હે ઔર ઔરતોં પર રશ્ક (કા સવાબ) લીખા હે મષલન મર્દને દુસરા નિકાહ કર લીયા જો ઔરત ઈમાન ઔર સવાબ સમઝકર ઉસ રશ્ક પર સબર કરે ઉસકો શહીદકે બરાબર સવાબ મીલેગા.

(૭) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા કે સબ ઔરતોંસે અચ્છી વો ઔરત હે કે જબ ખાવીન્દ ઉસકો દેખે તો ઉસકો ખુશ કર દે હુકમ દે તો ઈતાઅત કરે ઔર જાન વ માલ સે ઉસકો નારાઝ ન કરેં.

(૮) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા હૈ કે અલ્લાહ રહમાત ફરમાવે સલવાર પહેનનેવાલી ઔરત પર (ક્યોંકે ઉસમેં પરદા ઔર સતર બેહતર હોતા હે.)

(૯) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા હૈ કે બદકાર ઔરતકી બદકારી હઝાર બદકાર મર્દોકે બરાબર હે ઔર નેક ઔરતકી નેકકારી સત્તર (૭૦) ઔલીયાઅલ્લાહકી ઈબાદતકે બરાબર હે.

(૧૦) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા હૈ કે ઔરતકા અપને ઘરમેં ઘરકા કામ કરના જીહાદકે રૂત્બે કો પહુંચતા હે.

(૧૧) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા તુમ્હારી બીબીયોંમેં સબસે અચ્છી ઔરત વો હે જો અપની આબરૂકે બારેમેં ફીકરમંદ હો ઔર અપને ખાવીન્દ પર આશીક હે.

(૧૨) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા અસ્મા રદી. તઆલા અન્હા કો કે તુ વાપસ જાકર ઔરતોં કો ખબર કર દે કે તુમ્રા અપને શોહરકે લીયે બનાવ શીંગાર કરના યા શોહર કા હક અદા કરના ઔર શોહર કી રઝામંદીકા ઢુંઢતે રહના ઔર શોહરકી મરઝી કે મુતાબીક ઈત્તીબાઅ કરનેસે મર્દોંકે જુમ્આ, જમાઅત, ઈયાદતે મરીઝ, જનાઝેમેં શરીક, હઝ ઔર ઉમરાહ હીફાઝતે સરહદે ઈસ્લામી કરનેકે બરાબર સવાબ મીલેગા લિહાઝા યે ખ્યાલ ન કરો કે મર્દ હમસે ઝ્યાદા સવાબ લે ગએ.

(૧૩) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા ઔરત અપની હાલતે હમલ સે લેકર બચ્ચે જનને ઔર દુધ છુડવાને તક ફઝીલત ઔર સવાબ મેં એસી હે જેસે ઈસ્લામકી રાહમેં સરહદકી નીગરાની કરનેવાલા મુજાહીદ જો હર વક્ત તૈયાર રહેતા હે ઔર અગર એસી ઔરત દરમ્યાનમેં મર જાએ તો શહીદકા સવાબ મીલેગા.

(૧૪) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા કે ઔરત જબ દુધ પીલાતી હે તો હર ઘુંટ પર એસા અજર મીલતા હે જેસે કિસી જાનદારકો ઝીંદગી દે દી, જબ દુધ છુડવાતી

હે તો ફરીશ્તા ઉસકે કંધે પર (શાબાશી) કે સાથ મારતા હે ઔર કહેતા હે કે પીછલે સારે ગુનાહ સગીરા મુઆફ આગે નએ સરેસે અગર હો જાએ તો ઔર બાત હે.

(૧૫) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા બીબીયોં યાદ રખો કે તુમ મેં જો નેક હે વો નેક લોગોંસે પહેલે જન્નતમેં જાએગી સુર્ખ ઔર ઝર્દ રંગકી સવારીયોં પર ઔર ઉનકે સાથ ખાદીમ એસે બચ્ચે હોંગે જેસે બીખરે હુએ મોતી.

(૧૬) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા હઝરત અબુદરદાં રદી. સે કે અપને ઘરવાલોં પર વુસઅત સે ખર્ચ કરો.

(૧૭) હુઝુર ﷺ ને ફરમાયા કે સબ મોમીનમેં મગર ઈમાનકા કામીલ વો શખ્સ હે જીસકે અખ્લાક અચ્છે હો ઔર તુમસે અચ્છે વો હે જો અપની બીવીયોંકે સાથ અચ્છે હો (કન્ઝુલઅમાલ)

(પુરસુકૂન ઝિંદગી)



હઝરત મૌલાના સઈદઅહમદખાન (રહ.)કા ખ્વાતીનકે લીયે ખુશુશી ખીતાબ ઔર દુનિયા-આખીરતકી બશારતેં.

(૧) એક હામીલા ઔરતકી દો રકાત કી નમાઝ બગૈર હામીલા ઔરતકી (અસ્સી) ૮૦ રકાતોં સે બેહતર હે.

(૨) જો ઔરત અપને બચ્ચોંકો અપના દુધ પીલાતી હે ઉસે અલ્લાહતઆલા એક એક બુંદ પર એક એક નેકી અતા ફરમાતે હે.

(૩) જબ શોહર પરેશાન હાલ ઘર આએ ઔર ઉસકી બીવી ઉસકો મરહબા કહે ઔર તસલ્લી દે તો અલ્લાહ ઉસ ઔરતકો ૧/૨ જીહાદકા સવાબ અતા ફરમાતે હે.

(૪) જો ઔરત અપને બચ્ચે કે રોને સે રાત ભર ન સો સકે અલ્લાહતઆલા ઉસકો બીસ ગુલામોંકો આઝાદ કરનેકા અજર દેતે હે.

(૫) જો શખ્સ અપની બીવીકો રહમતકી નિગાહ સે દેખે ઔર બીવી શોહરકો રહમતકી નિગાહસે દેખે તો અલ્લાહતઆલા દોનોંકો રહમતકી નિગાહસે દેખતે હે.

(૬) જો ઔરત અપને શોહરકો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ભેજે ઔર ખુદ ઘરમેં આદાબકી રીઆયત કરતે હુએ રહે વો ઔરત મર્દસે પાંચસોસાલ પહેલે જન્નતમેં જાએગી ઔર સીત્તેર હઝાર ફરીશ્તોં ઔર હુરોંકી સરદાર હોગી ઉસ ઔરતકો જન્નતમેં ગુસલ દીયા જાએગા ઔર યાકુત કે ઘોડે પર સવાર હોકર અપને ખાનદાન કા ઈન્તઝાર કરેગી.

(૭) જો ઔરત અપને બચ્ચેકી બીમારીકી વજહસે સો ન સકે ઔર અપને બચ્ચે કો આરામ દેને કી કોશીશ કરે તો અલ્લાહ ઉસકે તમામ ગુનાહ મુઆફ ફરમા દેતે હૈં ઔર ઉસકો બારા (૧૨) સાલકી ઈબાદતે મકબુલ કા સવાબ મીલતા હૈ.

(૮) જો ઔરત અપની ગાય યા ભેંસ કા દુધ બિસ્મીલ્લાહ શરીફ પઢકર દોહે વો જાનવર ઉસ ઔરત કો દુઆએં દેતા હૈ.

(૯) જો ઔરત બિસ્મલ્લાહ શરીફ પઢકર આટા ગુંદે અલ્લાહ ઉસકી રોઝી મેં બરકત ડાલ દેતે હૈં.

(૧૦) જો ઔરત અલ્લાહકા ઝીક્ર કરતે હુએ ઝાડુ દે અલ્લાહ ઉસકો ખાન-એ-કાબામેં ઝાડુ દેનેકા સવાબ દેતે હૈ.

(૧૧) જો ઔરત ગૈરમર્દકો દેખને જાતી હે અલ્લાહતઆલા ઉસ પર લાનત ભેજતે હૈં જેસે ગૈર ઔરતકો દેખના હરામ હે ઈસીતરહ ગૈરમર્દકો દેખના ભી હરામ હે.

(૧૨) અગર તુમ હયા ન કરો તો જો ચાહે કરો

(૧૩) જો ઔરત નમાઝ ઔર રોઝહ કી પાબંદી કરે પાકદામન રહે ઔર અપને શોહરકી તાબેદારી કરે ઉસકો ઈખ્તીયાર હે જીસ દરવાઝેસે ચાહે જન્નતમેં દાખીલ હો જાએ.

(૧૪) દો લોગોંકી નમાઝ સરસે ઉપર ભી નહીં જાતી એક વો જો અપને માલીક સે ભાગા હો, દુસરી વો ઔરત જો અપને ખાવીન્દકી નાફરમાન હો.

(૧૫) જો ઔરત હામીલા હો ઉસકી રાત ઈબાદકી રાત ઔર દીન રોઝહમેં સુમાર હોતા હે.

(૧૬) જબ કિસી ઔરતકા બચ્ચા પૈદા હો જાએ તો ઉસકે લીયે સીત્તેર સાલ કી નમાઝ ઔર રોઝહ કા સવાબ લીખા જાતા હે ઔર બચ્ચા પેદા હોનેમેં જો તકલીફ બરદાશ્ત કરતી હે હર રગ કે દર્દ પર એકએક હજ કા સવાબ લીખા જાતા હે.

(૧૭) અગર બચ્ચા પેદા હોનેકે બાદ ચાલીસ દીનકે અંદર અંદર ફૌત હો જાએ તો ઉસકો શહાદત કા દરજા અતા હોગા.

(૧૮) જબ બચ્ચા રાતકો રોએ, માઁ બદદુઆ દીયે બગૈર દુધ પીલાએ તો ઉસકો એક સાલકી નમાઝ ઔર રોઝેકા સવાબ મીલેગા.

(૧૯) જબ બચ્ચેકા દુધ પીનેકા વક્ત પુરા હો જાએ તો આસ્માનસે એક ફરીશ્તા આકર ઉસ ઔરતકો ખુશખબરી સુનાતા હૈ કે એ ઔરત અલ્લાહને તુજ પર જન્નત વાજીબ કર દી.

(૨૦) જબ શોહર સફરસે વાપસ આએ ઔર ઔરત ઉસકો ખાના ખીલાએ ઔર ઉસ દૌરાન ઉસને કોઈ ખયાનત ભી ન કી હો તો ઉસ ઔરતકો બારહ સાલકી નફલી ઈબાદત કા સવાબ મીલતા હૈ.

(૨૧) જબ ઔરત અપને શોહરકો કહે બગેર દબાએ તો ઉસકો સાત તોલે સોના સદકે કા સવાબ મીલતા હૈ અગર શોહરકે કહને પર દબાએ તો સાત તોલે ચાંદીકા સવાબ મીલતા હૈ.

(૨૨) જીસ ઔરતકા ખાવીન્દ ઉસ પર રાઝી હો ઔર વો મર જાએ તો ઉસ પર જન્નત વાજીબ હો ગઈ.

(૨૩) એક નેકકાર ઔરત સીત્તેર મર્દો સે અફઝલ હૈ

(૨૪) અપની બીવીકો એક મસલહ સીખાના ૮૦ સાલકી ઈબાદતકા સવાબ મીલતા હૈ.

(૨૫) જન્નતમેં લોગ અલ્લાહકે દીદારકે લીયે જાએંગે.

(૨૬) ઔરતેં નામહરમ મર્દોંસે પરદહ કરે, બારીક કપડા પહેનને વાલી ઔરતેં લોગોંમેં ખ્વાહીશ રખનેવાલી ઔરતેં યાની તકલ્લુફ ઔર બનાવ સિંગાર સે રહેનેવાલી ઔરતેં ન તો જન્નતમેં દાખીલ હોગી ઔર ન હી ઉનકો જન્નતકી ખુશ્બુ સુંઘને મીલેગી.

(૨૭) જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસુલ ﷺ કો તકલીફ દેતે હૈં ઉન પર દુનિયા ઔર આખીરતમેં અલ્લાહને લાનત ફરમાઈ હૈ ઔર ઉનકે લીયે રૂસ્વાકુન અઝાબ તૈયાર કર દીયા હૈ ઔર જો લોગ મોમીન મર્દો ઔર ઔરતોંકો બેકુસુર તકલીફ દેતે હૈં ઉનહોંને એક બડે બુહતાન ઔર શરહતન ગુનાહકા વબાલ અપને સર લે લીયા હૈ (સુર:અહઝાબ આયત-૭૫)

(પુરસુકૂન ઝિંદગી)

આયાતે શીફા કી બરકત વ ફઝીલત

અબુલ કાસીમ કુશયરી (રહ.) સે મન્કુલ હૈ કે વો ફરમાતે હૈં ઉનકા બચ્ચા બીમાર હો ગયા. ઉસકી બીમારી ઈતની સખ્ત હો ગઈ કે વો મરને કે કરીબ હો ગયા. વો બયાન કરતે હૈં કે મૈંને હુઝુર ﷺ કો ખ્વાબ મેં દેખા ઔર હુઝર ﷺ કી ખિદમત મેં બચ્ચે કા હાલ બયાન કિયા તો હુઝુર ને ફરમાયા કે તુમ આયતે શિફા સે ક્યૂં દૂર રેહતે હો. ઉસસે ફાયદા નહીં ઉઠાતે ઔર શિફા નહીં માંગતે. મૈં બેદાર હો ગયા ઔર ઈસ પર ગૌર કરને લગા તો મૈંને ઈન આયતે શિફાકો કિતાબે ઈલાહી મેં છ જગહ પાયા વો યે હે

મૈંને ઈન આયાત કો લીખા ઔર પાની મેં ઘોલકર બચ્ચે કો પિલા દિયા. વો બચ્ચા ઉસી વક્ત શિફા પા ગયા. ગોયા કે ઉસકે પાંવ સે ગિરહ ખોલ દી ગઈ હો. (ઉસ્વએ હસનઃ ૨૯૭, મદારીજુન નુબુવ્વા)

(૧) وَيَشْفِ صُدُوْرَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِيْنَ

(૨) يَاَيُّهَا النَّاسُ قَدْجَاءَتْكُمْ مَّوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَافِي الصُّدُوْرِ وَهُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ

(૩) يَخْرُجُ مِنْ بُطُوْنِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ فِيْهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ

(૪) وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَاهُوَ شِفَاءٌ وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ

(૫) وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِيْنِ

(૬) قُلْ هُوَ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا هُدًى وَّشِفَاءٌ

ઝરા ગૌર કરેં.

મરને સે પહેલે મૌતકી તૈયારી કિજીયે. ?

ક્યા આપને વસીયતનામા લીખ લીયા હે ?

ક્યા આપને તૌબા કર લી હે. ?

ક્યા આપને કર્ઝ અદા કર દીયા હે ?

ક્યા આપને બીવી કા મહર અદા કર દીયા હે ?

ક્યા આપને તમામ માલી હુકુક અદા કર દીયે હે ?

ક્યા આપને તમામ જાની હુકુક અદા કર દીયે હે ?

ક્યા આપકે ઝિમ્મે કોઈ નમાઝ બાકી હે ?

ક્યા આપકે ઝિમ્મે કોઈ રોઝહ બાકી હે ?

ક્યા આપકે ઝિમ્મે કોઈ ઝકાત બાકી હે ?

ક્યા આપકે ઝિમ્મે કોઈ હજ ફર્ઝ બાકી હે ?

નહીં તો ઈન તમામ કી ફીકર કીજીયે ઔર અદા કરનેકી પુરી કોશીશ કિજીયે.

જનાબ મૌલાના મુફતી મુહંમદ તકી ઉસ્માની સાહબ દા.બ.

ઔરતકે લીયે ગૈર મહરમ મર્દ

દેવર (શોહરકા સગા છોટા ભાઈ)

જેઠ (શોહરકા સગા બડા ભાઈ)

બહનોઈ (સગી બહેનકા શોહર)

નન્દોઈ (નન્દકા શોહર)

સગા ખાલુ (ખાલાકા શોહર)

ખાલાઝાદ ભાઈ (ખાલાકા સગા લડકા)

ફુફીઝાદ ભાઈ (ફુફીકા લડકા)

ચચાઝાદભાઈ (ચચા કા લડકા)

તાયાઝાદભાઈ (તાયાકા લડકા)

મામુઝાદભાઈ (મામુ કા લડકા)

શોહર કા ભતીજા (શોહરકે ભાઈ કા લડકા)

શોહર કા ભાનજા (શોહરકી બહનકા લડકા)

મુંહ બોલા બાપ

મુંહ બોલા ચચા

મુંહ બોલા તાયા

મુંહ બોલા ખાલુ

મુંહ બોલા ફુફા

મુંહ બોલા મામુ

મુંહ બોલા નાના

મુંહ બોલા દાદા

મુંહ બોલા ભાનજા (મુંહબોલી બહનકા લડકા)

મુંહ બોલા ભતીજા (મુંહબોલા ભાઈકા લડકા)

નિકાહી બાપ (નિકાહી વકીલ)

નિકાહી ચચા (નિકાહી વકીલકા છોટા ભાઈ)

નિકાહી તાયા (નિકાહી વકીલકા બડા ભાઈ)

નિકાહી દાદા (નિકાહી વકીલકા બાપ)

નિકાહી મામુ (નિકાહી વકીલકા સાલા)

નિકાહી નાના (નિકાહી વકીલકા સસુર)

નિકાહી બેટા (વો શખ્સ જિસકા નિકાહી વકીલ બના હો)

નિકાહી પોતા (નિકાહી બેટે કા બેટા)

નિકાહી ભાઈ (નિકાહી વકીલકા બેટા)

નિકાહી ભતીજા (નિકાહી વકીલકે લડકે કા લડકા)

નિકાહી ભાનજા (નિકાહી વકીલકે લડકી કા લડકા)

સમધી (લડકે યા લડકી કા સસુર)

રઝાઈ ખાલુ (દુધકે રીશ્તે સે ખાલાકા શોહર)

રઝાઈ ફુફા (દુધકે રીશ્તે સે ફુફીકા શોહર)

રઝાઈ સસુર (દુધકે રીશ્તે સે સાસકા શોહર)

ગોદ લિયા હુવા લડકા

ગોદ લેને વાલા બાપ

ખાલુ સસુર (શોહર કે ખાલાકા શોહર)

ફુફા સસુર (શોહર કે ફુફીકા શોહર)

ચચા સસુર (શોહર કે ચચા)

બડે અબ્બા સસુર (શોહર કે બડે અબ્બા)

મામુ સસુર (શોહર કે મામુ)

ભતીજા દામાદ (બીવી યા શોહરકી ભતીજીકા શોહર)

ભાનજા દામાદ (બીવી યા શોહરકી ભાનજીકા શોહર)

અબ્બા કે ચચા, બડે અબ્બા, ફુફા, ખાલુ, મામુ

અમ્મા કે ચચા, બડે અબ્બા, ફુફા, ખાલુ, મામુ

ખાલાઝાદ મામુઝાદ, ચચાઝાદ,
ફુફીઝાદ ભાઈયોં યા બહેનોંકે લડકે
રીશ્તે કે ચચા, તાયા, મામુ વગૈરહ

ઔરતકે લીયે મહરમ મર્દ

શૌહર

સગા બાપ

સૌતેલા બાપ

રજાઈ બાપ

દાદા

સૌતેલા દાદા

રઝાઈદાદા

સગા પરદાદા

સૌતેલા પરદાદા

રઝાઈ પરદાદા

ચાચા

સૌતૈલા ચાચા

રઝાઈ ચાચા

ભાઈ

સૌતેલા ભાઈ

રઝાઈ ભાઈ

ભતીજા (ભાઈ યા બહેનકા લડકા)

સૌતેલા ભતીજા

રઝાઈ ભતીજા

બેટા

સૌતેલા બેટા

રઝાઈ બેટા

ભાનજા

સૌતેલા ભાનજા

રઝાઈ ભાનજા

પોતા

સોતૈલા પોતા

રઝાઈ પોતા

પર પોતા

નવાસા

સોતૈલા નવાસા

રઝાઈ નવાસા

પર નવાસા

નાના

સૌતેલા નાના

રઝાઈ નાના

પરનાના

સૌતેલા પરનાના

રઝાઈ પરનાના

મામુ

સૌતેલા મામુ

રઝાઈ મામુ

સસુર

દાદા સસુર

નાના સસુર

દામાદ

પોતા દામાદ (પોતી કા શોહર)

પરપોતા દામાદ (પરપોતી કા શોહર)

નવાસા દામાદ (નવાસી કા શોહર)

પરનવાસા દામાદ (પરપોતી કા શોહર)

મહદકે લીયે ગૈર મહરમ ઔરતેં

ભાભી (ભાઈ કી બીવી)

સાલી (બીવી કી છોટી બહેન)

બડ સાસ (બીવીકી બડી બહેન)

સાલિજ (સાલે કી બીવી)

બીવીકી ભાન્જી (સાલી કી લડકી)

બીવીકી ભતીજી (સાલે કી લડકી)

સગી ખાલાઝાદ બહેન

સગી મામુઝાદ બહેન

રઝાઈ મામુકી લડકી

રઝાઈ ખાલાકી લડકી

ફુપીઝાદ બહેન

રઝાઈ ફુપીકી લડકી

ચચાઝાદ બહેન

રઝાઈ ચચા-તાયાકી લડકી

ચચી (ચચા કી બીવી)

બડી અમ્મા

મુંહ બોલી બેટી

મુંહ બોલી પોતી

મુંહબોલી નવાસી

મુંહ બોલી માઁ

મુંહ બોલી નાની

મુંહ બોલી દાદી

મુંહ બોલી ભાન્જી

મુંહ બોલી ભતીજી

મુંહ બોલી ખાલા

મુંહ બોલી ફુપી

મુંહ બોલી બહેન

મુંહ બોલી સાસ

ગોદ લી હુઈ લડકી

ગોદ લેનેવાલી માં

નિકાહી માઁ

નિકાહી બહેન

નિકાહી ખાલા

નિકાહી ફુપી

નિકાહી બેટી

નિકાહી ભતીજી

નિકાહી પોતી

નિકાહી નવાસી

સમધન

મુમાની (મામાકી બીવી)

ખાલા સાસ

ફુપી સાસ

ચચી સાસ

બડીઅમ્મા સાસ

મુમાની સાસ

ભતીજા બહુ

ભાન્જા બહુ

અબ્બાકી ચચી, મુમાની, બડીઅમ્મા, ફુપી, ખાલા

અમ્માકી ચચી, મુમાની, બડીઅમ્મા, ફુપી, ખાલા

રીશ્તે કી ખાલા ફુપી ઔર ઉનકી લડકીયાં

ખાલાઝાદ, મામુઝાદ, ફુપીઝાદ, ચચાઝાદ, તાયાઝાદ,

ભાઈયોં બહેનોંકી લડકીયાં

મર્દકે લીયે મહરમ ઔરતેં

બીવી
સગી માં
સોતેલી મા
રઝાઈ મા
સગી દાદી
સોતેલી દાદી
રઝાઈ દાદી
પરદાદી
હકીકી ફુપી
સોતેલી ફુપી
રઝાઈ ફુપી
સગી બહેન
સોતેલી બહેન
રઝાઈ બહેન (દુધ શરીક બહેન)
સગી ભતીઝી
સોતેલી ભતીઝી
રઝાઈ ભતીઝી
સગી બેટી
સોતેલી બેટી
રઝાઈ બેટી
હકીકી ભાનઝી
સોતેલી ભાનઝી
રઝાઈ ભાનજી
સગી પોતી
સોતેલી પોતી
રઝાઈ પોતી
પર પોતી
સગી નવાસી
સોતેલી નવાસી
રઝાઈ નવાસી
પર નવાસી
સગી નાની
સોતેલી નાની
રઝાઈ નાની
પરનાની
હકીકી ખાલા
સોતેલી ખાલા
રઝાઈ ખાલા
સાસ
નાની સાસ
દાદી સાસ
રઝાઈ સાસ
પર નાની સાસ
બહુ (સગે બેટેકી બીવી)
પુત બહુ (હકીકી પોતેકી બીવી)
નવાસા બહુ
પર નવાસા બહુ

આખિરી બાત

આખિરમેં અલ્લાહસે દુઆ કરતા હું કે અલ્લાહ હમેં રૂસુમાત ઔર બિદઆતસે હટકર એસી મીષાલી શાદી પેશ કરનેકી તૌફીક દે, જિસસે હમ મેદાને હશ્રમેં સહાબાકે સામને શરમીંદા હોનેસે બચ જાએ. ઔર નબીએ પાક સ.અ.વ. કી ખુશનુદી નસીબ હો. આમીન.

ربنا تقبل منا انک انت السميع العليم وتب
علينا انک انت التواب الرحيم
صلی الله علی خير خلقه محمد و آله وصبحه اجمعين

يا رب صل وسلم دائما ابدا
علی حبيبک خير الخلق کلهم

الله اکبر کبيرا والحمد لله کثيرا
وسبحان الله بکرة واصيلا (الحديث)

ان کان صوابا فمن الله وان
کان خطأ فمن تلقاء نفسی

દુઆ કા તાલીબ
મો. હમઝા ફલાહી

મઆખીજ વ મરાજેઅ

૧ કુર્આને કરીમ
૨ મઆરીફુલ કુર્આન
૩ બુખારી શરીફ
૪ મુસ્લિમ શરીફ
૫ તીરમીઝી શરીફ
૬ અબુ.દાઉદ શરીફ
૭ ઈબ્ને માજા
૮ મિશકાત શરીફ
૯ ફતાવા આલમગીરી
૧૦ ફતાવા રહીમ્મીયહ
૧૧ ફતાવા મહમુદીયહ
૧૨ કીતાબુલ ફતાવા
૧૩ ઈમદાદુલ ફતાવા
૧૪ આપકે મસાઈલ ઔર ઉનકા હલ
૧૫ ફતાવા દારૂલ ઉલુમ
૧૬ મઝાહીરે હક જદીદ
૧૭ તોહફતુલ-અલ-મઈ
૧૮ જદીદ ફિકહી મસાઈલ
૧૯ ઉસ્વએ હસનહ
૨૦ મિષાલી ઈઝદિવાજી ઝિંદગી
૨૧ સુનહરી ઉસુલ આદાબ
૨૨ મિષાલી દુલ્હન
૨૩ તોહફતુન નિકાહ
૨૪ બેહીશતી ઝેવર
૨૫ ઈસ્લાહુલ મુસ્લિમીન
૨૬ ઈસ્લાહી નિસાબ
૨૭ ઈલ્મુલ ફિકહ
૨૮ આદાબે મુબાશરત
૨૯ પુરસુકન ઝિંદગી
૩૦ ઈસ્લામી શાદી
૩૧ અનવારે નુબુવ્વત



નિકાહકે મુતઅલ્લીક મુતફર્રિક દુઆએ.

દુલ્હા-દુલ્હન કો મુબારક દેતે વકત યે દુઆ પઢેં.

بَارَكَ اللّٰهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِيْ خَيْرٍ

બારકલ્લાહુ લક વ બાર-ક અલઈક વ જમઅ બઈનકુમા ફી ખય્ર

ઔરતકી પેશાની કે બાલ પકડકર યે દુઆ પઢેં.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ
وَاَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસઅલુક ખઈરહા વ ખઈર મા જબલ્તહા અલઈહી વ અઊઝુબીક મીન શર્રીહા વ શર્રી મા જબલ્તહા અલયહી

તરજુમા : અય અલ્લાહ મૈ તુજસે ઈસકી ખૈર ઔર બરકતકા ઔર ઈસકી પેદાઈશી ખસ્લતકી ખૈર ઔર બરકતકા જીસપર તુને ઈસકો પૈદા કીયા તલબગાર હું ઔર ઈસકે શર સે ઔર ઈસકી પેદાઈશી ખસ્લતકે શરસે જીસ પર તુને ઈસકો પૈદા કીયા પનાહ માંગતા હું.

સોહબત સે પેહલે યે દુઆ પઢકર સોહબત કરેં.

بِسْمِ اللهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

બિસ્મીલ્લાહી અલ્લાહુમ્મ જન્નિબનશ્શઈતાન વ જન્નિબીશ્શઈતાન મા રઝકતના

તરજુમા : અલ્લાહકે નામ સે "અય અલ્લાહ" તુ હમ દોનોં કો શૈતાન સે બચા ઔર જો ઔલાદ તુ હમકો અતા ફરમાએ ઉસકો ભી શૈતાન સે બચાઈયે.

જબ ઇન્ઝાલ હો જાએ તો દીલ હી દીલમેં યે દુઆ પઢેં.

اَللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطٰنِ فِيْمَا رَزَقْتَنِيْ نَصِيْبًا

અલ્લાહુમ્મ તા તજઅલ લીશ્શઈતાની ફીમા રઝકતની નસીબા

તરજુમા : અય અલ્લાહ જો ઔલાદ તુ મુજે અતા ફરમાએ ઉસમેં શૈતાન કા કોઈ હિસ્સા ન રખીયો

નાશીર વ મુરત્તીબ : મુફતી મુહમ્મદ હમ્ઝહ (ફલાહી)

ખજુરીગલી, બલુચાવાડ, દરિયાપુર